

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 137
15 Mijdar 1991
Buha 2.50 DM

Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Rüzgar eken fırtına biçer

Kürdistan halkının PKK önderliğinde geliştirdiği bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi karşısında can çekişen sömürgeci Türk burjuvazisinin son derece tehlikeli yeni oyunlar geliştirmek istediği görülmektedir. Bizzat devlet tarafından ve Özel Harp Dairesi eliyle ırkçı kışkırtmalar gündeme getiriliyor. Aklı başında her insanın rahatlıkla kestirebileceği gibi, ırkçı-milliyetçi bir akımın tahrik edilmesi ateşle oynamaktır. Tek kelimeyle ifade edilirse çılgınlıktır ve çılgınlığın da hiçbir derde deva, hiçbir soruna çözüm olamayacağı, uygulayıcılarının başına daha büyük belalar getireceği açıktır.

Denilebilir ki, sömürgeci-faşist TC nasıl oluyor da böylesi bir tehlikeli yönteme başvurmaya kalkışıyor, bunun kendileri için getirebileceği yıkımı farkedemiyorlar mı? Hemen belirtmek gerekir ki, insan bünyesinde olduğu gibi toplumların bünyesinde de çılgınlık ağır bunalımların ve çözümsüzlüğün bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Kişi nasıl ki büyük ekonomik, sosyal vb. sorunların altında ezilip bunaldığında çeşitli ruhsal depresyonlar geçirip zıvanadan çıkıyor ve çoğu zaman kendisiyle birlikte bir aileyi ya da daha geniş bir çevreyi ölümlere, felaketlere sürüklüyorsa, aynı durum toplumlar için de geçerlidir. Tarihte pek çok devletlerin, güçlü imparatorlukların son dönemlerine, yıkılış aşamasına gelmiş bulunduğu süreçlerine bakıldığında bu tür çılgınlıkların pek çok örnek-

Devamı 3. sayfada

MÜCADELEMİZ GERİLLA SALDIRILARI VE SERÎHILDANLARLA İLERLİYOR

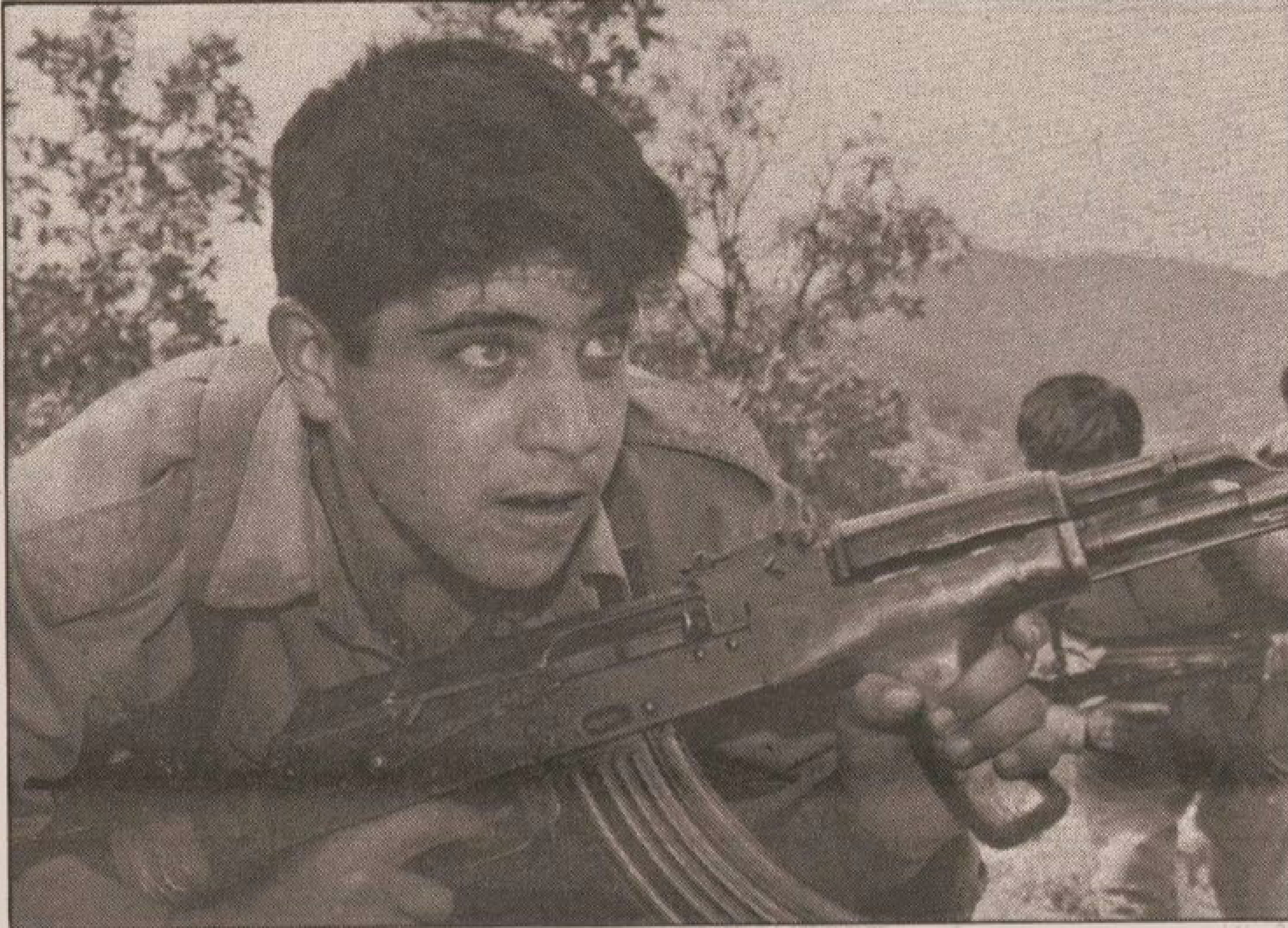

Foto: Medico

ARGK'nin güçlü saldırıları karşısında tutunamayan sömürgeciler sınır boylarındaki karakolların tümünü boşaltarak geri çekiyor.

Son günlerde giderek artan kontr-gerilla katliamlarına halkımız serîhildanlarla karşılık veriyor. / Serîhildana kalkan Kerboran'da yaşam durdu, kepenk ve kontaklar üç gün kapalı kaldı, okullar açılmadı.

PKK 4. Ulusal Kongresi'nde çıkarılan Af Yasası'nın tanıdığı sürenin dolmasına 45 gün kala, çete odaklarının hızla erimesi devam ediyor ve koruculuğun iflası kesinleşiyor.

Girgê Amo(Silopi), Kerboran, Dara Hênê(Genç), Modkî, Misric(Kurtalan), Şirnex ve Berwarî(Pervari)'deki 11 karakola yönelik baskın ve saldırılarda 3'ü subay en az 36 asker öldürüldü, onlarcası yaralandı. / Reşenê karakolunda esir alınan 70 askerin silahlarına el konduktan sonra serbest bırakıldılar.

Kürdistan'ın çeşitli alanlarındaki gerilla pusu ve saldırıları ile çarpışmalarda 1 üsteğmen, 1 asteğmen, 4 assubay, 2 polis ve 75 er-erbaş ve özel tim elemanı olmak üzere toplam 83 asker ve polis öldürüldü; 100'den fazla asker de yaralandı.

Licê, Pülür, Dara Hênê, Dilûk, Bêdlîs, Şirnex ve Berwarî'de toplam 13 ARGK gerillası sömürgecilerle girdikleri çarpışmalarda; Dêrsim ve Serhedan'da ise 2 gerilla kaza ile şehit düştü.

Haberleri 5-11. sayfalarda

ERNK Avrupa Örgütü Temsilcisi'nin "Kürdistan'ı Özgürleştirme ve İnşa Kampanyası" dolayısıyla Avrupa'daki Kürdistanlı emekçilere çağrısı:

"Kampanyamız kölelikten kurtulmanın ve özgürleşmenin yoğunlaşmış bir çabasıdır"

Avrupa'nın genelinde geliştirdiğimiz Kürdistan'ı özgürleştirme ve inşa kampanyası yoğun bir biçimde devam etmektedir. Mücadelemizin içinden geçtiği aşama ile birlikte bu kampanyanın önemini ve özgünlüklerini açıklamakta yarar vardır.

Her şeyden önce sürdürdüğümüz bu kampanyanın tekabül ettiği bir süreç vardır. Bu süreç; Kürdistan halkının çeşitli aşamalardan geçerek tarihinin en önemli bir aşamasına geldiği bir süreçtir. Halkımız bugün PKK önderliğinde yürütülen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geliştirdiği ordulaşmanın, örgütlenmenin, direnmenin muazzam ortamı içerisinde en güçlü birlikleri yaratarak ve ordulaşarak, siyasal ve askeri alandaki ordulaşmasını geliştirerek devletleşme aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Ordulaşma sürecini hızla yükselterek, devletleşme aşamasına doğru ilerleyen ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında, düşman cephesinde büyük bir bu-

Devamı 16. sayfada

Madrid Konferansı:

İlk raund belirsizlikle bitti

İspanya'nın başkenti Madrid'te 30 Ekim 1991 tarihinde toplanan "Arap-İsrail Barış Konferansı", sunulan barış temennileri ve yapılan hararetli tartışmalar ardından, görüşmelerin nerede devam ettirileceği konusunda bir yer bile belirlenemeden bitti. ABD'nin önderliğinde ve himayesinde, ABD uygulamalarını meşrulaştırmaktan başka hiçbir işlevi kalmamış olan Gorbaçov yönetiminin payandalığında toplanan konferansa Suriye, Filistin, Lübnan, Ürdün, Mısır ve İsrail heyetleri katıldı. Konferansın toplu yapılan ilk bölümünden sonra ikili görüşmeler ancak bir kez yapılabildi.

Kuşkusuz elli yıldır süren Arap-İsrail anlaşmazlığına ve bu temelde çeşitli biçimlerde devam eden savaşa, bir gün herhangi bir yöntemle çözüm bulunacaktı. Bu, bir askeri zaferle, devrim-

Devamı 20. sayfada

Savaş esirleri ölüm hücrelerine taşındı

ESKİŞEHİR VAHŞETİ

Türkiye'de 1980 öncesi sıkıyönetim dönemiyle başlayıp 12 Eylül faşizmiyle sistemleştirilerek yaygınlaştırılan işkencelere günümüzde, Eşkişehir sürgünüyle yeni bir boyut kazandırılmak isteniyor.

Bilindiği gibi zindanlarda ilk sürgün olayları, toplu olarak Diyarbakır'da '88 Şubat direnişi sonrasında başlatılmış ve PKK'nin çeşitli dava dosyalarından yargılanan yüzlerce tutsak, Kürdistan ve Türkiye'nin çeşitli zindanlarına yine işkenceler eşliğinde sevkedilmişlerdi. O dönemde de sürgünleri protesto etme amacıyla çeşitli eylem biçimleri konulmuş, açlık grevleri ve yürüyüşler geliştirilmiş, iç ve dış kamuoyunun yoğun tepkisi çeşitli yollarla Türk devlet yetkililerine iletilmiş ama, "Yer darlığı" vb. nedenler gerekçe gösterilerek sürgünler tamamlandığı gibi, ondan sonraki süreçte de zaman zaman uygulanarak topluma ve tutsaklara kanıksatılmaya çalışılmıştı.

Yüzlerce insanı, düzenle politik ayrılık içinde oldukları gerekçesiyle toplumdan, doğadan ve her türlü insani hak ve yaşamdan soyutlayarak kör-izbe

Devamı 12. sayfada

İÇİNDEKİLER

Direniş kahramanımız: Mehmet BALÇIN / s.2
Sömürgeci uygulamalar / s. 14-15
Avrupa'da yurtseverlerin protesto eylemleri ve diğer etkinlikler / s. 18
"Değişen Dünya Dengeleri" ve "Yeni Dünya Düzeni" Konferansı / s. 19
Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi / s.21

HUNERKOM Temsilcisiyle röportaj:

Selam olsun ezgisinde özgürlük olana

Yazısı 22-23. sayfalarda

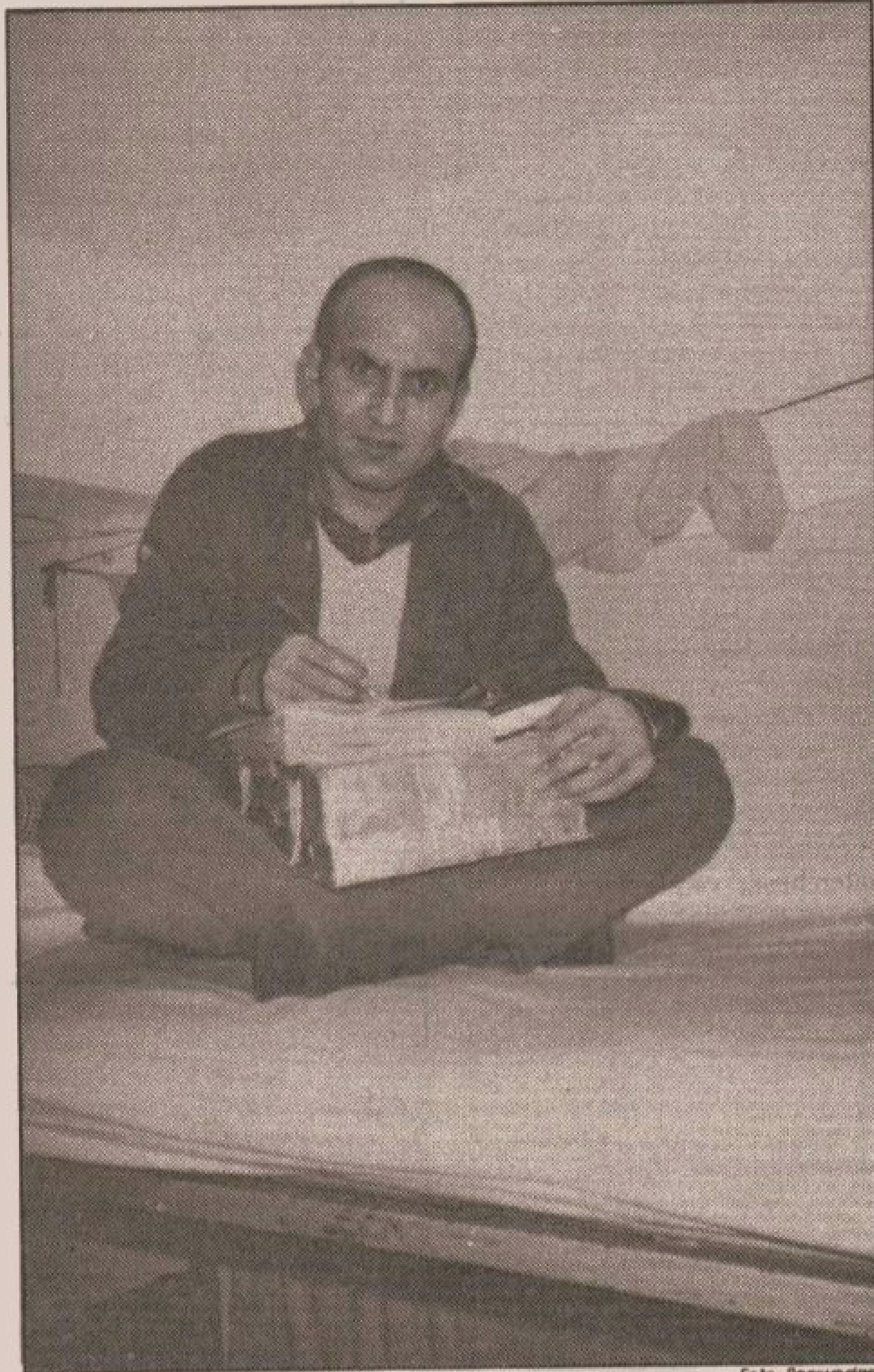

Düşürmemek için omuzladı tutkusu silahını
Çiyayê Tûtê toprağından fışkıran vatanımın abidesi

Mehmet BALÇIN

"...Ölümde yaşamı yaratanlar; kendi halkının, yoldaşlarının yüreğinde ve düşüncesinde daima yaşayacaklardır" diyordu **Battal** yoldaş. İlham dolu sözlerinden aldığımız ruhla **Battal** yoldaş, yüreğimizde ve düşüncelerimizde daima yaşayacağımız değerli bir Kürdistan şehit savaşçısıdır sözleriyle bu yazıya başlamak istiyorum. Çünkü **Battal** yoldaş öyle bir onur abidesidir ki, her türlü zor yaşam koşulları, işkenceler ve zindanlar hiçbir zaman O'nu mücadele azminden yıldırma kudretinde olamamıştır.

Mehmet BALÇIN (Çındo, Battal) yoldaş 1954 yılında Bazarcix(Pazarcık)'ın Çiyayê Tûtê mevkiindeki Usan(Cennetpınarı) köyünde doğdu. Kalabalık olan ailesi geçimini çobanlık yaparak sağlıyordu. Daha küçük yaşlarında **Battal** yoldaş, yaylalarda kuzu güderek, tarlalarda çapa vurarak ailesinin geçimine katkıda bulunur. Bu çalışmanın karşılığı da, çoğu zaman kazandığı bir kırat(ölçek) nohut ya da bir çuval buğdaydır. Dolayısıyla yoldaşımız, çok zor yaşam koşulları ve doğanın çetin sertliği içinde büyür. Ve bu koşullar O'nu sert olmaya, haksızlıkları asla kabul etmemeye ve zulme boyun eğmeyen bir kişiliğe vardırır. Çocukluğunda bile zulmün kaynağı Türk sömürgeciliğinden nefret duyduğundan, onun okullarında okumayı da sevmezdi ve bu nedenle ilkokulu dahi yarıda bıraktı.

Foto: Berxwedan

1970'li yılların başlarında siyasal açıdan Bazarcix alanı karmaşık bir yapıya sahip. Kapitalist üretim biçimi bölgeye daha yeni yeni giriyor. Fakat feodal toplum kalıntıları da hala hakim. Devrimci ve sol düşünceler yeni filiz veriyor. Ne ki bu düşünceler üniversite öğrencileri ve aydın kesimlerle sınırlı kalıyor, yoksul halk kitleleri ve köylülüğe henüz yansımıyor.

Çındo yoldaşın Kürdistan ulusal bağımsızlık düşüncesiyle tanışması 1977 yılına dayanır. O dönemde örgütlenme çalışmalarında ve propagandalarda bulunan, Türk halkının yiğit evladı büyük enternasyonalist **Haki KARER** yoldaştır. Daha sonraları **Kemal PİR**, **Mazlum DOĞAN** ve hala mücadele saflarında savaşan bazı yoldaşların devrimci eğitim faaliyetleri olur. **Çındo** yoldaş bu yoldaşlardan aldığı devrimci eğitimle, Kürdistan halkının bağımsızlığı için savaşmanın onurlu bir görev olduğunu kavrar ve bu eğitimlerden yaşamına artık yeni bir yön verecek kadar derinden etkilenir. Doğru-dürüst okuma ve yazması olmadığı halde, daha o dönemlerde bile sürekli, ulusal bağımsızlık mücadelesi, 17 Ekim Devrimi, gerilla savaşı ve genel olarak savaş sanatı üzerine iyi bir araştırmacı ve gönüllü bir devrim öğrencisi olmaya çalışırdı. Bu gerekçeyle de hiçbir semineri veya toplantıyı kaçırmamaya çalışırdı. Köyün dışında veya daha uzakta bir yerde de olsa, bir seminerin veya bir eğitimin verileceğini duysa, mutlaka yetişip katılmak isterdi.

Aynı süreçlerde bir ağanın yanında traktör şoförlüğü yapıyor veya sıradan işlerde çalışıyordu. Yaz aylarında Çukurova'ya gider, beton ve kanal işlerinde çalışırdı. Ama gittiği her yerde mutlaka propagandalar yapıyor, patronların karşısına dikiliyor ve ezilenlerin haklarını savunmaya soyunuyordu.

PKK önderliğindeki mücadeleye katılım kararı vermeden bir süre önce **Battal** yoldaş, nişanlanmış ve ardından evlenmişti. O evliliği, yurtsever ve devrimci bir çizgide sürdürmeyi düşünmüştü. Tam da böylesi bir dönemde, TC'nin küçük bir kağıt bayrağını yırttığı gerekçesiyle, 1979'un Nisan ayında yakalanıyor ve bir süre sonra tekrar serbest bırakılıyordu. Ancak gördüğü işkenceler O'na yılmaz bir ruh, kararlılık ve isyan duygusunu kazandırdı.

Öte yandan, **Haki KARER** ve **Halil ÇAVGUN** yoldaşların ilk halkalarını oluşturduğu şehitler kervanı önderliğindeki Girê Sor (Siverek) ve Cürnê Reş(Hilvan) alanlarındaki yerli feodal ve gerici güçlerle olan silahlı çarpışmalar aynı dönemde iyice kızışmıştır. İşte böylesi bir dönemde **Çındo** yoldaş, yaşamının en şerefli görevi olarak PKK'nin silahlı birliklerine katılmaya karar veriyor, bir avuç yoldaşıyla birlikte kırsala, dağlara çekiliyor. Başta Kuruçay ve Musoyan (Payamlıbağ) köyleri çevresinde faaliyetler yürütür. 12 Eylül darbesi döneminde bir köyde yine yakalanır. TC'nin faşist askeri ve istihbarat elemanı sivil polisler köy meydanında O'nu işkenceye yatırırlar, ardından bir askeri aracın arkasına bağlayarak köy köy dolaştırırlar, yerlerde sürüklerler. Bazarcix'daki askeri karakola götürüldükten sonra, orada yeniden başlayan işkenceler, Gurrgum(Maraş)'daki sıkıyönetim ringlerinde devam eder.

DEVAM EDECEK

İki şehidin kardeşinden çağrı

Şehit Mehmet BALÇIN (Battal, Çındo) ve şehit Ali BALÇIN (Kurdo) yoldaşların şahsında tüm Kürdistan şehitlerini saygıyla anıyorum.

Yurtsever Kürdistan halkına,

Bugün Kürdistan tarihi bir süreçten geçiyor. Ülkemiz tarihte sömürgeci yabancı güçler eliyle sürekli bir savaş alanına çevrilmiştir. Bunun tek nedeni, Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarına sahip olma emelidir. Ne zamanki halkımız sömürgecilere baş kaldırdıysa, direnişi katliamlarla bastırılmıştır. Her seferinde yerinden, yurdundan sürülerek vatansızlaştırılmak istenmiştir. Güney Kürdistan'da halkımızın içinde bulunduğu durum, bunun en açık örneğidir. Buna ilkel-milliyetçi güçlerin ne idüğü belirsiz önderlikleri, onlara hizmet eden aşiretsel ve feodal yapı da eklenince, halkımız, daha da çekilmez acılara maruz bırakılmıştır.

Kuzey Küdistan'da Partimiz PKK önderliğinde verilen ulusal kurtuluş mücadelemiz, bugün Kürdistan'ın dört parçasında da halk kitlelerini etkilemekte ve halkımız Partisi etrafında birleşmektedir. ARGK, düşmana vurduğu isabetli darbelerle en başta kırsal kesimlerde düşmanın denetimini yok ederek yavaş yavaş şehir merkezlerini de denetim altına almış ve düşmanı büyük bir çıkmazın içine sokmuştur. Kentlerdeki halkımızın serhildanları gerillanın vuruşlarıyla bütünleşerek Kürdistan tarihindeki önemli rolünü oynuyor.

İşte bu nedenle, şehitlerimizin şahsında başta Maraş halkı olmak üzere tüm Kürdistan halkına şu çağrıda bulunuyorum:

Gün birlik ve mücadele günüdür. Bizler daha ne zamana kadar mülteci bir yaşamı tercih edeceğiz. Özellikle Pazarcık alanında son dönemlerde çok yoğun bir mücadele vardır. Her gün evlatlarımız, kardeşlerimiz şehit düşüyor. Kürdistan'da kan akıtılmadık bir gün var mıdır? Dökülen kanlar çok anlamlıdır. Kaynağa dönüşe, ülkeye çağrıdır. Eğer bugün artık sesimizi biraz dünyaya duyurabiliyorsak, bu şehitlerimizin kanıyla oluyor. Dökülen kanların anlamı bu denli büyüktür.

Gün parti etrafında birleşme günüdür. Şehit yoldaşların dökülen kanlarının bedeli ve anılarına bağlılık, bağımsız-birleşik ve demokratik Kürdistan olacaktır. **Şehitlerimiz ölümsüzdür! Bijî PKK! Bijî Serok APO!**

Şehit Çındo ve Kurdo'nun kardeşi **Bektaş Balçın**

Berxwedan
Rojnameya Kurdi û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3.00 $ / Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff. / Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr. / Norveç 10.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 30.- DM	6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM	12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

RÜZGAR EKEN FIRTINA BİÇER

Baştarafı 1. sayfada

lerini görebilmek olanaklı. Öylesine sağduyudan yoksun ve mantıksız, öylesine yıkımı hızlandıracağı belli olay ve gelişmeler ki, sonradan dönüp bakıldığında, nasıl olup da yaşandığı süreçte bu özelliğinin farkedilmediğine şaşar insan.

İşte TC'nin günümüzde adım adım geliştirmeye çalıştığı olay, yani Kürdistan halkının son derece haklı ve insani taleplerine karşı ırkçı akımları körüklemeye çalışması tam da bu türden bir olaydır.

Türkiye'de 12 Eylül rejiminin insanları ne hale düşürmek istediği, nasıl bir toplum yapısı oluşturmaya çalıştığı üzerine çok şeyler yazılıp söylendi. Gerek tek tek kişilerin ve gerekse toplumun şekillendirilmesi ve sokulmak istendiği kalıbın, klasik faşist yönetimlerin bile ötesinde bir olumsuzlukta olduğu genelde kabul edilen bir görüştür. Kemalist cumhuriyetin mayasında var olan ırkçı-şoven ruh, 12 Eylül rejimi tarafından çok daha ileri dozajlarda damarlara şırınga edilerek, birçok başka amaçlarla birlikte toplumu uyuşturmanın ve alıklaştırmanın bir aracı durumuna getirilmiştir.

Bireyselliğin alabildiğine derinleştirildiği, toplumsal-siyasal ufukların karartıldığı, ağır ekonomik koşullar ve %100'lerde seyreden bir enflasyon ortamında evsizlik ve işsizliğin de ötesinde insanların gizli-açık açıkla yüzyüze bırakıldığı 80'li yıllar Türkiye'sinde yaşanan bireysel, ailesel facia örneklerine, burjuva basının sayfalarında bile bol bol rastlamak mümkün. Evren-Özal faşist yönetiminin yarattığı tablo, fuhuşa kadar varan her türlü yozluk ve çirkefe sürüklenen ev kadınlarının, anne-babaeş hatta kendi öz çocuklarını boğazlayıp ortalığı kan deryasına çeviren babaların trajik öykülerinden netçe görülebiliyor. İnsanları gerçekten bunalımlara iten böylesi ortamlarda, kendilerine çıkış yolu gösteren siyasal bir önderlikten de yoksun oldukları düşünülürse, bireylerin çıldırmasından daha doğal ne olabilir ki? Türkiye'de yaşanan da bu oluyor.

Ancak Türkiye'de bu manzaraların sorumlusu ve yaratıcısı durumundaki rejimin kendisi de benzer bir konum arzetmektedir. Bütün ipleri elinde tutan özel savaş yönetiminin, ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısındaki başarısızlığı belirginleşip bunalımı derinleştikçe ve ufukta bir çözüm, bir çıkış yolu da görülemeyince sağlıksız adımlar birbirini izlemeye başlıyor. Özel savaşın kendisi, bu çerçevede başvurulan yöntemlerin her biri böylesi bir sağlıksız adımdır aslında. Şimdi atılmak istenen adımlar ise, çok daha tehlikeli ve çılgıncadır.

Gerçekten son dönemlerde görülen ve giderek yoğunlaşan ırkçı tahrikleri ve meclisteki yemin töreni üzerine koparılan gürültüler ile sergilenen ölçüsüz tavırları başka türlü nitelendirmek güçtür. İşin daha da vahim yanı; özel savaş yönetimi ile faşist rejimin diğer kurum ve kuruluşlarının bu çılgınlıklarına karşı durmak, aklın yolunu göstermek yerine basın-bilim çevrelerinin de basiretten son derece uzak bir konum sergilemeleri ve kimilerinin bu ölçüsüz tahriklere önayak olmalarıdır.

Irkçı tahriklerle amaçlanan nedir?

Türkiye'de özel savaş taktiklerinin başarısızlığa ve açık bir yenilgiye uğratılmasıyla sonuçlanan erken genel seçimler ardından ortaya çıkan tablo, DYP lideri Demirel'in başkanlığında oluşturulacak bir koalisyon hükümetidir. Türkiye ve Kürdistan halkları Demirel'i çok iyi tanımaktadır. Muhalefetteyken bir numaralı savunucusu kesildiği demokrasinin, iktidara geldiğinde adını bile anmak istemediği bilinmeyen bir durum değil. Ve Demirel'in halka verebilecek hiçbir şeyinin olmadığını, rejimin karşı karşıya bulunduğu hiçbir soruna çözüm getiremeyeceğini en başta Türkiye halkı çok iyi bilmektedir. Giderek ağırlık kazandığı görülen bir DYP-SHP koalisyonunun da, bir 12 Eylül restorasyonundan öteye geçemeyeceği gibi uzun ömürlü olamayacağı da açıktır.

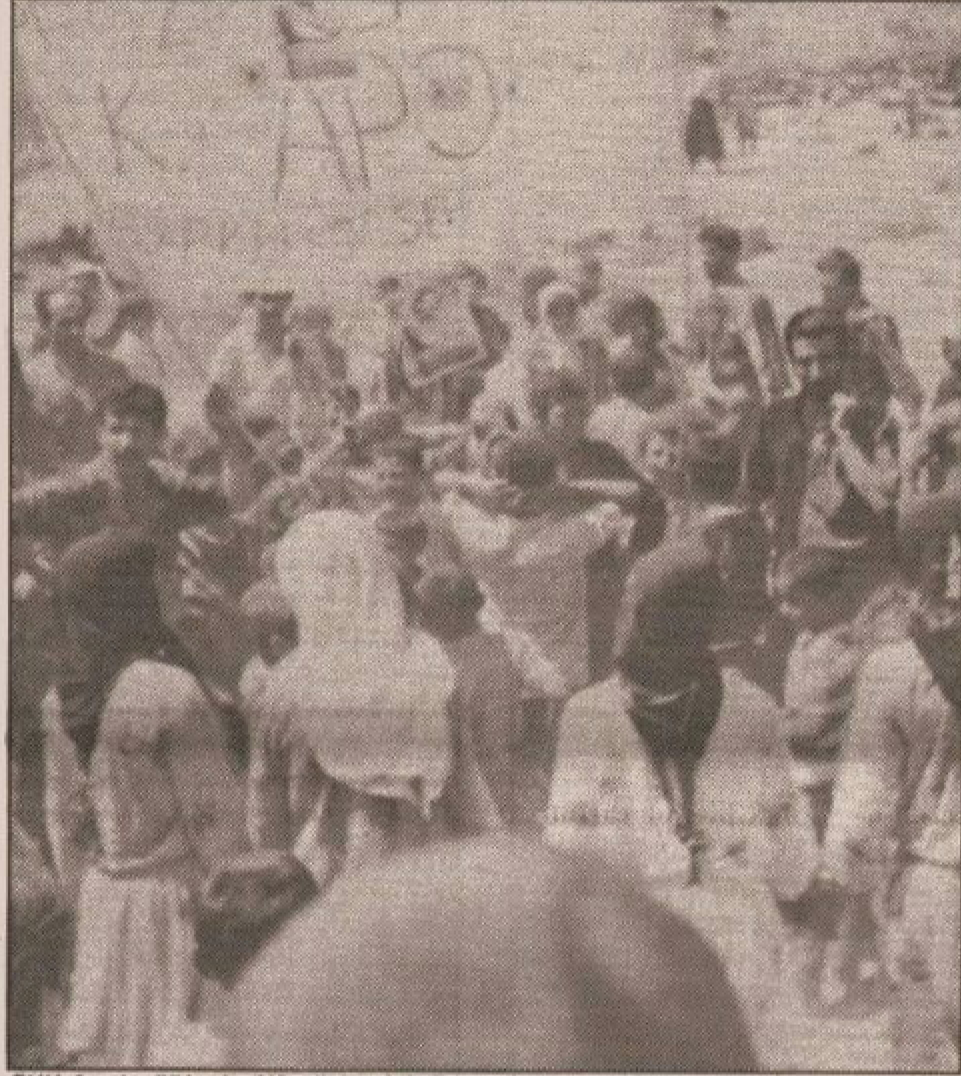
Rejimin en büyük açmazı olan Kürdistan sorununda ise, son MGK toplantısı ardından yapılan açıklamalar bir kez daha gösterdi ki, 20 Ekim seçimlerinde çok net biçimde ortaya çıkan halk iradesi, faşist rejim yöneticileri tarafından görmemezlikten gelinmekte ve dikkate alınmamaktadır. Beyhude olduğu meydanda iken, TC sömürgecileri halen hesap ve planlarını PKK'nin ve gerillanın imhası üzerine yapmaktadırlar. Özel savaş yöntemlerinden herbirinin tek tek boşa çıkarılıp yenilgiye uğratıldığı, şiddet ve baskı yöntemlerinin tümüyle ters teptiği, sömürgeci ordunun gerilla karşısındaki başarısızlığı ve askeri çözüm yolunun iflası gün gibi ortada. Buna rağmen halen birtakım askeri yöntem arayışları, TC açısından bir çözümsüzlüğün ifadesidir.

MGK toplantısı ardından burjuva basınına sızan bilgilere göre, Kürdistan'da savaşan orduyu profesyonelleştirmek, yine özel timleri tümüyle subay ve assubaylardan oluşturmak gibi planlar tartışılıyor ve bu doğrultuda kararlar alınıyor. Ayrıca Kuzey ve Güney parçaları arasındaki yapay sınırın, zaten her iki parçada da faaliyet yürüten ARGK gerillaları tarafından pratikte geçersiz kılındığı bir ortamda, faşist rejimin milyarlar sarfederek teknik cihazlar alıp sözümona sınır geçişlerini engelleme çabasının da boş bir çabadan öte anlam taşımayacağı açıktır.

Bu tür girişimlerle herhangi bir sonuç alamayacaklarını faşist rejim yöneticileri de çok iyi biliyor olmalı ki, başka arayışlar ve tehlikeli yönelimlere gereksinim duyuluyor. Bu yönelimler arasında dikkat çekici olanı, son dönemlerde giderek yoğunlaştırıldığı gözlenen sivil kesimler arasında ve özellikle de MÇP tabanını teşkil eden faşist eğilimli çevreler içerisinde girişilen ırkçı tahriklerdir. Ve bu tür tahriklerin bizzat devlet eliyle, özel savaş yönetimi tarafından planlı bir biçimde geliştirildiği açıktır.

Kürdistan'da yürüttükleri kanlı ve kirli özel savaşta vurulan askerlerin ailelerinin bu amaçla giderek daha çok kullanıldığı görülmektedir. Bu ailelerin ağzından ırkçı beyanlar ve gözyaşı edebiyatı örneklerine, özel savaşın güdümündeki burjuva basınının sayfalarında giderek daha sık yer veriliyor. Bunun da ötesinde Kayseri'de görüldüğü gibi, maksatlı cenaze törenleri hazırlanarak ırkçı sloganlar eşliğinde kitleler tahrik ediliyor. Kürdistan halkının haklı mücadelesine düşmanlık ve giderek Kürt düşmanlığı temelinde Türk şoven milliyetçiliği kamçılanıyor.

Burada bir olguya çok iyi dikkat etmek gerekiyor. Özellikle Türkiye halkının bu kanuda son derece duyarlı olması gerekiyor. Kürdistan'daki savaşta sömürgeci ordu saflarındaki çocuklarını yitiren ailelerin acısı ve tepkisi anlaşılırdır. Ama bu tepkinin doğru hedeflere yöneltilmesi önem taşıyor. Çekilen acıların ve dökülen kanların sorumlusu katiyen Kürdistan halkı ve bu halkın haklı mücadelesinin öncüsü PKK değildir. Tek sorumlu, 30 milyonluk bir halka imhayı dayatan, Kürdistan sorununun çözümünde kör bir şiddetten başka hiçbir yöntem tanımayan, Kürt halkıyla birlikte Türk halkını da ezip sömüren ve faşist baskılar altında inleten sömürgeci Türk burjuvazisi ve bunların işbirlikçileridir. Yani TC'dir, 12 Eylül faşist rejimidir ve özel savaş yönetimidir. Dolayısıyla tepkilerin yönetilmesi gereken hedef de burasıdır.

PKK önderliğinde Kürdistan'da devrim fırtınası yaşanıyor

Kaldı ki, vatan-millet-Sakarya ve gözyaşı edebiyatıyla askerler için cenaze törenleri hazırlayan faşist rejimin sahiplerinin, kendi haksız ve iğrenç emelleri ve çıkarları için ölüme sürdükleri askerlere esasında hiçbir sevgi ve saygıları da yoktur. Mehmetçik edebiyatı da tümüyle bir yalan ve sahtekarlıktan ibarettir. Bunun somut kanıtları ve göstergeleri çoktur.

Gerilla birlikleri tarafından zaman zaman esir alınıp sonra bırakılan birçok askerin bizzat kendileri tarafından katledilerek bir propaganda aracı yapıldığı biliniyor. Yine geçtiğimiz aylarda Samanlı Karakolu baskınında esir alınan askerlerin kurtarılması için TC'nin hiçbir çaba sarfetmemesi, PKK'nin bu konudaki tüm iyi niyetli çağrılarına karşılık vermek bir yana, yapılan tahrik edici konuşmalarla bu askerler adeta ölüme itilmiştir. Fakat PKK yine de Türk halkına duyduğu saygının bir gereği olarak bu askerleri serbest bırakmış ve ailelerinin acı çekmesini önlemiştir. Tüm iddialarının tersine, faşist rejim temsilcilerinin askerlere ne kadar saygısız oldukları, onları salt kendi çıkarlarının ve rahatlarının bekçisi birer piyon olarak gördükleri zaman zaman basına da yansıyan asker ailelerinin açıklamalarından da görülebilmektedir.

Birçok ana-baba, Kürdistan'daki savaşta ölen çocuklarının cenazelerinin günlerce yerde bırakıldığı, kurtlanmış ve kokuşmuş olarak kendilerine teslim edildiği doğrultusunda yakınmalarda bulunmaktadır. Yine en son asteğmen Bilal Çakırcalı örneğinde görüldüğü gibi, çarpışmada sadece kolundan yara aldığı halde günlerce gerekli bakım yapılmadığından kan kaybından ölen askerler var. Bunlar hiç kuşkusuz yaralı olarak gerillaların eline esir düşse basit bir tıbbi müdahaleyle yaşamları kurtarılacaktır. Ama onca "mehmetçik" laflarına rağmen faşist Türk devleti bunu dahi yapmıyor ve askerleri ölüme terkediyor.

Peki gerçek böyleyken, çok sinsice ve sahtekarca gözyaşı döken ve düzenlediği cenaze törenlerine 3-5 bin kişiyi katıp ırkçı tahrikler geliştiren sömürgeci-faşist TC bununla neyi amaçlıyor? Belirtmek gerekir ki, tahrikçilik kemalist TC'nin geleneklerindendir. Kemalist burjuvazi, iktidarının tehlikede olduğunu sezdiği, rejim için ciddi tehlikeler başgösterdiği, ya da birtakım oyun, komplo ve katliamlarına kitleleri alet etmek istediği durumlarda bu tür tahriklere hep başvurmuştur. Ve bunun planlayıcısı da her zaman MİT veya özel harp çevreleri olmuştur.

Örneğin, cumhuriyetin ilk yıllarında dinci kesimlere yönelmek istendiğinde yaratılan Menemen olayı, ya da 1940'larda bu kez "komünizm tehlikesi" nedeniyle Tan matbaasının basılarak tahrip edilmesi olayı; kullanılan çevreler farklı da olsa özünde aynı amaca hizmet eden ve altında devlet parmağı bulunan tahriklerdir.

"6-7 Eylül olayları" olarak tarihe geçen olaylar da benzer karakterde ve devlet eliyle düzenlenen bir kışkırtmadır. Bilindiği gibi, 6 Eylül 1955'te, Oktay Engin adındaki MİT elemanı tarafından M. Kemal'in Selanik'teki evi, Yunanlılar tarafından yapıldığı süsü verilerek bombalanmış ve bu provokasyonla birlikte önceden hazırlanmış gruplar öncülüğünde İstanbul'daki Rum azınlığın ev ve iş yerleri yağmalanarak ateşe verilmiş ve birçok kişi katledilmişti.

Özel Harp Dairesi'nde görev yapan bir subay, yıllar sonra bu olaydan övgü ile şöyle sözediyor: "*6-7 Eylül olayları bir özel harp işiydi ve muhteşem bir örgütlenmeydi, amaca da ulaştı.*" (Fatih Güllapoğlu, Tanksız Topsuz Demokrasi, S. 104)

Günümüzde benzer kışkırtmalarla şoven Türk milliyetçiliğini körükleyen ve bir Türk-Kürt düşmanlığı yaratarak bununla kendi köhne varlığını ayakta tutacağını sanan TC, korkunç bir yanılgı içerisindedir ve ateşle oynamaktadır. Kuzey-Batı Kürdistan ile Türkiye metropollerinde 15 milyonu aşkın Kürt yaşamaktadır. Bu, ne 1940'lı yıllardaki dar sosyalist, ilerici kesimler ve ne de Rum azınlıkla karıştırılmalıdır. Şoven milliyetçi tahriklerle düşmanlık tohumları eken TC, çok büyük fırtınalar biçmek zorunda kalacağını bilmelidir.

Dolayısıyla bir tehdit unsuru olarak gündemleştirilen ve özel savaş yönetiminin basınındaki beyinsiz kalemşörleri tarafından sürekli körüklenen bu çılgınca gidişatın faşist rejimi çok daha büyük çıkmazlara sürükleyeceği açıktır.

Meclisteki olaya gösterilen ölçüsüz tepki TC'nin ırkçılığı, ilkelliği ve barbarlığı kadar, köksüzlüğü ve zayıflığının da bir göstergesi olmuştur

12 Eylül faşizminin Türkiye toplumunu ne denli hastalıklı bir duruma getirdiğini, seçimler ardından meclisin ilk açılış günü yapılan yemin töreni sırasında yaşanan olaylar ve bunun sonraki günlerde de devam eden yankıları çok net biçimde gözler önüne serdi. Başbakan adayı Demirel'inden milletvekillerine, basın mensuplarına ve sokaktaki bilinçsiz adamına kadar tümünün sergilediği ölçüsüz tepki ve histerik davranışların nedeni, Amed(Diyarbakır) milletvekillerinden ikisinin yemin sırasında söylediği birkaç sözdü.

Amed milletvekillerinden Hatip Dicle, yemin etmek üzere kürsüye geldiğinde, dünyada bir benzeri daha görülmeyen o çağdışı ve ırkçı yemin metnini okumadan önce, ***"Ben ve arkadaşlarım bu metni anayasanın baskısı altında okuyoruz"*** dedi. Daha sonra kürsüye gelen Leyla Zana ise, metni okuduktan sonra Kürtçe dilinde ***"Ben bu yemini Kürt ve Türk halklarının kardeşliği için okudum"*** dedi.

İşte o bir kaşık suda kopan ve halen de dinmeyen fırtınanın bütün nedeni bu sözlerdi.

Milletvekili sıfatlı birtakım serseriler kudurmuşçasına kürsüye, adı geçen Amed milletvekillerinin üzerine yürüdüler. Ceplerinde sarı-kırmızı ve yeşil renkli mendiller taşıyor diye, arenalarda "ole" sesleri arasında kırmızı bez parçalarının üzerine atılan hayvanları kışkandırırcasına HEP kökenli milletvekillerinin üzerlerine atılanlar oldu. Histeri nöbetleri geçirircesine ve iki elleriyle sıra kapaklarına vuran Demirel'i, sadece o gün mecliste hazır bulunanlar değil, televizyonların başındaki milyonlarca kişi de ibretle seyretti. Şoke olmuşçasına donuk gözlerle olup bitenleri izleyen İnönü, ertesi gün, *"Bu arkadaşlarımızı istifa etmiş kabul ediyorum"* diyerek hem sosyal demokratlığını ve hem de milli tavrın dışında kalmadığını ortaya koydu ve kanıtladı.

TC meclisi kırmızı-sarı-yeşile dayanamadı: İlkelliğin, ırkçılığın böylesine az rastlanır

Şair yürekli Ecevit tepkisini, *"Yüreğim kan ağlıyor"* sözleriyle dile getirdi. Özel savaşın beslemesi basın erbabının ise kalemlerinden kan damlıyordu günlerce. Gazetelerin birinci sayfalarında boy boy bayraklar arasında göz yaşartıcı manşetlere yer verildi. Köşe yazarlarının kimi, HEP'le seçim ittifağı yaptığı için SHP'ye esef eder ya da veryansın ederken, kimileri de, *"Kalkın ey ehli vatan"* çağrıları yapmaktaydı.

Beşikçi Hoca'nın deyimiyle MİT'in bir kolu gibi çalışan burjuva basınından çok sayıda örnekler aktarmaya ne yazık ki sayfalarımız el vermiyor. Ancak Rauf Tamer'in 9 Kasım 1991 tarihli Hürriyet'te yer alan *"Bravo Meclis'e"* başlıklı yazısından, bütün benzerlerinin duygularını da dile getirdiğini düşündüğümüz şu satırları aktarmakta yarar var:

"İşin, bir de, elbet, refleks yönü var. Milli refleks. İşte... Parlamento'nun sergilediği haysiyet, bizi bu yönde ayrıca mutlu kılmıştır.

Demirel'i gördünüz. Sıra kapaklarını yumruklayarak bir olayı protesto edişine, ben ilk defa rastlıyorum... Onun, miting meydanlarındaki coşkun, ama Meclis platformundaki vakur halini hep biliriz...

Ben iki halini de severim. Ama bu seferki halini çok sevdim. Aynı tepki meclisin tüm üyelerinden de geldi. Ve TBMM, tam Atatürk'e layık bir enfes manzara sergiledi.

Zaten... bu manzaradır, öbürlerini caydıran, sindiren ve 'oturdukları yerde oturtan'. Aksi halde, daha azıtabilirlerdi. Üyelerin hepsini tek tek kutluyorum... Ve bu hassasiyetin devamını diliyorum."

İşte Demirel, İnönü, Ecevit gibi liderleri, parlamentosu ve basınıyla faşist rejimin Leyla Zana ve Hatip Dicle'nin sözlerine duyduğu tepki özetle böyleydi. Bu "milli refleks"in sokaklara nasıl yansıtıldığı, damarlarına alabildiğine şovenizm şırınga edilmiş kesimlerin nasıl bir tepki duyduklarını da, yine burjuva basınından bir örnekle göstermek yararlı olacaktır.

9 Kasım 1991 tarihli Tercüman, *"Ankara'da halk gece yarısı istiklal marşı söyledi"* diyor ve şöyle devam ediyor:

"Önceki gece (yani mecliste yemin töreni yapıldığı gün, bn.) *Ankara'da trafik kilitlendi. Kızılay'da belki 10, belki 20 kere istiklal marşı söylendi."*

Gözüdönmüş ırkçılık, ilkellik, kendine güvensizlik, köksüzlük ve çağdışılık ancak bu kadar olur. Bu denli utanç verici bir ilkelliğin sergilenmesinin ve bu denli kıyametler koparılmasının tek nedeni de, Kürt halkının bir temsilcisinin meclis kürsüsünden Türk ve Kürt halklarının kardeşliğini dile getirmesi oluyor. Doğrusu insanlık adına yüz kızartıcı bir durum. Ancak rezalet bununla da bitmiyor. Demokratlık adına faşist rejime ve özel savaş yönetimine hizmette sınır tanımayan bazı tipler, aklın ve mantığın ölçülerini altüst ederek işi daha da ileri götürüyorlar. Sabah gazetesindeki köşesinde Mehmet Altan'ın şu satırları oldukça ilginçtir:

"SHP listelerinden parlamentoya giren HEP'li iki milletvekilinin yemin töreni sırasındaki tavırları, Kürt kökenli bazı milletvekillerinin hala ilkel bir milliyetçilik düzeyinde dolandıklarını gösteriyor.

"Halbuki Güneydoğu sorunu dahil olmak üzere Türkiye'deki tüm olumsuzlukların çözümü çağdaş bir demokrasinin işletilmesine bağlı. Demokrasinin 'kabesi' haline getirilmesi gereken Meclis'teki Kürt kökenli milletvekilleri ise, demokrasiyi evrensel boyutlarda işletme çabası yerine milliyetçi şov ile bu olanağı başlatmadan yokettiler."

9 Kasım 1991 tarihli Milliyet'teki başyazıda Altan Öymen de, benzer görüşünü, *"Meclis'te önceki günkü olay, bir Kürt şovenizminin ilkel bir gösterisidir"* sözleriyle dile getiriyor.

Ölçü tanımazlığın ve çarpıtmanın böylesi örneklerine rastlamak her halde kolay olmasa gerek. Türk halkının en büyük şanssızlıklarından biri de, denebilir ki, Mehmet Altan ve Altan Öymen türünden, ırkçılıkta Hitler'in yardakçılarını bile gölgede bırakan, "demokrat"lara sahip oluşudur. Seçim bölgesindeki oyların %70'ten fazlasını alarak Kürt halkını temsilen parlamentoya gelen Leyla Zana'nın, Türk ve Kürt halkının kardeş olduğunu söylemesi "ilkel bir milliyetçilik" veya, "Kürt şovenizminin ilkel bir gösterisi" oluyor; buna karşı gösterilen ölçüsüz tepkiler, meclisten sokağa ve burjuva basının mide bulandırıcı sayfalarına dek sergilenen histerik ırkçılık ise çağdaşlık ve demokratlık oluyor!

Böylelerinin niteliklerini belirleyebilecek sözcük bulmada insan gerçekten zorlanıyor. Ama vurgulamak ve unutmamak gerekir ki, faşist rejimin yürüttüğü şiddet politikasından ve bu politikanın bir sonucu olarak Kürdistan ve Türkiye halklarının çektiği ve çekeceği acılardan, özel savaş yöneticisi generaller kadar bu "demokrat" maskeli ırkçılar da sorumludur.

Kısacası, meclisteki olay ve buna duyulan ölçüsüz tepkinin gözler önüne serdiği birinci gerçek, devlet katında ve onun etki alanında zaman zaman dile getirilen kardeşlik, eşitlik gibi kavramların, faşist-sömürgeci TC'nin, halkımızı ve dünya ilerici insanlığını kandırma ve aldatma amacıyla ortaya atmış olduğu koskoca bir yalandır. Büyük bir sahtekarlıktır. Onların kardeşlikten anladıkları, Kürdistan halkının bütün haklarından yoksun köleler, kendilerinin de efendiler konumunda olmasıdır ki, halkımız böylesi bir "kardeşliği" lanetlemiş ve reddetmiştir. Kürdistan dağlarındaki gerilla ve kentlerindeki serihildan bu reddedişin somut ifadesidir.

Ayrıca bu olay TC'nin ilkelliği, ırkçılığı ve barbarlığı kadar zayıflığının, köksüzlüğünün ve Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinden duyduğu korkunun da somut göstergesi olmuştur.

Türk solunun rolü ve konumu

Türkiye halkıyla bu kadar oynanmasına, kitlelerin sürekli ırkçı-şoven telkinlerle adeta uyuşturularak faşizmin elinde bir sürü durumuna getirilmesine en başta karşı durması gereken güçlerin başında Türkiye sol hareketleri gelmektedir. Solun bu görevini yerine getirebilmesi ve bu konudaki rolünü oynayabilmesi için de, geçmişi olduğu gibi günümüzde de, günümüzde yaşanan gelişmeleri de doğru kavraması ve algılaması gerekiyor.

Faşist rejimin gözükara bir ırkçılığı körükleyerek ve kendi çağdışı varlığını sürdürmek amacıyla halklarımızı birbirine kırdırtarak Anadolu'yu bir kan deryasına çevirmenin hazırlıklarını ve planlarını geliştirdiği bir sırada, solun gerçekleri görüp durumu doğru değerlendirip bunun pratik adımlarını atmamasının vebali hiç kuşkusuz büyük olacaktır.

Bugün PKK-ERNK-ARGK önderliğinde Kürdistan'da bir devrim fırtınası yaşanıyor. Sömürgeci-faşist TC'yi her yönden çıkmaza sokan bu fırtına, aynı zamanda Türkiye devriminin de yaşamasının gelişmesinin ve zafere yürümesinin bir güvencesi oluyor. PKK'nin öncülüğünde gelişen Kürdistan Devrimi'nin bu son derece tutarlı ve yüce enternasyonalist özünü göremeyip buna milliyetçilik yakıştırması yapmak ve bunu milliyetçilik yönü ağır basan bir devrim olarak nitelemek en büyük yanılgı ve körlük olacaktır.

Bilerek ya da bilmeyerek yukarıda vermeye çalıştığımız örneklerin paraleline düşmek, sol güçler için kesinlikle hoş görülmeyecek bir durumdur. Türkiye'de de Kürdistan'da da milliyetçiliğin geliştiği tarzdaki reformist görüş ve iddialar, özünde TC'nin geliştirip körüklediği tehlikeli ırkçılığı gözardı etmeye yarayacak, dolayısıyla faşist rejimin ekmeğine yağ sürecektir.

Kürdistan'da başını PKK'nin çektiği devrim, milliyetçiliği geliştirmiyor, tam tersine Kürt milliyetçiliğinin canına okuyor. Gerek Türkiyeli gerek Kürdistanlı olsun, devrim fırtınası karşısında sarsılan ve ayakta kalmakta güçlük çeken tüm gerici güçlerin nasıl birbirlerine sarılıp tutunmaya çalıştıklarını görmemek için kör olmak gerekiyor. Bizdeki ilkel milliyetçiliğin temsilini KDP ile küçük burjuva milliyetçiliğinin önder gücü KYB'nin liderleri Barzani ve Talabanilerin, Türk şoven milliyetçiliğinin temsilcisi Özal, İnönü ve Demirel'lerle birleşerek PKK'ye karşı ortak planlar geliştirmesinin anlamını iyi kavramak gerekiyor.

İlkel ve küçük burjuva Kürt milliyetçiliğiyle, Türk şoven milliyetçiliğinin gizli ve açık ittifakı yukarıda sayılanlarla da sınırlı değildir; daha geniştir ve çok daha da genişletilmek isteniyor. Taha Akyol'un, Zeki Okçuoğlu'dan İbrahim Güçlü'ye kadar kenarda köşede kalmış bir döküntüleri "mutluluğa çağıran" ibret verici yazısından, solcu ve devrimcilerin çıkaracakları dersler olmalıdır. Yine Kurdistanî Cephe temsilcisinin MİT elemanlarıyla yaptığı görüşmenin, 3 Kasım 1991 tarihli Nokta dergisinde yayınlanan tutanakları iyi incelenmelidir. Kurdistanî Cephe temsilcisinin MİT yetkilisine, *"PKK hem bizim için bir problemdir hem de sizin için"* deyip ortak planlar önermesinin ne anlama geldiğini kavramak tutarlı devrimciler için zor olmasa gerek.

Çok açıkça görülüyor ki, aynı zamanda Türkiye Devrimi'nin de yaşaması ve sürdürülmesi anlamına gelen PKK önderliğindeki Kürdistan Devrimi karşısında en geniş ittifağı teşkil etmek isteyen Kürt ve Türk milliyetçi cephesi işini iyi biliyor. Aynı beceriyi her iki halktan devrimci güçlerin de göstermesi ve bu anlamda Türkiye'nin turarlı sol güçlerinin PKK'de ifadesini bulan saygın enternasyonalist karşılık vermemesinin kabul edilebilir yanı yoktur. Unutmamak gerekiyor, süreç her zamankinden daha duyarlı ve sorumlu davranmayı zorunlu kılmaktadır.

MEYDAN — **Taha AKYOL**

BU satırları lütfen dikkatle okuyunuz:

"Şu anda Kürtler'le Türkler arasında bir sınır çizdiğimizde Kürtler'in bundan çok karlı çıkacakları inancında değilim. Aksine çok büyük zararlara uğrayacaklardır... Böyle bir şeyi hayal etmenin ne kadar zor olduğunu en başta Kürtler'in görmesi gerekiyor." *Bu satırlar avukat Zeki Okçuoğlu'na ait. Okçuoğlu Kürt kimliğini savunan Kürt kökenli bir vatandaşımız. Gençlik yıllarında masanın üstüne bir atlas koyup Kürdistan haritaları çizmiş:*

*Denizlerle ulaşımı olamyan bir ülkenin yaşamayacağını daha gençlik yıllarında bile düşünebildiği için Trazon'u da bu haritaya katar, hatta **"Büyük bir Cihan İmparatorluğu"** kurmayı düşünürmüş! Uzun süre "Devrimci Doğu Kültür Ocakları" yöneticisi olmuş, ayni zamanda ininmiş bir Marksist'miş. Şimdi kendini **"Liberal Demokrat"** olarak niteliyor ve yukarıdaki görüşleri savunuyor Ünlü Dr. Mehmet Şükrü Sekban'ı hatıdlıyoruz. Mütareke yıllarında İngilizler'in desteğiyle "Kürt Teali Cemiyeti"ni kurmuş, Sevr'de Türkiye4nin parçalanma-- ve bağımsız bir Kürt devletinin kurulması için çalışmıştı.*

Dr.Sekban Kürt milliyetçiliğinin bayrak isimlerinden biriydi. Paris'ten Kerkük'e dönmüş ve orada uzun yıllar doktorluk yapmıştı. Kerkük'te yaşarken gördüğü gerçekler O'nun uyanışının ilk adımı oldu:Kerkük'te Türkmenler ve Kürtler birbirleriyle kaynaşıyordu ama Araplar'la kaynaşamıyordu.

*Sosyolog Ziya Gökalp'in de ayni yönde tesbitleri vardı.Hayat tecrübesi artıp dünyayı tanıdıkça, Kerkük gözlemlerinin de etkisiyle. Dr.Sekban **"Kürt meselesi"** diye bir kitap yazdı. Kitapta vardığı sonuç şudur:**"Bağımsızlık Kürtler için gerçek bir felaket olurdu!"***

Talabani'yi hepimiz tanıyoruz. Yıllarca Irak'ta silahlı mücadele yürütmüş. Onun da kökünde Marksiszm var. Ama zamanla dünyayı tanıyor. bilgi. görgü ve tecrübesini arttırıyor. Ne de olsa cahil ve zıpır bir militan değil, bir aydın...

*Talabani Kahire'de çıkan El-Ahram'a demeç veriyor: **"Irak'tan ayrılmak istediğimiz şeklindeki iddialar Kürtler'e karşı düşmanca tutumunu haklı göstermeye çalışan Irak yöneticilerinden kaynaklanıyor. Kürt azınlığın yaşadığı Türkiye, Irak, İran, Suriye ve Sovyet sınırlarında değişiklik yapılamaz. Türkiye'de Kürt sorunu konusunda bir uzlaşma sağlanırsa, Orta Doğu'daki olayların akış yönü değişir ve Türkiye bütün Kürtler için koruyucu rolü oynayabilir. GAP'ın tamamlanmasından sonra Türkiye'nin Orta Doğu'da siyasi ve ekonomik ağırlığı daha çok hissedilecektir."***

Ve Türkiye son bir ayda kuzey Irak'lı Kürtler'e 55 milyar liralık gıda ve ilaç yardımı yapmıştır. İşte size, 3 ismin, Okçuoğlu'nun, Dr. Sekban'ın ve Talabani'nin hayatın gerçeklerinden ve bilgi birikiminden süzülen tecrübeleri... Hal böyle ikan bazı HEP milletvekilleri cahil ve zıpır bir militan tutumla Türkiye'de düşmanlık, iç savaş, ayrılık tohumları atıyor, ülke bütünlüğümüzü kundaklamaya çalışıyorlar. Hatta kanlı ve faşist terör örgütü PKK'yı savunuyorlar.

*PKK'nın faşist olduğuhu söyleyen sadece biz değiliz. **"Ala Rızgari Birlik Platformu"**nun sözcüsü İbrahim Güçlü, **Milliyet't**en Rafet Ballı'ya yaptığı açıklamalarda söylüyor bunu. Çünkü, PKK Türkiye'de Kürt vatandaşlarımızın yaşadığı köyleri basıp bebek, ihtiyar demeden katliamlar yaptığı, kendi dışındakı ayrılıkçı örgütlere karşı birçok kanlı cinayetlerle saldırılarda bulunuyor. Ve Meclis kürsüsünden bu ayrılıkçı kışkırtma yapılınca, Cizre'de militanlar bu kışkırtmayı kutlamak için makineli tüfeklerle, roketatarlarla ateş ederek gösteri yapıyorlar. PKK ve sözcülerinin çağrısı, makineli tüfeklerdir, roketatarlardır, kan ve şiddettir. Faşist Hitler ile **"Sosyal Faşist"** Pol Pot da kendi haklarını sözde bir **"Kurtuluş"** fanatizminin körlüğü ile kan ve şiddete çağırmamışlar mıydı? Kör bir fanatizm ile bu çağrılara kapılan kitlelerin nasıl korkunç felaketlerle karşılaştıklarını hatırlamaya gerek yok. **"Kılavuzu karga olanın..."** meselesi...*

O yüzden diyoruz ki, terör ve kışkırtma, kör fanatizm ve ayrılıkçılık bütün Türkiye, özellikle de Kürt kökenli vatandaşlarımıza kurulmuş tuzaktır.

PKK ve Meclis'e soktuğu birkaç Göbbels, buna çağırıyor. Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini savunanlar ise kalkınma ve demokrasi yoluyla entegrasyona kaynaşyarak birlikte mutluluğa çağırıyorlar. Herkes kararını ona göre versin ve herkes bilsin ki, Türkiye Irak bile değildir. Hele bir çadır devleti hiç değildir. Türkiye güçlü, köklü bir devlettir...

MÜCADELEMİZ GERİLLA SALDIRILARI VE SERÎHİLDANLARLA İLERLİYOR

Yaşanan her olay TC'nin güçsüzlüğünü ve devrimimizin gücünü bir kez daha kanıtlıyor

TC Sömürgecileri hiçbir soruna çözüm getirmeyeceği, hatta fazla uzun ömürlü de olmayacağı daha baştan bilinen bir koalisyon hükümeti oluşturma çabasında. Bu arada erken genel seçimler ardından oluşan ve gürültülü bir yemin töreniyle açılan yeni meclisten de, Kürdistan'a ilişkin ilk icraat, ilk karar çıkıyor. DYP, ANAP, RP ve MÇP'nin oylarıyla ve tabii MGK'nin "tavsiyesi" üzerine, olağanüstü halin 4 ay daha uzatılması kararlaştırılıyor.

Yeni hükûmet kurma çabalarının sürdüğü şu günlerde, bir yandan demokratikleşmeden ve 12 Eylül faşist yasalarının kaldırılacağından sözedilirken, diğer yandan da kontr-gerilla eylemlerine hız veriliyor ve cezaevlerinde baskı ve işkenceler yeniden yoğunlaştırılıyor. Böylece demokrasiden, insan haklarından söz ederek dünyayı aldatmaya çalışan TC'nin sahtekarlığı bir kez daha bütün açıklığıyla gözler önüne serilmiş oluyor.

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ndeki ölüm hücrelerine toplanan, büyük bir çoğunluğu PKK davasından ve TCK'nin 125. maddesinden yargılanan 200'ü aşkın savaş esiri halen yoğun bir işkencenin altındadır. Çürümüşlüğü o denli belirgin ki, faşist rejim, insan yaşamını bile bir şantaj aracı yapabilmektedir.

Kürdistan'da artık halk kitlelerinin savaşın ve mücadelenin pratik ve aktif bir ögesi olduğu gerçeği, her geçen gün biraz daha netleşiyor. Sömürgeci baskı ve uygulamalara, katliam ve imha planlarına artık her alanda kitlesel direnişler ve serîhildanlarla karşılık veriliyor. Bu durum ilk Nisêbîn ve Cizîra Botan serîhildanlarından bu yana zaten yaşanıyordu, ama giderek daha sistemli ve etkili bir nitelik kazanıyor. Son cezaevi olayları üzerine Amed'den Ankara ve İstanbul'a ve Avrupalara kadar sergilenen eylemlilik ve kitlesel protestolar, bu gerçekliğin bir göstergesidir.

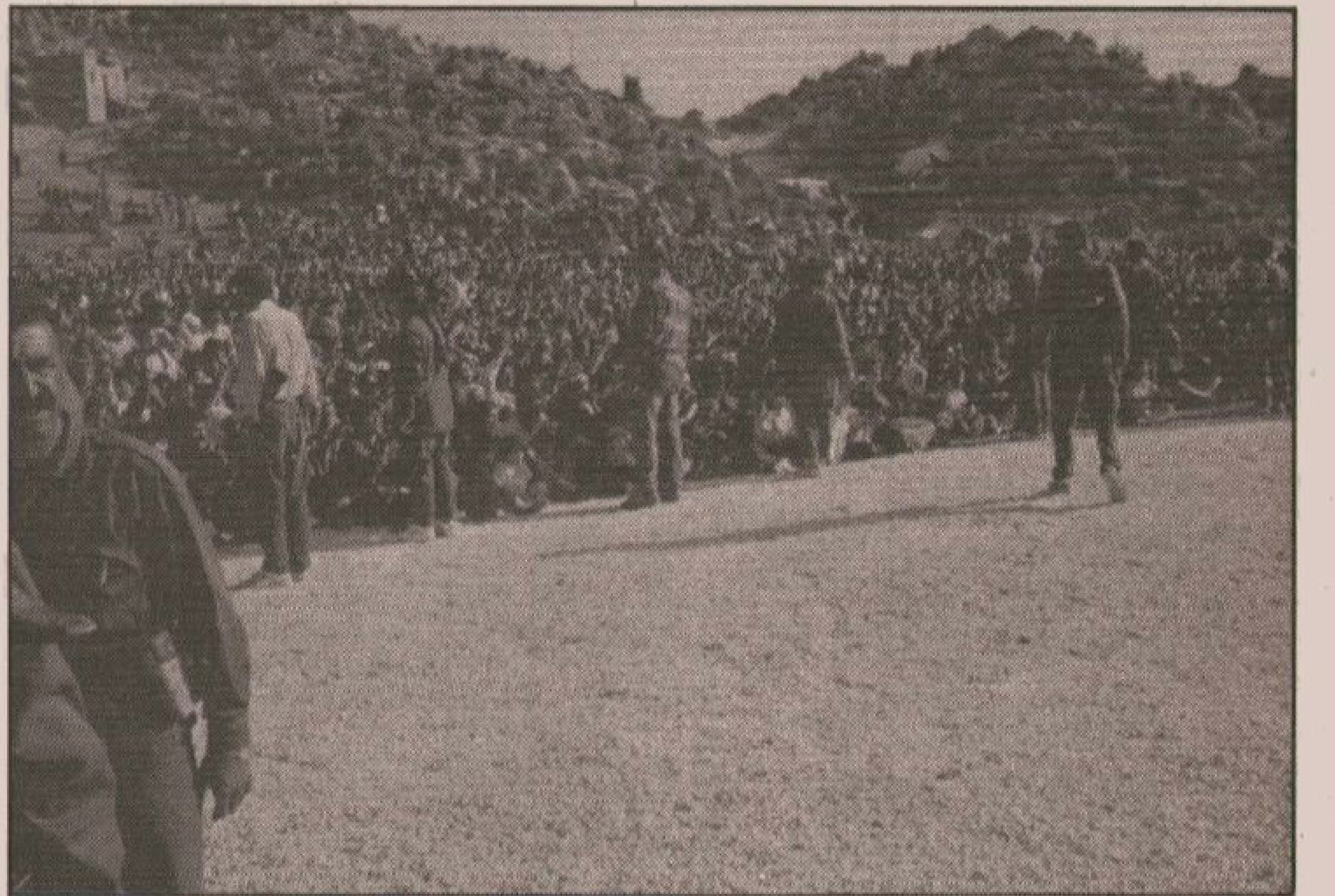
Öte yandan Kerboran'da günlerce süren kepenk ve kontak kapama eylemleri ile üç gün peşpeşe binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirilen serîhildanlardan da, kontr-gerilla eylemleri ve katliamlarla sindirilmek istenen yurtsever kitlelerin sinmek ve öncüsünü desteklemekten vazgeçmek bir yana, daha büyük bir direniş ve kararlılıkla savaşımı sürdüreceklerini kanıtlamaktadır.

Bu durum, özel savaş yönetiminin şiddeti tırmandırma doğrultusundaki yeni hazırlık ve yönelimlerinin ve buna dayalı taktiklerinin de boşa çıkarılacağı ve yenilgiye uğratılacağını daha şimdiden ortaya koyuyor.

Benzer bir gelişme askeri planda da kaydedilmektedir. Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin sömürgeci ordu sürülerine yönelik saldırıları hız ve yoğunluğundan hiçbir şey yitirmeden devam ediyor. Düşman ordusu gerilla birliklerimizden darbe üstüne darbe yedikçe ve yenilgiye uğradıkça geri çekiliyor. Sömürgecilerin bu geri çekilişine paralel olarak da, ulusal kurtuluşçu otorite yaygınlaşıyor ve etkinliği artıyor. Bunun somut bir göstergesi de, sınır boylarındaki karakolların tümden boşaltılması durumudur. Şimdiye kadar tek tek bazı karakollar boşaltılırken, gerilla saldırılarının boyutlanması üzerine hem TC-Irak, hem de TC-İran sınır alanlarındaki karakolların tümünün boşaltılmaya başlanması, askeri açıdan sömürgecilere attırılan geri adımın da boyutunu ortaya koyuyor.

Bir TC subayının ağzından dökülen, *"Sınır-mınır kalmadı, PKK'lılar sınır taşlarını bile söküp atmışlar"* sözleri, aynı zamanda Botan-Behdînan Savaş Hükûmeti koşullarının adım adım olgunlaştığını da gözler önüne sermektedir.

Kısacası Kasım ayının ilk iki haftasında tanık olduğumuz olaylar, gerek askeri gerek kitlesel alanda yaşanan gelişmeler ve mecliste yaşanan küçük bir olay karşısında Ankara'da görülen büyük panik ve kopan fırtına, TC'nin güçsüzlüğünü ve çürümüşlüğünü ve ulusal kurtuluş mücadelemizin gücünü ve yükselişini tüm dünyaya bir kez daha kanıtlamış oluyor.

Mahsum Korkmaz Akademisi'nde 15 Ağustos kutlamaları Foto: Berxwedan

Çolamerg

Sınır karakolları boşaltılıyor

Qilaban/Elk *(Berxwedan):* Sömürgeci faşist Türk devleti, Kürdistan'ı bölen yapay sınır boylarındaki karakollarının tümünü boşaltıyor. Boşaltma ve geri çekilme işleminin son bir haftada iyice yoğunlaştığı bildiriliyor. Boşaltılan karakol binalarının çevresine mayınlar döşendiği ve mayınlı tuzaklar oluşturulduğu gözleniyor.

Son aylarda ulusal kurtuluş kuvvetlerimizden büyük darbeler yiyen TC ordusu, korumakta güçlük çektiği bazı karakolların boşaltılması işlemine daha Eylül ayında başlamıştı. Boşaltılmaya başlanan bu küçük karakolların bir kısmı da sınır boylarında yer almaktaydı. Samanlı Karakolu'nun imha edilmesiyle birlikte bu alandaki karakollardan birkaçı daha geri çekilmişti. Bunlardan Şemzînan alanındaki dördünün Derecik taburuna yerleştirildiğini geçen sayımızda da duyurmuştuk.

Sınır boylarındaki karakollara yönelik gerilla saldırılarının devam etmesi ve özellikle de Çel(Çukurca) alanında sömürgecilere vurulan büyük darbenin ardından şimdi sınır karakollarının tümünün boşaltılma kararı alındığı ve bu kararın son bir haftadır daha hızlı bir biçimde uygulandığı bildirilmektedir.

Önceleri daha çok Güney sınırlardaki karakollar tahliye edilirken, şimdi Doğu sınırındakilerin de bu kapsama alındığı belirtiliyor. Ayrıca sömürgeci ordu güçlerinin birçok köyde karakol ya da karargah olarak kullandığı köy okullarının da terkedilmekte olduğu gelen haberler arasında.

Çeşitli yurtsever kaynaklardan alınan bilgilere göre, şu anda halen çalışır durumda bulunan ve tahkim edilmiş bazı düşman karakollarında da, subay sayısının asgariye indirildiği ve birçok yerde çavuş ve onbaşılara subay yetkisi verildiği belirtilmektedir. Boşaltılan sınır karakollarının komutanları, geri çekilmenin gerekçesi olarak, gerilla birliklerinin çok kalabalık olduğunu ve ağır silahlar kullandığını, bu nedenle küçük karakolların onlara her zaman kolay hedef teşkil edeceğini ve kendisini koruyamayacağını gösteriyorlar.

Kış aylarının yaklaşmasıyla kış dönemi ulaşım zorluklarının TC tarafından hesaplandığı ve karakollara yardım ve destek sunmada güçlüklerle karşılaşılacağı düşüncesinden hareketle, boşaltma işleminin hızlandırıldığı belirtiliyor.

Faşist Türk sömürgecilerinin bu alanda nasıl bir yenilgi ve umutsuzluğu yaşadıkları kendi subaylarının sözlerinden de anlaşılmaktadır. Çolamerg muhabirimiz bir TC subayının, *"Sınır-mınır kalmadı. PKK'lılar sınır taşlarını bile söküp atmışlar. Geçen gün bizimkiler sınır taşlarını aramışlar, bir de bakmışlar ki hiçbiri yerinde yok. Bu durumda biz de nerede duruyorsak sınır orasıdır diyoruz"* tarzındaki sözlerine bizzat tanık oluyor.

Öte yandan sömürgeciler karakolları geri çekip güçlerini belli noktalarda birleştirerek merkezileştirirken, özellikle Şirnex, Êlih(Batman) ve Qilaban(Uludere) merkezlerine çok sayıda yeni güç yığıyor. Özellikle Êlih'in Milli Güvenlik Kurulu'nun kararıyla "Terörle Mücadele Merkezi" adıyla yeni bir merkezi üs haline getirileceği belirtildi. Sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklamada, Amed yerine Êlih'in merkez haline getirileceği, bu nedenle Özel Harekat Müdürlüğü'nden sonra Jandarma Asayiş Bölge Komutanlığı'nın da Êlih'e taşınacağını belirtiyorlar.

Sömürgecilerin kazayla düştüğünü söyledikleri helikopter çarpışmada düşürüldü

Çolamerg ile Çel(Çukurca) arasındaki Şînê mıntıkasında ARGK birlikleri ile sömürgeci ordu güçleri arasında bir çarpışma meydana geldi. 7 Kasım günü meydana gelen ve gün boyu süren çarpışmada, aralarında subayların da bulunduğu çok sayıda düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralı olarak safdışı bırakıldı. Çarpışmada sömürgecilere ait bir helikopter de düşürülürken, içindeki müretebattan kurtulan olmadığı kaydedildi.

Üstün bir moralle savaşarak düşmana ağır kayıplar verdiren gerillalarımızın hiç kayıp vermemesi ve düşen helikopterin enkazının yöredeki köylüler tarafından da görülmesi üzerine, sömürgeciler helikopterin kaza ile düştüğü yalanını yaydılar. Ancak Çolamerg ve Ankara'dan yapılan açıklamalar birbirini tutmamaktaydı ve bu da dikkatlerden kaçmadı. Çolamerg'deki yetkililer, helikopterin Şînê Dağı'na çarparak parçalandığını belirtirken, Genel Kurmaylıktan yapılan açıklamada ise, *"UH-1 tipi helikopterin yükselme esnasında motorunda meydana gelen teknik arıza nedeniyle güç yitirdiği ve bunun üzerine yere çakıldığı"* söyleniyordu. Gerçekte ise her ikisi de yanlıştı. Çarpışma sırasında çok alçaktan, dağların yamaçlarından uçarak gerilla mevzilerini vurmak isteyen düşman helikopterine gerillaların yoğun ateş açması üzerine aniden dönüp kaçmaya çalışan helikopter arkadaki tepeye çarparak düşüyor ve içindeki mürettebatla birlikte imha oluyordu. TC yetkilileri 1 üsteğmen ile 1 erin öldüğünü söyledilerse de, gerçek sayı bundan çok fazlaydı.

Kaşûrîler mıntıkasında gerilla saldırısı: 2 düşman askeri öldürüldü ve bir miktar silah ele geçirildi

Qilaban(Uludere)'ın Kaşûrîler mıntıkasında ARGK gerillaları tarafından bir düşman askeri birliğine düzenlenen saldırıda, sömürgeci ordu birliklerinden 2 askerin öldüğü ve pek çoğunun da yaralandığı bildirilmektedir. 2 Ekim günü meydana gelen bu saldırı TC tarafından örtbas edilmek istendiğinden çevrede duyulmadı. Ancak gerilla kaynaklarından haftalar sonra bilgi alındıktan sonra durum öğrenilebildi.

Saldırıda sömürgeci ordu birliklerine ait bir miktar silah da gerillalarımız tarafından ele geçirildi. Ele geçirilen silahların 1 adet lav silahı, 1 adet telsiz ve 2 adet G-3 piyade tüfeği olduğu bildirildi.

Çetebaşı Elîxan Tatar'ın köyüne baskın

Çolamerg'in Elk(Beytüşşebap) ilçesine bağlı Çemaskî(Pirinçli) köyüne, 10 Kasım akşamı ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Ünlü çetebaşı Elîxan Tatar'a ait bu köye düzenlenen baskında 1 çete öldürüldü. Diğerleri köyde bulunmadığından ölümden kurtulmuş oldular.

Edinilen bilgiye göre, akşam saat 19.40 sıralarında köye giren gerilla birliği çetelere ait evleri ablukaya aldı. Daha sonra evlere tek tek girerek arama yapan gerillalar, çetelerden sadece birini evde bulabildiler. Tüm uyarılara rağmen silah bırakmayan bu çete öldürülürken devletten almış olduğu 1 adet G-3 silahına da el kondu.

Mêrdîn

Direngen Kerboran halkından yeni bir direniş örneği:

Kontr-gerilla katliamlarına serîhildanla karşılık veriliyor

Midyad/Kerboran *(Berxwedan):* Özel savaş yönetiminin kitleleri sindirmek ve ulusal kurtuluş mücadelesine, gerillaya destek sunmasını engellemek amacıyla bir süredir kontr-gerilla timleri eliyle uyguladığı katliam ve teröre anlamlı bir yanıt Kerboran halkı tarafından verildi. Direnişlerin öncülerinden yurtsever Kerboran halkı, yine ve güçlü bir serîhildanla, sömürgeci teröre boyun eğmeyeceğini ortaya koydu. Bununla düşmanın yeni özel savaş taktiğinin de sonuçsuz kalacağını kanıtlarken, tüm Kürdistan halkına da sömürgeci-faşist teröre karşı nasıl tavır alması gerektiği konusunda doğru yolu göstermiş oldu.

Bedrettin Akkurt adlı bir yurtseverin, kontr-gerilla timleri tarafından katledilmesi üzerine ayaklanan Kerboran'daki serîhildanın sıcaklığı günlerce etkisini sürdürdü. Olaylar adı geçen yurtseverin katledilmesi üzerine patlak verdi.

Kürdistan doruklarında kararlıca

Foto: Berxwedan

Midyat'daki Kevser Lokantası'nda kontr-gerilla cinayeti

Kerboran'ın Çêlika Eliyê Remo(Çelik) köyü nüfusuna kayıtlı **Bedrettin Akkurt** adındaki bir yurtsever, 11 Kasım günü saat 12.30 sıralarında Midyad merkezindeki Kevser Lokantası'nda yemek yerken, kontr-gerilla elemanları tarafından başına kurşun sıkılarak katledildi. Gündüz saatlerinde ve çarşının ortasında üzerlerindeki silahlarla serbestçe dolaşan saldırganların bu cinayeti işledikleri anda, aynı lokantada iki polisin de oturmakta olduğu ve polislerin saldırgana müdahale etmek yerine, onu tutmaya çalışan halka engel olarak kaçmasına yardımcı oldukları belirtilmektedir.

Katledilen Bedrettin Akkurt adlı yurtseverin bir kardeşi ARGK saflarında düşmana karşı savaşmaktadır. Kendisi de Midyad ile Kerboran arasında minibüs şoförlüğü yaparak geçimini temin ediyor ve gücü oranında da mücadeleye katkı sunuyordu.

Bedrettin'in katledilmesi olayı, sömürgeci terör karşısında boğazına kadar dolan kitlelerin patlaması için bir anlamda bardağı taşıran son damla olmuştu sanki. Kontr-gerilla eylemlerinin en çok yoğunlaştığı ve en çok yurtseverin katledildiği alanların başında Mêrdîn alanı gelmektedir. Aylardır bir ya da birkaç yurtseverin katledilmediği gün geçmiyor. Nitekim Midyad'daki bu olaydan sadece iki gün önce, yani 9 Kasım günü de Hezex(İdil)'in Tilêlan(Sırtköy) köyünde, TC askerlerinin açtığı ateş sonucu 12 yaşındaki bir kız çocuğu katledilmişti. Dolayısıyla yöre halkı sömürgeci katillere oldukça öfkeliydi.

Olayı duyan Kerboran halkı ayaklanıyor

Bedrettin Akkurt'un Midyad'da katledildiği haberi Kerboran'da saat 16.00 sıralarında duyuldu. Olay duyulur duyulmaz kitleler harekete geçti. İlçe esnafı aynı anda işyerlerinin kepenklerini kapatarak protesto eylemini başlattı. Diğer yandan 50-60 araçlık bir konvoy oluşturularak cenazeyi almak üzere Midyad'a gönderildi.

Midyad'dan cenazeyi alıp Kerboran'a dönen konvoyu ilçe merkezinin girişinde yaklaşık 3 bin kişilik bir topluluk karşıladı ve buradan çarşıya doğru yürüyüşe geçildi. **"Kahrolsun kontr-gerilla"**, **"Bijî Kurdistan"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** ve **"Terörle bizi sindiremezsiniz"** gibi sloganlar eşliğinde yürüyen halk, cenazeyi merkez camisine taşıdı.

Yurtseverin cenazesi o akşam camide bekletildi. Ertesi sabah, yani 12 Kasım günü erken saatlerde kitleler caminin bulunduğu alanda toplanmaya başladı. Çevre köylerden gelenlerin de katılımıyla sayıları 5 bine varan bir kitlesel cenaze töreni yapıldı. İlçedeki bütün işyerlerinin kepenkleri kapalıydı. Ayrıca ilk ve ortaokullarla lise öğrencileri de okula gitmeyip dersleri boykot ederek direnişe katıldılar. Tüm şoförlerin de kontak kapattıkları görüldü. Kitlelerin coşkun sloganları ve cenaze törenini bir düğün havasına çeviren coşkuları sömürgecilerin büyük bir panik yaşamasına neden oldu. Bu nedenle sömürgeci kolluk kuvvetleri, camideki törenin ardından ulusal kurtuluşçu sloganlar eşliğinde hükümet konağına doğru yürüyüşe geçen kitleleri izlemekle yetindi.

Daha sonra cenaze yine konvoylar eşliğinde Bedrettin'in doğum yeri olan Çêlika Eliyê Remo(Çelik) köyüne götürüldü.

Bedrettin'in 115 yaşındaki babası oğlunun mezarı başında, "Bijî Partiya Karkerên Kurdistan" sloganı atıyordu

Köyün mezarlığında cenaze toprağa verilirken yine binlerce kişilik bir kitle hazır bulunmaktaydı. Bedrettin'in 115 yaşındaki babası, cenaze toprağa verildiği sırada kitlelere hitaben yaptığı konuşmada şunları söylüyordu:

"Bijî Partiya Karkerên Kurdistan. Benim çocuğum bir koç idi. Ben onu vatanı için kurban ettim. Bundan sonra gönlüm rahat olacak. Ölsem de gözüm arkada kalmayacak." Bu konuşmadan son derece etkilenen kitlelerin, buna coşkun sloganlarla karşılık verdiği kaydedildi.

Bedrettin'in 100 yaşındaki annesi ise, *"Benim 6 oğlum daha var. Onlar da vatana feda olsunlar"* diyor ve zılgıt çekiyordu.

Çêlika Eliyê Remo köyünde kontr-gerilla katliamlarını protesto mitingi

Kerboran'da kepenklerin ve kontakların kapalı kaldığı üç gün boyunca yaşam adeta durmuştu. 14 Kasım günü, yurtseverin mezarını ziyaret etmek amacıyla binlerce kişilik kitle yine Çêlika Eliyê Remo köyüne aktı. Sayıları 5-6 bini bulan kitlelerin bu ziyareti sonunda görkemli bir mitinge, kontr-gerilla katliamları ve sömürgeci terörün protesto edildiği bir gösteriye dönüştü.

Saat 09.00'dan itibaren konvoylar halinde gelen kitleler, köye 2-3 km kala araçlardan inerek yürüyüşe geçtiler. ERNK bayrakları ve gür sloganlar eşliğinde yürüyen halka, yolda bulunan askeri birliklerin müdahaleye cesaret etmediği gözlendi.

Mezarlıktaki kısa törenden sonra kitleler köyün alt yamacından geçmekte olan Dicle'nin kenarındaki meydanda toplandı ve burada **"Ey raqîp"** marşının okunmasıyla miting başladı. Şehitlerin anısına yapılan 2 dakikalık saygı duruşu ardından, Dicle'nin mavi-berrak sularının yanında zılgıtlar eşliğinde halay çekildi. Daha sonra siyasal içerikli çeşitli konuşmalar yapıldı. konuşmacılardan biri, *"Düşmanımızın kim olduğu belli. Bu barbar düşmanı ancak Vietnam halkı gibi berxwedanlarla, serîhildanlarla yenebiliriz."* diyor ve bu sözler uzun süre zılgıt ve alkışlarla karşılanıyordu.

Dicle kenarında iki saat kadar süren miting saat 12.30 sıralarında dağılmaya başladı. Köyden yine toplu yürüyüşle çıkılıp 2-3 km yüründükten sonra araçlarla tekrar geri dönüldü.

Cizîra Botan'da gösteriler çatışmaya dönüştü

Cizîra Botan *(Berxwedan):* Ankara'da mecliste yemin töreni yapıldığı gün, Amed milletvekillerinden Leyla Zana ve Hatip Dicle'nin sözleri üzerine, TC'nin parlamento vb. en yüksek devlet katından sokaklarına kadar nasıl bir ırkçı tepki duyulduğu biliniyor. Sömürgecilerin bu çağdışı şoven tepkileri ve tehditlerine karşı, Kürdistan'ın birçok alanında yurtseverler de sessiz kalmayıp TC'nin bu ırkçı tehditlerine boyun eğmeyeceklerini ve kendi seçtikleri temsilcilerini yalnız bırakmayacaklarını ortaya koydular.

İşte bu gösterilerin en hareketlilerinden biri Cizîra Botan'da yaşandı. 7 Kasım günü meclisteki yapılan açılış ve yemin törenini kahvelerde ve evlerinde TV'den izleyen halk, Leyla Zana'nın meclis kürsüsünden Kürtçe olarak, *"Ben bu yemini Kürt ve Türk halklarının kardeşliği için ediyorum"* sözlerini hoşnutlukla karşıladılar. Bu arada bir kısım insanların coşkularını sokaklara da taşırarak ulusal kurtuluşçu sloganlar attığı ve bazılarının havaya ateş açarak gösteriyi renklendirdikleri gözlendi.

Meclisteki saldırıların gündeme gelmesiyle birlikte sokaklara dökülen yurtseverlerin sayısında da artış oldu, kutlama gösterileri aynı zamanda ırkçı tehditleri protesto gösterisine dönüştü. Cizîra Botan halkı kadın, erkek, yaşlı, çocuk yine tek yumruk olmuştu. Özellikle kadınların aktif katılımları ve zılgıtlarıyla silah seslerine eşlik etmeleri dikkat çekiciydi.

Sömürgeciler halkın üzerine rastgele ateş açıyor

Kitlelerin bu coşkusu sömürgecileri hem son derece rahatsız etti, hem de ürküttü. Bütün resmi kuruluşların etrafına çok sayıda güç yığarak olağanüstü tedbirler geliştirildi. Ve her zaman olduğu gibi gösterilere müdahale edildi ve halkın üzerine rastgele ateş açılmaya başlandı.

Akşam saat 18.40 sıralarında başlayan silah sesleri 19.15'e kadar yoğun bir biçimde devam etti. Daha sonra aralıklarla 20.00 sıralarına kadar sürdü. 20.05'te bir ara elektriklerin birkaç dakikalığına kesilmesi üzerine silah sesleri çok yoğunlaştı. Özellikle köprü üzerinde bulunan Dicle Karakolu, Emniyet Müdürlüğü ve Kaymakamlık binası etrafında nöbet tutan TC güçleri halkın üzerine rastgele ateş açtılar.

Sömürgeci güçlerin kitleler üzerine hedef gözeterek açtığı ateş sonucu sivil halktan bir kişinin öldüğü ve biri kadın iki kişinin de ağır yaralandığı bildirildi. Merkez Karakolu civarında vurularak öldürülen **Faysal Aydın** adındaki kişinin sürekli içkili dolaşan ve ilçede herkesçe tanınan biri olduğu ve vurulduğu sırada da yine içkinin başında olduğu belirtilmektedir. Ancak sömürgeciler cesedinin üzerine silah ve bombalar bırakıp resim çektiler ve daha sonra yaptıkları açıklamada da, güvenlik güçlerine saldıran 1 PKK

Kararlı devrimciliğin örneği Hasan Baran yoldaş elim bir kazada şehit düştü

Kararlı devrimciliğin seçkin örneği ve ARGK'nin değerli savaşçısı **Hasan Baran (Şamil)** yoldaşı, elim bir kazada yitirdiğimiz haberini almış bulunmaktayız.

Êlih(Batman) doğumlu olan **Hasan Baran** yoldaş, 12 Eylül faşizminin ağır baskısının sürdüğü devrimin zor yılları olan 1983-84'lerde katıldı saflara. Güney Kürdistan'ın Lolan alanındaki kamplarda askeri ve siyasi eğitim gördü. Özlü ve kararlı yapısıyla daha ilk günden gelişip her anlamda büyüyeceği izlenimi vermekteydi. Eğitimde hızlı bir gelişme göstermekteydi.

Eğitim sonrasında Sason alanında görev aldı. Burada kısa bir süre çalışabildi ancak. Ali Ozansoy adlı hainin alana epey zarar veren ihaneti sonucunda **Şamil** yoldaş da düşmana esir düştü. Amed cezaevinde kaldığı 4 yıl boyunca kararlılığını ve özlülüğünü korudu. Düşmanın tüm vahşetlerine göğüs gererek direndi.

Zindandan çıktığı 1989 yılında ilk işi yine Partiyi aramak ve bir an önce saflara, düşmandan intikam alma mücadelesinin en sıcak biçimde yürütüldüğü gerilla saflarına ulaşmayı araştırmak oldu. Çünkü o zindandan çıkmakla özgür olmadığının ve gerçek özgürlüğün Kürdistan'ın doruklarındaki gerilla ortamında bulunduğunun bilincindedir. Çabaları erkenden sonuç veriyor ve **Şamil** yoldaş özlemine, yani layık olduğu ARGK'nin saflarına 1989 sonbaharında ve Ankara-Dêrsim üzerinden ulaşıyor. Bu tarihten, üzücü bir kazayla şehit düştüğü 1991 yılı Eylül ayına kadar son derece yararlı ve geliştirici çabasıyla çeşitli faaliyetler yürütüyor.

Şamil yoldaş, şahadetinden bir süre önce, bulunduğu grupta B-7 silahını kullanmıştır. Bu silahı kullananlarda genelde görüldüğü gibi, **Şamil** arkadaşta da zamanla kulakların ağır işitmesi durumu ortaya çıkıyor.

14 Eylül 1991 tarihinde içinde **Şamil** yoldaşın da bizzat yer aldığı ARGK birlikleri, Dêrsim il merkezine baskın düzenleyerek sömürgecilere büyük korkular yaşatmış ve önemli kayıplar verdirmişti. Düşman tugayını döven roket mermileri **Şamil** yoldaşın güçlü omuzlarındaki silahtan çıkıyordu.

İşte bu eylem dönüşünde grup bir evde mola verip dinlenmekte iken, **Şamil** yoldaş nöbetçiden habersiz olarak dışarı çıkıyor. Geri dönüşte nöbetçi tarafından farkediliyor. Kendisine defalarca sesleniyor nöbetçi, ancak arkadaşın kulakları ağır işittiğinden nöbetçiyi duymuyor. Ve nöbetçinin ateş etmesiyle acı kaza yaşanıyor.

O, bir kararlılık örneği olarak mücadelemizde yaşayacaktır.

militanının vurulduğu söylendi.

Polis ve timlerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanan yurtsever bayan **Emine Oral** ile kullandığı araçla hareket halindeyken isabet alan **Mehmet ...** adındaki şoförün de Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırıldığı kaydedildi.

Ayrıca Cizîra Botan merkezindeki hemen hemen tüm işyerlerinin camlarının sömürgeci güçlerin kurşunlarıyla kırılıp döküldüğü, bazı evlerin de isabet alarak ağır hasar gördüğü ve yoldan geçen pek çok aracın da tahrip olduğu belirtilmektedir. Ölü ve yaralıların yanısıra maddi hasar ve zararın da çok yüksek olduğu vurgulanıyor.

Girgê Amo'da iki karakola baskın: En az 5 asker öldürüldü

Girgê Amo civarındaki iki sınır karakoluna ARGK birlikleri tarafından saldırı düzenlendi. Xebûr sınır kapısına yakın mesafede bulunduğu ve adlarının "Şehit Üsteğmen Mesut" ile "Evren" olduğu bildirilen bu karakollara 6 Kasım gecesi düzenlenen baskında her ikisi de roketatar ve otomatik tüfeklerle ağır hasara uğratıldı. İlk belirlemelere göre bu karakollardan sadece birinde 5 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı. Aynı düzeyde hasar gören diğer karakoldaki ölü ve yaralı sayısı ise öğrenilemedi.

Saldırıyı gerçekleştiren ARGK birliği herhangi bir kayıp vermeden geri çekilirken, sömürgeciler olayda sadece 3 askerin öldüğünü iddia etti.

Öte yandan bazı yurtsever kaynaklardan edinilen bilgilere göre, Girgê Amo yakınlarındaki Cûdî tepelerinde ulusal kurtuluş kuvvetlerimizle sömürgeci birlikler arasında 7 Kasım günü meydana gelen bir çarpışmada da, bir helikopterin düşürüldüğü ve düşmana çok sayıda ölü ve yaralı zaiyatlar verdirildiği belirtilmektedir. Bu olayın ayrıntıları hakkında gerilla kaynaklarından henüz bilgi alınamadı.

Girgê Amo çevresinde son günlerde çetelerin yurtseverler veya işbirlikçiliği kabul etmeyen siviller üzerindeki baskısının yoğunlaştığı gözleniyor. Örneğin, Gêrê köyünde, silahlarını geri vermek isteyen korucular ile yeni silah almaları istenen ancak bu isteğe karşı çıkan kişiler üzerinde sömürgecilerin çeteler eliyle yoğun bir baskı yaptığı bildirilmektedir. Kimilerinin bu baskılara dayanamayıp evlerini köyden taşımak istedikleri, bu tür girişimde bulunanlara işkence yapıldığı bildiriliyor.

Nisêbîn merkezine bir baskın daha

ARGK birlikleri tarafından en sık basılan ilçe merkezlerinden biri de Nisêbîn'dir. Nisêbîn merkezine son gerilla baskınının 28 Ekim tarihinde gerçekleştirildiği bildirildi. Akşam saatlerinde ilçe merkezine giren gerillaların roketli saldırıları sonucu özellikle Emniyet Müdürlüğü ile "Şehit Fevzi Deniz Karakolu" binalarının isabet alarak hasar gördüğü gözlendi. Ağır hasar gören karakol binasında bulunan polislerden ölen ve yaralananların bulunduğunun kesin gözüyle bakılmaktadır. Olayı örtbas etmek isteyen sömürgeciler, kayıpları konusunda da herhangi bir açıklama yapmadılar. Olayda gerilla birliklerimizin herhangi bir kayıpları olmadı.

Bu arada Nisêbîn'de yoğun tutuklama ve gözaltına almalar olmaktadır. Özellikle Kasım ayının ilk haftasında ilçe merkezi ile çevre köylerden 200 dolayında yurtseverin gözaltına alındığı bildirilmektedir. Bu tutuklamaların uzantıları Midyad ve Kosar(Kızıltepe)'a kadar uzanıyor ve tutuklananlar arasında HEP yöneticilerinin de bulunduğu bildiriliyor. Bu günlerde Midyad'da 55, Kosar'da da 20 kişi Amed'e sevkedildi.

"Dağlarımda özgürlüğün havası bir başkadır" Foto: Berxwedan

Emaran köyü karakoluna düzenlenen saldırıda 5 asker öldürüldü

Kerboran'da kitle eylemleri ve serhildanlarla sömürgecilerin terör ve katliam uygulamaları yoğun olarak protesto edilirken, aynı günlerde alandaki gerilla birlikleri de düşmanın askeri üs ve birliklerine yönelik saldırılar ve işbirlikçilere yönelik eylemlerle kitlesel ayağa kalkışa eşlik ediyor.

10 Kasım akşamı Kerboran'a bağlı Emaran(Temelli) köyü karakoluna ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Roketatarlarla dövülen karakol binası ağır hasar gördü. Olayda 5 asker öldürülürken bir kısmı da yaralı olarak safdışı bırakıldı. Sömürgeciler olayı gizlemeye çalıştılar ama, ertesi gün karakol binasında roket mermilerinin açtığı pencere büyüklüğündeki delikleri gören kitleler, düşmanın kayıplarının daha büyük olduğunu belirtiyorlar.

Baskın eylemini gerçekleştiren gerilla birliğinin olay yerinden kayıp vermeden uzaklaştığı bildirilmektedir.

Öte yandan Êlih(Batman)'ın Kercews(Gercüş) ilçesine bağlı Binkelbê(Çukuryurt) köyünde, bütün ikazlara rağmen düşmana ajanlık yapmaktan vazgeçmeyen bir unsur gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

Af süresinin bitmesine doğru korucuların silah bırakma mücadelesi yoğunlaşıyor

PKK 4. Ulusal Kongresi'nde çıkarılan Af Yasası'nın tanıdığı süre 1991'in sonunda bitiyor. Aftan yararlanarak silah bırakma işlemi koruculuk sisteminin çözülmesine yol açtı. Çeteciliği bırakmanın yaygınlaşması üzerine sömürgeciler de silahları geri vermek isteyenlerin önüne binbir engel çıkararak, baskı uygulayarak bu çözülüşü durdurmanın çabası içerine girdi. Şimdi sürenin dolmasına az bir zaman kala, devletle silahları bırakıp aftan yararlanmak isteyen korucular arasında mücadelenin daha da kızıştığı bildirilmektedir.

Örneğin Heskîf(Hasankeyf)'e bağlı Dêravê(İncirli) köyündeki tüm korucular daha önce ilçe jandarma karakoluna ve Batman Valiliği'ne başvurarak silahlarını geri vermek istediklerini bildirmişlerdi. Ancak 25 kişi oldukları bildirilen bu korucuların istemleri sömürgeciler tarafından geri çevrilmiş ve üstelik tehdit edilerek silahları bırakmaları halinde zor durumlarda kalacakları vurgulanmıştı. Ancak af süresinin dolması yaklaşıyor ve korucular ne pahasına olursa olsun bu beladan kurtulmak istiyorlardı. Bunun üzerine çareyi taşınmakta buluyorlar. Kendi aralarında konuşup gizlice köyden taşınmaya karar veren korucular, Kasım'ın ilk günlerinde, araba tutup evlerini taşımak üzere köye geldiklerinde jandarmalar köyü basarak bunların hepsini gözaltına aldı. 25 korucunun halen de gözaltında oldukları bildirilmektedir.

Rıha/Gûrgum/Dilûk

Göksun ilçe merkezine ARGK baskını

Elbistan/Dilûk *(Berxwedan)*: Gûrrgum(Maraş)'a bağlı Göksun ilçe merkezine ARGK birlikleri tarafından baskın düzenlendi. Kasım ayının ilk haftasında gerçekleştirilen, tarihini tam olarak öğrenemediğimiz bu olay, Güney-Batı Eyaleti'nde de giderek yoğunlaşan kent baskınlarının şimdilik sonuncusu oluyor.

Baskında, başta hükûmet konağı olmak üzere birçok resmi kurum gerilla saldırısına hedef olarak isabet aldığı ve resmi binaların birçoğunda hasar meydana geldiği bildiriliyor. İlçedeki yurtseverler tarafından coşkuyla karşılanan bu eylem sırasında sömürgecilerin de korkulu anlar yaşadıkları kaydedildi.

Baskını düzenleyen gerilla birliğimizden herhangi bir kayıp olmazken, düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda somut bilgi edinilemedi.

Ambar'da özel tim karargahına saldırı

Elbistan ilçesine bağlı Ambar köyüne bir baskın düzenleyen ARGK birlikleri, köyde konumlanmış bulunan özel timlerin karargahını dağıttı. 7 Kasım akşamı saat 21.30 sıralarında köye giren gerilla birlikleri, özel timlerin karargahı durumuna getirilmiş bulunun okul binasına yönelik saldırıya geçtiler. Roketatar ve otomatik silahlarla taranan binanın büyük oranda hasar gördüğü, ancak düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi edinilemediği kaydedildi. Bu olay sömürgeci basına "Teröristler ilkokul binasına saldırdı" biçiminde geçti.

Gerilla birliğinin kayıp vermeden üssüne çekildiği belirtildi.

Ertesi gün kalabalık birlikler halinde operasyonlar başlatan sömürgeci güçlerle gerilla birliklerimizden biri Kirazlı köyü dağlık alanında karşılaştılar ve burada çarpışma çıktı. Birkaç saat süren çarpışmada düşmana ölü ve yaralı çok sayıda kayıp verdirildi. Ancak sömürgeciler kayıplarını gizli tuttuğundan sayısı öğrenilemedi. Olayda 1 ARGK savaşçısının da yaralandığı kaydedildi.

Dilûk merkezinde çatışma süsü verilen infaz

Dilûk(Antep) kent merkezinde 3 Kasım günü bir eve baskın düzenleyen sömürgeci birlikler, bir bayan ARGK gerillasını katletti. Daha sonra Antep Valisi Erhan Tanju'nun ağzından yapılan açıklamada, TC katliamcı yüzünü gizlemek amacıyla olaya çatışma süsü vermek istedi. Güvenlik kuvvetlerinin kapıyı çalınca ateşle karşılaştığı yalanı uyduruldu. Oysa olay planlı bir katliamdı.

Muhtemelen daha Rıha(Urfa)'dan beri izlemekte oldukları bir bayan devrimcinin Dilûk'un Kolejtepe semtindeki bir eve geldiğini tespit eden polis, evi birkaç gün gözetim altında tuttuktan sonra planlı bir şekilde saldırıya geçiyor. Kapı ve pencereleri kırarak içeri giren timler, bayan devrimciyi kurşunlayarak katlediyorlar.

Olaydan sonra ev sahibi ve çocuklarının da aralarında bulunduğu 12 kişinin gözaltına alındıkları bildirildi. Evde şehit düşen bayan gerilla Elbistanlı **Zübeyde SÖNMEZ(Hanım)** olduğu belirtilmektedir.

Öte yandan ayrıntıları henüz öğrenilemeyen Kilîs yakınlarındaki bir çarpışmada bir ARGK savaşçısının şehit düştüğü bildiriliyor.

Ayrıca Rıha'nın Cûrnê Reş (Hilvan) ilçe merkezinde 8 Kasım günü yüksek bir binadan sarkıtılan ERNK bayrağının bir saat kadar asılı kaldığı bildirildi.

Amed

Farqîn ve çevresinde gerilla etkinlikleri sürüyor

Amed/Farqîn/Licê *(Berxwedan)*: Gerillaların Farqîn(Silvan) ve çevresindeki hareketliliği ve etkinlikleri sürüyor. 29 Ekim gecesi Silvan Yatılı Bölge Okulu müdürünün ilçe merkezindeki evine gerillalar tarafından baskın düzenlendi. Müdürlük maskesi altında sömürgecilere ajanlık yapan Ali Şanlı adındaki bu unsur tesadüfen evde bulunmadığı için bu seferlik pis canını kurtardı.

Farqîn ile Hezro arasındaki mıntıkada, gerillar tarafından bölgede hareket halinde bulunan özel timlere kurulan pusuya yanlışlıkla düşen bir MTA aracının kontrolden çıkarak devrilmesi sonucu, 1 kişi öldü ve 6 kişi de yaralandı. Durumu farkeden gerillalar derhal aracın yanına giderek yaralıların tedavisine yardımcı oldukları ve yaralılardan özür dileyerek bir yanlışlık olduğunu açıkladıkları bildirilmektedir.

Ayrıca 13 Kasım günü, bir binek otomobil ile hareket etmekte olan gerilla grubuna Farqîn'in bir köyünün yakınlarında timler tarafından ateş açıldı. Taranma başlar başlamaz derhal araçtan atlayarak arazide siper alan gruptan kayıp olmadığı, sadece bir savaşçının yaralandığı öğrenildi. Yaralı savaşçı da grupla beraber olay yerinden ayrılıyor. Timlerin ateşiyle adeta hurdaya çevrilen araçtan anında uzaklaşmamış olsa grubun tümüyle imha olacağı kesindi.

Licê Sîsê köyündeki çarpışmada 1 ARGK savaşçısı şehit düştü

Amed'in Licê ilçesine bağlı Sîsê(Yolçatı) köyünün küçük bir mezrasında sömürgeci birliklerle bir gerilla grubu arasında çarpışma meydana geldi. Edinilen bilgilere göre, mezraya gelerek evlerden birine giren gerilla irtibat grubu, o sırada yörede devriye gezmekte olan düşman birlikleri tarafından farkediliyor. Evi saran kalabalık sayıdaki düşman güçleriyle küçük gerilla grubu arasında çarpışma çıkıyor. Çarpışmada gruptan 1 savaşçı şehit düşüyor. Ayrıca evin sahibi olan bir yurtsever de şehit düştüğü ve eşinin de ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıl-

dığı bildirilmektedir. Grubun diğer elemanları çemberi yararak kurtulmayı başarıyor. Düşman güçlerden de ölü ve yaralı bulunduğu ancak sayısı konusunda somut bilgi edinilemediği belirtiliyor. Yaralı bayan hastanede gözaltında tutuluyor.

Pîran ve Hezro'daki çarpışmalarda sömürgecilere ağır kayıplar verdirildi

20 Ekim günü Pîran(Dicle) ilçesine bağlı Tiraşman ve Tosrak köyleri arasında düşen kırsal alanda, ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında büyük bir çarpışma meydana geldi. Sayıca kıyaslanamayacak derecede büyük olan düşman birliklerine karşı üstün bir manevra gücü ve moralle savaşan gerillalarımız, sömürgecilere 5 ölü ve 8 yaralı kayıp verdirdiler. Çarpışmada 2 ARGK savaşçısının da hafif yaralandıkları bildirilmektedir.

7 Kasım günü ise, Amed'in Hezro ilçesinde operasyona çıkan sömürgeci güçlerle gerilla birliklerimiz arasında çarpışma meydana geldi. Öğleden sonraki saatlerde başlayan ve akşam karanlığına kadar devam eden çarpışmada, ilk bilgilere göre 1 düşman askeri öldürülürken pekçoğu da yaralanıyor. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre akşama yakın saatlerde çarpışmaya helikopterler de katılıyor. Ancak buna rağmen gerilla birliklerimizin herhangi bir kayıp vermeden olay yerinden uzaklaştıkları bildiriliyor.

Licê'de ARGK saldırıları durmuyor

Licê ve çevresinde ARGK birliklerinin düşman hedeflere yönelik saldırıları kesintisiz olarak devam ediyor. Licê-Pasûr (Kulp) karayolunda ARGK birlikleri tarafından pusuya düşürülen sömürgeci askeri konvoya ağır kayıp verdirildi. Edinilen bilgiye göre, 12 Kasım günü Çağlayan köyü mevkiinde gerillalar tarafından atılan pusuya, üç araçtan oluşan bir düşman askeri konvoyu takıldı. Gerillanın etkili ve çapraz ateşiyle bir anda etkisizleştirilen düşman birliği komutanı da dahil ağır kayıp vermekten kurtulamadı. Olay yerinde birliğin komutanı 1 üsteğmen ile 4 er ölürken, çok sayıda yaralılardan da sonradan ölenler olduğu bildirilmektedir. Eylemi başarıyla gerçekleştiren gerilla birliklerimiz hiçbir kayıp vermeden üslerine dönerken, gerillalar karşısında bir varlık gösteremeyen düşman timleri Licê merkezinde acizliğin bir göstergesi olarak halka saldırdı. Timlerin saldırısı sonucu sivil halktan yaralananlar ve gözaltına alınanların olduğu bildirilmektedir.

Ayrıca aynı gece Licê'nin bir başka alanında da gerillalar bir düşman askeri konvoyuna saldırdılar. Tûtê(Yaprak) köyü yakınlarında operasyondan dönen düşman birliklerine yönelik saldırıda çok sayıda askerin öldüğü ve yaralandığı bildirilmektedir. Sömürgecilerin, sadece 1 jandarma eri öldü tarzındaki açıklamalarına yöre halkı gülerek kafa sallamaktadır.

Bu çarpışmada da ARGK savaşçılarından ölü ya da yaralı herhangi bir kayıp olmadığı belirtilmektedir.

Öte yandan Licê'nin Çomelaş(Daralan) köyünde düşmanla işbirliğinden bütün uyarılara rağmen vazgeçmeyen ajan köy muhtarı, gerillalar tarafından vurularak öldürüldü.

Licê, Pasûr ve Bismil alanlarında da son dönemlerde yoğun gözaltı ve tutuklamalar olduğu bildirilmektedir. Özellikle Pasûr'da gözaltına alınan yurtseverlerin sayısının çok kabarık olduğu söylenmektedir.

Çewlik/Dêrsim

Cûnek'te komplo bu kez tutmadı, işbirlikçiler canlarından oldular

Çewlik/Dêrsim *(Berxwedan):* Geçen yıl Aralık ayında Cûnek (Yayladere)'de 11 ARGK savaşçısının şehit düşmesinde rol oynayan Tarî(Yavuztaş) köyünün işbirlikçileri, benzer bir komployu bir daha düzenlemek istediler. Ancak komplo bu kez tutmayıp boşa çıkarıldı ve komplocuların ikisi yaptıklarının bedelini pis canlarıyla ödediler.

Gerilla kaynaklarından edinilen bilgilere göre, Orta Eyalet'ten Dêrsim alanına yeni gelen grup Tarî köyünde misafir olur. Alana yeni gelen grup, köyün özelliklerini ve köyde işbirlikçiler bulunduğunu bilmemektedir. Grup köye geldikten sonra işbirlikçiler yeni bir katliam hazırlamak üzere kolları sıvarlar. Köylülerin görünüşte kendilerine çok iyi davranmasına rağmen bazı hareketlerinden gerillalar şüphelenirler. Ve yemek gelmesini beklemekten vazgeçerek hemen ayrılmak isterler. İşbirlikçiler dil dökerek, herhangi bir terslik olmadığını, kalıp rahat rahat yemek yemelerini ve yemeğin hazırlanmak üzere olduğunu bildirip grubu oyalamaya çalışır. Fakat gerillalar gidecekleri belirtip harekete geçerler. Tam çıkacakları sırada kaldıkları evin kapılarının kilitlenmiş olduğunu farkederler. Bunun üzerine durumun ciddiyetini daha iyi kavrayıp, kapıyı kırarak hızla köyden uzaklaşırlar.

Ancak giderken yanlarına işbirlikçilerden ikisini de alarak, eğer bir ihbar vb. olursa bu iki kişiyi öldüreceklerini söylerler.

Grup daha köyden 100-200 metre kadar uzaklaşmadan sömürgeci birliklerin aydınlatma mermileri ve ateşiyle karşılaşır. Burada çıkan çarpışmada ARGK birliği herhangi bir kayıp vermeden kurtulmayı başarırken, düşmandan ölü ya da yaralı kayıplar olup olmadığı öğrenilemiyor. Ve işbirlikçi ihanetçi takımının komplosu bu kez böylece boşa çıkarılmış oluyor.

Daha sonra gerilla birliği, köyden ayrılırken yanlarına aldıkları 2 işbirlikçiyi yargılayarak ölümle cezalandırır ve cezaları kurşuna dizilmek suretiyle infaz edilir.

Pûlûr(Ovacık)'daki çarpışmalarda 4 TC askerinin öldürüldüğü belirlendi

Geçen sayımızda Dêrsim'in Pûlûr ilçesi yakınlarında seçim günlerinde çarpışmalar çıktığı ve 1 ARGK savaşçısının şehit düştüğü, ancak olayın ayrıntısının henüz öğrenilemediği belirtilmişti.

Bu olaylar hakkında gerilla kaynaklarından aldığımız kesin ve ayrıntılı bilgi şöylerdir:

19 Ekim günü meydana gelen ve 1 ARGK savaşçısının şehit düştüğü olayda, düşman birliklerinden 4 asker öldürülmüş ve 10'a yakın asker de yaralanmıştır. Ayrıca bu olayda bir savaşçımız da yaralanmıştır. Yaralanan savaşçının tedavisi yapılmakta ve durumu düzelmektedir.

Aynı günlerde yine Dêrsim merkeze bağlı Îksor(Gözen) köyünde ARGK gerillaları ile DABK'çıların ortak katıldığı bir eylem gerçekleştiriliyor. Önce bir şantiye basılıyor ve burada bulunan araçlar ateşe verilerek imha ediliyor.

Asıl amaç yardıma gelecek düşman birliklerini pusuya düşürmektir. Bu amaçla çevrede çeşitli noktalarda pusular atılıyor. Ancak sömürgeci birliklerin cesaret edip harekete geçmemesi nedeniyle pusulardan bir sonuç alınamıyor.

Nazmiye'de pusu: 4 asker öldürüldü. TC ordu sürüleri ölülerini bile almadan kaçtı

7 Kasım günü Dêrsim'in Nazmiye ilçesi yakınlarında operasyondan dönen sömürgeci birlikler ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü. Çewlik-Gexî ilçesine bağlı Seter(Dalbasan) köyüne bağlı Şarîvang mezrası yakınlarında ve öğleden sonra saat 14.30 sıralarında gerçekleşen pusu eyleminde, ilk anda açılan ateş sonucu 2 asker öldürülüyor. Daha sonra çarpışma çıkıyor ve 2 saat kadar devam eden çarpışmada 2 düşman askeri daha öldürülürken birçoğu da yaralanıyor.

ARGK birlikleri karşısında bir varlık gösteremeyen TC ordu sürülerinin, karanlık bastığını görünce çarpışmayı keserek savaş alanından kaçtıkları bildirilmektedir. Ölülerinin cesetlerini bile alamayıp kaçan sömürgeci ordunun, ancak ertesi gün çarpışma alanına gelerek ölülerini topladığı ve gizlice taşıdığı belirtildi.

Herhangi bir kayıp vermeyen gerilla birliğimiz, düşmana ait birtakım silah ve malzemeye de el koydu.

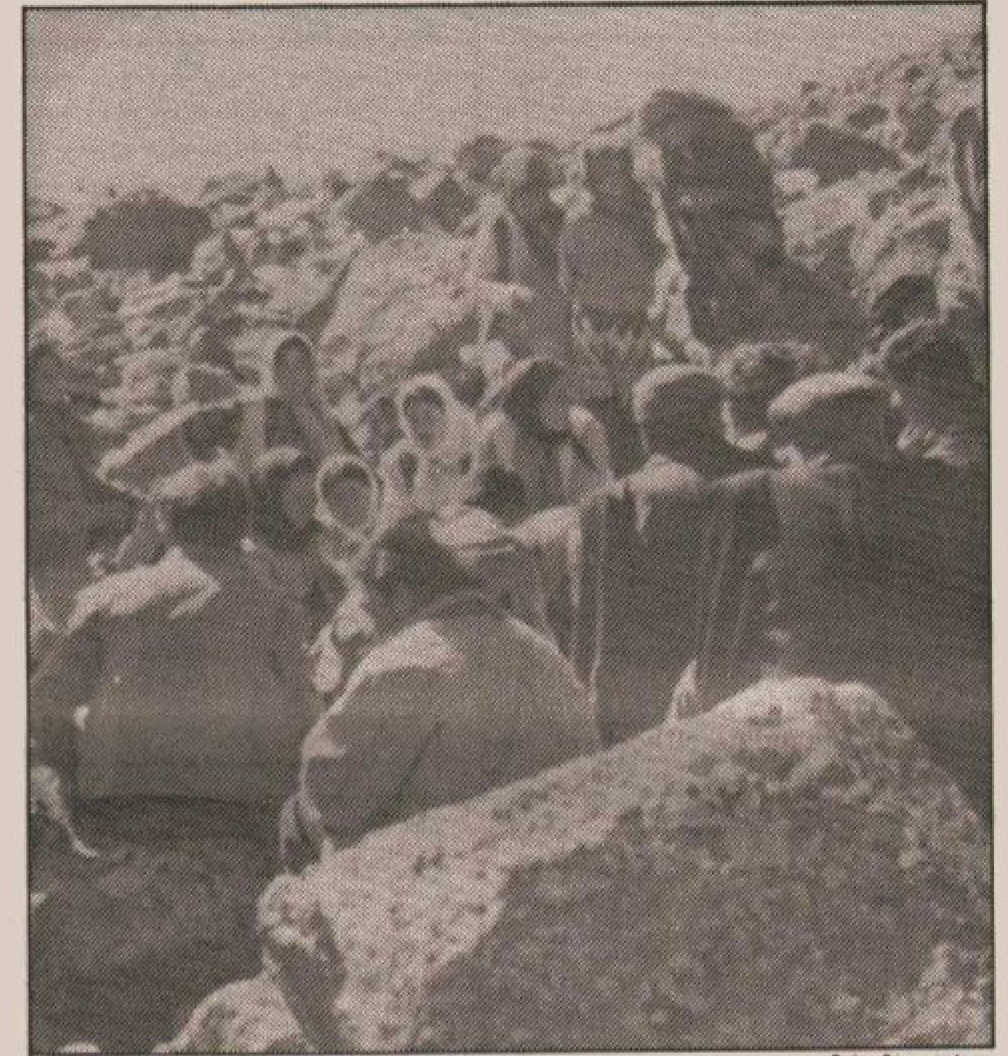
Kemah, Gexî ve Kanîreş'de yol denetimleri ve şantiye baskınları

ARGK gerillaları 1 Kasım günü Erzingan'ın Kemah ilçesi yakınlarında kara yolunun denetimini ele alarak yolda geçmekte olan araçları durdurdular. Durdurulan araçlardan indirilen yolculara çeşitli konularda propaganda konuşmaları yapan gerillaların konuşmaları coşkulu sloganlarla karşılandı. 2 saat kadar sürdüğü belirtilen denetim eylemi sırasında yoldan geçmekte olan TEK'e ait bir pikap ile karayollarına ait iki araç da ateşe verilerek imha edildi.

6 Kasım günü ise, Dep(Karakoçan) ile Gexî arasında bulunan bir karayolları bakımevi gerillalar tarafından basılarak, burada bulunan araçların tümü ateşe verildi. Görgü tanıklarının bildirdiğine göre, akşam saat 17.00 sıralarında Aznapêrt(Adaklı) ilçesi yakınlarındaki bakımevine gelen gerillalar, önce işçilerle bir toplantı yaparak mücadelemizin durumu üzerine işçileri bilgilendirdiler. Daha sonra da araçlar ateşe verilerek imha edildi. Bu bakımevinin önceleri Okçiyan(Okçular) köyünün Abdalan mezrasında olduğu, orada sık sık baskına uğradığı için şimdiki yeri olan anayola taşındığı bildirilmektedir.

Ayrıca 11 Kasım 1991 tarihinde Çewlik ile Kanîreş(Karlıova) arasındaki Haciyan(Hacılar) köyü yakınlarında bulunan Köy Hizmetleri'ne ait bir şantiyeye baskın düzenleyen gerilla birliklerimiz, şantiyedeki görevlileri etkisizleştirerek burada bulunan 4 aracı ateşe verip imha etti.

Aynı gün aynı karayolunu Germav(Ilıcalar) mevkiinde denetleyen bir başka ARGK birliği, devlete ait 2 araca benzin dökerek yaktılar. Araçlarda bulunan 4 asker (silahsız) ve 1 polisin de bir süre sorgusu yapıldıktan sonra serbest bırakıldıkları bildiriliyor.

Köylüler bir siyasal toplantı anında — Foto: Berxwedan

Dara Hênê'de karakol baskını

Çewlik'in Dara Hênê(Genç) ilçesine bağlı Avnik(Gözertepe) karakoluna ARGK gerillaları tarafından 8 Kasım gecesi bir baskın düzenlendi. Gece saat 20.00 sıralarında meydana gelen saldırı sonucu binanın büyük bir bölümünün hasar gördüğü ve biri ağır olmak üzere 9 askerin yaralandığı, yaralı askerlerin Elazığ Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı bildiriliyor.

Saldırıya uğrayan Avnik karakolunun alanda bir işkencehane olarak tanındığı, ayrıca çevre köylerdeki korucuların da eğitim merkezi olarak kullanıldığı belirtilmektedir. ARGK birlikleri, bu özelliklerinden dolayı aynı karakola daha önceleri de birçok kez saldırı düzenlemiştir.

Yine Dara Hênê ilçesine bağlı Sarê(Yazılı) köyündeki 60 korucunun başı Fahrettin Baysal adındaki çete gerillalar tarafından öldürüldü. Edinilen bilgilere göre bu azılı çetebaşı öldürüldüğü gün de yine gerillaların iz takibindeydi. İz süre süre Sıddık Bilgin'in köyü olan Kelexsî(Doğanlı)'ye kadar gelir. Köyde de gerçekten gerillalar bulunmaktadır. Burada nöbetçi gerillanın durumu farketmesi üzerine çatışma çıkar ve çetebaşı burada vurularak öldürülür. Olayda gerillalar herhangi bir kayıp vermeden köyden çekilirler, ancak ertesi gün sömürgeci güçler köye gelerek gerillaların kaldığı evi tamamen tahrip ederler.

Çelekas köprüsünde pusu: 5 asker öldürüldü, 2'si de yaralandı

Dep ile Nazmiye arasında geçmekte olan Peri Suyu üzerindeki Çelekas(Balcalı) köprüsünde bir TC askeri birliği gerillalarımız tarafından pusuya düşürüldü. 9 Kasım günü saat 15.00 sıralarında operasyondan dönen düşman birliği tam köprüden geçmekte olduğu sırada, yamaçlarda mevzilenmiş bulunan gerillalar tarafından yoğun bir roket ve otomatik tüfek ateşine tutuldu. Birçok TC askerinin kendilerini suya atarak kurtarmaya çalıştığı eylemde 5 asker öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı. Kendilerini köprüden sulara atan düşman askerlerinden ölen ya da yaralanan olup olmadığı bilinmiyor. İki ay kadar önce de aynı köprüde sömürgeci birliklere yönelik bir saldırı gerçekleştiren gerillalarımız o zaman da düşmana epey kayıp verdirmişti.

Dep-Delikan köyündeki saldırıda 2 asker öldürüldü, 4 G-3 silahı ele geçirildi

ARGK gerillaları 10 Kasım akşamı saat 19.00 sıralarında Dep'e bağlı Delikan(Üçlübudak) köyü yakınlarında bir düşman askeri birliğini pusuya düşürdü. Olayda 2 TC askerinin öldürüldüğü ve birkaçının da yaralandığı bildiriliyor. Sömürgeci ordu sürülerinin son bir haftadan beri sık sık alandaki köylere, özellikle de Bedran(Çayırgülü), Delikan ve Elîkan köylerine operasyonlar düzenlediği ve halkı işkenceden geçirdiği belirtiliyor. Halkın şikayeti üzerine gerillalar 10 Kasım günü Delikan ve Elîkan köyleri arasındaki kırsal kesimde pusu atar. Golanê Sadê ılıcaları istikametinden gelen TC birliği gerillanın attığı pusuya düşer. Yoğun ateş karşısında paniğe kapılan TC askerleri dağılır. Askerlerden bazılarının silahları atarak kaçtıkları bu eylemde, düşmana ait 4 adet G-3 piyade tüfeği de gerillalar tarafından

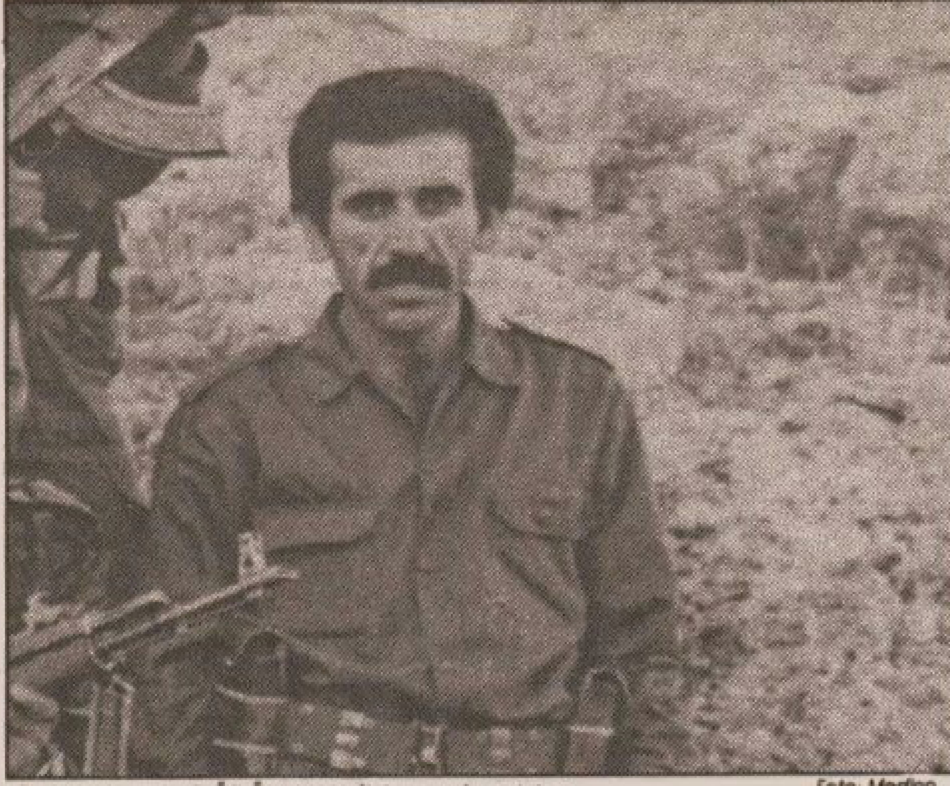
ele geçirilir. Olayda gerilla birliğinin herhangi bir kaybının olmadığı bildirildi.

Dara Hênê'deki çarpışmalarda 1 ARGK savaşçısı şehit düştü

12 Kasım günü Çewlik'in Dara Hênê ilçesi Sîwan(Servi) bucağına bağlı Halweliyan(Yeniçevre) köyünde, ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında çıkan çarpışmada düşmana çok sayıda kayıp verdirilirken, 1 ARGK savaşçısı da kahramanca savaşarak şehit düştü. Şehit ARGK savaşçısının **Hasan Çürükkaya(Munzur)** yoldaş olduğu bildirilmektedir.

Şehit **Munzur** yoldaşın naaşı 60-70 araçlık bir konvoyun eşliğinde 15 Kasım günü Çewlik merkezine bağlı köyüne getirilerek, burada 600 kişilik bir kitlenin katılımıyla törenle toprağa verildi. Sömürgeciler şehidimizin cenazesini almak isteyen yurtseverlere olmadık engel ve güçlükler çıkardı. Ancak kararlı yurtseverler cenazeyi alarak gerektiği gibi törenle toprağa verdi.

Öte yandan Çewlik-Kanîreş arasında, hastalığı nedeniyle doktora gitmekte olan bir bayan gerillanın sömürgeciler tarafından yolda yapılan kimlik kontrolü sırasında yakalandığı bildirilmektedir.

Şehit Hasan ÇÜRÜKKAYA(Munzur) yoldaş Foto: Medico

Geçen sayımızda yazdığımız "Jandarma komando timine pusu" başlıklı eyleme ilişkin olarak ARGK Cûdî Komutanlığı'nın gazetemize ulaştırdığı mektubu veriyoruz:

23 Ekim 1991 günü yol güvenliği için devriye gezen ve sayıları 20'den fazla olan bir düşman birliği Şiwet mevkiindeki Bilikan (Balıkkaya) köyü civarında bir gerilla birliğimiz tarafından takibe alındı. Bir dozerin güvenliği için yola koyulan düşman birliği, saat 13.30 sularında geri çekildi. Mola vermek üzere belli bir yerde konumlandı. Tam bu esnada gerilla birliğimiz saldırıya geçti. İlk ve seri tarama sonucu, düşman birliğinden en az 10 asker öldürüldü, sağ kalanlar ise eşyalarına dahi sahip çıkmadan karakola doğru kaçtılar.

Gerilla birliğimiz, düşmanın konumlandığı yerin üst tepelerini kısa sürede ele geçirerek taramaya başladı. Düşman askerleri neye uğradıklarını anlayamadılar. Şaşkın şaşkın bakakalıp durdular. Panik içinde kaçanlar ve yere yuvarlanıp ölenler, tümü birbirine karıştı. Sonuç olarak, düşman askerleri üzerinden aldığımız silah sayısından da anlaşılacağı gibi, düşmanın kaybı 10 askerden aşağı değildir, ancak düşman radyo haberlerinde 5 kayıp verdiğini açıkladı. Olay yerinden en az 10 askerin teçhizatını aldık ve ölenlerin üstünü tek tek aradık.

Orada bulunan tüm arkadaşlara sonsuz selamlarımızı iletir, devrimci yaşamlarında üstün başarılar dileriz.

27 Ekim 1991
ARGK Cûdî Komutanlığı

Düşmandan ele geçirilen malzeme listesi:

7 adet G-3 silahı ve 1000'i aşkın mermisi, 2 adet kalaşnikof silahı ve 330 mermisi, 35 adet G-3 şarjörü ve 11 adet kalaşnikof şarjörü, 1 adet el telsizi, 16 adet sırt çantası, 11 adet çadır, 6 adet avcı yeleği, 6 adet parke, 5 adet battaniye, 1 adet uyku tulumu, 6 adet kazak, 1 teyp ve bantları, 1 adet kasatura, 2 adet kalaşnikof rextî(kütüklüğü), 2 adet saat, 2 takım eşorfman, 10'dan fazla kalem ve defter, 10 adet su matarası, 2 adet çaydanlık ve 15 adet çay bardağı, 5 adet çakmak, yaklaşık 100 paket sigara, 25.000 Türk Lirası para ve 12 adet yazılı mektup.

Bol sayıda yiyecek, giyecek vb. maddeler tarafımızdan topluca imha edildi. Listede verdiklerimizi birlikte götürdük, gerisini ateşe vererek imha ettik.

Aşağıdaki isim listesi pusuya düşürülen düşman devriyesinin kendi içindeki harekat düzenlenmesine (iş bölümü) ilişkindir. Öldürülen askerler bu gruptandır. Ama hangisinin öldürüldüğü tarafımızdan bilinmiyor:

Öncü-I. Unsur:
1- Suat Altıntaş, 2- Erdal Ünlü, 3- Murat Saçlı (Onbaşı), 4- İzzet Bulut, 5- Zehettin Çakır, 6- Zafer Ekinci (MG-3 nişancısı), 7- Ahmet Yolcu (Nişancının yardımcısı), 8- Erdoğan Akkuş (Cephaneci)

II. Unsur:
9- Ali Balak (Onbaşı), 10- Kemal Çınar, 11- Recep İnanç, 12- Mehmet Bora, 13- Muzaffer Çetinoğlu, 14- İsmail Girişken (Ardçı onbaşı), 15- Ömer Kılıçer, 16- Tevfik Koç

Bêdlîs/Wan

Tûx kırsalında pusu: 4 asker ve 1 korucu öldürüldü

Wan/Tûx/Bêdlîs *(Berxwedan):* Bêdlîs'in Tûx(Tatvan) ilçesi kırsal kesiminde ARGK birlikleri tarafından, asker ve çete karışımı bir düşman operasyon birliği pusuya düşürüldü. 26 Ekim günü akşama yakın saatlerde gerçekleştirilen bu eylemde, düşman güçlerinden 4 asker ve 1 korucunun öldürüldüğü ve 3 askerin de ağır yaralandığı bildirilmektedir. Pusu eylemini gerçekleştiren ARGK birliği hiçbir kayıp vermeden üssüne döndü.

Öte yandan Tûx merkezindeki tüm okullar 29 Ekim günü yapılacak olan "Cumhuriyet Bayramı" törenlerine katılmamak için ilan edilen boykot nedeniyle kapalı kaldı. Sömürgecilerin şimdiye kadar bayram diye halkımıza da benimsettiği birçok günün, aslında ülke ve halk olarak geleceğimizin karartıldığı ve boynumuzdaki kölelik zincirlerinin biraz daha pekiştirildiği günler olduğunu halkımız artık bilmekte ve dolayısıyla böyle günlerde düzenlenen ırkçı törenlere de rağbet etmemektedir.

20 Ekim günü Bêdlîs'in Modkî(Mutki) ilçesine bağlı Kolanis(Geyikpınar) bucağının Hêrsan(Kayran) köyündeki karakola gerilla birliklerimiz tarafından baskın düzenlendi. Gerillanın olayda herhangi bir kaybı olmazken, düşman kayıpları konusunda herhangi bir bilgi edinilemedi.

Ekim ayının son haftasında, yine Modkî ilçesinin Killêreş mevkiindeki düşman karakoluna baskın düzenleyen gerillalar, karakol binasını silahlarla taradıktan sonra ateşe vererek yaktı. Binada bulunan sömürgeci askerlerden ne kadar ölen ya da yaralanan olduğu bilinmemektedir.

9 Kasım günü Modkî ilçesi ile Mamendî(Bağarası) köyü arasındaki karayolunu denetleyen bir ARGK birliği, koruculara ait bir minibüsü durdurdular. Araçta bulunan 10 korucu indirildi. Yapılan kimlik tespitlerinden sonra hepsinin silahlarına el kondu. Koruculardan 7'sine, bu işi bırakmaları tembihlendi ve bunlar serbest bırakıldı. Diğer üçünü de gerillalar birlikte götürdüler. Götürülen 3 çetenin daha önce yapılan birçok uyarılara rağmen silah bırakmamakta direttikleri bildiriliyor.

5 Kasım günü Bêdlîs merkezinde, Modkîli bir muhtarın oğlu olan Ramazan ... adındaki bir işbirlikçi vurularak öldürüldü. Ölümle cezalandırılan bu ajanın, 1987 yılında köylerine gelen üç gerillayı alçakça bir komployla katledip bunların cenazelerini TC'ye vererek karşılığında para aldığı belirtilmektedir.

Ayrıca adı öğrenilemeyen ve aslen Xızxêr(Şirvan)li olduğu belirtilen bir korucu çetenin de aynı günlerde Norşîn(Güroymak) ilçe merkezinde vurularak öldürüldüğü bildirildi.

8 Kasım gecesi Wan merkezinde, yeni seçilen DYP milletvekili Mustafa Kaçmaz'ın evi bombalandı. Bombalamanın nedeninin, mecliste yapılan yenim töreni sırasında bu kişinin de Leyla Zana ve Hatip Dicle'ye saldıranlar arasında yer alması olduğu belirtilmektedir. Öte yandan ARGK saflarına yoğun katılımların da devam etmekte olduğu gelen haberler arasında

6 Kasım günü, Xelat(Ahlat) merkezinde taranan polis otosunda bulunan polislerden biri ölürken, 1 bekçi de yaralandı.

Kevirê Qûl mıntıkasında büyük çarpışma

Bêdlîs merkezine bağlı Kevirê Qûl(Deliklitaş) mıntıkasında ARGK birlikleri ile sömürgeci güçler arasında 13 Kasım sabahı başlayan ve akşam saat 17.00 sıralarına kadar devam eden büyük bir çarpışmanın yaşandığı bildirildi.

Kalabalık sayıdaki düşman birliklerinin gerillaları çembere almak istedikleri ancak bu amaçlarına ulaşamadığı belirtiliyor. Bir ara batılı televizyon ve radyolar da, Bêdlîs yakınlarında büyük bir PKK grubunun çembere alınmış olduğunu ve çarpışmaların devam ettiğini duyurdular. Ancak yapılan araştırmalarda durumun böyle olmadığını, günboyu süren çarpışmada 1 ARGK savaşçısı şehit düşerken, düşman birliklerinden de 2 tim elemanının öldürüldüğü ve birinin de ağır yaralandığı öğrenildi. Hatta yöredeki bazı yurtsever kaynaklar vurulan kişinin gerilla mı yoksa bir sivil mi olduğunun da tam olarak belirlenemediğini vurgulamaktadırlar.

Çeteciliğin iflası kesinleşiyor

Çetelerin silah bırakma işlemlerinin en hızlı gerçekleştiği alanlardan biri de Bêdlîs alanıdır. Gerillalar tarafından çete odaklarına sürekli yapılan uyarılar temelinde Af Yasası'nın tanıdığı sürenin dolmasına doğru ikna olarak silahları gönüllü bırakanların sayısında artış olurken, direntenlere yönelik sert eylemlerin de son derece caydırıcı olduğu belirtilmektedir.

Gerilla kaynaklarından aldığımız bilgilere göre, Tûx, Xîzan (Hizan) ve Modkî'de korucuların tümünün silah bıraktığı köyler şunlardır:

Serîhildanlar halkımızın mücadele silahlarındandır Foto: Berxwedan

Karakol baskınları ve çarpışmalar

Alanda gerilla saldırıları yoğun şekilde devam etmektedir. Son günlerde aldığımız diğer bazı savaş haberleri de şöyledir.

Zana ve Dicle'nin meclisteki tavrının Wan halkı tarafından sevinç ve coşku ile karşılandığı, bu amaçla Wan'dan kendilerine çok sayıda destek telgrafları çekildiği bildiriliyor.

Ayrıca Wan ve çevresinden

Tûx'a bağlı Balakan(Çalıdüzü), Siyamirî(Kısıklı), Hawyan ve Bîrikan.

Xîzan'a bağlı Mezra Azan, Kelhok, Gundik(Süttaşı), Riya Merivê Dêran ve Kiştarik.

Modkî'ye bağlı Kellog, Navran

ve Niçê(Çatalerik).

Adı geçen köylerin tüm korucuları silahlarını geri vermiştir. Ancak bunlardan Siyamirî, Kiştarik ve Kellog köyleri korucularına ait 30 silaha mermileriyle birlikte gerillalar tarfından el konmuştur.

Ayrıca Kasım ayının ilk haftasında da Bêdlîs merkezine bağlı İngol(Ağaçpınar) köyünde 12, Miryanis(Ayrancılar) köyünde de 10 korucu daha silah bıraktılar.

Sêrt

Gerilladan Misric merkezine bir baskın daha

Sêrt/Êlih/Şirnex *(Berxwedan):* Sêrt'in Misric(Kurtalan) ilçesine ARGK birlikleri tarafından bir baskın daha düzenlendi. Misric, gerilla ve kitle eylemliliğinin alabildiğine yükseldiği ve geçtiğimiz yaz aylarında yoğun bir hareketlilik yaşayan ilçemiz oldu. Gerillanın bu alandaki saldırıları da giderek yetkinleşiyor ve öyle görülüyor ki, bu saldırılar Türk sömürgecilerini tümden söküp atana kadar da devam edecektir.

Edinilen bilgiye göre, ARGK birlikleri 2 Kasım günü saat 19.00 sıralarında ilçe merkezini kuşatarak dört koldan içeri girdiler. Tabur düzeyinde olduğu bildirilen gerilla birliğinin çeşitli yönlerden açtığı ateşle sömürgecilere ait birçok resmi kuruluş binası isabet aldı ve hasar gördü. Düşman güçlerinin buradaki kayıpları konusunda bilgi alınamazken, gerillaların herhangi bir kayıp vermeden ilçeden ayrıldığı bildirilmektedir.

Aynı gece ve aşağı yukarı aynı saatlerde başka bir gerilla birliği de, Misric'a bağlı ve ilçe merkezine yakın mesafede bulunan Zoqeyd(Kayabağlar) karakoluna baskın düzenledi. 5 bin kadar nüfusuyla yörenin en büyük köylerinden olan Zoqeyd'in belediyesi de vardır. Buradaki karakolun gerillalar tarafından roketatar ve otomatik tüfeklerle tarandığı ve 4 askerin öldürüldüğü yurtsever kaynaklarca belirtilmektedir.

Misric baskını ardından ilçe merkezinden ayrılarak geri çekilen grubun, Beykent yolu üzerinde yeni yapılmakta olan jandarma komando birliği binasını da roketleyerek imha ettiği bildirilmektedir.

Olaydan sonra alana yeni birlikler de sevkeden sömürgecilerin karadan ve havadan milyarlarca liralık gideri de gözden çıkararak yaptığı operasyonlardan hiçbir sonuç alamadığı bildiriliyor.

Şirnex yöresinde peşpeşe karakol baskınları

Şirnex yöresinde son bir-iki hafta içerisinde peşpeşe gerçekleştirilen karakol baskınlarında sömürgecilere önemli kayıplar verdirildi.

28 Ekim günü Şirnex'e bağlı Dersevê(Alkemer) köyü karakoluna gerillalar tarafından bomba atılması sonucu 2 asker öldü, 3 asker de ağır yaralandı. Aynı karakola 29 Eylül 1991 tarihinde de bir saldırı olmuş ve 2 asker öldürülmüştü.

7 Kasım günü Dih-Baraşan (Oymakılıç)köyü karakolu baskınında ARGK birliğinin düşmanı tamamen etkisizleştirerek karakolun içine kadar girdiği ve kaçabilen bazı askerlerin canlarını kurtarmak için köydeki evlere sığınmaya çalıştıkları köylüler tarafından belirtilmektedir. Bu baskında gerillaların önemli oranda silah da ele geçirdiği bildiriliyor.

ARGK gerillası düşmana nefes aldırmıyor — Foto: Berxwedan

Aynı akşam Barazo köyündeki karakola da gerillalar tarafından baskın düzenlendiği, ancak düşmanın burada ne kadar ölü ve yaralı kayıp verdiğinin bilinmediği belirtilmektedir.

Şirnex-Dih karayolunda pusu: 15 asker öldü, pek çoğu da yaralandı

30 Ekim günü Şirnex-Dih karayolunda ARGK gerillaları tarafından bir düşman askeri konvoyu pusuya düşürüldü. Eylemde TC askerlerinden 15 ölü ve çok sayıda yaralı olduğu ve 1 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bildirildi.

Yöredeki yurtsever kaynakların belirttiğine göre, akşam saat 22.30 sıralarında operasyondan dönen TC birliği birkaç cemselik konvoy halinde seyrederken pusuya düşüyor. Roketatar ve otomatik silahlarla taranan cemselerden biri aldığı roket darbesi sonucu tamamen tahrip oluyor ve araçta bulunan askerlerden 8'i ölüyor. Diğer araçlarda bulunan askerlerin karşılık vermesi üzerine çarpışma çıkıyor ve bu çarpışmalar sırasında da 7 askerin öldüğü birçoğunun da yaralandığı bildiriliyor. Düşman askerinin karşılık vermesi üzerine çıkan çarpışmada 1 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bildiriliyor. Şehit gerillanın kimliği belirlenememekle beraber Dêrsim doğumlu olduğu belirtilmektedir.

Şirnex-Qilaban arasındaki çarpışmada 5 asker öldürüldü, 1 gerilla şehit

8 Kasım gecesi Şirnex ile Qilaban(Uludere) arasındaki yol üzerinde ARGK gerillaları ile TC birlikleri arasında çıkan çarpışmada 5 asker öldürülürken, 1 ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Edinilen bilgiye göre, belirtilen tarihte dağlık bir kesimde gerilla birliğinin yolu denetlediği bir sırada, Güney Kürdistan sınırına doğru giden bir TC askeri konvoyunun gerillalarla karşılaşması üzerine çarpışma başlıyor. Bir saat kadar süren çarpışmanın oldukça şiddetli geçtiği, birkaç cemsenin tahrip edildiği olayda ilk belirlemelere göre 5 düşman askerinin öldüğü ve birçoğunun da yaralandığı bildirilmektedir. Sayıca az olmasına rağmen inisiyatifi sürekli elinde tutarak düşmana önemli zayiat verdiren gerilla birliğimizden de 1 savaşçı şehit düşüyor. Çarpışma sona erip gerillalar çekildikten sonra, düşman birliğinin daha uzun süre havaya aydınlatma fişekleri atarak kendilerini korumaya ve korkularını gidermeye çalıştıkları bildiriliyor.

Berwarî'deki pusu, çarpışma ve karakol baskınında aralarında subayların da bulunduğu 24 asker öldürüldü, 6 gerilla da şehit düştü.

Bir asker esir alındı

16 Ekim tarihinde Mişarê'nin Çiyayê Reş mıntıkasında gerillalarla sömürgeci güçler arasında meydana gelen bir çarpışmada düşman birliklerinden 1 asteğmen, 1 assubay, 1 çavuş ve 2 onbaşı olmak üzere toplam 5 asker öldürüldü ve 1 asteğmen ile 3 er de ağır yaralandı. Çarpışmada 5 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bildirilmektedir. Belirtildiğine göre, öğleden sonra saat 15.00 sıralarında binlerce askerden oluşan bir operasyon birliğinin gerillalarla karşılaşması üzerine başlayan çarpışmada düşman birliği ağır silahlar ve havadan da 3 helikopterin sürekli desteğinde savaşmaktaydı. Buna rağmen kayıp vermekten de kurtulamamıştır.

20 Ekim günü Berwarî'nin Tal (Kovanağzı) köyü yakınlarında bir düşman askeri konvoyu gerilla birliklerimiz tarafından pusuya düşürüldü. Olayda 4 asker öldü, 4'ü de yaralandı. Ayrıca bir TC askerini de gerillalar esir aldı. Olaydan sonra adı geçen köye giriş çıkışların durdurulduğu, gerillalara verileceği gerekçesiyle hiçbir erzakın da köye girmesine izin verilmediği bildirilmektedir.

Öte yandan 27 Ekim günü Tal köyü karakoluna yönelik saldırıda en az 15 askerin öldürüldüğü belirtilmektedir. Akşam saat 20.00 sıralarında başlayan baskının 22.30'a kadar sürdüğü ve karakolun tümden imha edildiği bildiriliyor. Daha baskının başında karakolu ele geçiren gerillalar düşmana ait bir miktar silah ve cephaneye de el koydu. Ele geçirilen silahlar arasında 2 namlusuyla birlikte 1 adet MG-3 marka ağır makinalı tüfek, bir miktar G-3 piyade tüfeği, 1 adet el telsizi ve 46 sandık da mermi bulunduğu belirtilmektedir.

1 ARGK savaşçısının da şehit düştüğü bu olayda öldürülen TC askerlerinden kimliklerini öğrenebildiğimiz bazıları şunlar:

1- Yıldırım Aras, Jandarma çavuşu, Ömüroğlu-Aksaray nüfusuna kayıtlı.

2- Recep Mengi, er, Paşacık-Aksaray nüfusuna kayıtlı.

3- Muzaffer Tekin, Paşaköşkü-Malatya nüfusuna kayıtlı.

4- İbrahim Karat, asteğmen, Sarıoğlu-Kayseri nüfusuna kayıtlı.

5- Hasan Asker, asteğmen, Oltu-Erzurum nüfusuna kayıtlı.

6- Şerif Karabağ, asteğmen, Bartın-Zonguldak nüfusuna kayıtlı.

7- Vehbi Akkurt, jandarma onbaşı, Altınkaya-Aksaray nüfusuna kayıtlı.

8- Nurettin Baran, jandarma onbaşı, Tokat nüfusuna kayıtlı.

Dih'teki pusularda 3 assubay ve 11 asker öldürüldü

17 Ekim günü Dih(Eruh)'in Xorsk(Bolmuşlar) köyü çetelerine yardıma gelen askeri birliğe

ARGK'nin elinde esir TC askeri Kemal Özgenç'ten ailesine mektup

27 Ekim 1991 günü saat 20.00 sıralarında bir ARGK birliği Sêrt(Siirt)'e bağlı Berwarî(Pervari) ilçesi Tiryan (Okçular) köyü Talê (Kovanağzı) mezrasında bulunan sömürgeci TC'nin bir karakoluna saldırarak tümüyle imha etti. Karakolda biri uzman çavuş olmak üzere toplam 22 asker ve akşam güvenliği için gelen 13 kişilik bir komando timi vardı. Kalabalık bir grup gerillanın baskına uğrayan karakoldaki toplam 35 kişilik düşman gücünden, uzman çavuş başta olmak üzere toplam 15 civarında kişi öldürüldü.

Bu olay esnasında TC askeri Kemal Özgenç ARGK gerillalarının eline esir düştü. 1971'e 2 tertipli, Çağlayan köyü Fındıklı-Rize nüfusuna kayıtlı olan Kemal Özgenç, gerillaya karşı çarpışma fırsatı bulamadan ele geçirilmişti.

TC askeri esir düştükten 12 gün sonra Herekol Dağı'ndan ailesine ulaştırılmak üzere bir mektup yazdı. Ayrıca ARGK Botan Eyaleti IV. Bölge Komutanlığı da esir askerin durumu üzerine bir mektup yazarak ailesine gönderdi.

Esir askerin ailesine mektubunu yayınlıyoruz:

Sevgili anneciğim, babacığım ve kardeşlerim,

Satırlarıma başlamadan önce sonsuz sevgi ve saygılarımı sunar işlerinizde başarılar dilerim. Daha nasılsız iyi misiniz, inşallah iyisiniz, beni soracak olursanız ben iyiyim.

Ben Siirt-Pervari ilçesinin Okçular-Kovanağzı karakolunda görev yapıyordum. Bana göndermiş olduğunuz mektupları aldım, çok sevindim.

Değerli anneciğim, babacığım ve kardeşlerim,

Ben Kovanağzı karakolundayken karakola PKK'liler baskın yaptılar. Orada çatışmaya girdik. Çatışma sırasında ben karakoldaydım. Silah sesleriyle dışarıya çıktım. Çatışma epey bir zaman sürdü. Baskının başladığı tarih 27.10.1991, saat 8 sıralarıydı. Çatışma epey bir zaman devam etti. Akadaşlardan ölenler oldu. Beni sağ olarak teslim aldılar. Şimdi onlarla beraberiz. Bana iyi davranıyorlar. PKK'lilerle beraber yaşıyorum. Baskından sonra bir süre yürüdük PKK'lilerle beraber; yedik, içtik, yattık. PKK'liler bana kötülük yapmadılar. PKK'liler iyi insanlardır. Bana ve bütün millete, askerlere anlatılan yanlışmış. PKK'lilerin yaptıkları doğrudur. PKK'lilere devlet yanlış davranıyor. PKK'lilerin her yerde hakları vardır.

Karakola yapılan baskın tahminen 1 saat kadar sürdü. Orada ölen arkadaşların silahlarını aldılar ve oradan uzaklaşmaya başladık. Ölen arkadaşların isimlerini radyo da vermedi. Ben baskından bir gün sonra radyo dinledim. Askerlerin öldüğünü söylemedi, sadece PKK'lilerin öldüğünü söyledi.

PKK'liler bana çok iyi davranıyorlar. Beraber yemek yedik, çay içtik, yattık. PKK'lilerin yaptığı doğrudur. Haklı olarak yapıyorlar, devlet sadece kendini düşünmüş. PKK'lileri hiç düşünmemiş, PKK'lilere kötülük yapmış, televizyonda, radyoda. PKK'liler yakaladıklarında işkence yapıyor, öldürüyor diyordu bunlar. Hepsi yalan, PKK'liler insana iyi davranıyorlar.

Sevgili anneciğim, babacığım ve kardeşlerim,

Beni merak etmeyin ben çok iyiyim. Siz kendinize iyi bakın, artık yazacak birşey bulamıyorum. Satırlarıma burada son veriyorum. Selamlarımı sunarım.

En içten sevgi ve saygılarımla. Hoşçakalınız.

Oğlunuz **Kemal Özgenç**

Mektubun gideceği adres:
Cemal Özgenç
Çağlayan köyü PTT'si
Fındıklı-Rize

kurulan pusu sonucu 2 asker öldürüldü ve 2'si de ağır yaralandı. Gerillaların adı geçen köye baskın düzenlediği, köye çok yakında bulunan askeri birliğin silah sesleri üzerine köye gelmek istediği, ancak köy girişinde atılan pusuya düşerek kayıp verdikten sonra köye giremeyip dağınık bir vaziyette geri kaçtığı bildirilmektedir.

Öte yandan 22 Ekim günü Dih ilçesine bağlı Aval(Tünekpınar) köyü yakınlarında gerillalar tarafından kurulan pusuya düşen TC birliklerinden 3 assubay ile 9 askerin öldüğü ve pekçoğunun da yaralandığı bildirilmektedir. Akşam saat 17.00 sıralarında operasyondan dönen birliğe kurulan pusuda düşmanın hiçbir varlık gösteremediği ve gerilla birliğimizin hiçbir kayıp vermediği de gelen haberler arasında.

Dih-Reşenê'de 70 asker ve 40 korucuyu esir alan ARGK birlikleri daha sonra bunları serbest bıraktı

30 Ekim akşamı Dih'in Reşenê(Dikboğaz) köyünü kuşatan kalabalık sayıdaki ARGK birliği, giriş-çıkışları tamamen denetim altına aldı. Köyde bulunan karakoldaki askerler ile korucu çetelere teslim ol çağrısı yapılarak, aksi halde hepsinin imha edileceği bildirildi. Durumun kendileri için umutsuz olduğunu kavrayan TC güçleri teslim olmaktan başka çare bulamayıp karşı koyma girişiminde bulunmadığı bildirilmektedir.

O günden beri adı geçen köye tüm giriş çıkışlar yasaklandığından olayın ayrıntılı haberini alabilmek mümkün olmuyor. Ancak bazı kaynaklardan sızan bilgiye göre, köydeki karakolda bulunan 70 kadar asker ile 40 çetenin gerillalar tarafından bir süre esir tutulduğu, bunlara ait silahlara el konduktan sonra serbest bırakıldıkları bildirilmektedir. Korucululardan bazılarının gerillalara yalvararak, *"Ne olur bizi öldürmeyin, vallahi seçimlerde size oy verdik hepimiz"* dedikleri belirtiliyor. Bu köye giriş-çıkışlar halen de yasak.

Baskıya girerken aldığımız son haberler

Sêrt merkezinin Çakmak Mahallesi'nde ARGK şehir timleri tarafından bir polis otosunun taranması sonucu, adının İlhan olduğu söylenen bir polis de ağır yaralandı. Olay 7 Kasım tarihinde ve saat 19.40 sıralarında meydana geldi.

Botan'ın kırsal kesiminden gelerek Êlih(Batman) merkezine yerleşen 3 çetenin evleri, 30 Ekim günü milis kuvvetlerimiz tarafından ateşe verilerek yerlebir edildi.

Şirnex'e bağlı Qesrik köyündeki şantiyeye gerillalar tarafından bir kez daha baskın düzenlendi. Baskın sonucu 2 dozer, 1 kepçe, 3 kamyon, 2 taş kırma makinası, 2 jeneratör ve 2 seyyar prefabrik baraka yakılarak imha edilmiştir.

Şirnex-Spîvyan(Karageçit) köyünde bulunan elektrik direkleri gerillalar tarafından ateşe verilerek imha edildi. Olay yerine kurulan mayınlı tuzağa daha sonra gelen TC askerlerinden birinin takılarak öldüğü ve ikisinin de yaralandığı gelen haberler arasında.

12 Kasım günü, Sêrt merkeze bağı Serpirê(Köprübaşı) köyünün muhtarı öldürüldü.

Çocuklarımızda bile zafer coşkusu — Foto: Berxwedan

Bu alanda da çete odakları hızla erimeye devam ediyor

Gerillanın etkin yönelimleri ve uygun taktikleri sonucu Botan alanında da çete odaklarının çözülüp erimeye hızla devam ettiği bildirilmektedir. Bu konuda alandan aldığımız son haberler şöyledir:

Gabar'daki Gilindor(Kemerli) köyü çetelerine yönelik bir saldırıda 3 çete öldürüldü, biri de ağır yaralandı. Bu köyün çetelerine yönelik daha önce de çok sayıda eylem gerçekleştirilmişti. Çünkü bu çeteler azılıdır ve birçok yurtseverin katledilmesinde doğrudan rolleri olmuştur.

15 Ekim günü Basan(Güçlükonak)'ın Dilopkê(Damlabaşı) köyü çetelerine yönelik eylemde 10 adet G-3 piyade tüfeği ile 1 adet kaleşnikof marka silaha el kondu.

Çirav yöresindeki Hesinkar (Özlüpelit) köyüne gerillar 30 Ekim tarihinde baskın düzenledi. Köyde yapılan teşhir toplantısında köylülerin kararıyla çetelerin silahlarına el kondu ancak canları bağışlandı. Kimsenin çetecilik yapmak sitememesi üzerine bu köyün daha sonra tümden boşaltıldığı bildirilmektedir.

8 Kasım günü Dih'in Lorik köyüne gerillaların baskın düzenlemesi üzerine tüm korucular kaçıyorlar. Bunlardan üçünü yakalayabilen gerillalar silahlarına el koyup serbest bırakıyor.

Dih'in Şişil(Gülburnu) köyü korucuları silah bırakmak istediler, ancak devlet silahları geri almadı. Bunun üzerine korucuların tümü köyden göç ettiler.

Sêrt merkeze bağlı Soyux(Balıkavak) köyünde daha önce 8 çete silah bırakmış 23'ü bırakmamıştı. Alanda çetelere yönelik saldırıların yoğunlaşması ve Af Yasası süresinin bitmesine az kalması üzerine kalan 23 korucunun da silah bırakma müracaatında bulunduğu, talepleri kabul edilmeyen 23 kişinin silah bırakmak için çırpındıkları, eğer devlet almazsa gerillalara vereceklerini bildirdikleri belirtiliyor.

Şirnex'e bağlı Zevî köyünde de bazı korucuların silah bıraktığı bildirildi.

Xızxêr(Şirvan)'e bağlı Dirzik köyünde 3 korucu silah bıraktı.

Dih'te korucu kalmıyor. Silahlarını geri vermek isteyip de alınmayanlar çeşitli kuruluşlara başvurarak silah bırakmak için ne yapmaları gerektiği konusunda danışıyorlar. Ve korucular herkese, *"Biz silah bırakmak istiyoruz bizi kurtarın"* talebinde bulunuyorlar.

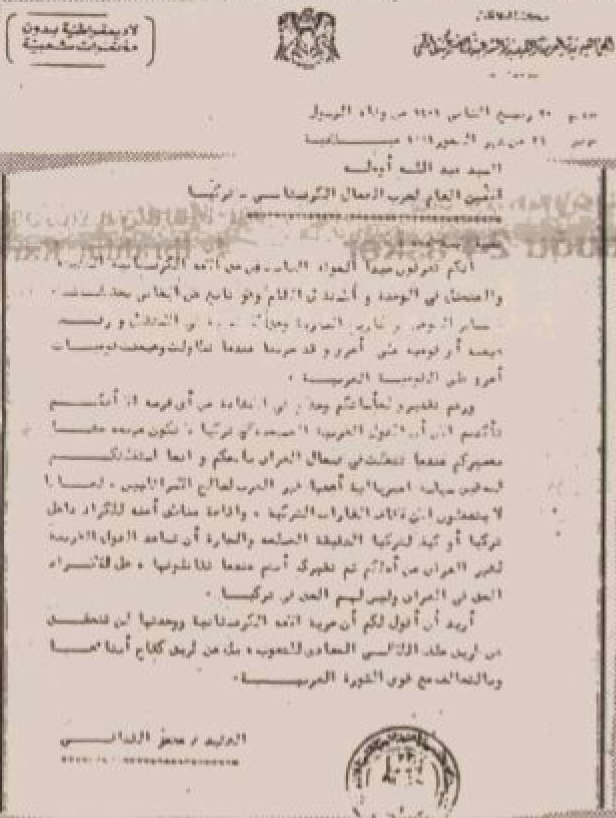
Berwarî'nin Hertivînê(Ekindüzü) köyünde bir grup korucu silahlarını sömürgecilerin üzerine atarak köyü terkettiler.

Dikkat çekici bir durum da, Berwarî'de bazı alanlarda yeni silah dağıtılmak istenmesidir. Belirtildiğine göre kalaşnikof silahlar veriliyor, mermi verilmiyor. Bunun yerine fazla maaş vererek, mermilerinizi de kendiniz temin edin deniliyor.

Xana Hewêl(Baykan)'e bağlı Delzak(Narlıyurt) köyünün Erişdalı ve Çirak mezralarında da 7 korucunun silah bıraktığı bildiriliyor.

Basan(Güçlükonağa) bağlı Zivinga Hacî Elî(Yalnızoymak) köyünün 8 korucusu Sêrt İHD'ye giderek silah bırakma konusunda yardım istiyorlar. Bunlar arasında 8 yıldan beri koruculuk yapanların da olduğu söyleniyor. Ayrıca Firistê(Atbaşı) köyünün 43 korucusu da Şirnex'e silah bırakmak amacıyla gitmişlerdi, ancak sonucunun ne olduğu bilinmiyor.

Alanda TC'nin bütün çaba ve çırpınmalarına rağmen Af Yasası'nın tanıdığı süre sonuna kadar çeteciliğin tümüyle çözüleceği belirtilmektedir.

Libya Yüce Sosyalist Arap Halk Cumhuriyeti
Siyasi İlişkiler Bürosu - Şam

Sayın Abdullah ÖCALAN
Türkiye Kürdistan'ı İşçi Partisi Genel Sekreteri

Selamlarımızla,

Bağımsızlık ve birliğin Kürdistan ulusunun en temel hakkı olduğu inancımızla, bu temel ulusal hakkın, insanlık tarihi boyunca her halkın kendi bağımsızlığını elde etme ve bir ulusun başka bir ulus üzerindeki egemenliğini reddetme temelinde varolduğunu, haksız yabancı ulusların Arap ulusu üzerinde egemenlik kurmaya çalıştıkları geçmiş tecrübelerimizden de çok iyi biliyorsunuz.

Sizlerin çektiği acıları biliyor ve fırsatlardan yararlanma hakkınızın olduğunu takdir ediyoruz. Fakat sizlerin de tanık olduğu gibi, yabancı Batılı Hıristiyan ülkelerin halkınıza hiçbir ilgi göstermedikleri halde TC ile birleşerek halkınız adına, onu istismar ederek Kuzey Irak'a girmeleri, İsrail'in çıkarları ve emperyalizmin siyasi amaçları olan Arapların kahredilmesi temelinde olmuştur. Yoksa şimdi niçin Türkiye'nin uçak saldırılarını durdurmak amacıyla bir girişimde bulunmuyorlar ve orada Kürtlerin güvenliğini sağlayacak bir güvenlik bölgesi oluşturmuyorlar. Nasıl oluyor da Batılı ülkelerin sizler (Kürtler, bn.) için Irak'ı kahretmelerine kardeş-müslüman Türkiye destek veriyor; sonra da ona karşı savaştığınızda sizi de kahretmeye başlıyor? Acaba Kürtlerin Irak'ta hakları var da Türkiye'de hakları yok mudur?

Sizlere demek istediğim şudur ki, halkların düşmanı olan NATO Paktı yoluyla Kürdistan ulusunun özgürlük ve birliği hiç gerçekleşmeyecektir; tam aksine, ancak kendi halk güçlerinizin mücadelesi ve Arap devrimci güçlerinin dayanışmasıyla bu mümkündür.

29 Ekim 1991
Albay Muammer KADDAFİ

Sekiz Alman avukat, Türk devletinin Kürt halkına yönelik katliamlarına destek verdiği gerekçesiyle Federal Almanya devletine dava açtı

Sekiz Alman avukat, Türk devletinin Kürt halkına yönelik katliamlarına destek verdiği gerekçesiyle Federal Almanya hakkında suç duyurusunda bulunarak mahkemeye verdi. Hannover kentinden **Dieter Adler**, **Hans Holtermann**, **Barbara Klawitter**, **Henning Plähn** ve **Hella Rischmüller-Pörtner**, Hamburg kentinden **Manfred Böddeling** ve **Enno Jäger** ile Duisburg kentinden **Michael Gödde** adlı avukatlar, 14 Ekim 1991 günü Hannover'de bulunan ve Henning Plähn, Ingeborg Eisele, Werner Schinder ve Anette Ricker adlı avukatlar tarafından oluşturulan avukatlar bürosu yoluyla Federal Almanya Başsavcılığı'na suç duyurusunu içeren bir dilekçe vererek, Kürdistan halkına soykırımlarda bulunan TC'ye Federal Almanya'nın destekler sunduğu gerekçesiyle dava açtılar.

Avukatların hazırladığı ve suç duyurusunu içeren dilekçede, Kürt halkına uygulanan katliamlara ve TC'nin ırkçı politikalarına ilişkin çok sayıda örnekle birlikte, Almanya'nın TC'ye desteklerini de ifade eden çok sayıda siyasi, askeri ve ekonomik yardım örnekleri de sıralanarak, bunlarla Almanya'nın insan haklarına yönelik suç işlediği ifade edilmektedir. Ayrıca uluslararası sözleşmelerin ihlali temelinde Almanya'nın, TC tarafından Kürdistan'daki savaşa sürülen Türk polis, özel tim ve subaylarını eğittiğine ve bunların Kürt insanlarını katlettiğine ilişkin somut delillere de dilekçede yer verilmektedir. Avukatların dilekçesinin giriş bölümü şöyle formüle edilmiştir:

"Biz, ...Türk devletinin Türkiye 'sınırları içinde' yaşayan Kürt halkına yönelik katliamlarında Federal Almanya vatandaşlarının destek ve aracı olduğuna ilişkin mevcut gerekçeler temelinde Federal Almanya aleyhine suç duyurusunda bulunuyoruz. (...)

"Bu suç duyurusuyla, sadece Kürt halkının katledilmesine doğrudan sunulan desteklerin durdurulması talebinde bulunmuyoruz. Suç duyurumuzda ortaya konulan delillerden ulaşılması gereken netice, Kürt halkının katliamına doğrudan sunulan her türlü desteğin derhal durdurulması olmalıdır. Bunlardan bazılarını PKK'ye yönelik takibatlar; ...Kürtlerin bağımsızlık mücadelesinin, PKK ve gerilla mücadelsinin terörist olarak karalanması çabaları biçiminde sayabiliriz."

Avukatlar dilekçelerini hukuki açıdan Federal Almanya Ceza Yasası'nın 220. maddesinin 25. fıkrasına göre olan, *"Halklara yönelik soykırımların ve benzeri girişimlerin engellenmesi"* belirlemesine dayandırıyorlar. Dilekçede, belirlemeye ilişkin konunun 1948 yılında Birleşmiş Milletler tarafından karar altına alındığı ve BM'ye üye ülkelerin ceza yasalarına da geçirildiği hatırlatılmaktadır.

ESKİŞEHİR VAHŞETİNE HAYIR!

Baştarafı 1. sayfada

dört duvar arasına kapamak yetmiyormuş gibi, TC'nin tutsaklar üzerinde uyguladığı işkencelerin ne ilk, ne de son olmadığı; dünya kamuoyunun duyarlılığını ve tepkisini hiçe sayarak bunu sürdürmede kararlı olduğu; hükümetler ne kadar değişip "demokrasi" naraları ne kadar atılırsa atılsın özel savaşın önündeki mevcut programın dışına çıkılmayacağı, her gelen yeni hükümetin bunu daha bir şevkle uygulayacağının ispatı olan bu son sürgün olayı ve aynı günlere denk gelen "Olağanüstü Hal Uygulaması"nın dört ay daha uzatılmasının onayı, TC'nin içinde bulunduğu çıkmazı daha bir açıklıkla gözler önüne sermektedir.

12 Eylül faşist darbesinden sonra işkence, baskı ve kişiliksizleştirme uygulamalarına karşı Mazlum, Kemal, Hayri ve Dörtler'in kahramanca direnişleriyle bir direniş kalesi haline gelen ve bu konumunu onlarca şehidin kanıyla sürdürerek, 9 Şubat direnişiyle taçlandıran Amed(Diyarbakır) zindanındaki tutsakların sarsılmaz birlik ve beraberliğini kendisi için büyük tehlike olarak gören TC, onları ülkenin dört bir yanına dağıtmakla direnişlere büyük darbe vuracağını sanmış, ancak tutsakların da ilk sürgünde belirttikleri gibi, *"Gittiğimiz her yere direniş tohumları serpeceğiz"* şiarı pratikte filiz vermiş ve tüm zindanlar birer direniş kalesi haline getirilmiştir.

Düşman, boşa çıkartılan bu politika ve uygulamaları karşısında şimdi tutsakları yeniden bir araya toplayarak bu kez bir potada eritmeyi, bir nevi denetimi altına almayı ve kamuoyunun ülke sathına yayılan ilgi ve direnişlerini tek noktaya çekerek sınırlamayı, ayrıca çok gayri insani koşullara sahip olması nedeniyle Eskişehir zindanını tutsakların toplu mezarlığı haline getirmeyi amaçlıyor. Düşmanın bu çok yönlü amacını hayata geçirmesi için başlattığı girişim ve uygulamalar şöyle gelişti:

Minareye kılıf

İç ve dış kamuoyunun dikkatlerini ve tepkilerini mümkün mertebe çekmemeyi hedefleyen TC devletinin, uzun süredir planladığı tutsakları Eskişehir'e toplama çabalarını, seçim sonrası gibi dikkatlerin dağınık olduğu bir döneme denk getirmesi ve buna Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden iki tutuklunun firar olayını bahane göstermesi, hiçbir sağduyulu insanın yutmayacağı bir kendini kandırmacadır. Ancak elinde başka çaresi bulunmayan TC, böyle bir tezgahla işe başlamak zorundaydı.

Nitekim 2 Kasım 1991 gününde sözkonusu uygulama büyük bir el çabukluğuyla başlatıldı. Çanakkale, Ankara, Bartın, Dilük(Gaziantep), Meledî (Malatya), Ceyhan, Nazilli, Bursa ve Aydın gibi politik tutsakların yoğun olduğu zindanlardan 225 tutsak, tabut tipi, dörtbir yanı kapalı, demir yığını arabalara bindirilerek kısa sürelerle peyder pey Eskişehir zindanına götürüldüler.

Zindan değil, mezarlık

Daha '88 yılında toplu sürgünlerin başladığı ilk günlerden beri adını kamuoyuna çok berbat, gayri-insani yaşam koşulları ve barbarca baskı-uygulama yöntemleriyle duyuran Eskişehir Özel L Tipi Cezaevi, her biri tek kişilik olan 252 hücreden ve ayrıca 60 kişiyi fazladan barındıracak üçer kişilik hücrelerden oluşan köhnemiş bir yer. Bu hücreler, her türlü insani yaşam koşullarının dışına taşmış yapıları ve özel seçilmiş yöneticilerinin işkence yöntemlerinde uzman oluşlarıyla nam salmış. 8 m^2'lik bu hücrelerde dolaşmak zaten imkansız ve insan yıllarca geceli-gündüzlü oturmaya mahkum ediliyor. Havalandırması da aynı büyüklükte olup güneş yüzü görmek mümkün değil. Bu hücrelerin içinde yer alan tuvaletler bilinçli olarak onarılmadığından içerisi sürekli rutubet olup küf tutarak nefes kesen ağır bir koku oluşuyor. Üçer kişilik hücreler ise 20 adet olup her bir hücre 25 m^2 büyüklüktedir. Bu odalar ortak bir havalandırma salonuna açılsa da yaşam koşulları, tek kişilik hücrelerle aynı.

Tek kişilik hücrelerin amacı, insanı tamamıyla dünyadan izole etmek, düşüncelerini beyninde hapsetmek, sosyal yaşamını zindan içinde zindanla sınırlamaktır. Tutsakların bir araya gelmeleri, konuşmaları, görüşmeleri yasak olduğu gibi, yemeklerini bile toplu yemelerine müsaade edilmeyerek tam bir tecrit yaşamı dayatılmaktadır. Tüm bu olumsuz koşullara işkence, dayak, yayın yasağı ve açlık da eklenince, orada yaşayan insanların bir süre sonra vücutları normalliğinden çıkmakta, birçok sakatlık, arıza ve hastalığın yatağı haline gelmekte ve uzun süre tutulduğunda bu rahatsızlıklar kronikleşerek tedavi edilemez bir duruma gelmektedir. Dolayısıyla Eskişehir zindanına kapatılan birine işkence yapılmazsa dahi, diri diri mezara gömülmüş olduğundan, en azından yaşam hakkına kastedilmiş olunmaktadır.

Zebaniler önceden hazırlanmış

Herşey planlı programlı yürütülüyor. Cezaevi idaresi "doktor denetimi"ni bile unutmamış. Gardiyanlar ellerinde jop, kalas ve sopalarla gözleri kapıda bekliyor. İlk grup tutsak, cezaevi avlusundan içeri adım atar atmaz, çevreleri hemen sarılarak yaka paça içeri alınıyor ve yere yatırılarak bir grup gardiyan hemen işe koyuluyor. Tutsakların üzerindeki elbiseler parçalanarak çıkartılırken bir yandan el çabukluğuyla saçları sıfırlanıyor ve bir yandan da jop, kalas, sopa, tekme, tokat ve yumruklarla tartaklanarak soluk almalarına fırsat verilmiyor. Hemen bitişikte de, beraberlerinde getirdikleri eşyalar yere saçılıp botlar altında çiğneniyor, tekmeleniyor ve el konuluyor. Bu işlemlerden sonra tutsaklar alınıp hücrelere götürülüyor ancak yolda, zebanilerin kalan kini de jop ve kalaslarla iyice boşaltılıp tutsaklar bellerini gündere doğrultamaz hale getirilinceye dek dövülüyor.

Bu işkence ve dayağın, kimi tutsaklarda tespit edilen son izleri şöyle:

1- Rıza Altun: Çeşitli yerlerinden aldığı sopa darbeleriyle kalça kemiği çatladı ve beli tutmuyor. Ayağı yere basamadığı gibi ayakta da duramıyor. Durumu ciddi.

2- Muzaffer Ayata: Kol kemiğinde çatlak var. Beli tutmuyor ve vücudu darp izlerinden yoğun şekilde morarmış. Fazla joplanmaktan etlerine kan oturmuş.

3- Mustafa Karasu: Hemen hemen tüm vücudu morluklar içinde ve belini doğrultamıyor. Ciddi sancı ve ağrı çekiyor. İdrarından kan geliyor.

4- Mehmet Can Yüce: Beli tutmadığı gibi, vücudunda ve yüzünde morluklar, yer yer yaralar mevcut.

5- Sabri Ok: Beli tutmuyor ve vücudu yaralar içinde.

6- Celalettin Can: Kaburga kemikleri kırılmış, vücudu darp izleriyle kaplı.

7- Fuat Kav: Vücudundan ve başından aldığı darbeler sonucu hafızasını kaybetti.

8- Bektaş Kaya: Boyun kemiği kırıldı.

9- Haldun Karayol: Kaburga kemikleriyle kürek kemiği kırıldı. Nefes alamadığından ancak suni teneffüsle yaşayabiliyor. Hastaneye götürülmediğinden, durumu ciddi.

10- Feridun Yılmaz: Kafası kırıldı. Vücudunda darp izleri ve yaralanma var.

11- Coşkun Recep Alıçlı: Yumruklanma sonucu burun kemiği kırıldı, ayrıca vücudu morluklar içinde. Burun kanaması var.

12- Fevzi Işık: Sopa darbeleriyle kaburgası kırıldı. Vücudunda yara ve morluklar var.

13- Davut Utkun: Beli tutmuyor. Vücudu yara ve morluklarla kaplı.

14- Mahmut Aktaş: Sırtında ağır yara izleri ve şişikler var. (Daha önce beyin menenjiti geçirmişti.)

15- Halil Kaya: Vücudu yaralar içinde.

16- Birol Saman: Vücudunda morluk ve yara var.

Kim, nerden getirildi?

2 Kasım 1991 günü 9 cezaevinden başlatılan sürgünlerde çoğunluğunu PKK'lilerin oluşturduğu tutsakların içinde, Dev-Sol, KAWA, THKP-C (Acilciler), Kurtuluş ve TDKP gibi davalardan yargılanan siyasi tutuklular da var. Toplam 225 tutsaktan 6'sı kadın. Elimize en son ulaşan bilgilere göre çeşitli cezaevlerinden Eskişehir Özel L Tipi Cezaevi'ne getirilen tutuklu ve hükümlülerin bazılarının isimleri ve getirildikleri yerler şöyledir:

Ankara'dan sevk edilenler:
Birol Saman, Cengiz Türkal, Coşkun Recep Alıçlı, Deniz Teztel, Feridun Yılmaz, Fesih Demirer, Günsel Şahin, Halil Kaya, Hatice Suna, Haluk Yılmaz, Hulusi Kulak, Hatice Temel, Haydar Demirer, Hasan Kortik, İzzet Avşar, M. Bülent Yalçın, Maşuk Sami, Maksut Polat, Orhan Özbolat, Sinan Koca, Ümmet Suna.

Aydın'dan sevk edilen:
Fethi Özüm

Bartın'dan sevk edilenler:
A. Kerim Bayram, Abdulrahim Gümüştekin, Erdal Hayır, Fikri Var, Haldun Karyol, Hıdır Toptaş, İbrahim Ulutaş, Kasım İzer, Kutay Meriç, Mehmet Aruz, Pervil Keçeli, Sedat Günçekti, Yaşar Özbay.

Bursa'dan sevk edilenler:
Ahmet Bacık, Cevdet İnak, Fevzi Işık, İlginç Özkeskin, İnanç Özkeskin, İsmail Çakmak, M. Emin Armutlu, Mustafa Karasu, Şükrü Yılmazer, Zülfü ....

Ceyhan'dan sevk edilenler:
Fevzi Yetkin, Hasan Karakuş, Hüseyin Maket, İrfan Güler, M. İzzet Baykal, Süleyman Günyeli.

Çanakkale'den sevk edilenler:
Ali Özbağ, Cevat Aktaş, Celal Çelik, Celal Baymış, Davut Utkun, Dursun Ali Küçük, Fatih Kanat, Hamit Kankılıç, Hilmi Aydoğdu, Kazım Tepeli, Kemal Arduç, M. Can Yüce, M. Emin Gökdemir, Mithat Recepoğlu, Murat Alpdemir, Mustafa Böbrek, M. Can Azbay, M. Emin Keskin, Mehmet Takarit, Selahattin Şimşek, Sedat Kesemen, Zeynel Abidin Eren.

Dilûk'ten sevk edilenler:
Ali Rıza Gezici, Cemalettin Tunç, Cemil Gündoğan, Celalettin Can, Garbis Altınoğlu, Hasan Asker Gürgöz, İbrahim İncesu, Muzaffer Ayata, Murat Mutlu, Mahmut Aykaç, Nedim Baran, Rıza Altun, Sabri Ok, Teslim Koç, Yaşar Ayaşlı.

Meledî'den sevk edilenler:
Azam Bayar, Aziz Erinç, Abdullah Doğma, Fevzi Köz, Ferhat Gümüşboğa, Hasan Karaoğlan, Hayri Duman, Hayri Yeşil, M. Emin Kılıç, Muhammed Kemal, Muhammed İsmet Haro, Resul Yanık, Salih Özçelik, Tayıp Buğrul, Yılmaz Dağlum.

Nazilli'den sevk edilenler:
Ali Biçer, Hüseyin Tatlıdil.

Tutsakların durumu ciddi

Eskişehir Özel L Tipi Cezaevi'ne getirilen tutuklu ve hükümlülere yapılan işkence ve dövme olayından sonra hiçbir tıbbi müdahalede bulunulmamasına kötü yaşam koşulları ve açlık da eklenince tutsakların durumunun gittikçe fenalaştığı ve çeşitli rahatsızlıkların, sakatlıkların gündeme geldiği bildirilmektedir. Özellikle on yılı aşkın bir süredir zindan yaşamı sürdüren, birçok kez açlık grevine giren ve bu süre boyunca yüzlerce kez işkencelerden geçirilen tutsaklarda meydana gelen vücut dirençsizliği, beslenme yetersizliği arızaları bu son işkence ile daha da vahim sonuçlara gebe olmaktadır. Cezaevinde bulunan Doktor Serşah Ekemen'in tıbbi müdahale bir yana, işkence ve dayak atmaya bizzat gözlemcilik yaptığı, denetlediği gözönüne getirildiğinde bunun tıp adına ne denli utanç verici olduğu görülür. Aslında 12 Eylül döneminden itibaren TC'nin hemen hemen tüm kurum ve kuruluşlarının özel savaşın denetimine ve hizmetine girmesiyle zindanlarda doktorluk yapanların da bunun dışında kalması düşünülemez. Nitekim geçmiş yıllarda da başta Amed zindanı olmak üzere çoğu cezaevlerinde bulunan doktorların görevinin hastaları iyileştirmek değil, aksine daha yıpratıcı işkence edilmesinde uzmanlık ve kontrolörlük olduğu bilinmektedir.

Ancak TC'nin tüm plan ve çabaları bu durumu gizlemeye yetmemiş ve işkence olayı tüm çıplaklığıyla gözler önüne serilmiştir.

Bu konuda 7 Kasım 1991 tarihli bir açıklama yapan Uluslararası Af Örgütü, durumun ciddiyetini şöyle belirtmektedir:

"Cezaevi avlusuna adım atmalarıyla birlikte, üzerlerindeki tüm elbiseler, zorla çıkartıldı, gözleri bağlandı ve yanlarında taşıdıkları bütün eşyalara el konuldu. Erkeklerin saçları sıfıra vuruldu ve tutuklular hücrelere götürülürken, yolda cop ve sopalarla tümüne saldırıldı, dövüldüler. Avukatlar çoğunun sırt ve bacaklarında yaralar tespit ederken, yüzlerinin genelde yarasız kaldıklarını da tespit ettiler..."

Aynı raporda, bu hücrelerde tutulma ve işkence sonucunda ortaya çıkan vahim durumlara ilişkin görüşlere de şöyle yer veriliyor:

"... Tek kişilik -aynı şekilde küçük gruplar halinde- hücrelerde tutulup serbest bırakılan tutuklularda, fiziki ve ruhi tehlikelere rastlandığı biliniyor. Federal Almanya'da, aşırı tecritte tutulanlarda veya aynı şartlardaki küçük gruplarda, aşırı fiziki ve ruhi arızaların meydana geldiği ispatlanmıştır. Zayıf kan tansiyonu ve dolaşım sistemi bozukluklarına benzer hastalıklardan kaynaklanan ve vegatif sinir sistemi bozukluklarına, ağır hazım ve uyku rahatsızlıklarına kesinlikle rastlanılıyor. Tutuklular, düzenli olarak büyük konsantrasyon ve konuşma arızalarının acılarını çekiyor. Özellikle ağır durumda olanlarda hallüzünasyon tehlikeleri tespit edilmiştir. Meydana gelen ağır hissi duygu sarsıntıları, kendileriyle birlikte ağır depresyonlar da getirerek, tutukluların süiyid tehlikesi içine girmelerine neden oluyor..."

Düşmanın tecriti, tutsakların direniş, birlik ve beraberlik ruhunu engelleyemedi

Her türlü gayri-insani muameleye tabi tutulup dayak ve işkenceden geçirilerek hücrelere konulan tutsaklara eşyalarının verilmemesi, sosyal-kültürel ihtiyaçlarının karşılanmaması, tıbbi müdahalede bulunulmaması ve asgari yaşam olanaklarının bile tehlikeye sokulması nedeniyle Eskişehir Özel L Tipi Cezaevi'nde tüm tutsakların katılımıyla başlayan süresiz açlık grevi diğer cezaevlerine de yayılıyor.

"Biz, sadece insanca muamele görmek istiyoruz" diyen açlık grevindeki tutuklu ve hükümlüler, bunun ne ilk, ne de son olduğunu, TC'nin işkence ve kötü yaşam koşullarında tutmayı bir ilke haline getirdiğini, son uygulamanın tamamen yıpratma, çökertme ve yaşayamaz hale getirme amaçlı olduğunu, dünyada ve hatta birbirlerinden tecrit edilerek ruhi baskı altına alınmış oldukları vurgulayarak ilerici tüm dünya kamuoyunu ve tüm insanlığı bu vahşice uygulamaya karşı durmaya çağırdılar.

Bu çağrıya ilk cevap zindanlardan ve Kürdistan ile Türkiye kamuoyundan geldi. Ankara, Aydın, Buca, Bayrampaşa, Ceyhan, Çanakkale, Amed, Eskişehir, Kayseri ve Meledî cezaevlerinden toplam 550 tutsak açlık grevine girerek Eskişehir'e sürgün olayını ve işkence uygulamalarını protesto edip buna son verilmesini istediler.

Yine Amed'de de aynı tür uygulamalara girişilmek istenildiği ve tutsaklara saç kesme uygulamasının dayatıldığı haber edilmektedir.

Tutuklu ve hükümlü aile ve yakınları, düşmanın bu bitmek bilmeyen sürgün ve işkence uygulamaları karşısında bir kez daha zindan önlerine yığılarak oğul ve kızlarını yalnız bırakmayacaklarını ve haklı taleplerine ortak olacaklarını sergilediler.

11 Kasım'da Ankara-Kızılay'da 20 civarında tutuklu ailesinden oluşan bir grup açlık grevine

başlarken, 12'sinde daha kalabalık bir kitle de cezaevindeki vahşeti protesto etmek amacıyla Diyarbakır HEP il binasında açlık grevine katılıyordu.

Açlık grevleri gittikçe yaygınlaşıp katılım artarken İstanbul HEP Bakırköy ilçe binasında ve ayrıca Mersin'de süresiz açlık grevi başlatıldı.

Öte yandan yurtsever gençler molotof kokteylli eylemlerle olayı protesto ederlerken, 11 Kasım günü İstanbul'da yaklaşık 150 kişinin katıldığı bir korsan gösteri de düzenlediler. Olaya müdahale eden polisler 20 kişiyi gözaltına alırken, 13 Kasım'da Sultanahmet Meydanı'nda Yurtsever Kadınlar Derneği üyeleriyle, bir grup hükümlü yakını ve avukat, sürgün olayıyla ilgili bir basın toplantısı yapmak istediler. Ancak polisler saldırıda bulunup tutuklamalarla engellediler.

Tutsaklarla birlik-beraberlik ve dayanışma eylemleri, düşmanın tüm engelleme çabalarına rağmen durmayarak, aksine çığ gibi büyüdü. İstanbul'da bir grup yazar, şair ve tutuklu yakını aileler, sürgünleri protesto etmek amacıyla imza kampanyası başlattılar. Aynı amaçlı bir imza kampanyası da Cizîra Botan'da başlatıldı. Sözkonusu imza metninde şöyle deniliyor: *"Tabutluk hücre konumu ile siyasi tutuklu ve hükümlülerin fiziki ve psikolojik imhası amacını taşıyan Eskişehir Özel L Tipi Cezaevi'ne nakillerin derhal durdurulmasını ve nakledilenlerin eski yerlerine iadesini talep ediyoruz."*

Eskişehir zindanına giden heyetler, "Bu hücrelerde kalınamaz" raporu verdiler

Bu arada sürgün ve işkence olaylarının kamuoyuna yansıyarak ilgi bulması sonucu olayı yerinde incelemek ve gözlemlerde bulunmak amacıyla, çeşitli kurum ve kuruluşlarca oluşturulan heyetler ve avukatlar Eskişehir zindanına akın ettiler.

Bu amaçla, cezaevlerindeki durumu yerinde inceleme kararı alan SHP Meclis Grubu SHP ve HEP milletvekillerinden oluşan bir heyeti Eskişehir'e gönderdi. 10 Kasım'da incelemelerini tamamlayan heyetin sunduğu raporda, tek kişilik hücrelerin dünyadan tamamıyla izole edilmiş durumda olduğu ve insanların uzun süre sağlıklı bir şekilde bu hücrelerde kalamayacağı belirtilerek şu görüşlere de yer veriliyor:

"... Söz konusu şahıslara 7-8 gün önce işkence yapıldığı kanaatine varıldı. Cezaevi koşullarının iyileşmesini, tek kişilik hücre kapılarının açılmasını; kitap, dergi, gazete, radyo ve televizyonların içeri alınmasını isteyen tutuklu ve hükümlülerin açlık grevinde olmaları nedeniyle sağlık durumlarının giderek bozulduğu, eğer tuz ve şeker verilmezse, ölümlerin meydana geleceği saptandı. Cezaevi şartlarının çok kötü olduğu, tek kişilik hücre uygulamasının kişinin ruh ve bedensel sağlığını bozacağı görüşüne varıldı."

Aynı heyet bu nedenlerden dolayı Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin derhal kapatılıp yetkilileri hakkında yasal soruşturma açılmasını isteyerek Eskişehir Başsavcısı Uğur İbrahim Hakkıoğlu'nu da istifa etmeye çağırdı.

Bu ara, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde müvekkilleriyle görüşen avukatlar, cezaevinde sivil polislerin sürekli gezindiğini gördüklerini ve işkencelerin büyük olasılıkla bu kişiler tarafından gerçekleştirildiğini belirttiler. Bu kısa izlenim bile bize, TC özel savaşının dışarıda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı son dönemde hızlandırdığı kontr-gerilla faaliyetleriyle onlarca yurtseveri katlederek kitleleri yıldırma, sindirme, devrimden çekme çabalarının artık içeride de bir üst boyutta sürdürülmek istendiğini göstermektedir. Yüzbinlerce askeri, timi, polisi, çeteleriyle saldırıya geçmesine rağmen bir halkın dirilen umutları ve özgürlük, demokrasi talepleri karşısında hiçbir ilerleme kaydedemeyen özel savaş, şimdi de elindeki tutsaklar üzerinde vahşi emellerini kontrgerilla veya aynı nitelikteki sivil güçlerle yürütmeye çalışmaktadır. Zaten yeni kurulacak olan hükümetin önüne koyduğu "MİT'in sivilleştirilmesi" hedefi de Eskişehir zindanında yaşanan olayların iç yüzünü ve vahametini daha bir açığa çıkarmaktadır.

Kürdistan halkı açısından, "Bağımsızlık referandumuna evet" anlamına gelen son seçimlerle özel savaşın başarısızlığı ve 12 Eylül faşizminin kesin mağlubiyeti ve ölümü sergilenirken yeni kurulacak olan hükümetin tüm tavırlarının bu başarısızlığa ve ölüme yeniden kan olabilmek çabası olduğu görülmektedir. Aslında "demokratikleşme" adı altında yürütülmek istenenlerin ANAP'ın bir devamı olma ve daha sistemleştirilmiş, donatılmış bir özel-savaş, kontr-gerilla ve devlet terörüyle, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Kürdistan ve Türkiye halklarında yarattığı özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi özlem ve istemlerini boğma, terörize etme amacından başka bir şey olmadığı son sınırötesi harekatlarında ve Eskişehir'e sürgün örneğinde açıkça görülmektedir.

Nitekim TC'nin bu çıkmazını ve vahşiyane saldırılarını yalnız Kürdistan ve Türkiye ilerici, yurtsever, demokratik, devrimci çevreler değil, bir bütün olarak insanlık görmüş ve birçok kurum, kuruluş ya da çevreler, TC'nin bu dizginsiz ve gözükara gidişatına karşı haklı tepkilerini anında dile getirmekten çekinmemişlerdir.

Sürgün ve işkence olaylarına dört bir yandan yükselen tepkiler TC'yi zorluyor

TC'nin büyük bir gizlilik ve kılıf uydurmacalı planlamasıyla gerçekleştirmeye çalıştığı, tutsakları tek mezarda yok etme çabasının tez zamanda açığa çıkarak iç ve dış kamuoyunda yoğun tepkiyle karşılaşması, yükselen açlık grevleri ve protestolar daha şimdiden siyasal akibetinin pek hayırlı olmadığını gösteriyor. Bu kadar tepki toplayan bir devletin kendini savunacak tek dalının olmaması onun ölüm döşeğindeki komalık halinin acı görünümünü yansıtıyor. Dört duvar arasına hapsedilmiş politik kafalardan bile bu kadar korkan ve bu korkusunu onları birbirlerinden bile izole etmekle gidermeye çabalayan bir sapık düşüncenin veya sistemin artık her hareketiyle dünyanın nefretini kazandığı iç ve dış kamuoyundan giderek tecrit olduğu ve tepkiyle karşılandığı son durumla daha bir açığa çıktı.

Kürdistan'da yoğun tepkiler

– 13 Kasım 1991 günü Amed'de HEP, SHP, SP ve RP il Başkanları yaptıkları ortak açıklamada olayı protesto ederek, insan hakları ihlalleri karşısında, duyarlı olmak gerektiğini vurguladılar.

– Yine Diyarbakır Bölge Barosu, Tabipler Odası, Eczacılar Odası, Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, Diş Hekimleri Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Mimarlar Odası Diyarbakır İl Temsilciliği, Ziraat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Makine Mühendisleri Odası Diyarbakır Bölge Temsilciliği ve Elektrik Mühendisleri Odası, Tes-İş 1 Nolu Şubesi, Yol-İş 1 Nolu Şubesi, Petrol-İş Sendikası Diyarbakır Şubesi ve Belediye-İş Diyarbakır Şubesi de yaptıkları açıklamada, sürgünlere son verilmesini isteyerek, sorunun ancak genel afla çözümleneceğini kaydettiler.

– Ayrıca Diyarbakır İnsan Hakları Derneği Şube Başkanı Avukat Fevzi Veznedaroğlu yaptığı açıklamada, *"Hangi gerekçe kullanılırsa kullanılsın bu uygulama, devletin demokrasi ve insan hakları adına işlediği ayıplara bir yenisinin eklenmesidir... ve sonuçta bu uygulama tutuklular şahsında hayat bulan bir devlet terörüdür"* şeklinde tepkisini dile getirdi.

– Bu arada bir grup hükümlü ve tutuklu yakını da sürgün esnasında işkenceye maruz kalan yakınlarının durumunu Hüsamettin Cindoruk'a iletere k, bunun Anti-Terör Yasası'nın bir sonucu olduğunu belirttiler.

- Yine bir grup aile Anayasa Mahkemesi başkan yardımcısıyla görüşerek tepkilerini ilettiler.

– Bununla beraber yurdun çeşitli yerlerinden yüzlerce insan sürgün olayını protesto etmek, evlatlarına sahip çıkmak ve dayanışma sergilemek amacıyla birçok girişimlerde bulunarak imza kampanyaları, açlık grevleri, kepenk kapatma, yürüyüş, protesto mektupları vb. biçimlerde zindanla el ele olduklarını göstermektedirler.

Türkiye kamuoyu, Kürdistan kamuoyuyla bir oldu

– Ortak acılar, ortak özlemler, ortak umutlar derken son günlerde yaşanan ortak sürgünlerle Kürt ve Türk halkları arasındaki birlik ve dayanışma ruhu alevlenerek TC'ye karşı ortak tepki şeklinde yükseliverdi. Meydanlarda, sokaklarda zindan önlerinde, açlık grevi salonlarında, yürüyüş ve gösterilerde Kürdistanlı ve Türkiyeli analar, babalar, gençler, çocuklar bir arada kenetlenerek, düşmanın bölücü çabalarına inat iki halkın özgür iradeli birlikteliğinin en güzel ifadesini sergileyiverdiler. *"Biz analar, babalar 12 Eylül 1980'den bu yana evlatlarımızdan direnmeyi, boyun eğmemeyi öğrendik. Onların kanları, canları pahasına verdikleri siyasi tutsaklık, kimlik ve onur mücadelelerinde yanlarında olduk. Diyarbakır'da, Metris'te şehit anası, şehit babası olmak onuruna eriştik. Şimdi de aynı kararlılıkla evlatlarımızın yanında olacağız ve onların ölüm hücrelerinde yok edilmesine izin vermeyeceğiz"* diyen Kürdistanlı ve Türkiyeli aileler düşmana karşı ortak kin ve kararlı mücadele azimlerini dile getiriyorlardı.

- Yurtsever Kadınlar Derneği kamuoyuna yaptığı açıklamada, sürgün ve işkence olaylarına karşı tepkisini şöyle belirtiyordu:

"Devrimci, demokrat ve yurtseverler üzerinde baskı, şiddet ve zor uygulamasıyla 3712 sayılı yasa ile yasallaşan devlet terörü Eskişehir ölüm hücrelerinde, bir kez daha uygulamaya kondu.

"Hukuki eşitlikten dem vuran hükümet gerçek yüzünü 'Şartlı salıverme yasası' ile Anayasa'nın 125. maddesinden yargılanan Kürt siyasi tutuklu ve hükümlülerini cezaevlerinde alıkoyma ile bir kez daha gösterdi. Bu yetmezmiş gibi uzun süreden beri tutsakların Eskişehir cezaevine yerleştirilmesi planının uygulamasını göze alamayan hükümet giderayak ve öç alma mantığıyla devlet terörünü bir kez daha uyguladı. Buna göre Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden iki tutuklunun firarı gerekçe gösterilerek, tüm cezaevlerindeki siyasi tutsaklar jop, kalas ve işkencelerle Eskişehir ölüm hücrelerine götürülmüşlerdir. Tutsakların kanlı direnişlerle elde ettikleri insani hakları ve siyasi kimliklerini gaspedilmeye çalışılmaktadır...

"Devletin Anti-Terör Yasası'nı ve onun bir uzantısı olan Eskişehir ölüm hücrelerine tutsakların zorla götürülmesini şiddetle protesto ediyor, insan haklarından yana olan tüm devrimci, demokrat ve yurtsever kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya çağırıyoruz."

- İzmir'de Buca Cezaevi önünde 13 Kasım günü basın açıklaması yapan 80 tutuklu ve hükümlü yakınına İHD, Halkevleri, Baro üyeleri, Tabipler Odası, çeşitli dergilerin İzmir temsilcileri ve öğrenci dernekleri destek verdi. Basın açıklamasında şunlar belirtiliyor: *"Başta 125. madde nedeniyle bırakılmayan Kürt tutsaklar olmak üzere, bütün siyasi tutsaklar bir toplama kampı olan Eskişehir'e gönderiliyor... Bizler, insan haklarına duyarlı kişiler olarak bu olayı protesto ediyor, Eskişehir Hücre Tipi Cezaevi'nin kapatılmasını, Anti-Terör Yasası'nın kaldırılmasını, 125. maddeden yargılanmış tutsakların salıverilmesini ve işkencecilerden hesap sorulmasını istiyoruz."*

– İnsan Hakları Derneği, Ankara Şube Başkanı Hüsnü Öndül yaptığı açıklamada tepkisini hücre tipi cezaevlerinin bir an önce kapatılmasını isteyerek belirtti.

– Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Avukat Şenal Sarıhan ise tepkilerini, *"Bu haksızlığa karşı tutuklu ve hükümlülerin önce yaşama haklarını savunmak için duyarlı olan herkesi birey ve kurum olarak göreve çağırıyoruz"* biçiminde dile getirmektedir.

Zindanda yatan düşmanın oyununu iyi sezen, yıllarca zindan ve sürgün hayatı yaşayan, nice işkencelerden geçirilen bilim adamı İsmail Beşikçi ise, TC'nin son sürgün ve işkence uygulamalarını, *"Önceden planlanan ve fırsatı kullanan bir hareket"* olarak değerlendirip olayı kınadığını belirtti.

Uluslararası Af Örgütü durumun vehameti karşısında çağrı yaptı

Sürgün ve işkence olaylarıyla yakından ilgilenerek 7 Kasım tarihinde bir açıklama yapan Uluslararası Af Örgütü, sürgün edilen tutsaklara yapılan işkenceler hakkında isimler açıklayıp örnekler verdikten sonra, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin Anti-Terör Yasası'nın içeriğine uygun bir hale getirildiğine, burada tutulacak kişilerde ileride oluşacak hastalık ve rahatsızlıkların vehametine dikkat çekerek çağrı ve eylem önerilerini şöyle yapmaktadır:

"Ceza yasası uzmanlarıyla yapılan görüşmelerden sonra, Uluslararası Af Örgütü, güvenlik önlemlerinin insani uygulamalarla tamamıyla birleştirilebileceğinin mümkün olduğu sonucuna ulaşmıştır. Anti-Terör Yasası'nda belirtilen tarzdaki tutukluluk koşullarının, tutuklularda hem fiziki ve hem de ruhi sağlık arızaları yaratacağı gerçeği, örgütün bu konudaki inancını daha da pekiştiriyor. Bu nedenlerle Türkiye'nin de altına imzasını attığı Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi'nin bu duruma uygun düşen içeriğinin bu olayla ciddi olarak zedelenmekte olduğunu ve adı geçen sözleşmenin bu tür zalim, insanlıkdışı ve alçaltıcı uygulamaları veya cezaları yasakladığını bir kez daha hatırlatırız.

Eylem Önerileri:

Fax ya da telefon, telex mektupları, telgraf ya da uçak postası mektupları yazınız. Çok sayıda önerimiz olduğundan lütfen aşağıda formüle edilen önerilerimizden ilk üçünü mektuplarınızın içeriğine alınız.

– Kötü muamele uygulamalarının açıklığa kavuşturulması için, bağımsız bir kurum yoluyla gerçekleşecek tam bir araştırma koşulunun derhal yaratılmasını talep ediniz.

– Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ne yapılan sevkiyat esnasında yaralananların derhal doktorlara sevkedilmesini isteyiniz.

– Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde tutulan tutukluların -en başta da adı yazılı olanların- Anti-Terör Yasası'nın 16. maddesi gereğince ağır tutukluluk koşulları altına alınmamasını rica ediniz.

– Anti-Terör Yasası'nın 16. maddesinin derhal yürürlükten kaldırılması için acil uyarılarda bulununuz.

Çağrılarınızı İçişleri Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu, Adalet Bakanı Prof. Dr. Suat Bilge'ye; kopyalarını da TBMM İnsan Hakları Araştırma Komisyonu Başkanı Eyüp Aşık ile Türkiye'nin Bonn'daki Büyükelçisi Onur Öymen'e iletiniz."

Sürgünlere Flaman Sosyalist Partisi Başkanı da tepki gösterdi

Brüksel'den 12 Kasım 1991

Devamı 24. sayfada

Muhabirlerimiz bildiriyor

Cehşin hüllesi karısını kaybetmesine neden oldu

Berwarî: Temmuz 1991'de gerillalar Sêrt'e bağlı Berwarî(Pervari) ilçesi Tîryan(Okçular) köyü Xerxûr mevkiindeki bir yol kesme eyleminde kimlik kontrolü yapıyor. Eylemden habersiz olan Salman adındaki bir korucu eşini yanına almış Sêrt'e giderken, bu eylemde gerillalara yakalanıyor. Affedilmesi halinde silah bırakacağına yemin ediyor. Yeminini de şafii mezhebine göre "talak" atarak ediyor, yani sözünü yerine getirmemesi halinde eşini boşamış olacak. Ancak köye döndüğünde olayı köylülerden saklı tutarak yemininde durmuyor. Buna dayanamayan eşi durumu köylülere anlatıyor. Böylece Salman'ın durumu köylüler içinde yaygınlaşıyor. Salman da köy imamının yanına gitmeye ve danışmaya karar veriyor. Sonunda imamın dediklerini yapmak zorunda olduğunu anlayarak eşini boşuyor ve köyde kendine göre güvenilir biriyle eşinin nikahlanmasını kabul ediyor. Böylece Salman hem korucu maaşını, hem de karısını kurtaracağına seviniyor. Aradan bir süre geçtikten sonra karısını almaya gidiyor, ancak onu nikahlayan köylü bu sefer ben boşanmam diyor. Salman, Mele Resul'un yanına tekrar gidiyor ama, *"İslam'da zorbalık olmaz, artık onun karısıdır, ister boşar, ister boşamaz"* cevabını alıyor. Böylece Ayşe adlı kadın korucu silahı yüzünden eş değiştiriyor. Cehş silahı bırakmamak için hülleye başvurunca karısı elden gitti, kadın evinden ve çocuklarından oldu. Hain Salman da vatana ihanetinin bedelini bu tarzda alırken, bu olayın yarattığı gerginlik de hala köyde çözümlenmiş değildir.

Korucu, silahtan kurtulmak için dişlerini çektirdi

Dih: Dih(Eruh)'e bağlı Bêdarê(Salkımbağları) köyünün korucuları uzun süredir silah bırakmak için uğraşıyorlar. Köydeki karakol yetkilileri silahların geri verilmesini kabul etmiyorlar. Sömürgeci yetkililer koruculara, *"Aldığınız bütün maaşları iade edeceksiniz ve evlerinizi köyden taşıyacaksınız"* diyorlar. Korucululardan Mustafa adlı biri, silah bırakmak için Dih merkezindeki karakola da başvuruyor. Jandarmalar onu yakalayarak 3 gün boyunca tuvalete hepsediyorlar. Kendisine yapılan işkencelere ek olarak maaşından da 320.000 lira kestiler. Abdurrahman Yılmaz adlı korucu da silahtan kurtulmak için Sêrt merkeze giderek tüm dişlerini çektiriyor. Çürük olduğuna dair bir de rapor alarak köye dönüyor. Raporla birlikte karakola giderek silah bırakma istemini tekrar bildiriyor. Fakat karakol çavuşu başvuruyu kabul etmediği gibi, korucuyu öldüresiye dövüyor da. Ancak bu olaylardan sonra da Mistê, Kasim, M. Ali, Piling, Xelîl ve Abdurrahman adlı korucular silah bırakmak için direnmeye devam ediyorlar. Mücadeleleri Nisan ayından beri sürüyordu ve 3 Eylül 1991 günü topluca gözaltına alındılar. Silah bırakmak isteyenlerin tümü hala Dih'te cezaevinde tutuluyorlar.

Tutuklanma, silah bırakmanın çaresi mi?

Sêrt: Dih ilçesi Beronî(Fındık) nahiyesi Zivinga Şikakan(Ağaçyurdu) köyünün okulu karakol olarak kullanılırken, 19 Ağustos 1991 gecesi gerillanın roketatarlı saldırısına hedef olarak tahrip oldu. Eylemin ardından köydeki subay halkı Guyînan(Çetinkaya) köyüne gitmeye, oradan okul için çatı malzemesi ve diğer araçları getirmeye zorluyor. Bu amaçla subay iki sefer yük hayvanlarını hazırlattı, ancak köylüler gitmemeye direniyorlar. Bu olayın yarattığı gerginlik köyün havasına egemen olmaya devam ediyor. Köyde toplam 7 korucu vardı. Bunlardan Ömer Timurtaş ve Kasım Baykara bir ihbar sonucu tutuklanıp Amed'e gönderildi. Bunlar bu şekilde silahtan da kurtulmuş oldular. Geriye kalan 5 korucu da silah bırakmak için Şikeftiyan(Taşkonak) karakoluna müracaat ediyorlar. Subay onları döverek silahları almadan köylerine zorla geri gönderiyor. Bu nedenle korucular, *"Silah bırakmanın çaresi tutuklanmak mı"* diye soruyorlar. Bu köyde toplam 80'in üzerinde hane varken, şimdi bu sayı 40 haneye düşmüştür. Köylüler tarım ve hayvancılık da yapamadıkları için Aydın, Denizli, Ceyhan, Tarsus, Mersin ve Êlih(Batman)'e göç etmek zorunda kalıyorlar.

Pûşîler yakıldı, renkler kazıldı

Sêrt: 1 Eylül 1991 günü Sêrt merkezden Misric(Kurtalan)'ın Girê Hemdo(Bölüktepe) köyüne gitmekte olan bir düğün konvoyunun önü özel timler tarafından kesildi. Tim elemanları araçlarda ve köylülerin başlarında bulunan tüm renkli pûşîleri(cefiyeleri) toplayarak yakıyorlar. Araçların üzerindeki sarı-yeşil-kırmızı renkleri kazıyıp çıkarıyorlar. Düğün konvoyundakilerine, *"Bunların yerine Türk bayrağı asacaksınız"* tehditinde bulunuyorlar. Ayrıca araçları 2-3 saat kadar özel timlere ait binanın önünde tuttuktan, kadın ve kızlara hakaretler yağdırdıktan sonra, konvoyun yoluna devam etmesine izin veriyorlar. Ancak yurtsever köylüler maruz kaldıkları bu saldırganlık karşısında ileri düzeyde öfkelenerek, sömürgeciliğe karşı daha da bilenmiş halde büyük bir coşkuyla köydeki düğüne katıldılar ve düğünü bir yurtsever gösteriye dönüştürdüler.

Gerilla katili korucunun sonu

Şirnex: Şirnex(Şırnak)'e bağlı Spîvyan(Karageçit) köyünden Ömer Sevim adlı azılı bir korucu, halkın koruculara uyguladığı ambargoya daha fazla dayanamayarak evini yükleyip köyden ayrılmaya karar verir. Ardından karakola gidip silah teslim etmek isteyince, karakoldaki yüzbaşı ona, *"Oruspu çocuğu, senin sonun zaten boktan olmalıydı"* diyor ve onu işkenceye alıyor. İşkencelerden sonra da gözaltına alınarak, köyden ayrılmasına izin verilmeyeceği kendisine belirtiliyor. Bu alçak ve ailesi 4 gerillanın katledilmesinden sorumludur. Kendisinin de aralarında olduğu ve tümü birbirinin akrabası olan köyün korucuları, affedilmeyi Kürdistan halkından değil de sömürgecilerden isteyince, bu sonucu yaşamayı hak ediyorlar. 2 yıl önce gerillalar da bu köyde 9 korucuyu ölümle cezalandırmıştı.

Bu hale düşmemenin çaresi silah bırakmaktır

Dih: Dih'e bağlı Basik(Yelkesen) köyünde korucu olan Gûrî Erdoğan'ın çocuğu hasta oluyor. Köyden hasta çocuğu ve eşiyle Sêrt'e doktora gitmek için yola düşüyor. Yolda Sêrt'e gitmekte olan 12 minibüs önünden geçiyor, fakat şoförler onu tanıyıp korucu olduğunu bildikleri için, hiçbiri onu aracına almıyor. Korucu 65 km yaya yürüdükten sonra Eğlence karakoluna varıyor. Karakola giderek durumu anlatıyor ve yardım istiyor. Karakoldaki subay geçmekte olan bir minibüsü durdurarak, onu zorla bindiriyor. Ancak minibüs Botan köprüsüne vardığında duruyor. Şoför araçtan inerek minibüsün kapısını açıyor ve korucuya, *"İn aşağı ulan, git uşaklığını yaptığın TC seni helikopterle doktora götürsün"* diyerek araçtan indiriyor. Bu örnek bile Kürdistan'daki değişimin hangi düzeylere ulaştığını ortaya koymaya yetiyor.

Nöbette uyuyan korucuya dayak

Dih: Dihe'e bağlı Hesinkan(Özlüpelit) köyünde nöbette olan korucılardan biri uyuya kalıyor. Korucu arkadaşları uyuyan Abdullah Aksoy'a, *"Sen uyuyorsun, PKK'liler saldırırsa o zaman kim bizi kurtaracak"* dedikten sonra, hastanelik edinceye kadar onu dövüyorlar. Hem gerillanın hem de halkın baskısı altında olan korucular, aslında korkudan sabahlara kadar uyuyamıyorlar. Gündüz bile nöbetleşe uyuyorlar. Bir taraftan gerilla sık sık baskınlar düzenliyor, öte yandan halk koruculara ambargo uyguluyor. İşte bu nedenle dövdükleri arkadaşlarını da ancak 3 gün sonra doktora ulaştırabiliyorlar. Köyde katıra bindirdikleri Aksoy'u 2 günde ancak Reşenê(Dikboğaz) köyüne getiriyorlar, oradan da üçüncü gün Dih'e ulaşıyorlar.

Gerilla silahlara el koydu, korucular tutuklandı

Basan: Basan(Güçlükonak) ilçesine bağlı Dilopkê(Damlabaşı) köyünün korucularının silahlarına gerillalar 13 Eylül günü el koydu. Gerillalar el koydukları 11 Adet G-3 ve 1 adet kalaşnikofu birlikte götürdüler. Olaydan sonra korucular Beronî(Fındık)'deki taburda gözaltına alındılar. Şu anda tüm korucular gözaltında olduğu için Dilopkê'de korucu kalmamış bulunmaktadır. Ayni gün yine Basan'a bağlı Cêlekan(Yağmurkuyusu) köyünde gerillalar koruculara saldırarak, 2'sini esir alıp birlikte götürdüler. Köyde geriye kalan 13 korucu da TC askerlerince gözaltına alındı. Bunlar da Beronî'deki tabura götürüldü. Daha önce bu köyün muhtarı ve oğlu da gerillalara destek oluyorlar iddiasıyla gözaltına alınmışlardı. Şu anda 2'si de Amed'de cezaevindedir. Halbuki bu 2'si de korucuydu, hem de azılısından.

Halkın koruculara uyguladığı ambargo, halkın gücünün her şeye kadir olduğunun ispatıdır

Dih: Köylülerin ambargo baskısı sonucunda, Şişil(Gülburnu) köyü korucuları eş ve çocuklarını köyden çıkararak Gundê Mamê Şêx Welî(Erenkaya)'ye götürmek zorunda kalıyorlar. Çocuklarını ve eşlerini köyden çıkardıktan sonra, her gece geri gelip Şişil çevresinde nöbet tutuyorlar. Bir süre böyle devam ettikten sonra, artık dayanacak halleri kalmıyor. Ayrıca köylüler de onların bu durumunu kabul etmiyorlar. Bunun üzerine korucular köylülere yalvarmaya ve silahlarını bırakacaklarının sözünü vermeye başlıyorlar. Bu şartla köylüler onları affediyor ve onlar da kadın ve çocuklarını tekrar Şişil'e getiriyorlar. Fakat korucubaşı silah bırakmayı kabul etmediğinden, köyden kovuluyor. Şu anda Bêdar(Salkımbağları) köyünde koruculuğa devam ediyor.

Özel tim vahşetinin cevabını gerilla eylemle verdi

Ciwanîkan: 20 Ağustos 1991 günü gece saat 02.30'da Ciwanîkan(Gökçebağ)'da yaz nedeniyle evin damında yatan ve damdan düşen 2,5 yaşındaki çocuğunu kendi aracıyla hastaneye yetiştirmek üzere Sabri Ahi adındaki köylü yola koyulur. Araçta çocuk ve baba dışında, çocuğun annesi, amcası ve sağlık ocağı personeli Ahmet Çiçek de bulunmaktadır. Sêrt girişinde özel tim elemanları ve askerler aracı durduruyorlar. Şoförün başına bir çuval geçiriyorlar, onu karakola götürüp gözaltına alıyorlar. Çocuğu ve diğerlerini 04.30'da şehir merkezine bırakıyorlar. Gözaltına alınan baba ise, hiçbir gerekçe gösterilmeden bir hafta süreyle emniyet müdürlüğünde tutuluyor ve işkenceye maruz kalıyor. Ancak babanın gözaltına alındığı gece, aynı güzergahta özel timlere ait araçlar gerillanın pususuna düştü. Gerillalar 1 panzeri imha etti, 2 telsizi birlikte götürdü. Ayrıca özel tim elemanlarından bazıları öldü, bazıları da yaralandı. Sabri Ahi'nin gözaltına alınmasından birkaç saat sonra meydana gelen bu olay, halkın arasında büyük coşku yarattı ve bir intikam eylemi biçiminde değerlendirildi.

TC'nin vahşi subayı, 15 yaşındaki kız gerillaya 18 kurşun sıktı

Xana Hewêl: 26 Ağustos 1991 günü bir grup gerilla Xana Hewêl(Baykan) ilçesinin Kîkan(İkizler) köyüne geliyor. Gerillalar köydeki korucularla bir süre konuşup tartıştıktan sonra, köyden ayrılıyorlar. Bir süre sonra TC ordu birlikleri ile gerillalar arasında köyün yakınlarındaki kırsal alanda şiddetli bir çarpışma çıkıyor. Düşmandan çok sayıda kişinin öldürüldüğü eylemde, lav silahlarıyla 3 gerilla da şehit düşerken, 15 yaşlarındaki bir kız gerilla da ağır yaralı olarak düşmana esir düşüyor. Kendisiyle konuşmaya giden alçak bir Türk subayı sarkıntılık yaparak hakaretlerde bulunuyor. Onurlu Kürt kızı gerilla da ona gereken cevabı veriyor. Öfkeden kuduran cani subay, hemen orada yaralı kız gerillaya 18 kurşun sıkarak şehit ediyor. Olaydan sonra karakol çevresine gelen köylüler cesetleri istiyorlar. Halk gece saat 02.00'e kadar bekledikten sonra cenazeleri alıyor ve gerekli dini işlemler yapıldıktan sonra köylüler topluca mezarlığa giderek şehitleri gömüyorlar. Halkın belirttiğine göre kız gerillanın kolundaki saatini Madaran(Meşelik) köyünün muhtarı almış ve kolunda taşıyor.

Sömürgeci askerler köy minibüsünü yaylım ateşine tuttu

Xîzan: Bêdlîs'e bağlı Xîzan(Hizan) ilçesi Çilçax(Kalkanlı) köyüne dönmekte olan köy minibüsü, sömürgeci askerlerin yolda kurdukları barikatın önünde durmak zorunda kalır. Minibüs durunca TC'nin saldırgan askerleri minibüsün içindeki yolcuları yaylım ateşine tutmaya başlarlar. Açılan ateş sonucu şoför Fakimillah Çetin olay yerinde ölürken, küçük bir kız çocuğu da ağır yaralanır. Katledilen şoförün daha önceleri gerillaya yardım ve yataklık ediyor gerekçesiyle birkaç kez gözaltına alındığı ve her seferinde de delil yetersizliği nedeniyle serbest bırakıldığı bildiriliyor. Bu da göstermektedir ki, askerler adı geçen şoförü katletmek amacıyla bilinçli olarak ateş etmişlerdir.

Wan'da halk ve öğrenciler üzerindeki sömürgeci baskılar artıyor

Wan *(Berxwedan):* Kürdistan genelinde olduğu gibi Wan özelinde de gerilla faaliyetlerinin yoğunlaşması, gerillaya geniş katılımların olması ve halkın öncülerine olan sempatisinin maddi güce dönüşmesini gören Türk sömürgecileri, her türlü savaş kurallarını ihlal ederek halkımıza saldırmaya ve yüzlerce sivil insanı gözaltına alarak işkencelerden geçirmeye hız vermeye devam ediyorlar. En son olarak Van 100. Yıl Üniversitesi öğrencileri bu uyugulamalara maruz kalmaktadır.

Üniversite yönetiminin de polisle işbirliğini uzun zamandan beridir sürdürmesi, öğrencileri ayrıca mağdur etmektedir. Okulda, polisler bazı öğrencilere baskı uygularken, diğerlerini para karşılığında işbirliğine ve ajanlığa teşvik ediyorlar. 1987'de şehit edilen PKK taraftarı **M. Şirin TEKİN**'in katledilmesinde rol alan Ahmet Öztürk adlı ajan, Wan'a sınav için gelen öğrencilere, *"Benim namımı duyacaksınız"* demişti. Daha sonra Tûx (Tatvan)'a "tayin" edilen bu şahsın neleri kastettiği, şu anda ünivesitede gelişen olaylardan iyi anlaşılmaktadır.

100. Yıl Üniversitesi'ni polis yönetiyor

Van 100. Yıl Üniversitesi bugünlerde polis kaynıyor. Polisler üniversite binası dışında değil, okulun her bölümündedir. Ders ortasında sınıflara girip istedikleri öğrenciyi alıp götürüyorlar. Öğretmenler ise hiçbir tepki göstermiyor. Eğitim fakültesi birinci sınıfta okuyan bir öğrenci başından geçenleri şöyle anlatıyor: *"Bir arkadaşımla birlikte okula, ardından da derse girdik. Tenefüslerde polisler beni sürekli takip ederek tedirgin ettiler. Fakat o an beni almadılar. Kantine gittiğimde oradaki 10 polisin dikkatle beni süzdüklerini gördüm. Daha sonra Beden Eğitimi dersine girdim. Okul personelinden biri ziyaretçiye refakat ediyormuşcasına polisle yanıma geldi. Beni polise gösterdi. Alaycı bir tavırla, 'Ziyaretçin var' dedi. Polise, 'İşte adamın' diyerek uzaklaştı. Polis beni dersten alarak birlikte götürdü. Önce bana, 'Evinin anahtarını ver, arama yapacağız' dedi. Anahtarı zorla aldılar. Evi, arama bahanesiyle dağıttılar. Sonra yanıma gelen polislerden biri, 'Evi dağıttık, gidin İHD'nize ve diğer bildiğiniz yerlerinize evi dağıttığımızı bildirin' dedi. Daha sonra beni alıp götürdüler."*

Yemekhane 300 polisin karargahı

Üniversitedeki polis sayısı 300'ün üzerinde. Bu sayı bazen katlanıyor. Sivil ve resmi polisler okulun her tarafına giriyorlar. Bir öğrneci, *"Onlarsız bir dakikamız geçmiyor"* derken, başka bir öğrenci, *"Koridorlarda dolaşıyorlar. Yemekhaneyi de karargah olarak kullanıyorlar. Bölümleri dolaştıktan sonra burada toplanıyorlar. Hergün polisler, yemek saatlerinde ellerindeki büyük çaplı silahlarla masalar arasında dolaşıyorlar. İnsan, yemekhanede miyiz yoksa esir kampında mıyız diye düşünmek zorunda kalıyor. Faşist öğrencilerle aynı masalarda oturuyorlar. Bizleri onlara, tahrik amacıyla parmakla gösteriyorlar. Masalarda kağıt vb. oynuyorlar"* diyor.

Polisler, öğrenciler arasına ikilik koyarak çatışmalarını sağlamaya çalışıyorlar. Buna karşılık öğrenciler, *"Bizim de belli bir noktaya kadar dayanma gücümüzün olduğunu bilmelidirler. Çıkacak olaylardan polis ve okul idaresi sorumlu olacaktır"* görüşünde birleşiyorlar.

"Niye bu kadar polis okulda bulunduruluyor" sorusuna polisler, *"Öğrencilerin can güvenliği için buradayız, onlar bizi istiyor"* biçimindeki sinsi ve gerçekleri tersyüz eden yanıtları veriyorlar. Kız öğrenciler, *"Yurtlarımıza kadar sokuluyorlar. Banyo odalarının önüne dikilerek içeriyi seyrediyorlar. Bunu gören bir arkadaşımız baygınlık geçirdi"* dediler.

Faşistler kollanıyor

Okulda meydana gelen olaylarda polisler faşist öğrencileri kollayarak diğer öğrencilere saldırıyorlar. Çıkan bir kavga üzerine bir öğrenci yaşadıklarını şöyle anlatıyor: *"Faşist öğrencilerle kavga çıkmıştı. Aslında benim haberim, polislerce alındıktan sonra oldu. Kavga bitene kadar banyodaydım. 'Ben kavgada yoktum, bunu biliyorsunuz, beni neden alıyorsunuz' dedim. Polislerden biri, 'Sen bize çok bakıyorsun. Çoktan alacaktık' dedi. Her sefer olduğu gibi bizi dövdükten sonra, nezarete attılar. Faşist öğrenciler ise hiç alınmadı."* Başka bir öğrenci ayrı bir kavgada yaşadıklarını anlatırken, *"Bizi Erek polis karakoluna götürdüler. Bizleri ayrı ayrı hücrelere tıktılar. Yanıma gelen siyasi şube polisi, 'Ülkücü müsün' diye sordu. Cevap verince suratıma tokat indi"* dedi.

Okulda faşist yayınlar dağıtılıyor

Öğrenciler yemek sırasına girerlerken, polisler bazı öğrencileri kollarından çekerek yerlerine başka erkek ve türbanlı kız öğrencileri yerleştiriyorlar. Öğrencilere zorla faşist içerikli yayınlar dağıtılıyor. Bu türden yayınların dağıtımı polis ve okul idaresince örgütlendiriliyor. Başka yayını eline alan öğrenci, gözaltına alınıyor. Bu konuda öğrenciler şöyle diyor: *"Hidayet adlı bir Edebiyat öğretmeni var. Derste bize, 'Dergah'da benim bir yazım var. Hepiniz okumalısınız' dedi. Bizi bunları okumaya zorluyorlar. Okula her ay bu yayınlardan bir araba getiriliyor. Öğretim üyesi Ahmet Öztürk tarafından organize ediliyor bu iş. Tabii tümü faşist içerikli, Türk Cihan Meftümesi, Ozan Arif şiirleri vb. gibi."*

M. Şirin TEKİN'in katilleri

1987 yılında **M. Şirin TEKİN** şehit edilmişti. Bu işi Ahmet Öztürk ve Salih Mercan organize ettiler. Katil Öztürk olaydan sonra Tûx'a sürgün edildi. Tatvan Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü'ne atandı. Sınavlar dolayısıyla sürekli Wan'a geliyor. Salih Mercan ise hala okulda. Üçüncü katil MHP Erçiş Eski İlçe Başkanı Mustafa Çalışkan'dır. Şimdi okulda öğretmenlik yapıyor. Derslerinde Türk-İslam sentezinden başka birşey işlemiyor.

Öğrencilerin protestosu

5 Kasım 1991 günü öğle saatlerinde yemekhanede toplanan yaklaşık 400 öğrenci, baskıları kınadı. Yemekleri almadan masalarda oturan öğrenciler, ellerdeki yemekleri masalara döktüler. Sloganlar haykırdılar. Daha sonra bir açıklamada bulunan öğrenciler şöyle dediler: *"Polis ve idare bize karşı işbirliğinde. İdare polise her türlü kolaylığı sağlıyor. Polisler provokasyonlar yaratma çabasında. Faşist öğrencileri örgütleyerek, bize saldırtıyorlar. Baskılar gittikçe yoğunlaşıyor. Bilsinler ki, biz artık bunu kabul etmiyoruz. Ya onlar defolacak, ya da biz nereye gideceğimizi biliyoruz."*

Gözaltına alınan halktan insanlar tutuklandı

Wan *(Berxwedan):* Daha önce gözaltına alınan 16 yurtsever 9 Ekim günü gece saat 18.00'de savcılığa çıkarılarak tutuklandı. Tutuklananların yakınları da mahkemeden birkaç saat önce hükümet konağının önüne gelerek bekliyorlardı. Çok sayıda çevik kuvvet polisi de bina önünde barikat kurmuştu. Daha sonra emniyet müdürünün emriyle 150 kadar polis, halkın arasına girerek kimlik kontrolü yaptılar. Ellerine birşey geçmeyince Van Emniyet Müdürü Sabri Yakar bu sefer, *"Bunları caddenin karşı tarafına sürün"* emrini verdi.

Dışarıda bu olaylar yaşanırken, savcılığın sorgulaması sonuçlandı. 70 yaşındaki Şemsettin Koçak ile adı belirlenemeyen bir kişi dışında, geriye kalan 14 kişi tutuklandı. Savcı soruşturmasını, *"14 kişi tutuklanarak DGM'ye sevkedildi. Bunlar PKK'ye üye olmak ve bu örgüt adına eylem suçlarından tutulandı"* biçimindeki bir açıklamayla kısa kesti. Tutuklanan 14 yurtsever Van cezaevine götürüldüler.

Kışlık ihtiyaçların karşılanması engelleniyor

Nisêbîn-Kerboran *(Berxwedan):* Nisêbîn ve Kerboran'da özel timler, halkın kışlık ihtiyaçlarını karşılamasına engel oluyorlar. Kış ayları için yiyecek gereksinimlerini temin etmek isteyen halka özel tim üyeleri, *"Siz bunları PKK'ye götürüyorsunuz"* diyerek, alış-veriş yapmalarını engellemektedirler.

Bazı köylülerin aldıkları un torpaları özel tim elemanlarınca parçalanarak, bu yönden de tam bir terör estirilmektedir. Özel tim üyeleri tek tek dolaştıkları esnafları da tehdit ederek, toplu eşya satışının yasak olduğunu iddia ettiler.

Ayrıca kırmızı-sarı-yeşil renklerinden duyulan korkunun yarattığı saldırganlık da sürüyor. Bu renklerden öcü gibi irkilen özel tim elemanları, üzerinde sarı, yeşil ya da kırmızı renginden bir kiyafeti taşıyanları gördüklerinde hemen gözaltına alıyorlar.

Kontr-gerilla katliamları son bulmuyor

Êlih *(Berxwedan):* 1 Kasım günü Êlih(Batman) garajında **Şerif Saruhan** ve **Celal Demir** adlı yurtseverler kontr-gerilla elemanları tarafından vahşice katledildiler. Kercews(Gerçüş)'e bağlı Heştûwan(Çalışkanlar) köyü muhtarı olan Ş. Saruhan ve amca oğlu C. Demir'in katilleri polisin gözü önünde elllerini-kollarını sallayarak çekip gittiler. Katledilen yurtseverler cezaevinden yeni çıkmışlardı, PKK'ye yardım ve yataklıktan tutuklanmışlardı.

Şehit yurtseverler devlet güçlerince sık sık tehdit ediliyorlardı. Olaydan birkaç gün önce özel tim elemanları Ş. Saruhan'ı yanlarına çağırarak hakaretlerde bulunuyorlar. Karşılık verince O'nu dövmeye başlıyor, tekrar karşılık verince de hastanelik yapıyorlar.

Kısa bir süre önce Heştûwan köyü imamı da kontralarca öldürüldü. Olay esnasında muhtar da tehdit edildi. Çevrede çok sevilen yurtsever muhtarın katledilmesinin çok önceden planlandığı anlaşılıyor. Köyde yapılamayan Êlih'de gerçekleştirildi. Olayın meydana geldiği yer karakolun tam karşısındadır. Olay anında esnaftan biri karakola giderek polisten yardım istediğini, polislerin kendisine, *"Sanki siz bize yardım ediyor musunuz ki, biz size edelim"* dediklerini anlattı. Bu da olayın önceden planlandığına ve muhtarın Êlih'e kadar takip edildiğine somut bir kanıttır.

Şerif Saruhan 34 yaşında, bölgede çok sevilen, saygıdeğer, fedakar ve cesur bir yurtseverdi. Katledilmesi karşısında babası Hacî Ramazan ve annesi Emine bir damla bile gözyaşı dökmediler. Taziyeye gelen binlerce kişiye, *"Ülkemize ve halkımıza bir koçu kurban verdik"* dediler. Annesi, *"Oğlumu vatana ve Kürt halkına damat yaptım"* diyerek, taziyeye gelenlere büyük bir moral verdi.

Celal Demir ise, 2 ay önce çalıştığı Antalya'dan ülkeye dönmüştü. 3 çocuk babası yurtsever ve dürüst bir aile mensubuydu. Biriyle ortaklaşa aldığı minibüsü köy yolunda çalıştırarak ailenin geçimini temin ediyordu. Halk arasında sevilir sayılırdı. O'nun da ailesi cesaret ve fedakarlıkla taziyecilere, *"Oğlumuzun öldürülmesine üzülmüyoruz. Aksine büyük şeref kazandık. Ülkemiz ve halkımız var olsun. Oğlumuz ülkesinin damadı oldu"* dediler.

Yeni katliam planları yapılıyor

Misric-Midyad *(Berxwedan):* 9 Kasım günü Qabilcewz(Sason) ilçesi Malêmergê(Aşağı Karameşe) köyüne gelen kontralar, Eyüp Esen adlı yurtseverin evine giderler. Evde olmadığını öğrenince çocuklarını onu çağırmaya gönderirler. Eve gelince Esen'e, *"Sen çoktandır Batman'a gelmiyorsun"* derler. Herhangi bir işi olmadığından Batman'a gitmediğini belirtir. Ama kontralar gizliden fotoğrafını çekerek hiçbir şey demeden köyden ayrılırlar. Köylüler, Esen'in evi ve çevresinin video ile filme çekildiğini söylüyorlar.

Aynı gün yine Qabilcewz'in Gundê Nuh(Tekevler) köyünde bulunan HEP Sason İlçe Sekreteri Aydın Aydınoğlu'nun evine de aynı kişiler gitti. Köylülerce görülmeleri üzerine köyden kaçarlar. Saat 19.30'da A. Aydınoğlu'nun evine 72 AE 186 plakalı beyaz bir renault arabayla gelenlerden birinin Êlih'de sivil polis olduğu tespit edildi.

Öte yandan Kercews'e bağlı Kerkinê(Koçak) köyüne 8 Kasım günü akşam saatlerinde gelen renault bir arabadan inen 4 kişinin Mecit adlı yurtseverin evine giderek, kapıyı kırıp içeri girmeye çalışırlar. Kapıyı açmayan yurtsever bağırarak imdat ister. Evlerinden çıkan köylüler sivil giyimli 4 kişinin arabaya atlayarak hızla köyü terkettiklerini görürler.

16 Haziran 1991 günü Midyad ilçesi Kerşafê(Budaklı) köyünden kaçırılan Süleyman Atlan adlı yurtseverden de daha bir haber alınamadı. Köylüler, kontraların Süleyman'ı katlettiğine inanıyorlar.

Yurtsever Derviş Adamış'ın katledilmesi olayı

Sêrt *(Berxwedan):* 22 Eylül 1991 günü saat 17.00 sularında Sêrt(Siirt) merkezde kontr-gerilla elemanları yurtsever bir işçi olan **Derviş Adamış'ı** hunharca katletmişlerdi. Bir komployа kurban giden Adamış, Xizxêr(Şirvan)'deki Stûrkî aşireti mensubu onurlu biriydi.

Mayıs ayında yine bu aşirete mensup DYP il genel meclisi üyesi Abdülkerim Celek adlı bir işbirlikçi ARGK gerillalarınca ölümle cezalandırılmıştı. Bu olaydan sorna il jandarma alay komutanı ve emniyet birimleri, devlet adına çalışan kişinin ölümünden yakınlarını sorumlu tutarak onları hedef haline getirdiler. Önce İstanbul'da çalışan Adamış'ın Nurettin adlı oğlunu gözaltına aldılar. Bir ay gözaltında tuttuktan sonra onu Amed'e götürüp itirafçılar koğuşuna attılar. 18 Haziran'da katillerin yakalandığı televizyon ve basından duyuruldu. Baba ise oğlunu kurtarmaya çalışıyordu. Nurettin'le birlikte Dirêran aşiretinden de bazı yurtseverler suçlanıyordu, fakat ilk mahkemede serbest bırakıldılar. Devletin amacı aşiretler arası çatışma yaratmaktır. Özellikle çocukları gerillaya katılan aileler hedef alınıyor. İşte, bu olaylara bağlı olarak bazı yurtseverlerle birlikte Adamış da öldürülecekler listesine alınmıştı.

Olay günü Yetiştirme Yurdu'nun önünde 34 N 583 plakalı bir araç duruyordu. Gidip gelen öğrencilerin şüphelendiği bu araç 2 saatten fazla oradaydı. Kahverengi olan bu araçtan ateş edildi. Adamış yaşamını olay yerinde yitirdi. Olaydan sonra araçta bulunan sakallı 4 kişi rahat bir şekilde oradan ayrıldılar. Savcı şüphelilerin ifadesini alma gereğini bile duymadı. Polis yetkilileri ise katledilenin yakınlarına alaylı sorular yönetiyorlar, fakat plakası belli aracın üzerinde durmuyorlar. Üstelik yakınlarına, *"PKK'liler ve Dirêranlar öldürdü"* diyorlar. Olaydan sonra iki araba tekerini sahibinden habersiz alan 3 çocuğu polisler 3 gün boyunca Yenimahalle karakolunda bekleterek kimsenin nerede olduklarını bilmemesini sağlamaya çalıştılar. Komployla çocukların öldürüldüğü izlenimini yaratarak, aşiretleri biribirlerine vurdurtmayı planladılar. Kan davası oluşturma temelinde sömürgeciler zafer elde etmeyi hesaplamaktadırlar. Ancak tüm çabalarının boşuna olduğu ve halkımızın kendilerini iyi tanıdığını tekrar hatırlatırız.

ERNK Avrupa Örgütü Temsilcisi'nin "Kürdistan'ı Özgürleştirme ve İnşa Kampanyası" dolayısıyla Avrupa'daki Kürdistanlı emekçilere çağrısı:

"KAMPANYAMIZ KÖLELİKTEN KURTULMANIN VE ÖZGÜRLEŞMENİN YOĞUNLAŞMIŞ BİR ÇABASIDIR"

Baştarafı 1. sayfada
nalım başgöstermiş, bu bunalımını ve çıkmazını aşamayan sömürgeci Türk burjuvazisi, çareyi erken seçimde aramıştır. Gelişen erken seçimlerle birlikte ortaya çıkan tablo göstermektedir ki, Türk sömürgeci burjuvazisinin içinde bulunduğu çıkmaz daha da derinleşerek devam edecektir. Çünkü seçim bir çare olamamıştır; tam tersine bunalımı, çıkmazı daha da derinleştirici bir tabloyu ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte Partimiz ve Cephemiz bu seçim sürecine de müdahale etmiş ve bu seçim sürecini adeta bir serhildanlar dizisi biçiminde değerlendirebilmiştir. Aynı zamanda mücadelemizin artık Türk siyasal yaşamının her alanına hükmedebileceğini de ortaya koymuştur. Bundan böyle Türk sömürgeci burjuvazisinin kendi parlamentosunda da mücadelemizin şu veya bu biçimde yansıması görülecektir. Dolayısıyla seçimden herhangi bir kazanç sağlayamayan sömürgeci düzenin tam tersine bir bunalımı yaşadığı ve hatta bunalımın daha da derinleştiği, özellikle Kürdistan sorununda daha da derin bir çıkmaza girdiği anlaşılmaktadır. Çünkü Partimizin destek verdiği bazı illerde ezici bir çoğunlukla halkımız siyasal tavrını ve eğilimini ortaya koymuştur. Tarihte ilk kez Kürt halkı bu düzeyde bir birliği ve beraberliği Partimiz önderliğinde geliştirerek Türk sömürgeci burjuvazisinin bütün yaptırımlarına rağmen, baskılarına rağmen, şiddetine rağmen kendi siyasal tercihini çekinmeden ortaya koymuş ve Partimizin genel politikasını onaylamıştır. Bizim adayları desteklediğimiz başta Amed(Diyarbakır) olmak üzere Kürdistan'ın merkezi birçok şehrinde durum tamamıyla böyledir. İşte bu durum da sömürgeci burjuvaziyi oldukça ürkütmüş, ürkütmekle kalmamış daha derin bir çıkmazın içine sokmuştur. Şimdi nasıl bir savaş hükümetini kurabilirim hesabını yapmaktadırlar. Çünkü mevcut durumda Türk sömürgeci burjuvazisinin siyasal temsilcileri Kürdistan halkına yönelik imha politikalarını bir süre daha gündemleştirmek durumundadırlar. Yani halkımıza ilişkin öteden beri düşünmüş oldukları ve gerçekleştirmek amacında oldukları tümden imha, ortadan kaldırma, başkalaşıma uğratma ve bu biçimde ilelebet bir köleliği egemen kılma amacından vazgeçmiş değillerdir. Tam tersine, bu gelişmelerden ürken sömürgeci Türk burjuvazisinin mihverleri daha sinsi, daha alçakça ve daha katliamcı bir planın hazırlığı içerisindedirler. İşte böylesi bir planı uygulayabilecek geniş tabanlı bir hükümeti, yani bir savaş hükümetini kurma çabasını günümüzde sürdürmektedirler.

Buna karşı bizim cevabımız ne olacaktır? Bu biçimde katliamcı, hunhar bir savaş eğilimi ve hazırlığı içerisinde olan sömürgeci düşmana karşı bizim cevabımız; Kürdistan'ın her alanında yaygın gerilla savaşıyla birlikte serhildanların geliştirilmesi, halk savaşının basitten karmaşığa doğru giden bütün yöntemlerinin kullanılabildiği bir örgütlenmenin, bir ordulaşmanın daha da ilerletilmesi ve bu temelde sömürgecilerin etkinliğinin azaldığı, otorite boşluğunun yaşandığı Botan-Behdînan hattında bir savaş hükümetinin ilanıyla en devrimci cevabı vermek olacaktır. Görülüyor ki, sömürgeci Türk burjuvazisi her ne kadar kendisini yenilemek istemişse de istediği bir sonucu elde edememiştir. Ama buna rağmen kendi sinsi, katliamcı amaçlarından da vazgeçmemiştir. Dolayısıyla halkımızın da yükselişi, uluslaşması, yaşadığı tarihin bu döneminde en iyi cevabı verecek bir duruma gelmesi sözkonusudur. Kürdistan'da artık ulusal direniş savaşı ile buna karşı işgal güçlerinin sömürgeci savaşımları daha da kızışarak devam edecektir. İşte biz böylesi bir tarihi aşamada savaşımın yaygınlaşarak her alana hükmedeceği bir dönemde, Avrupa zemininde geliştirdiğimiz Kürdistan'ı Özgürleştirme ve İnşa Kampanyası'nın büyük bir önem taşıdığını söylüyoruz. Büyük yurtsever savaşımının bu düzeyde geliştiği ve daha da gelişeceği bir aşamada Avrupa'dan sunulacak katkıların da bir değeri ve önemi vardır. Bu katkılar hiç şüphesiz ki genelde geliştirilen büyük yurtseverlik hamlesine ivme kazandıracaktır.

Devrim hareketi bir canlı organizma gibidir. Nasıl ki, canlı bir organizmaya herhangi bir yerinden bir kan, bir güç verildi mi organizmanın tümü canlanır, güçlenir, büyürse, devrim hareketi de öyledir. Bugün biz devrimin bu yükseliş aşamasında buradan güçlü bir destek, güçlü bir olanak sunarsak, bu yükselişine hız katacağımız kesindir. Bunun için buradaki bu faaliyetimiz önemli bir yurtseverlik görevi sayılmaktadır. Hareketimiz büyümeyi yaşıyorsa, her büyümeyle birlikte görevleri de, sorunları da artıyor anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bugün her zamankinden daha fazla direnişin, savaşın desteğe ihtiyacı vardır. Maddi desteğe, manevi desteğe, katılım desteğine ihtiyaç vardır. Bu yıl halkımız her fırsatta direniyor, direnişçi tavrını ortaya koyuyor. Yaşanan serhildanlar, açlık grevleri, çeşitli direnişler bunu çok iyi göstermiştir. Gerilla savaşı gün geçtikçe artarak, yoğunlaşarak ve her alanda yaygınlaşarak tırmanış gösteriyor. Gerillanın gölgesinde cesaret kazanan halkımız, kendi gücünün farkına gün geçtikçe daha fazla varıyor. Bundan hareketle kendi gerçekliğine sahiplenme, kendi gerçekliğinin gereklerini yerine getirme görevini daha fazla anlayabiliyor. Ve bu görevlerin üstesinden gelmenin çabasını çeşitli direniş eylemleriyle gösteriyor. En önemlisi de ordumuz büyüyerek artık sömürgeci Türk burjuvazisinin anlı-şanlı ordusunu mağlup edebilecek bir konuma gelmiş bulunuyor. Tarihte ilk kez Kürdistan halkının ulusal kurtuluş ordusu, Türk ordusunu ciddi bir yenilgiye, ciddi bir moral bozukluğuna uğratmış bulunmaktadır. Şanlı Ağustos Xakürkê direnişinde görüldüğü gibi Türk ordusu en teknik silahlarını, uçağını, tankını, topunu, helikopterini kullandığı ve en büyük gücüyle, en seçme birlikleriyle saldırıya geçtiği halde büyük bir bozguna uğratılmıştır. Bu ne demektir? Bu açık bir biçimde şu anlama geliyor; tarihimizde ilk olarak düşmanı yenebileceğimiz bir ordulaşma sürecine ve gücüne varmışızdır. Bunu biraz daha ilerleterek, yoğunlaştırarak, örgütleyerek ve savaştırarak geliştirirsek, düşman ordusunu topyekün olarak Kürdistan'dan kovmak işten bile değildir. Dolayısıyla Avrupa'da yaşayan her Kürdistanlı bunu iyi düşünmelidir. Kürdistan artık eski Kürdistan değildir. Kürdistan halkı artık eski Kürdistan halkı değildir. Bugün direnen, savaşan bir Kürdistan yaşıyor. Özgürlüğü için her şeyini feda edebilecek bir Kürt gerçekliği ile karşı karşıyadır herkes. Dünya da bunu görüyor, düşman da görüyor, dost da görüyor. Bu, büyük onur verici bir durumdur. Her Kürt için gerçekten gurur duyabileceği bir gelişmedir. Avrupa'da yaşayan her Kürdistanlı genel bir gözlemleyle bu gelişmeyi rahatlıkla görebilecek bir durumdadır.

Ordu deyip de geçmemek gerekiyor. Orduların halkların tarihinde çok önemli bir yeri vardır. Her ne kadar gerici güçlerin, burjuva ordularının bugün kendi gerçek anlamında rolünü oynayamıyorsa da, ya da gericinin, burjuvazinin birer onaycısı, bekçisi durumuna gelmişse de, o pis ordularının durumu tarihte halkların ordusunun görkemliliğini gölgeleyemez. Ezilen, sömürülen, horlanan birçok halk kendi özgücüyle oluşturduğu özgür orduları sayesinde büyük özgürlük savaşlarını vererek bağımsızlık ve özgürlüğe ulaşabilmişlerdir. Bundan dolayı da ordulaşmanın halkların benliğinde çok belirgin bir yeri vardır. Halk orduları vatan topraklarının kurtarılmasında, bütün halkın geleceğini teminat altına almasında, haysiyetini, şerefini, gururunu korumada büyük bir işleve sahiptir. Şimdiye kadar halkımız ordusuzlaştırıldığı için lime lime edilmişti. Her şeyinden mahrum bırakılabilmişti. Niye? Çünkü halkımızın bir ordusu, bir halk ordusu, kendi haklarını, haysiyetini, şerefini koruyabilecek gerçek anlamda bir halk ordusu yoktu da ondan. İşte şimdi biz bunu aşıyoruz. Bu tarihsel yetmezliği biz ARGK'nin şahsında hızla aşıyoruz. Ordulaşıyoruz, dolayısıyla da insanlık nimetlerinin bütün gereklerini yerine getirebilecek ve koruyabilecek, yaşatabilecek bir halk olduğumuzu dünyaya gösteriyoruz. Bunun için bütün Kürdistanlı yurtseverlerin, ordu etrafında kenetlenmeleri, orduyu yaşatmaları, orduya katkı sunmaları, orduya destek sunmaları büyük bir yurtseverlik görevidir. Ve bugün bu ordumuz artık Kürdistan'ı özgürleştirme, Kürdistan'ı inşa etme aşamasına gelmiş bulunmaktadır.

İşte biz diyoruz ki, yeni inşa edilen Kürdistan'da herkesin bir taşı olsun. Yeniden inşa edilen bağımsız ve özgür Kürdistan'da herkesin bir payı olsun. Avrupa'da da yaşanılıyor olsa bu paya sahip olmak, bu şerefe nail olmak mümkündür. Nasıl mümkündür? Burada yaşamın zorlukları bilinmektedir. Ve burada yaşamak düşmanın bize biçtiği bir durumdur. Güzelim ülkemizde bugün hayvanların bile zor yaşayabileceği bir tablonun yaratıcısı sömürgeci Türk burjuvazisinin ta kendisidir. İşte böyle bir tablodan kaçarak ya da göç ederek Avrupa'ya yerleşmiş olmak, herşeyden mahrum bırakılmak anlamına gelmemektedir. Düşman herşeyden mahrum bırakmak için bunu yaptırmışsa PKK bunu yırtıyor. Bütün dünyayla Kürdistan'ın bağını kuran hareketimiz, dünyanın neresinde olunursa olunsun, gerekli desteği, gerekli katılımı sağlayabilecek olanağı yaratıyor. Dolayısıyla biz bu kampanyada bütün Kürdistanlıların katılımıyla bu kurulan bağları, köprüyü, kaynağa dönüşü, her şeyi kaynağa yöneltmeyi daha da güçlendirmek istiyoruz. Eğer bugün ülkemizde böylesine bir savaş yaşanıyorsa Avrupa'daki Kürtlerin, Kürdistanlıların buna tavırsız kalmaları, buna seyirci kalmaları ya da duyarsız yaklaşmaları kabullenmez bir durumdur. Nitekim geçmiş süreç göstermiştir ki, yurtsever insanlarımız hiçbir biçimde kayıtsız ve tavırsız da kalmamaktadırlar. Şimdiye kadar Avrupa'da yürütülen devrimci faaliyetlerle büyük değerler yaratılmıştır. Ve Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş savaşı önemli oranda beslenebilmiştir. Ama bugün daha üst bir düzeyde seyreden, daha üst bir aşamada yürütülen mücadeleye katkı sunmak daha da önem taşımaktadır. Mücadele eğer bir üst aşamaya sıçramışsa, üst bir aşamada seyrediyorsa o zaman buradaki katkıları da daha üst aşamalara yükseltmek devrimciliğimizin temel kıstasıdır. Bu amaçla halka genel bir açılımı, yaygın bir faaliyetliliği egemen kıldırma çabalarımız sürekli olacaktır. Ancak yetersizliklerimiz de bilinmektedir. Bunun için de diyoruz ki, halkımızın tarihin bu aşamasında katkılarını esirgememeleri, kolaylık sağlamaları ve de belirttiğimiz biçimlerdeki bir katılımı sağlamaları kendilerinin insanlık ve yurtseverlik görevleridir. PKK'ye ERNK'ye ve yürütülen gerilla savaşına yapılacak bir yardım herhangi bir örgütün açtığı yardım kampanyalarına benzemeyen bir yardımdır. Biz ne bazı basın-yayın faaliyetlerimizi yürütmek için kampanya açıyoruz ne de bazı kadrolarımızın bazı yerlerde yaşamlarını sürdürmeleri için açıyoruz. Tam tersine bir ülkeyi yeniden inşa etmek için, mücadelesi yükselen ordunun teşkilatlandırılması için açıyoruz bu kampanyayı. Bunun için de bu kampanyaya katılmak sadece yardım vermek, maddi destek sunmak anlamına gelmiyor. Kişiler başka kurumlara da, kuruluşlara da bir takım maddi yardımları yapabilirler. Bizimki böyle değildir. Bizimki bir yurtseverlik görevidir, yurtseverlik çalışmasıdır. Ancak kendi kampanyasına güçlü katılımı yapabilen bir kişi yurtseverlik görevimi, çalışmamı yapabildim, yapıyorum diyebilecek bir konumdadır. Ekonomik bir çalışmadır, bir görevdir. İlerleyen devrimimiz, devrimci hareketimiz ekonomik sorunları da beraberinde gündeme getirmektedir. Dolayısıyla siyasal, askeri, örgütsel faaliyetlerin yanısıra artık bir ekonomik faaliyetin de gerekliliği daha açık bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Bundan dolayı diyoruz ki, kampanyamız temelde bir açılmayı, bir yayılmayı, bir örgütlenmeyi hedef almakla birlikte devrime mücadelenin bu aşamasında güçlü bir maddi desteği de sağlamayı hedefliyor. Tek ölçü olmamakla birlikte biz bu kampanyayla ulusal kurtuluşun geliştirilmesine, ordusunun örgütlendirilmesine ciddi bir katkı yapmak istiyoruz.

Şimdi bu konuda bizim baştan beri esas aldığımız bir politikamız vardır. Özgüce dayanma ilkesi ve bağımsızlık çizgisi. Biz hareket olarak buna dayandığımızdan ötürü, daha çalışmalarımızın başında büyük zorluklarla karşılaşarak, bu ilkelerimize bağlı kalmaya çalıştık. Başkan Apo'nun da birçok konuşmasında belirttiği gibi, hareketimiz ilk çıkışında bir meteliğe bile sahip değildi, borçluydu bile, borcu vardı. Bunun için büyük zorluklarla boğuşa boğuşa gelişme yollarını aralayabildi, açabildi. Bağımsızlığını yitirmemek için o zaman hareketin devrimci önderleri **Haki KARER** yoldaş gibi büyük devrimcilerin, günlerinin belli bir kısmını hammallık yaparak, işçilik yaparak çalışmak, belli bir kısmını da devrimci faaliyeti yürütmek biçiminde ayarlama yapıyorlardı. Ve o zaman bir yerden bir yere gidebilmek için bile parasal sorunlar doğmaktaydı. Ama bizim bağımsızlık ilkemiz ve özgüce olan inancımızdan ötürü biz, bu zorluklara göğüs germeyi başararak ve kendimize yüklenerek gelişmeyi sürdürebildik. Çok iyi hatırlanır ki, 1977'lerde herkes gençti; hareketimizin tabanı genellikle gençlik ve de öğrenci gençlikti. O zaman yürütülen kampanyalar vardı ki, bunlar daha çok o dar gençlik çevresi içerisinde yürütülen kampanyalardı. Herkes harçlığından 1 ya da 2 lira o zamanki değeriyle katkı yaparak bazı şeyler oluşturuluyordu. Ve yine silahsal olarak büyük bir kıtlık yaşanıyordu. Çok iyi biliyoruz ki, 4-5 bölgenin bir tek tabancası vardı ve o tabanca oradan oraya dolaştırılarak ancak görevler yerine getirilebiliyordu. Giderek halkla tanışma, halka kendini kanıtlama geliştikçe hareketimiz de, bu konularda ancak biraz nefes alabilmiştir.

Yani baştan beri özgüce dayanma ilkesine bağlılık, yoklukla da savaşarak bu ilkeyi hayata geçirme pahasına Partimiz bugüne kadar gelebilmiştir. Ve bugüne kadar halkımız, Partimiz, Ordumuz kendi yağında kavrulmaktadır. Şimdiye kadar hiçbir yabancı gücün bir tırnak kadar bir katkısı yoktur. Biz tümüyle kendi yağımızda kavrula kavrula bu aşamaya gelmiş ve bu değerleri yaratmış bir hareket olarak bugün gurur duymaktayız. Ancak bugün biliniyor ki, büyük desteğe, büyük imkanlara sahip olan hareket de yine PKK hareketidir. Bu destek nereden geliyor? Düşmanın zaman zaman şu veya bu biçimde çarpıttığı yerlerden değil, halkımızdan geliyor. Halkımızın sunduğu büyük değerler, büyük katkılar sözkonusudur. Biz özgüce güvenme ilkesinin ne kadar geçerli bir ilke olduğunu ve bu ilke temelinde ne kadar başarının elde edilebileceğini bu pratiğimizle göstermiş oluyoruz aynı zamanda. Belki kimse inanamazdı ama, bugün durum açıktır ve ortadadır. PKK hareketi düşüncesini, ideolojisini, örgütlenmesini, insan malzemesini ve ekonomisini tümüyle kendi ülkesinde; hem de yokluğun, açlığın, yoksulluğun yaşandığı ülkesinde geliştirerek örgütleyerek bugünkü bu aşamasına gelebilmiş bir harekettir. Bu çok önemli ispattır, önemli bir tecrübedir. Bugüne kadar gelebilen, kendi özgücüyle bugüne gelebilen bir hareket bundan sonra da ilerlemesini bilecektir elbette. Bundan dolayı bu ekonomik, politik yaklaşımdan ötürü biz kampanya faaliyetlerine değer veren bir hareketiz. Maddi desteklere önem veren bir hareketiz. Ama biz bu desteği halkımızdan bu kadar ısrarla dayata dayata talep ederken dışa karşı halkımızın haysiyetini, şerefini koruyabilen, temsil edebilen bir tavırla, bir konumla, alnı açık bir biçimde konuşabilecek bir güçle bunları talep ediyoruz.

İşte bu kampanyamızın özelliği budur. Yani herhangi bir yardım toplamadan çok bir yurtseverlik görevinin ifa edilmesidir, bir yurtseverlik çalışmasının yürütülmesi ve yükseltilmesidir. Bunun için de herhangi bir alanda bulunan bir yurtseverimiz sadece kendisi maddi katkı yaparak, yardımını vererek yetinmemelidir. Kendi çevresinde kendi bölgesinde yakın arkadaşlarından, yakın akrabalarından, hepsinden alarak, hepsine propagandayı taşırarak, sadece vererek değil bizzat toplayarak, bizzat çalışarak katılımı sağlamalıdır. Doğru katılım biçimi böyledir. Sadece verme değil, aynı zamanda bizzat bu çalışmaya fiilen katılma, çalışmayı bizzat yürütme ve böylece bu ekonomik hamleyi yaygınlaştırarak, yoğunlaştırarak, geliştirme biçimindeki bir katılım ancak doğru katılım sayılabilir. Çünkü bizim bu konudaki yaklaşımımız vardır. Ve bizim çok özgün bir ekonomik-politik siyasetimiz, anlayışımız söz konusudur. Biz ancak bu anlayışla bugünkü değerler birikimini yaratabilmişiz. Bugün bir devletleşme sürecini, bir inşa sürecini, bir özgürleşme sürecini yaşıyoruz. Bununla beraber bir savaş ekonomisini örgütlüyoruz. Savaş ekonomisi örgütlendirilmeden, savaş hükümetinin kurulamayacağını çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla bugün Kürdistan'ın sıcak savaşının yaşandığı bölgelerde, bütün halkımız, hem kendisi için hem devrim için çalışmak durumundadır. Kimisi savaşacaktır, kimisi ekonomik çalışmayı yapacaktır. Ortak yön, ulusal kurtuluş mücadelesinin yükseltilmesi için kıyasıya bir çaba, bir uğraş içinde bulunmaktır. Savaş ekonomisini örgütleme ve geliştirme görevimizi bugün daha iyi ve somut bir biçimde algılarken, Avrupa zemininde de ciddi bir katkının gelişmesi gerekliliği ve zorunluluğu da somutlaşmaktadır. Şimdi hiç kimse diyemez ki, dış bir gücün yardımı ve desteği olmadan bunlar yaratılamaz. Biz diyoruz ki, şimdiye kadarki pratiğimiz yaratılabileceğini ispatlamaktadır. Ve bundan sonra da daha da güçlendirerek devletleşebileceğini iddia ediyoruz. Nasıl? Bugün sadece bir Avrupa'yı düşünelim. Avrupa'da 700 bin ile 1 milyona yakın Kürdistanlı insanımız yaşamaktadır. Biz bunun sadece yarım milyonunu ele alalım. Avrupa'da yaşayan yarım milyon insanın günde bir mark vermesi halinde, günlük olarak 500 bin markın devrime akacağı anlamına gelir ve herkes de bir markı verebilir. Günde 500 bin markın geldiği hareket de hiçbir zaman maddi sıkıntı çekmez; silah da alır, tank da alır, top da alır hatta uçak da alır. Çünkü gelir kaynağı kuşkusuz sadece Avrupa değildir. Ama diyoruz ki, Kürdistan'daki insanlarımız savaşırken, canını verirken, savaş için çalışırken, savaş içinde uğraşırken biz de burada yurtseverler olarak savaşın geliştirilmesi için çalışalım. Güney Kürdistan'da bunun en iyi örnekleri vardır. Zaman zaman yurtsever iş günü ilan ederler. Ve herkes o gün devrim için çalışır. Yine birçok yerde haftanın 5 gününü kendisi için, evi için çalışır, bir gününü de ülkesi için çalışır. Böyle örnekler Güney Kürdistan'da vardır. Biz niye Avrupa'da da geliştirmeyelim? Şu sloganı çok da iyi bir biçimde geliştirebiliriz. Herkes devrim için günde bir mark ayırmalıdır. Ve bu böyle, bu biçimde her yerde yaygınlaştırılırsa, önemli bir birikimin ortaya çıkacağı görülür. Avrupa'da bu tarz bir örgütlenme, Türkiye'nin metropollerinde milyonlarca insanımız var, bunların benzer biçimde örgütlenmesi, yine savaşın dışında olan Güney'in küçük parçasında şimdiden hemen hemen geliştirilen bu tarz bir örgütlenme, ayrıca savaşın içerisinde olan Kuzey-Batı ve Güney parçasında, yine Doğu parçasında savaş ekonomisi ve savaş ekonomisine destek biçiminde geliştirilecek bir örgütlenmenin, müthiş bir birikimi ortaya çıkaracağı kesindir. Görülüyor ki, "elimizden birşey gelmez" gibi bir yargıdan sözedilemez artık. PKK yolu açmıştır ve bu doğrultuda herkese birşeyler düşmektedir. Yani herkesin elinden birşeyler gelmektedir. Kimisi katılır savaşır, katılmayan yani savaşa fiili katılmayan insanlarımız da bu biçimde bir faaliyetlilik, bir ekonomik çalışma, bir yoğunlaşma ve örgütlenme içinde bulunurlarsa, kendi kurtuluşumuzun, kendi elimizde olduğu bir kez daha görülecektir. İşte bizim ekonomi sorununa yaklaşımımız bu olduğu için biz halk kitlelerinin örgütlenmesine önem veriyoruz. "Devrim kitlelerin eseridir" tezinden hareketle kitlelerin üretici gücünü, yaratıcı gücünü harekete geçirerek bu biçimde bir ekonomik birikimi, ekonomik yoğunlaşmayı da geliştirebileceğimiz mümkündür. Mümkünden öte yaşanabilecek, gelişebilecek mantıki, objektif bir örgütlenme tarzıdır. Bundan ötürü biz bu kampanya faaliyetlerine önem veriyoruz.

Yine bundan ötürü bu kampanyayı sadece bir ekonomik yardım olarak görmüyoruz. Çünkü ileriye yönelik hedeflerimiz vardır. Çünkü bu kampanyayla birlikte kitlelere bu anlayışın, bu görüşün, bu örgütlenmenin taşınması çabalarımız, görevlerimiz vardır. Bir bütünen böyle bir örgütlenme ekonomik, siyasi ve askeri sahada geliştirildiği taktirde, en değme bir ordu bile yanımızdan geçemez. Yani düşmanlarımızın üzerimize saldıracağı en güçlü orduları bile geri püskürtebilecek bir kabiliyete, bir güce, bir örgütlenmeye ulaşmamız mümkündür. İşte PKK hareketi özgücüne bu biçimde güvenmektedir. Ve özgücünü, kendi halkının özgücünü bu biçimde yoğunlaştırmakta ve örgütlemektedir. Bundan ötürü de PKK hareketi kendi halkına dayanıyor, güveniyor, ondan güç alıyor ve bundan dolayı da gün geçtikçe gücünü arttırıyor. Günümüzde birçok devrimci mücadele ve birçok hareket başaşağı gidişi yaşarken PKK hareketinin yükseliş ivmesinin daha da artarak gelişmesinin ideolojik-politik ve örgütsel sağlamlığının yanında böylesine etraflı bir politik yaklaşımından kaynaklanıyor. Sarsılmaz bir örgütlenme, yenilmez bir güç ancak bu biçimde halka dayatılmış, halkı temel almış bir anlayışla mümkündür. PKK hareketinin öncülüğünde gelişen cephesel çalışmalarımız, buna erişebildiği ölçüde yenilmez olacaktır. Yenilmez bir siyasal otorite biçiminde tarihe damgasını vuracaktır. Yine ancak böylesine bir politik örgütsel yaklaşım temelinde bağımsızlık savunulabilir. Şuraya buraya dayanan güçler bağımsızlığı savunamaz, bağımsızlığını koruyamaz, dayandığı güce bağlanır. Bugün bir I-KDP örneği vardır. I-KDP bir dış güce dayanmadan yaşamayacak bir örgüttür. Bunun birçok pratikleri yaşandı. Değil bir yıl, bir ay bile, dış bir güçten yardım almadan yaşayamaz. Bunun için de ne örgütü bağımsız bir örgüttür ne de bu örgütten bağımsız bir faaliyeti, bir çalışmayı, bir yönelimi beklemek gerekir. Çünkü tümden örgütlendirmesini bir dış güce bağımlılık temelinde geliştirmiştir. Bu itibarla, bu gibi hareketlerin kampanyalara, kitleye önem vermek gibi bir sorunları da yoktur. Ve nitekim bu hareket, mesela halktan pek yardım toplamaz, bu amaçla kampanya açmaz, hatta çoğu zaman kendine taraftar bulabilmek için kendisi dağıtır. Böylesine kof bir örgütlenme ve kof bir anlayış, kuşkusuz ki, TC'ye de bağlanır, İran'a da bağlanır ya da ABD'ye bağlanır. Açık ki bizim örgütlenme tarzımız, anlayışımız ve yaklaşımımız bunun tamı tamına tersidir. Eğer bugüne kadar istisnai bir biçimde Ortadoğu düzleminde bağımsızlığını bütün baskılara, bütün yönelimlere rağmen koruyarak yaşayan bir hareket olarak PKK günümüzün bir gerçekliği ise, bunun altında böylesine derin bir yaklaşım, bir özveri yatmaktadır. Çünkü kendi özgücünü harekete geçiremeyen, öz kaynağını işler hale getiremeyen bir hareket bağımsız tek bir adım atamaz, bağımsız tek bir düşünce ileri süremez. Bu noktada ekonominin büyük rolü vardır. Biliyoruz ki, ekonomi toplumsal gelişmelere, toplumların yaşamına damgasını vuran bir olgudur. Yani biraz da herşeyi ekonomi belirliyor. Hatta insanların şekillenişinin, düşünce yapısının bile ekonomik yaşam tarzından esinlenerek şekillendiğini biliyoruz.

Dolayısıyla ciddi ve bağımsız bir ulusal kurtuluş hareketi için ekonomik sorun da önemli bir noktayı teşkil ediyor. Ekonomisini nasıl örgütleyecek, kaynağını nereden sağlayacak? Bu gibi konular önemlidir. Bu konuda isabetli bir örgütlenmeyi ve yaklaşımı geliştiremeyen bir devrim hareketi bağımsızlığını da koruyamaz. Neden? Çünkü bağımsız ekonomi olmadan bağımsız politikayı geliştirmek mümkün değildir. Bağımsız bir politika isteniliyorsa, bağımsız bir düşünce üretme durumu isteniliyorsa o zaman özgücü konuşturmak, özgücü örgütlemek ve bu temelde kendi öz ekonomik kaynaklarına yönelmek, ona dayanmak zorunluluğu vardır. Bu devletler için de böyledir, hareketler için de böyledir. Bugün diyelim, ekonomik olarak dışarıya dayanan devletler vardır. Çok iyi biliyoruz ki bu devletler bağımlıdır, emperyalizme bağımlıdır. Bağımsız düşünce üretemezler, bağımsız bir karar geliştiremezler, inisiyatif kullanamazlar. Neden? Çünkü ekonomik olarak bağımlı olduğu güce siyasal olarak da bağımlı olur. Örnek Türkiye. Türkiye işbirlikçi, tekelci, sömürgeci burjuvazisi bugün göbekten emperyalizme bağımlı bir güçtür. Bağımsız hareket edemez, çünkü ekonomik olarak bağlanmıştır, siyasal olarak da bağlanma pekiştirilmiştir. Kısaca devletler için ekonominin hayati önemi olduğu gibi, ulusal kurtuluş hareketleri ya da devrim partileri için, bu çok daha fazla böyledir. Biz bugün Kürdistan'da ve Ortadoğu'da bağımsızlığın öncülüğünü geliştirmek isteyen bir gücüz. Hem de yetkin bir gücüz. Bu yetkinliğimizi ve gücümüzü halkımızdan alıyoruz, halkımızın bu özverisinden, bu duyarlılığından ve fedakarlığından alıyoruz. Nitekim halkımız bugüne kadar partisini ve savaşçılarını yaşatabilmiş bir halktır. Bundan sonra da yükseldikçe, devletleşmeye, orduyu güçlendirmeye doğru yönelirken halkımız özverisini arttırarak fedakarlığını bütün dünyaya gösterecektir; buna inanıyoruz. Bu inançtan ötürü biz halka yöneliyoruz, biz kampanyalara yöneliyoruz. Her şart altında mutlaka ve mutlaka bu çalışmamızı, bu çabamızı hiçbir zaman eksik etmiyoruz. Esas bizi yaşatan temel kaynak budur. Her bakımdan bu böyledir. Sadece ekonomi bakımından değil, her bakımdan bizi yaşatan temel kaynağımız halkımızın ta kendisidir.

Dediğimiz gibi bağımsız bir politikayı esas alan bir hareket olarak öncü gücümüz PKK, ekonomik politikasını da bu biçimde özgücüne dayandırarak pekiştirmek ve bu bağımsızlık politikasını sonuna kadar götürmek amacındadır. Halkımız da bağımsızlığı, bağımsız düşünceyi, bağımsız kararı tasvip ettiğine göre buna katkı sunmalıdır. Bağımsız ekonominin örgütlendirilmesi için üzerine düşeni yapmalıdır. Herkes bu konuda üzerine düşeni yaptığı taktirde bağımsız bir ekonominin örgütlendirilmesi ya da diğer bir anlamıyla bugünkü biçimiyle, savaş ekonomisinin Kürdistan özgülünde geliştirilmesi ve ona dayandırılmış bağımsız ideolojinin, düşüncenin, yaklaşımın daha da gürleştirerek dünya halkları için bir örnek teşkil edecek tarzda Kürdistan zemininde yoğunlaştırılması ve zafere götürülmesi şerefine nail olma durumu söz konusudur. Bu bir onur olayıdır. Kürdistan'daki savaşım zaten bir onur savaşıdır, bir namus savaşımıdır, bir var olma savaşımıdır. Onur özgürce yaşamayı yakalamak, köle kişilikten özgür kişiliğe geçişi sağlamak, bu biçimde her alanda bağımsızlaşarak yaşamaktır. Öncü Partimiz ve Parti Önderliğimizin bütün çabası böylesine bir özgür kişiliğin Kürdistan'da yaratılması çabasıdır. Parti Önderliğimizin sürekli vurguladığı gibi, özgür kişilik, kölelikten kurtulmuş kişilik, aynı zamanda geleceğin kişiliğidir, gelecek insan tipinin sembolize edilişidir. Bunun için de bu bizim açımızdan büyük bir onur, büyük bir şeref olayıdır. İşte bu açıdan bağımsızlık olayını ele alırken ya da bağımsızlık olayına yaklaşılırken, her bakımdan bağımsızlık, her bakımdan bağımsızlaştırıcı çalışmayı, çabayı ve mücadeleyi yoğunlaştırmak zorunluluğu vardır. Siyasal olarak bağımsızlık, ekonomik olarak bağımsızlık, askeri olarak bağımsızlık, düşünsel olarak bağımsızlık birbiriyle çok yakından ilintili şeylerdir. Bütün bu durumlardan ötürü biz bağımsız politikayı, bağımsız örgütlenmeyi esas alırken artık daha fazla bağımsız ekonominin geliştirilmesi için de düşünmek ve çaba sarfetmek zorundayız. Bu temelde Avrupa'da da geliştirdiğimiz bu yardım kampanyasına biz özgürleştirme kampanyası diyoruz. Çünkü özgürlüğü yakınlaştırıcı bir çalışmadır, bağımsızlığı pekiştirici bir çalışmadır. Bunun için de anlamlı bir çalışmadır. Başka herhangi bir örgütün şuradan buradan yardım koparma faaliyetine hiçbir biçimde benzemez. Günü kurtarmak, durumu kurtarmak için yürütülen yardımlara hiçbir biçimde benzemez. Çok derin bir anlamı vardır. Tarih içinden gelen kölelikten kurtulmanın, özgürleşmenin yoğunlaşmış bir çabası olarak bugün bu çalışmalar yürütülmektedir. Ve görüyoruz ki, henüz tam olmazsa da, yetersizlikleri bağrında taşısa da, bunu hareketimiz yürütmektedir. Genelde yürütülüyor, Avrupa'da da yürütülüyor. Biz Avrupa'da bir gücüz, küçümsenemeyecek bir gücüz. Birçok şey aslında da yapabiliriz. Henüz Avrupa'da daha geniş perspektiflerimiz ve planlarımız vardır. Bir kere her şeyden önce tüm Kürdistanlılara ulaşma, tüm Kürdistanlıları ülkemizde yaşanan uluslaşma sürecine katma görevimiz önemli oranda daha duruyor. Yine buradaki gücümüzü aktif bir biçimde harekete geçirerek mücadelemizi daha yakından dünya kamuoyuna tanıştırma görevimiz duruyor. Yine buradaki potansiyelimizin boşu boşuna çürümesinin önüne geçip, kaynağa dönüş hareketinin geliştirilmesi görevi belli oranda daha önümüzde duruyor. Kısaca yapacağımız daha çok şey vardır. Avrupa'daki gücümüzü, Kürdistanlı kitleleri harekete geçirdiğimizde dev bir gücün ortaya çıkacağı ve çok ileri bir çalışmanın gelişeceği bilinmektedir.

Devamı 24. sayfada

Savaş esirleriyle dayanışma eylemleri

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

BELÇİKA

Brüksel: 8 Kasım günü 50 kadar ERNK taraftarı Brüksel'de Belçika Sosyalist Partisi'nin bürosunu işgal ettiler.

Eylem esnasında polis eylemcileri dağıtmak istedi. Ancak Sosyalist Partisi yetkililerinin müdahalesi sonucu polis alandan uzaklaşmak zorunda kaldı. Başarılı geçen eylem amacına ulaştığından sonuçlandırıldı. Belçika basını eylem haberine geniş yer verdi.

ERNK taraftarları isteklerini yazılı olarak Sosyalist Partisi yöneticilerine ilettiler. TC'nin savaş esirlerini Eşkişehir'deki tek kişilik hücrelere sürgün ederek ölümle başbaşa bırakılmalarını protesto eden eylemciler, ilerici insanlığın bu uygulamalar karşısında sessiz kalmamasını istediler.

Sosyalist Partisi yetkilileri TC'nin uygulamalarını protesto etmeyi kabullendiler. Ayrıca partilerinin yetkili toplantısında sorunu gündemleştireceklerini belirterek, önemle üzerinde duracaklarını vurguladılar. TC-Brüksel Elçiliği nezdinde de girişimde bulunan yetkililer, *"Kürt savaş esirleri hakkında endişelerini"* dile getirerek, *"Uluslararası sözleşmelerle teminat altına alınan insan haklarına saygılı olunması"* talebinde bulundular.

Diğer yandan Sosyalist Enternasyonal'de yer alan Türk dostlarından da Kürt halkına karşı saygılı olmalarını istediler.

Öte yandan Kürdistan Komitesi bir basın açıklaması yaparak tüm basın-yayın kurumlarına gönderdi. TC'nin cezaevlerine yönelik uygulamalarını, tüm demokratik kurum, kuruluş ve kişilerin protesto etmesi çağrısında bulundu.

İSVİÇRE

Zürih: 8 Kasım günü 50 civarında ERNK taraftarı, TC-Zürih Konsolosluğu binası önünde bir protesto gösterisi yaptı.

Bern: 8 Kasım günü 60 kadar ERNK taraftarı Bern'deki Uluslararası Af Örgütü Şubesi'ni işgal etti.

Savaş esirlerinin Eskişehir Cezaevi'nin tek kişilik ölüm hücrelerine konulması karşısında Uluslararası Af Örgütü'nün sessiz kalmamasını istediler.

Af Örgütü, eylemcilerin istemlerini rapor ederek, merkezlerine bildireceklerini belirtti.

Öte yandan, ERNK taraftarlarından oluşan bir heyet AGİK'e bağlı İnsan Hakları Komitesi'ni ziyaret ederek, görüşmelerde bulundu. Heyet isteklerini yazılı olarak yetkililere verdi.

Savaş esirleriyle dayanışma amacıyla 11 Kasım günü de İsviçre'nin başkenti Bern'de kitlesel bir açlık grevi başlatıldı.

NORVEÇ

Oslo: 8 Kasım günü bir grup Kürdistanlı yurtsever TC Oslo Konsolosluk binası önünde korsan bir miting gerçekleştirdi. Cezaevlerindeki sürgün ve işkenceleri protesto etmeyi amaçlayan eylemciler, amaçlarına ulaştıktan sonra eylem alanından uzaklaştılar. Eylem haberine Norveç basını geniş yer verirken televizyon da görüntüler verdi.

ALMANYA

Hamburg: 8 Kasım günü 35 kadar ERNK taraftarı Tageszeitung gazetesi bürosunu işgal etti.

Yurtseverler, eylemin amacını içeren bildiriyi gazete redaksiyonuna verdiler Kürt halkıyla dayanışma içinde olduklarını dile getiren yetkililer, TC'nin savaş esirleri üzerindeki uygulamalarını protesto edeceklerini belirttiler.

Gazete yetkilileri kendilerine verilen bildiriyi, çeşitli basın-yayın kuruluşlarına da gönderdiler. Gazete eylem haberine geniş yer verdi.

Bremen: 8 Kasım günü 40 kadar ERNK taraftarı parlamento salonunu işgal etti. Yurtseverler salonda isteklerini dile getiren dövizler ve cephe bayrağını açarak eylemlerini başlattılar. TC'nin Kürt halkı üzerindeki uygulamalarını dile getiren yurtseverler, Eskişehir Cezaevi'ne işkenceyle sevkedilen savaş esirleriyle dayanışma içinde olduklarını belirterek, uygulamaları protesto ettiler. Yurtseverler, ölüm hücrelerine konulan savaş esirleri karşısında sessiz kalınmaması gerektiğini vurguladıktan sonra, tüm insan hakları savunucularını bu uygulamaları protesto etmeye çağırdılar.

Eylem alanına basın mensupları da geldi. Ayrıca basın eylem haberine yer verdi.

Bonn: 8 Kasım günü 30 kadar ERNK taraftarı Bonn Yeşiller Partisi, Alman Sosyal Demokrat Partisi ve Uluslararası Af Örgütü bürolarına ziyaretler gerçekleştirdiler. Uluslararası Af Örgütü, Avrupa merkezine bir dosya hazırlayarak gönderdi. Sorunla yakından ilgilenen Af Örgütü'nden, bu uygulamalar karşısında sessiz kalmaması ve TC'yi protesto etmesi istendi.

Bu kuruluşların yetkilileri TC cumhurbaşkanına ve başbakana protesto telgrafları göndereceklerine söz verdiler. Başarılı geçen ziyaretler amacına ulaştığından sonuçlandırıldı.

HOLLANDA

Amsterdam: 8 Kasım'da Amsterdam'daki İnsan Hakları bürosuna 100 civarında ERNK taraftarları bir ziyafet gerçekleştirdiler. Ziyaretin amacını içeren çok sayıda bildiriyi de hem binanın içinde hem de dışında dağıttılar.

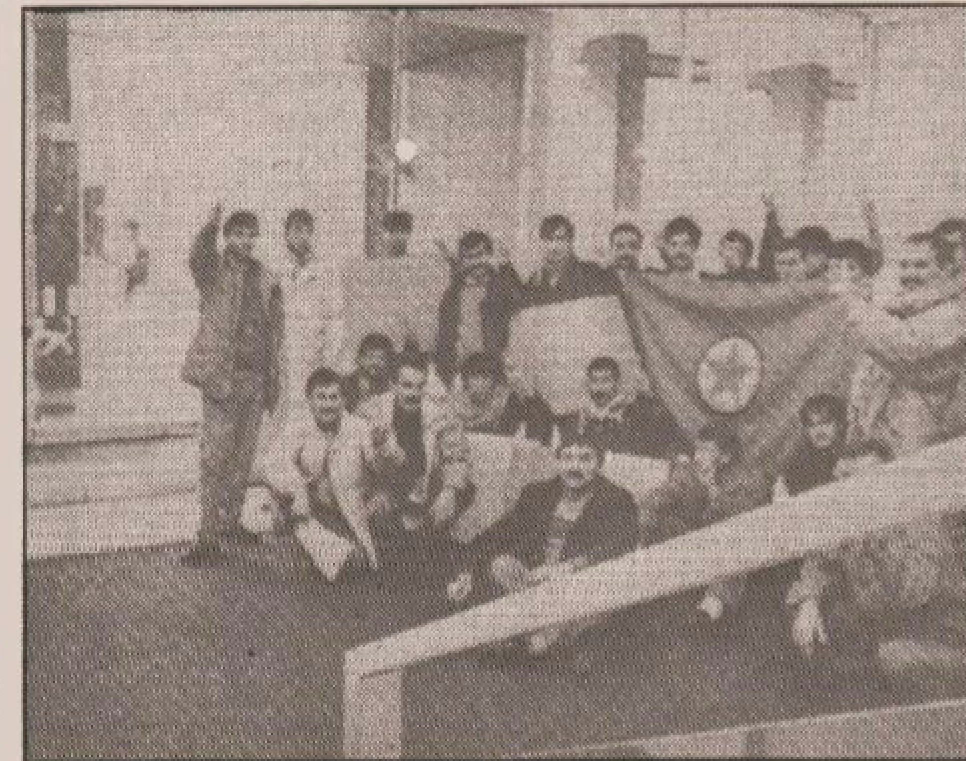

Foto: Herve Mallet

8 Kasım 1991, Almanya: Bremen Parlamentosu işgali

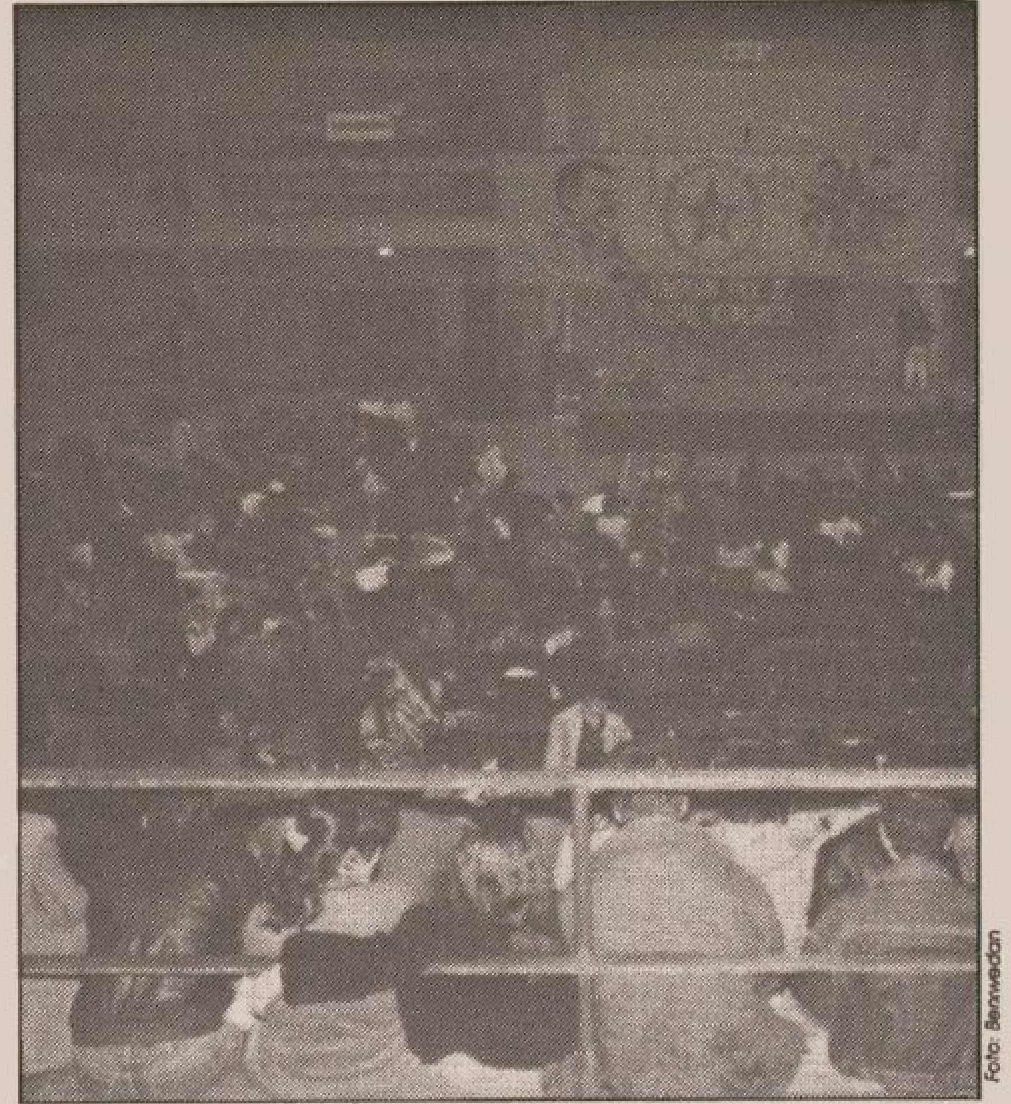

Foto: Berxwedan

3 Kasım 1991, İngiltere: PKK'nin 14. savaş yılı kutlandı

PKK'nin 13. yıldönümü vesilesiyle dayanışma gecesi

Londra *(Berxwedan):* PKK'nin 14. savaş yılına girişi vesilesiyle İngiltere'nin başkenti Londra'da 3 Kasım günü düzenlenen geceye 2.000'nin üzerinde Kürdistanlı kitle ve Kürt halkının dostları katıldı.

Gece saygı duruşu ile başladı. Gece programının sunulması ardından sahneye çıkan koro ekibi devrimci marşlar okudu. Ozan Şiar direnişçi türkülerle geceye katıldı. Çocuk folklor ekibi Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sergilediği oyunlarla kitlelerin beğenisini kazandı. Gecenin anlam ve önemini belirten siyasi konuşmalar, çeşitli dillerde yapıldı. Ardından TC'nin Kürt halkına yönelik sürdürdüğü özel savaşını teşhir eden bir pandomim sergilendi.

Gecenin ikinci bölümünde oynanan TC'nin Kürdistan'daki vahşetini işleyen tiyatroyu salondaki kitle tarafından ilgiyle izlendi. Faşist TC'nin uygulamalarından duydukları tepkiyle yurtseverler, kin ve öfkelerini yoğun sloganlar atarak haykırdılar.

Ozan Tirej, Seyidxan ve Medya'nın söylediği türküler coşkuya yol açtı. Gece, Koma Bindal folklor ekibinin sergilediği birbirinden güzel oyunlarla devam etti. Büyük bir coşkuyla geçen gece, geleneksel **"APO hate Hilwanê"** halayı çekilerek sonuçlandırıldı.

Geceye mesaj sunan örgüt ve şahsiyetler:

YJWK İngiltere Örgütü, Kurtuluş Avrupa Temcilciliği, Devrimci Partizan, TKİH, Dev-Sol, TİKB, TKP/ML (DABK), TKP/ML, SP, KSC-Kürdistan Dayanışma Komitesi, İngiliz Parlamentosu Üyesi Milletvekilleri Berni Grant, Dave Nellist, Alice Mohon, Chris Smith, Harry Cohen, Avrupa Parlamentosu Üyeleri Pauline Green, Alf Lomas, Lord Aveburg, Ünlü İngiliz Yazar Harold Pinter, RGG-Devrimci Komünist Grup, Harringen Belediyesi'nden Jabaidun Rahman, JKLF-Kaşmir Kurtuluş Cephesi, Eritre Halk Kurtuluş Cephesi, Tamil Elam Kurtuluş Cephesi, Tigre Kurtuluş Cephesi, İngiltere-İrlanda Danışma Grubu, Filistinli Birleşmiş Kadınlar, Londra-İrlanda Kadın Birliği, İngiliz İşçi Partisi Siyahlar Seksiyonu.

Medya Kültür Merkezi kuruldu

Hagen *(Berxwedan):* Almanya'nın Hagen kentinde 2 Kasım günü Medya Kültür Merkezi kitlesel bir törenle açıldı.

Hagen ve çevresinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverlerin yoğun katılımıyla toplantı başladı. Sorunlarını tartışan ve kararlara ulaşan dernek üyeleri amaçlarını şöyle açıkladılar.

"Hagen ve çevresinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverlerin ortak evini oluşturmak için Medya Kültür Merkezi'ni kurduk. Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine saygılı olan her kişi üyelik için başvurabilir. Amacımız; yasaklarla yok edilmek istenen Kürt kültürünü korumak ve geliştirmektir. Bu yönlü kültürel etkinlikler ve değişik girişimlerle Kürdistan'da gelişen savaşımla dayanışma içinde olacağız."

Kültür etkinlikleriyle sürdürülen toplantı, dernek yönetim kurulunun seçilmesiyle coşkulu bir biçimde sonuçlandırıldı.

Şehit Yakup AKTAŞ'ı anma gecesi

Brüksel *(Berxwedan):* 3 Kasım günü, ARGK komutanı **Yakup AKTAŞ** bir gece ile anıldı. Geceye 300 civarında Kürdistanlı kitle katıldı.

Gece saygı duruşuyla başladı. Ardından ARGK Komutanı **Yakup AKTAŞ**'ın mücadelesi, olgun kişiliği ve savaşkanlığı anlatıldı. Mücadelesine yakından tanık olan arkadaşlarının anılarını anlatması kitleler tarafından büyük bir dikkatle izlendi.

HUNERKOM üyesi ozanlar şehitlerin anısına direnişçi marşlar okudular. Sahneye çıkan folklor ekibi birbirinden güzel folklor oyunları sergiledi. Coşkulu geçen gece, atılan gür sloganlarla daha da anlamlı kılındı. Halk ozanı Aram'ın sahneye çıkması ve kitlelerdeki canlılık, gecenin atmosferini daha da anlamlı kıldı.

"APO hate Hilwanê" halayı çekilerek gece sonuçlandırıldı.

YJWK 4. yıl şenlikleri

Şenlikler, devrim şehitlerinin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Kürtçe ve Türkçe yapılan siyasi konuşmalarla kadının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesindeki rolü, PKK'nin doğuşuyla Kürt kadınının yakaladığı kurtuluş fırsatı ve yarattığı kahramanlıklar dile getirildi.

Şenlik programları; YJWK'nin 4 yıllık çalışmaları ve geldiği aşama, bilgi yarışması, Avrupa'da Kürt kadınının durumunu yansıtan tiyatro, müzik ve folklor gösterileri temelinde gerçekleşti.

Büyük bir ilgiyle kutlanan YJWK şenlikleri Avrupa'nın çeşitli kentlerinde gerçekleşti. Elimize ulaşan şenlik haberlerini yer, tarih ve katılım oranlarıyla birlikte aşağıda veriyoruz.

Stuttgart: 31.10.1991, katılım 50 civarında.

Leverkusen: 1.11.1991, katılım 80 civarında.

Bremen: 1.11.1991, katılım 100 civarında.

Frankfurt: 2.11.1991, katılım 150 civarında.

Bielefeld: 3.11.1991, katılım 150 civarında.

Celle: 3.11.1991, katılım 100 civarında.

Köln: 9.11.1991, katılım 100'ün üzerinde.

Bonn: 10.11.1991, katılım 100'ün üzerinde.

Paris: 10.11.1991, katılım 800'ün üzerinde.

"Değişen Dünya Dengeleri" ve emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" konulu uluslararası konferans yapıldı

9-10 Kasım 1991 günleri arasında İsveç'in başkenti Stockholm'da "Değişen Dünya Dengeleri" ve emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" konulu uluslararası bir konferans gerçekleştirildi.

Ev sahipliğini Marksist-Leninist Komünist Parti(Devrimciler)-KPML(r) adlı İsveç örgütünün yaptığı konferansa **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK, Güney Afrika Ulusal Kongresi-ANC, Filistin Kurtuluş Örgütü-FKÖ, Filipinler Kurtuluş Cephesi-NDF, El Salvador Ulusal Kurtuluş Cephesi-FMLN, Batı Sahra Ulusal Kurtuluş Cephesi-POLİSARİO** ve **Küba** düzenleyici olarak katıldılar.

Konferansa Emmaus (Stockholm), İsveç Küba Derneği (Stockholm), İntifada Komitesi, İsveç-Filipinler Derneği, İsveç-Libya Dayanışma ve Dostluk Derneği, Emmaus (Björka), Kürdistan Kültür ve Eğitim Merkezi (Göteburg), İsveçli Kadınlar Derneği-SKV (Göteburg) ve çok sayıda İsveçli yerel örgüt dayanışmacı olarak katıldılar.

Konferansa temsilci gönderen her örgüt "Değişen Dünya Dengeleri" ve emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" ile Reel Sosyalizmin ve genel olarak sosyalizmin durumu hakkındaki görüşlerini ortaya koyarak, değişen dünya dengelerinin kendi mücadeleleri açısından ne anlama geldiğini kendi görüşleri doğrultusunda değerlendirdi. Ancak yapılan tartışmalar Küba'nın bugün içinde bulunduğu durum, Güney Afrika ve Ortadoğu'daki sorunlar üzerinde yoğunlaştı. Konferansı yaklaşık 300 civarında kişi izledi. Küba adına, Küba'nın İsveç Büyükelçisi konferansa katıldı.

Toplantının daha başında dikkatleri çeken en önemli olgu, katılan ulusal kurtuluş hareketleri temsilcilerinin inançlı, geleceğe umutla bakan ve zinde gözükmelerinin aksine, İsveç'ten katılanların bir moral çöküntüsü içinde bulunduklarının görülmesi oldu.

Daha çok bir tartışma platformu, karşılıklı soru-cevap tarzıyla geçen konferansa bazı sosyalist ülkelerden, sosyalist örgüt ve ilerici, demokrat şahsiyetlerden destek mesajları da ulaştı.

Yapılan bir uluslararası toplantı olduğu halde, temsilciler daha çok kendi ülkelerinin sorunlarını, mücadelelerini ve örgütsel durumlarını gündeme getirip tartışmalara açtılar. Bu nedenle de enternasyonalist açılımlar ve bu yönlü perspektifler açısından net bir sonuca ulaşılamadığı görüldü ve toplantı bu temelde sona erdi.

ERNK temsilcisi, diğer örgütlere nazaran daha fazla uluslararası sorunlar, "Yeni Dünya Düzeni" ve Ortadoğu sorunu üzerinde durdu. Buna bağlı olarak Kürdistan sorununu, Kürdistan'daki mücadelenin ulaştığı boyutu anlatmaya ve TC'yi teşhir etmeye çalıştı.

Temsilcilerin konuşmaları ardından bazı ortak görüşlere de varıldı. "Yeni Dünya Düzeni" adı altında emperyalizmin sözünü ettiği ve dünyaya getirmek istediği barış, demokrasi ve özgürlük ifadelarının ne olduğu, bu tarzda bu kavramlarla kime ne getirilmek istendiği üzerine hazırlık komitesinden bir üye konuşma yaptı. Tüm örgüt sözcüleri de emperyalizmin dünyaya vermek istediği yeni düzenlemeye karşı olduklarını açıklayarak, bu "yeniliğe" çok sert karşı çıktılar ve adını, yaratılmak istenen yeni bir kölelik düzeni olarak koydular. Bu düzende demokrasi, özgürlük ve bağımsızlık ihtiyacı duyan halklara bir şeyin öngörülmediği, özgürlük ve demokrasi düşmanlarına, bu kavramları ortadan kaldırmak isteyenlere daha fazla özgürlük getirildiğini vurgulayan değerlendirmeler yaptılar. Somut olarak da, 4 milyon Filistinli göçmen için bu düzende kimsenin özgürlükten sözetmediğini; 4 milyon beyazın 24 milyon siyah üzerindeki zulmüne ve kölece baskılarına bu düzende hiç kimsenin insan haklarının ihlal edildiğini söylemediğini; 30 milyon Kürdistanlı için bu düzende hiç kimsenin aklına barış, özgürlük, demokrasi ve bağımsızlığın gelmediğini, yüzyıllardır uluslararası paylaşılan ve varlığı dahi inkar edilen, her türlü barbarlığa maruz kalan Kürt halkı için kimsenin bir çözüm önermediği ve aramadığını toplantı bileşimi adına netçe ortaya konuldu. Tartışmalarda Ortadoğu'ya ilişkin olarak şu görüş birliğine varıldı:

Emperyalist güçler, "adaleti" sağlamak amacıyla Ortadoğu'ya geldiklerini iddia ettiler. Oysa Ortadoğu'daki en büyük adaletsizlik Kuveyt'in Irak tarafından işgaliyle ortaya çıkmadı. Onlarca yıldır Filistin ve Kürdistan halkına karşı bir adaletsizlik ve soykırım vardır. Emperyalist güçler çıkarları gereği bunu görmek istemediler, istemiyorlar. Ortadoğu'ya gelişleriyle de bu gerçeği görmek ve çözüme kavuşturmayı istemiyorlar. Onların getirdiği "adalet" ile Kuveyt'e bile demokrasi ve insan hakları getirilmedi, tam tersine bu ülke tekrardan Emir Sabah'ın çağdışı mülkiyetine verildi. İlkel çağın artıkları olan Arap krallıkları daha da "güçlenmiş" olarak yerlerinde kaldılar. Ortadoğu'da adaletsizlik ve zulmün birer kaleleri olan Türkiye ve İsrail daha da "güçlendirildiler." Ortadoğu'daki zulüm düzenlerini olduğu gibi bıraktılar. Emperyalistler, dünyaya getirmek istedikleri yeni düzende, zulüm ve sömürü düzenlerinin süreklileşmesini istiyorlar. Halbuki Ortadoğu'nun en fazla ezilen halkların özgürlük ve bağımsızlığa gereksinimleri vardır. Açık ki emperyalistler bu amaçla Ortadoğu'ya yönelmemişlerdir, daha çok halkların mücadelelerini bastırabileceklerini umut etmektedirler.

Dünyaya demokrasi nimetlerini ve refah dağıttıklarını iddia eden AT üyesi ülkelerde işsizliğin önlenemediği ve işsizlerin sayısının 30 milyon kişiye vardığını vurgulayan konuşmacılar, 30 milyon işsizin adının özgürlük olarak lanse edilemeyeceğini de ayrıca belirttiler. Bundan sonraki bunalımların kaynağının emperyalist ülkeler olacağı ve esas olarak emperyalist ülkeler arasında bunalımların gelişeceği, Japonya ve Almanya'nın diğer emperalist ülkelerle olan sorunlarının derinleşeceği, ABD-AT ile Kuzey-Güney ülkeleri çatışmalarının kaçınılmaz olduğu konularında da görüş birliği oluşturuldu.

Örgüt temsilcileri öte yandan, sosyalizmin ölmediğini ve ölmeyeceğini, fakat bugüne kadar sosyalizmi temsil edenlerin başarılı sınav veremediklerinin bir gerçek olduğu noktasında da birleştiler. Buna örnek olarak da, sosyalizmin öldüğü gerçek olsaydı ABD'nin Küba ile bu denli uğraşmasına gereğin de kalmayacağı olayı verildikten sonra, Küba'ya destek olmanın enternasyonalist bir görev olduğu vurgulandı. Bir konuşma yapan Küba'nın İsveç Büyükelçisi, *"Bugün bir defa daha ispatlanmaktadır ki, emperyalist-faşist güçlerin hedefi sadece bir veya birkaç ülke değildir, dünyaya kendi çıkarları doğrultusunda yeniden çeki-düzen vermektir. Bu nedenle şimdilik Küba'ya yönelmektedirler, fakat bizimle asla yetinmeyeceklerdir"* dedi. Sosyalist modelin Doğu Avrupa'da hayal kırıklığı yarattığının gerçek olduğunu söyleyen büyükelçi, Küba'daki devrimi ordunun değil, halkın yaptığını belirtti. Emperyalizmin 32 yıldır sürdürdüğü ambargo altında 137 milyar dolar zarara uğradıklarını, bu yüzden bugün daha fazla enternasyonalist dayanışmaya muhtaç olduklarını da belirtti.

Küba'ya ilişkin tartışmalar yapılırken, ERNK temsilcisine Küba'ya nasıl bakıldığı soruldu. Temsilci, Küba'nın Kürdistan sorunu karşısındaki tutumunun ve karşıt güçlerle girdiği ilişki tarzının onaylanmasının mümkün olamayacağını, ancak yine de Küba'nın ABD emperyalizmine karşı mücadelesini samimiyetle desteklediklerini yanıt olarak verdi.

Konferansa katılan örgütlerin diğer ortak bir yanı, emperyalizmin böl-yönet politikası karşısında ulusal kurtuluş hareketlerinin dayanışma içinde olmaları ve dikkatli davranmaları konularındaki görüşlerdi. Filistin, Güney Afrika ve Kürdistan'da emperyalizmin çeşitli örgütler şahsında kendisine dayanaklar bulabildiği noktası da üzerinde durulan bir yön oldu.

ANC adına konuşan temsilci, emperyalizmin ve ırkçı faşist rejimin gerici İnkata hareketini nasıl kullandığına ve mücadeleyi bölmek istediğine örnekler verdi. Filistin hareketi içinde son ayrışmaların da emperyalizmin istemleri doğrultusundaki davranışlardan kaynaklandığı ve bundan ötürü Madrid görüşmelerinin Filistin halkının lehine sonuçlanmasının gerçekleşmeyeceği endişesinin olduğu açıklandı. Kürdistan'daki bölünmüşlüğün nedenlerini de ERNK temsilcisi, sorulan bir soru üzerine cevapladı ve şöyle dedi: *"Kuzey Kürdistan'da böyle bir sorunumuz yok, birlik yönünde ciddi sorunlarımız kalmamıştır. Ancak sadece Avrupa emperyalistleri ülkelerinde bulunan göçmen ve mültecileşmiş çeşitli ilkel örgütlerdeki Kürtleri bize karşı çıkarmaya çalışıyorlar. Tabii beceremiyorlar. Güney Kürdistan'da durum biraz farklıdır. Emperyalist güçler ve sömürgeci Türk devleti, Kuzey Kürdistan'da bulamadıkları işbirlikçileri Güney Kürdistan'da bulmaya çalışıyorlar. I-KDP ve KYB'yi kendi işbirlikçileri olarak hazırlamakta ve bu temelde ERNK'ye karşı denge tutturmaya soyunmaktadırlar."*

Filipinler'den NDF temsilcisi ise, ülkelerinde geniş bir cephe kurduklarını, Filipinler'in tümünde bir ikili iktidarın olduğunu, ülkenin %25'inin kendi kontrollerine geçtiğini anlattı. Mücadelelerinin giderek kentlere de kaydığını belirten temsilci, ABD üslerinin Filipinler'den çekilmesi kararının parlamentodan çıkmasının mücadelelerinin bir sonucu ve ulaştığı boyuttan kaynaklandığını söyledi. Ayrıca Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle ilk kez tanıştıklarını ve Kürdistan'da gelişkin bir mücadelenin varlığından memnuniyet duyduklarını, 30 milyonluk bir halkın hiçbir ulusal hakka sahip olmamasını da dünyanın bir utancı olarak yadırgadıklarını sözlerine ekledi.

Polisario temsilcisi de ülkesindeki son siyasal durum ve Birleşmiş Milletler gözetiminde yapılacak referandum hakkında; El Salvador temsilcisi ise, hükümet ile yapılan barış görüşmeleri üzerine konuştular.

Göze çarpan en önemli noktalardan biri de, FKÖ temsilcisinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden duyduğu açık tedirginlikti. Bu durum, toplantıya katılanların tümü tarafından farkedildi. FKÖ temsilcisi, giderek ön plana daha çok çıkmaya başlayan, giderek daha fazla gündemleri belirleyen ve Kürdistan'da yükseltilen mücadeleyle herkesin büyük ilgisini çeken Kürdistan sorununa konuşması süresince hiç değinmedi, değinmemek için de konuşmasını Filistin sorununun dışına taşırmadı. Bu tavrı izleyenler, ona sorular yöneltmek zorunda kaldılar. Temsilci, Kürt ve Kürdistan adlarını telafuz etmeden sorunlara cevap vermeye, daha doğrusu cevaplardan kaçmaya çalıştı. Bu tutum özellikle İsveç Sosyalist Partisi tarafından büyük bir tepkiyle karşılandı. Söz alan Sosyalist Parti temsilcisi, FKÖ temsilcisini çok sert bir dille eleştirerek, *"Kürdistan'ı aralarında bölüşen devletlerin temsilcisi gibi bir tavrı neden takınıyorsunuz? Kürt ve Kürdistan sözcüklerini neden kullanmak istemiyorsunuz? Anlaşılıyor ki siz, Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini programınızın dışında tutuyorsunuz. 5 milyon Filistinli bağımsız devletini kurmadan Ortadoğu'ya barışın gelmeyeceğini söylüyorsunuz, bizde size 30 milyon Kürdistanlı kurtulmadıkça bölgenizin barış görmeyeceğini bir kez daha hatırlatıyoruz. Bu durumda siz bize, barışın nasıl sağlanacağını izah etmelisiniz. FKÖ'nün doğal müttefiği olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden çok neden sömürgeci Türk devletiyle ilişkiler geliştiriyorsunuz"* dedi. FKÖ temsilcisinin verdiği cevaplar, tüm zorlamalara rağmen hiç kimseyi tatmin etmedi. Daha çok Arap emirliklerinin Filistinliler'den kestikleri ekonomik yardımlar konusunda yakındı durdu.

Ardından söz alan ERNK temsilcisi, sosyalizmin sorunları üzerine geniş açıklamalardan sonra, konuşmasının son bölümünde şunları vurguladı: *"... Emperyalizmin son Ortadoğu'ya saldırısı sadece Irak'a değil, tüm bölge halklarına yönelik olduğu bir gerçektir ve bunun böyle anlaşılması gerekiyor. Madrid'te yapılan 'Ortadoğu Konferansı' ile emperyalizmin amacının ne olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır. Ortadoğu sorunu sadece bir Filistin sorunu değildir. Ortadoğu barışının Kürdistan Devrimi'nden geçtiğini vurgulamak istiyoruz. Ortadoğu'da 30 milyon Kürdün 'Madrid Konferansı'nda temsil edilmemesi, bu konferansın gerçek niyetini yeterince ele vermektedir. Ancak şunu da belirtelim ki, halkların direnişi son sözü söyleyecek tek güçtür.*

"Kürdistan'a baktığımızda, Kürt halkının bir de reel sosyalizmin kurbanı olduğunu görürüz. Reel sosyalizmin, hiçbir gerekçeyle savunulamayacak olan katliamcı politikaların destekçisi oldu. Kürdistan sorunu özelde Ortadoğu'da, genelde ise uluslararası alanda tartışılan güncel bir konudur. Bunu yaratan tek güç ise, PKK önderliğindeki Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesidir. PKK sorunu her zamankinden daha fazla bir enternasyonal sorun durumuna getirmiştir. PKK, reel sosyalizmin bunalımının en ağırlaştığı bir dönemde sosyalizmin özünü kavrama ve ona inanmada tutarlı olmanın ve her türlü dağılmaya karşı onu ısrarla savunmanın özgün adıdır. Bir anlamda PKK, daha 70'lerden başlayarak günümüze değin reel sosyalizme karşı bağımsızlığını başarıyla korumuştur, onun çok önemli sapmalara düşmemiş, tersine bunlarla mücadele etmiştir. Bu nedenle PKK'nin uluslararası öneminin büyük bir gelişme sahibi olduğunu belirtiriz. PKK'nin verdiği bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi tüm insanlığın ve Ortadoğu halklarının kurtuluşu için büyük bir önemi teşkil ediyor. Barışa ve halkların kurtuluşuna PKK'nin büyük katkıları vardır. Ortadoğu açısından PKK'nin vardığı düzey, mevcut statükoların etkilenmesi düzeyidir.

Emperyalizm, kendi yeni dünya düzeni politikası karşısında Ortadoğu sahasında PKK gibi gelişen bir devrimci hareketi büyük bir tehlike olarak görüyor. Bu nedenle NATO, TC'ye birtakım yeni görevler yüklüyor. Nitekim son dönemlerde TC, emperyalizmin destek ve onayıyla Güney Kürdistan'daki sivil yerleşim alanlarını bombalamıştır. Saddam diktatörlüğünü geride bırakan TC, PKK önderliğinde gelişen mücadele karşısında bir çıkmazı yaşıyor. Kürdistan sorununa bir siyasi çözüm yerine, katliam ve terörü esas almaktadır.

Şunu da belirtmekte yarar vardır: Son Körfez savaşı döneminde her ne kadar Saddam rejimi ABD'ye kolay teslim olmamışsa da, bunu anti-emperyalist bir tavır olarak değerlendirmek ciddi bir yanılgıdır, çünkü bu denli saldırgan bir rejimi yaratan emperyalizmin kendisidir. Saddam rejimi bir taraftan sözümona ABD'ye karşı çıkış yaparken, öte yandan Kürt halkına katliam uygulamıştır. Bu durumu anti-emperyalistlikle değerlendirmek ne kadar gerçekçidir?

"Biz, sosyalist güçlerin ortak çalışmalar üzerinde durarak anti-emperyalist kamp yaratmalarının gerektiğine inanıyoruz. Karşılıklı dayanışmaya ve desteğe ihtiyaç vardır."

Konferans sonucunda örgütler, emperyalist sömürü ve işgalin sona ermediği, bunun daha da katmerleşerek sürdüğü ve emperyalizmin en güçlü ve azgın dönemini yaşadığı, ama birçok çelişkiyi de bağrında taşıdığı, bu nedenle uluslararası anti-emperyalist cephenin ve dayanışmanın her zamankinden daha gerekli olduğu perspektifinde birleşti. ABD emperyalizminin ambargosuna direnen ve her an saldırı tehdidi altında bulunan Küba halkıyla dayanışmanın arttırılacağı; Batı Sahra'da Polisario'nun, Filipinler'de NDF'nin, ırkçı Güney Afrika'da ANC'nin, El Salvador'da FMLN'nin başaracağı; Ortadoğu'da siyonist İsrail'e karşı Filistin halkının ve ERNK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin dört sömürgeci devlete karşı bağımsızlık mücadelesinin kazanacağı ve bunun sosyalist güçlerin derin inancı olduğu vurgulandı.

Uluslararası konferans Enternasyonal Marşı'nın okunması ardından, gelecekte anti-emperyalist eylemlerde dayanışma içinde olma umut ve inancıyla sona erdirildi.

Madrid Konferansı: İlk raund belirsizlikle bitti

Baştarafı 1. sayfada

lerle, bir tarafın üstünlüğüyle olabileceği gibi, bir konferansla ve görüşmelerle de olabilirdi. Yani belli iç ve uluslararası koşullarda görüşmeler de sorunu çözecek bir yöntem olarak işlev görebilirdi. Bu açıdan, yapılan konferans ve görüşmelere peşinen karşı çıkmak doğru değildir.

Ancak Madrid Konferansı böyle olmadı. Bu konferans, iç gelişmelerin bir ürünü olarak, yani Ortadoğu'da barışa uygun koşulların gelişmesi ve anlaşmazlığa taraf olan İsrail ve Arapların barış yapmaya ve sorunu görüşmelerle çözmeye hazır hale gelmesi temelinde ortaya çıkmadı. Olayın bu yanı çok zayıftır. Esas olan yanı ise, Doğu Avrupa ve eski Sovyetler Birliği'ndeki gelişmelerden sonra oluşan uluslararası koşulların, dünyadaki ABD hegemonyasının Ortadoğu'ya yansımasıdır. ABD'nin yaratmak istediği kendi dünya düzeninin Ortadoğu'da şekillendirilmeye çalışmasıdır. Bilindiği gibi ABD, Sovyet düzenini parçaladıktan ve Gorbaçov yönetimini kendi koltuk değneği haline getirdikten sonra Ortadoğu'ya yönelip Körfez savaşıyla Saddam yönetimine ağır darbeler vurarak ve bu temelde Arapları önemli ölçüde zayıflatıp bölge halklarına ve dünyaya gözdağı vererek bu konferansa ulaştı. Bu nedenle, bu konferansa ABD konferansı demek en doğrusudur.

Ortadoğu'daki ABD faaliyetlerini yalnız Madrid Konferansıyla sınırlı görmemek gerekir. Bununla eşzamanlı olarak yürütülmeye çalışılan Kıbrıs'ta barışa ulaşma girişimi, TC ile Talabani ve Barzani gibi Kürt işbirlikçilerinin tam bir anlaşmaya ulaşması, birbirleriyle yakın bağlantı içinde olan olaylardır. Üç alanda yürütülen bu çabalar ABD yönlendirmesi altındadır ve bir bütünün parçaları durumundadır. Bunlarla ABD'nin ulaşmak istediği hedef son derece açıktır: Türk-Yunan çelişkisini gidermek, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezmek, Filistin sorunuyla alevlenen Arap ve İslam radikalizmini etkisiz hale getirmek, böylece Türk faşizmini, İsrail siyonizmini ve işbirlikçi Arap gericiliğini kurtarıp bölgede etkin hale getirerek Suriye, Ürdün, FKÖ gibi güçleri kendi yörüngesine alarak, İran ve Libya yönetimlerini tecrit edip Irak'ta istediği çözüme ulaşarak Ortadoğu'da kendi düzenini kurmaktır. Bu ABD'nin günümüzdeki Ortadoğu planıdır. Dünyada tek kaldığını sanmanın verdiği güçle, Arap-İsrail çatışmasında taraflara yönelik hem zorlayıcı ve hem de tavizkar olabilmiştir.

Madrid Konferansına giderken İsrail ve Arap tarafları böyle bir uluslararası ortamın etkisi altında hareket etmek durumunda kalmışlardır. Kendi gelişmelerinden çok bu ortamın dayatıcılığına göre tavır belirlemişlerdir. Siyonist İsrail, ABD'nin bölgedeki bir parçası durumundadır, bu nedenle son tahlilde ABD'nin kendisine zarar vermeyeceğine güvenmektedir. Geniş Arap topraklarını işgal etmiş olduğu için, daha güçlü ve avantajlı taraf durumundadır. Ayrıca ABD'nin bölgesel çıkarları kendisininkinden daha geniştir, değişen dünya koşullarında ABD'nin bu çıkarlarını dikkate almak ve buna göre hareket etmek zorundadır. İşte bu koşullarda ve bir de ABD'ye karşı pürüz çıkarıyor ve anlaşmazlığa düşüyor görünümü altında ABD planı doğrultusunda hareket etmiştir.

Buna karşılık Arap tarafı zayıf durumdadır. Mısır yönetimi, zaten ABD'nin emrinde hareket edecek kadar işbirlikçi bir güçtür. Ürdün Krallığı ile FKÖ, kendilerinin ağır zayıflıkları ve etkisizlikleri yanında, bir de Körfez savaşında Saddam yanlısı tavır takınarak ABD sistemi içinde iyice zayıf hale gelmişlerdir. Bu yapılarıyla kendilerinin bir şey önerecek ve isteyecek durumları yoktur. Kendilerine verilecek role mahkum durumdadırlar. Bunun sonucunda, kendilerinden ne istenmişse ona uymak ve uygulamak durumuna düşmüşlerdir. Arap tarafı içinde belli bir güç olma özelliği taşıyan Suriye de, oluşan yeni uluslararası koşullar nedeniyle epeyce zorlanır hale gelmiştir. Sovyet sisteminin dağılması ve Arap aleminin parçalanmışlığı, zayıflığı ve işbirlikçiliği ortamında, siyonizme teslim olmamayı ve belli bir direnişi esas almakla birlikte, bölgeye yönelik ABD planına karşı aktif tavır almak ve bu temeldeki çalışmaların dışında kalmak gücüne sahip değildir. Böyle bir politika, Suriye yönetimini Saddam yönetiminin durumuna düşürür ve olayların dışına iterek politik etkisizliğe götürür, bu nedenle kendisi açısından akıllı bir tutum olmaz. Suriye yönetimi, bütün bunları hesaplayarak ve zayıf durumdaki Arap güçlerini kendi etrafında birleştirmeyi esas alarak, ABD'nin sözümona barış çalışmalarına katılmayı kabul etmiştir.

> **"...Çok yakın süreçte çatışmaların sona ereceğini beklemek bir hayaldir. İşte Balkanlar ve Kafkasya ortadadır, buralarla birlikte Ortadoğu da önemli bir çatışma bölgesi olacaktır. Aklı başında her devrimci ve ilerici güç, kendisini daha büyük çatışmalara hazırlamalı ve bir yandan gericiliğe karşı direnişi sürdürürken, öte yandan bunu bölgesel işbirliği temelinde yürütmeyi esas almalıdır..."**

Madrid Konferansı, anlaşmazlığa taraf güçler açısından kısaca belirlediğimiz bu koşullar temelinde ortaya çıkmıştır. ABD dışişleri bakanı sekiz kez bölgede görüşme yaparak böyle bir konferansı hazırlayabilmiştir. Sonuçları ne olursa olsun, bu konferans ve bu temelde başlatılan görüşmeler, Ortadoğu açısından artık belli bir olgu durumundadır. Konferansın hazırlık süreci hakkında kısaca bunları belirttikten sonra, şimdi de konferanstaki olaylara ve sonrasına bakalım.

"Arap-İsrail Barış Konferansı"nın Madrid'te yapılan ilk raundu beklendiği gibi geçti. Konferans, hamisi olan Bush ve Gorbaçov'un konuşmalarıyla başladı. Bush, anlaşmaları ve barışmaları gerektiği, bundan başka çarelerinin olmadığı yolunda tarafları uyardı. Olmayan devletin başkanı Gorbaçov ise, ABD'nin dediğini yapmanın, uzlaşıp anlaşmanın ve sorunları bu temelde çözmenin erdemleri üzerine taraflara nasihatta bulundu. Daha sonra İsrail ve Arap tarafları bilinen görüşlerini tekrarladılar. İsrail tarafı, hiç kimseye toprak veremeyeceklerini, fakat ikili görüşmelerle derhal barış anlaşması yapmak istediklerini belirtti. Arap heyetleri ise, İsrail'in anlaşmaz tutumunu sürdürdüğünü, toprak vermeye yanaşmadığını, 1967'de işgal edilen toprakların verilmesi temelinde barış yapacaklarını söylediler. Beklendiği gibi, tartışma ve suçlamalar, İsrail ve Suriye heyetleri arasında yoğunlaştı. İzak Şamir Suriye'yi, terörizmi destekleyen devlet olmakla suçladı. Suriye Dışişleri Bakanı Faruk El Şara, İzak Şamir'in terörist olduğu için arandığını gösteren bir fotoğrafı konferansta bulunanlara gösterince Arap heyeti tarafından uzun uzun alkışlandı.

İsrail ve Suriye heyetleri arasındaki bu söz düellosu, toplu oturum sonrasında ve ikili görüşmelere geçiş sırasında da sürdü. Filistin heyetinin uzlaşmacı ve çaresiz tutumuna karşın, Suriye heyeti İsrail'e karşı mücadeleci bir yaklaşımı esas aldı. Nitekim Ürdün-Filistin ortak heyeti ile İsrail arasındaki ikili görüşme kolaylıkla başlarken, Suriye ile İsrail arasındaki ikili görüşme gecikmeli ve pürüzlü başladı ve gergin bir ortamda yapıldı. İkili görüşmeler sonucunda taraflar, sorunları görüşmek bir yana, toplantıların nerede devam edeceği konusunda bile anlaşamadıklarını açıkladılar. Buna rağmen, bütün taraflar görüşmelerin devamından yana olduklarını belirttiler. Böyle belirsizlikle biten konferans sonunda ABD dışişleri bakanı, "Yapılanın bile büyük bir başarı olduğunu" söyleyerek dünyaya umut vermeye çalıştı.

Bu arada Ortadoğu'nun "süper devleti" olduğunu sanan TC, görüşmelerin İstanbul'da sürdürülmesini ve kendisinin de konferansa katılmak istediğini taraflara bildirdiyse de, hiç kimse bu tür cılız seslere dönüp bakmadı. ABD, eğer bir anlaşma olmazsa görüşmelerin Washington'da devam ettirileceğini açıklayarak, kendi konferansını sürdürmekte kararlı olduğu mesajını vermeye çalıştı.

Öte yandan, Madrid'te konferans yapılırken Ortadoğu'nun çeşitli yerlerinde birçok siyasal olay ve eylem yaşandı. İran yönetimi, Tahran'da bir alternatif Filistin konferansı düzenleyerek, Müslüman Filistin halkının çıkarlarının savunulacağını açıkladı ve tüm İslam alemine, siyonizme karşı savaş çağrısı yaptı. Ankara'da ve Ortadoğu'nun çeşitli kentlerinde ABD hedeflerine ve bölgenin işbirlikçi güçlerine yönelik birçok şiddet eylemi gerçekleştirildi. Yine İstanbul'da ve çok sayıda bölge kentinde camilerden çıkan kalabalık kitleler, ABD ve İsrail'i protesto eden gösteriler yaptılar. FKÖ'nün uzlaşmacı ve işbirlikçi önderliğine karşı çıkan radikal Filistin örgütleri, siyonizmin işgali altındaki topraklarda yaşayan kitleleri ayaklanmaya ve mücadeleyi yükseltmeye çağırdılar. FHKC Önderi C. Habbaş, bu durumda örgütünün FKÖ'den ayrılabileceğini ve kendilerinin siyonizme karşı savaşı sürdüreceklerini açıkladı. İşgal altındaki Arap topraklarında halk günlerce ayaklanma durumunu yaşadı, gösteriler yaptı, İsrail askerleriyle bir dizi çatışma ortaya çıktı. Bölgenin tüm ilerici radikal güçleri, bölgedeki ABD hegemonyasına karşı mücadele ve işbirliği çağrıları yaptılar. Kısaca, Arap-İsrail sorununun çözüm yerinin salt konferans olmadığını, bu sorunda tarafların sadece konferansa katılan güçlerden oluşmadığını, emperyalist, siyonist ve işbirlikçi çözüme karşı ilerici radikal güçlerin ve halkların mücadele edeceğini, bu olaylar açıkça gösterdi. Bu durum, İsrail'e karşı tutumunda Suriye'yi daha da cesaretlendirdi ve FKÖ'yü Suriye ile daha da yakınlaşmak zorunda bıraktı. Arap heyetleri arasında daha yakın bir işbirliği ve dayanışma durumu ortaya çıktı.

Bütün bunların sonucunda önümüzdeki yakın dönemde gelişmelerin nasıl olabileceği konusunda neler söylenebilir? Açıkça görülüyor ki, şu anda durum belirsizlik içindedir. Taraflar arasında karşılıklı söz düellosu devam etmektedir. Ancak Madrid'te başlatılan ikili görüşmeler sürdürülebilir. Tarafların mevcut durum ve yaklaşımlarıyla belli bir anlaşmaya ulaşmaları oldukça güç bir olay olarak görülmektedir. İsrail uzlaşmaz tutumunu ve yeni Yahudi yerleşim alanları açma politikasını sürdürmektedir. Filistin heyetinin uzlaşmacı tutumuna rağmen, Suriye yönetimi mücadeleci konumunda direnmekte ve İsrail işgal altında tuttuğu topraklardan çekilmedikçe anlaşma olmayacağını ve gerçek bir barışa ulaşılmadıkça görüşmelerin üçüncü bölümüne katılmayacağını açıklamış bulunmaktadır. Suriye'nin, görüşmelere karşı olmamakla birlikte, teslim olmayacağı ve direnişini kararlılıkla sürdüreceği anlaşılmaktadır. Halk kitlelerinden ve ilerici güçlerden gelen baskılar sonucunda FKÖ önderliği, uzlaşmacı ve teslimiyetçi tutumunu sürdürmekte zorlanmakta ve direnişçi güçlerden yana zaman zaman zikzaklar çizmektedir.

Bunlara rağmen, görüşmelerin sürmesi ve heyetler arasında belli anlaşmalara ulaşılması da bir olasılıktır. Özellikle dış güçlerin baskıları karşısında tarafların bu tür politik manevralara başvurmaları olasılık dahilindedir. Ancak masa başında ve kağıt üzerinde belli anlaşmalara ulaşılsa bile, bunun Arap-İsrail çatışmasını sonuçlandırması ve bölgenin o kesiminde barışa yol açması mümkün değildir. Çünkü, bir defa sorunun tarafları sadece görüşmelere katılan güçler değildir ve bu güçlerin etkin denetimleri her alanda yoktur. Diğer taraftan, Arap-İsrail sorunu, aslında Araplar arası bir sorun, Arapların kendi içindeki sorundur. Arap-İsrail sorununun çözümü, gerçekte Araplar arası sorunların çözümü ile ancak mümkündür. Yani Araplar arası parçalanmışlığın giderilmesi ve birliğin yaratılması, Arap zenginliklerinin Araplar arasında adil dağıtılması sorunlarıdır. Bunları da yaratan ve çözümünü engelleyen işbirlikçi Arap güçleri, Mısır yönetimi ile Emirlikler ve dayandıkları emperyalizmdir. Bu güçler yıkılmadan ve emperyalizmin egemenliği sona erdirilmeden bu sorunların çözümü, dolayısıyla Arap-İsrail çatışmasının sona erdirilmesi mümkün değildir. Ayrıca bu sorunlar, Arap-Fars çelişkisiyle, Arap-Türk çelişkisiyle, çeşitli dini ve etnik sorunlarla ve en önemlisi de Kürdistan sorunuyla yakından bağlantılıdırlar. Bu sorunları tümden çözecek bir yaklaşımla hareket edilmedikçe, çatışmaların sona erdirilmesi ve barış ve işbirliğine ulaşılması olanak dışıdır. Bunlar içinde Kürdistan sorunu tam bir anahtar durumundadır. Sorunların çözümüne bu anahtardan başlanmadıkça, yani Kürdistan halkının kurtuluşu ve birliği gelişmedikçe diğer sorunlarda kalıcı çözüme ulaşmak mümkün değildir.

Bugün Ortadoğu'da iki eğilim, yani hem çatışma ve hem de uzlaşma birbirine bağlı olarak gelişmektedir. Bu iki eğilim de gelişme içindedir. Salt çatışma dönemi sona ermiştir. Çatışmalarla birlikte tarafların birbirlerine yaklaşması ve bu temelde sorunların çözümüne gidilmesi eğilimi sürmektedir. Tarafların bibirine yaklaşması olayı iki merkezlidir. Birisi ABD ve genelde emperyalizm merkezidir; bu merkez, Türk faşizmini, siyonizmi ve Arap gericiliğini güçlendirerek ve birleştirerek, bu temelde tüm uluslardan işbirlikçi güçleri bir çatı altında toplayarak, devrimci ve ilerici halk güçlerini boğma ve tasfiye etme temelinde bölgesel bir çözüme ulaşmaya ve böylece bölgede emperyalist-gerici egemenliği tamamen tesis etmeye çalışmaktadır. İkinci merkez devrimci ve ilerici halk güçleridir. Ortadoğu, Doğu Avrupa gibi değildir. Ortadoğu'da devrimci ve ilerici güçler, islamiyetten sosyalizme kadar değişik ideolojik çerçevede de olsa güçlüdür. Bunların emperyalizme, özellikle ABD'ye ve işbirlikçi gericiliğe karşı olma ve halkların ulusal-toplumsal gerçeklerini esas alma gibi ortak paydaları vardır. Bu ortak paydalar temelinde ilişki ve işbirliğini yaratma, böylece emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadele edip bölgesel sorunları birbirine yaklaşımla çözme durumuna girmeleri ve bunu geliştirmeleri halinde bölgenin bu temelde barış ve işbirliğine ulaşması en güçlü olasılıktır. Bu yaklaşım, bugün tüm güçler içerisinde önemli ölçüde gelişmiştir ve hızla da gelişmektedir.

Bölgede sorunların çözümü, barış ve işbirliğine ulaşılması bu temelde gelişecektir. Bu, yerel çatışmaların daha da yoğunlaşması biçiminde sürecektir. Çok yakın süreçte çatışmaların sona ereceğini beklemek bir hayaldir. İşte Balkanlar ve Kafkasya ortadadır, buralarla birlikte Ortadoğu da önemli bir çatışma bölgesi olacaktır. Aklı başında her devrimci ve ilerici güç, kendisini daha büyük çatışmalara hazırlamalı ve bir yandan gericiliğe karşı direnişi sürdürürken, öte yandan bunu bölgesel işbirliği temelinde yürütmeyi esas almalıdır. Bu işbirliğini yaratmada ve bölgesel sorunların çözümünün kapısını aralamada en avantajlı güç, yine anahtar konumunda olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir. Bugün PKK önderliğinde büyük bir gerilla ve ayaklanma gücüne ulaşmış olan Kürdistan halkı, böyle bir yaklaşımla mücadelesini geliştirerek, sadece Kürdistan ulusal kurtuluş sorununu çözmekle kalmayacak, aynı zamanda bölgesel sorunların çözümünde de tarihi bir rol oynayacaktır.

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Irak'taki Kürtlere karşı Türk devlet terörü

Bombalamalar: Zayıflığın ifadesi

Körfez savaşının bitiminden bu yana Türk ordusunun Kürt mevzilerine karşı giriştiği üçüncü "imha harekatı", Türk devletinin Kürt sorunu konusunda politik çözüm kabiliyetinde olmadığını gösteriyor. Ve NATO ortağı bir hükümet olan Almanya ise susuyor.

Die Tageszeitung
29.10.1991, Almanya

Yarı resmi haber ajansı "Anadolu"dan alınan haberlere göre, Pazartesi günü Türk ordusu Kuzey Irak'taki Kürt bölgelerinden geri çekildi. Körfez savaşının sona erdirilmesinden bu yana Türk askerleri Cuma günü, Türkiye'de bağımsız bir Kürdistan için gerilla mücadelesi veren PKK-Kürdistan İşçi Partisi'nin varlığı orada olduğu tahmin edilen üslerine saldırmak amacıyla, üçüncü defa Türk-Irak sınırını geçtiler. Ajans ayrıca, detaylara ilişkin herhangi bir kaynak göstermeden, PKK'ye büyük kayıpların verdirildiğini kaydetti. I-KDP radyosunun haberlerine göre ise, üç gün süren operasyonlar esnasındaki hava saldırılarında 12 kişinin öldürüldüğü ve çok sayıda Kürt köyünün hasar gördüğü anlaşılıyor.

Türk Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, Kürt bölgesi Kuzey Irak'ta da üsleri bulunan PKK'ye karşı bir "imha harekatı"ndan sözetti. Yaklaşık olarak 6.000 kişiden oluşan ve sınırı geçen kara birlikleri, operasyonun sürdüğü günlerde havadan da savaş uçakları ve helikopterlerle desteklendi. F-4 ve F-104 bombardıman uçakları toplam 36 sorti yaptı. Bölgeden alınan haberlere göre, Türk ordusu yeniden napalm ve fosfor bombaları kullanarak, sivil halkı bombaladı.

Türkiye, geçen Cumartesi günü PKK'nin Irak sınırına yakın üç askeri üsse saldırarak 17 askeri öldürmesini ve 40 kişiyi de yaralamasını, Kuzey Irak'taki Kürt bölgesine yaptığı saldırılarına gerekçe gösteriyor. Türk ordusunun yanında çarpışmaya katılan köy korucusu Mustafa Güneş, *"Şafak vaktiydi. Aniden saldırdılar. Sonra el bombaları ve kalaşnikoflarla. Cehennem gibiydi"* biçiminde anlattı olayı. Kürt örgütü PKK'nin gerilla birliklerinin başka bir saldırısında da, 7 Ekim günü 11 Türk askeri Mevzitepe denilen askeri üsde ölmüştü. Türk Cumhurbaşkanı Turgut Özal 13 Ekim günü sözü edilen üsse giderek, kamuoyunu etkilemek amacıyla orada konuşlandırılmış askerlerle hatıra fotoğrafları çektirmişti.

PKK'nin bu üsse yönelik yeni saldırısı, Türk devleti tarafından açık bir yenilgi olarak kabul ediliyor. Sadece resmi makamların verdiği sayılardan, bu yıl içinde 92 Türk askerinin Kürtlerin çarpıştığı bölgelerde öldürüldüğü anlaşılıyor. PKK'nin Cuma günü askeri karakollara yönelik gerçekleştirdiği saldırıdan sonra Türk politikacıları ve genelkurmaylık ilk kez PKK'nin gücünü itiraf ettiler. Hükümet sözcüsü İmren Aykut, baskında sorumlu olduklarını söylediği "500 teröristten" bahsetti.

Pazar günü bölgeye giden Türk İçişleri Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu, Türk ordusunun da karşılık olarak *"100 civarında teröristi öldürdüğü, 50'sini de yaraladığını"* duyurdu. İçişleri Bakanı ayrıca, *"Ancak PKK ölülerini eşeklere bindirerek sınırdan geçirdi"* sözlerini de açıklamasına ekledi. Türkiye'deki resmi çevreler askeri operasyonu PKK'ye karşı gerçekleşen büyük "imha harekatı" olarak kutluyorlar. Türk genel kurmaylığının bir sözcüsü düşüncelerini, *"Karşı taraf ölü sayısını gizliyor. Ve biz, hava saldırılarından sonra ölüleri sayamayız. Fakat büyük kayıplara uğradıkları kesindir"* sözleriyle açıklıyor.

Fakat bu açıklamaların tümü fazla inandırıcı gözükmüyor.(...) Birçok delilden anlaşılıyor ki, Türkiye'nin PKK üslerine yönelik askeri operasyonları bir kez daha fiyaskoyla sonuçlandı ve "sınır ötesi harekat" PKK'ye ciddi bir kayıp verdirememiştir. 6.000 kişinin Kuzey Irak'a saldırısı, ancak bir reklam saldırısı olarak değerlendirilebilir. Hala görevini sürdüren Başbakan Mesut Yılmaz Türk ordusunun operasyonunu yorumlarken, "Türk devleti güçlüdür" dedi. Gerçekte ise sonuçlar daha çok Türk devletinin zayıflığına işaret etmektedir. Ayrıca Kürt gerilla örgütü PKK'nin geçen yıllarda ulaştığı kitle tabanı gözönüne getirildiğinde, Türk devletinin Kürt sorunu konusunda politik bir çözüme yatma kabiliyetinde olmadığı da anlaşılıyor. Geçen aylar içinde PKK defalarca politik bir çözüme hazır olduğunu vurguladı. Eylül sonlarında 7 Türk askerinin kaçırılması ve 19 Ekim'de onların PKK tarafından serbest bırakılması, gerillanın dialoga hazır olduğunun siyasal bir işaretiydi.

Savaş uçaklarının bombalamaları ve Türk kara birliklerinin Kuzey Irak'taki Kürt bölgelerine girişi, Körfez savaşından bu yana Türkiye'nin Irak'taki Kürt liderlerle kurduğu ilişkileri de ciddi düzeyde zedeledi. Irak'taki en büyük Kürt muhalefet grubu olan I-KDP'nin lideri Mesut Barzani, Ankara'da bulunan özel temsilcisi Siyamend Banaa'yı geri çekti. Bundan önce Banaa, Türk dışişleri bakanlığına oldukça sert bir protesto notasını sivil yerleşim alanlarının bombalanmasına karşı verdi. Notada şunlara yer verildi: *"Türk uçakları sivil yerleşim bölgelerini bombalıyor. Barzan, Bile, Rezan ve Pirûs köyleri bile bombalandı. Bu, köylerimizin tahrip edilmesi için bir kampanyanın başlatılmış olduğuna bir ispattır. Tüm ricalarımıza ve teröristlerin ülkemizde barınmalarına olanak vermeyeceğimize ilişkin belirttiğimiz kararlılığımıza rağmen, Türk uçakları üçüncü kez köylerimize saldırdı."*

En önemlisi PKK ile olan kardeş kavgasının sonuçlandırılmasına ilişkin I-KDP'nin verdiği karar oluyor. Kararda, *"PKK'ye karşı mücadele etmek ve bu örgütü Kuzey Irak'tan kovmak amacıyla kısa bir süre önce Kurdistanî Cephe'ye üye 5 örgüt tarafından onaylanan karar, bu gerekçeyle kaldırılmıştır"* deniliyor. Karar, Türklerin Iraklı Kürt örgütleri üzerindeki baskısıyla alınmıştı.

Barzani'nin açıklaması Türk hükümet çevrelerini ciddi sıkıntılar içine soktu. Savaş uçakları bombardımanlarını durduran Pazar günkü karar, Barzani'nin protesto notasından sonra verildi. Pazartesi günü Türk dışişleri bakanlığının alelacele verdiği bir açıklamada, hükümetin onayı ile bir "teknik heyet"in iddiaları yerinde inceleyeceği duyuruldu. Türk politikacılarla görüşmelerde bulunmak için Pazar günü Ankara'ya uçan KYB lideri Celal Talabani de, -tamamıyla diplomatik ve üzgün bir üslupla- Türk askeri operasyonlarını protesto etti. Ordu çevrelerinin bu gelişmelerden etkilendiğine ilişkin bir işaret görülmüyor. Türk Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri Hurşit Tolun, *"Sivil halkın zarara uğratıldığından söz edilemez. Bölgedeki tüm sivil yerleşim alanlarının haritaları elimizde mevcuttur"* diyor.

Ömer Erzeren, İstanbul

"Türk ordusu napalm, fosfor bombaları ve biyolojik zehirli gazlar kullanıyor"

De Morgen
29.10.1991, Belçika

PKK'ye göre Türk ordusu Kuzey Irak'ta napalm ve fosfor bombaları ile biyolojik zehirli gazlar kullanıyor.

Türkiye Kürdistanı'nda ordu ile ayrılıkçı PKK gerillaları arasındaki savaş, son günlerde daha da kızgınlaşıyor. PKK, geçen hafta içinde Türk ordusundan 208 askeri öldürdüğünü ve 4'ünü de esir aldığını açıkladı. Bağımsız kaynaklar tarafından ölü sayısı daha açıklanmış değildir. Bunun yanında Türk devletinin Körfez savaşından sonra PKK gerilla kamplarına yaptığı son saldırı, Kuzey Irak'a yönelik yapılan üçüncü saldırı oluyor. Gerilla kaynakları napalm, fosfor bombaları ile biyolojik zehirli gazların kullanıldığını belirtiyor. Fakat bu iddia daha başka kaynaklarca doğrulanmış değildir. PKK'ye göre gerillalar Kuzey Irak'ta değil, Kuzey-Batı Kürdistan'da, yani Türkiye Kürdistanı'nda üslenmişlerdir.

Gerillalara göre, Türk devleti saldırılarının amacının Behdînan bölgesini insansızlaştırıp, PKK'nin burada kurmak istediği savaş hükümetini engellemektir. Savaş hükümeti planı, geçen Ağustos ayında PKK lideri Abdullah Öcalan tarafından karar altına alınmıştı. Gerilla kaynakları, bu savaş hükümeti hazırlıklarının tüm hızıyla sürdürdüğünü belirtiyorlar.

Belçika'daki bir PKK temsilcisi, *"Türkiye'deki Kürt bölgelerinde siyasi otorite bizdedir. Şimdi sıra askeri otoritede"* diyor. Şüphesiz PKK, Türkiye Kürdistanı'nda büyük bir desteğe sahiptir. Yorumcular, *"Acaba bu destek Türk devleti tarafından PKK'ye sunulmuş değil midir"* sorusu üzerinde duruyorlar. Kırsal kesimlerde yaşayan Kürt nüfusu 5 yıldan beridir devlet terörü altında inlemektedir. Ve buna karşı da tek alternatif PKK gözükmektedir. Örneğin, Mardin ve çevresindeki köylerde Mayıs ayının sonlarından bu yana en az 18 köylü önce MİT üyesi polislerce gözaltına alındı, daha sonra da katledildi. (Bu konuda Belçika Kürdistan Komitesi'nin elinde yeterince kaynak bulunmaktadır). Bir de katledilenlerin hemen tümü PKK taraftarıdır.

Öte yandan Kürdistan Komite sürgün ve göç ettirilenleri, vurulan PKK savaşçılarının ailelerini ve siyasi tutsakları desteklemek için bir yardım kampanyası başlatmış bulunmaktadır. Komite ayrıca, Türkiye'nin doğusunda Kürtçe öğretimin başlatılabilmesi için de yardımlar toplamakta, destekler istemektedir.

Bu yılın başından beri Kürtlerin kendi arasında Kürtçe konuşması yasak değil, fakat Kürtçeyle öğretim yasaktır. Kürtçe yayın yapma da yasaklar arasındadır.

Türkiye'nin sivil Kürtlere karşı terörü ardından

PKK gerillalarının büyük başarıları

Proletären
31.10-6.11.1991, İsveç

Gelen haberlere göre 100'lerce sivil ölmüş ve çok sayıda yaralı var. Saldırının stratejisi kamuoyuna dedikleri gibi, "PKK'nin gerilla kamplarını yok edeceğiz" hedefi doğrultusunda.

Aslında Türk ordusu, Türkiye'nin doğusundaki saldırı bölgelerinde büyük tedirginlikler içerisinde. Geçen hafta sonu, PKK'nin silahlı kolu ARGK'nin düzenlediği bir saldırıda 17 askerin öldüğü ve 40 kadarının da ciddi şekilde yaralandığı açıklanmıştı. Cephane ve besin maddeleri büyük oranda engellenmiş, zira cephane vb. aktarımı dağlık bölgelerdeki yollarda gerilla birlikleri tarafından engelleniyor. Birkaç gün önce gerillalar en az üç askeri üssü büyük başarıyla imha ettiler.

Yeni Türk terör saldırıları hem Türkiye'nin içinde ve hem de Irak tarafındaki sınır bölgelerinde sivil Kürtlere karşı tüm hızıyla devam ediyor. Bu hem NATO ve ABD, hem de AT çevrelerinin de bilgisi dahilinde yapılıyor. Türk gazeteleri de sıcak temasları ve çatışmaları anlatıyorlar.

Gelişen terör

İki hafta önce yapılan genel seçimlerde Demirel'in şimdiki başbakan Yılmaz'ı yenmesinden bu yana Türkiye'de devlet terörünün arttığı görülüyor. Şimdi artık ilkbahardaki sözler uzakta; ABD'nin Irak'a karşı savaşı sırasında Kürtlere de bazı haklar verileceği sözü verilmişti. Demirel'in kendisi de 6 ay içerisinde, *"PKK teröristlerini yok edeceğiz"* demişti. Fakat Türk ordusunun çarpışmalarda yaşadığı bunun tam tersi, kendi yenilgileridir.

Türk ordusu PKK'nin Kuzey Irak'ta üsleri olduğunu iddia ederek kendi hava saldırısına gerekçe oluşturuyor. Halbuki daha bir ay önce oradaki (Güney Kürdistan, bn.) burjuva karakterli Kürt liderler Talabani ve Barzani ile Türkiye Cumhurbaşkanı Özal arasında, PKK'ye kardeş parti Kuzey Irak'taki PAK ve onun kitle içerisindeki hızlı gelişimi ve aldığı desteğe karşı mücadele etme hususunda anlaşmaya varılmıştı. Yaptıkları açıklamada, *"PKK-PAK bizim ortak düşmanımızdır"* demişlerdi.

Şimdi de Barzani ve Talabani son günlerdeki saldırıları "kınamak" zorunda kaldılar ve Türkiye'nin sivil halka karşı napalm kullandığını da söylediler. Bu Kürt liderlerin Ankara'da yeni açtıkları temsilciliklerinden bir sözcü, *"Bu olanlar, üzüntü verici"* dedi. ABD'nin Irak'a karşı savaşından sonra, önce Saddam Hüseyin'den kaçan ve sonra da Batılı devletler ve George Bush'a güvenmekle kandırılan bu Kürtler arasında birçok siyasi değişiklik oldu. Kuzey Iraklı Kürtler, şimdi artık burjuva karakterli Barzani ve Talabani'nin devrimleri açısından en az eski düşmanları kadar tehlikeli olduklarını görebiliyorlar. Barzani ve Talabani de halkın güvenini elde tutmak ve ilerde de pozisyonlarını (konumlarını) koruyabilmek için Türkiye'nin terörünü eleştirmek zorunda kalıyorlar. Ama, aslında kendileri de Türkiye rejimiyle işbirliği yaparak bunu onaylamışlardı.

Teddy John Frank

Selam olsun ezgisinde özgürlük olana!

Kürdistan sanatında ulusal kurtuluşçu bir kurumumuz: HUNERKOM

Selam olsun gözlerinde hasret, künyesinde namus okunanlara! Selam olsun dilinde türkü, türküsünde yiğitlik dolaşanlara! Selam olsun yüreğinde sevda, sevdasında gelecek taşıyanlara! Selam olsun yaşamında kavga, kavgasında özgürlük olanlara!

Sömürgeci güçlerin Kürdistan müziği ve foklorü üzerindeki yozlaştırma, kendi ulusal kimliğinden koparma çabaları özellikle cumhuriyet döneminde birlikte yoğunluk kazanmıştır. Türk sömürgeci devleti, Kürt ulusunun tüm ulusal gelişmesini yoketme planları yaparken, çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Bir yandan hazır değerleri biraz revizyona uğratarak kendi malı gibi gösterirken, diğer yandan Kürdistanlı sanatçıyı Türk dilinde eser yapmaya zorlamaktadır. Bu durum, ulusal bilince sahip olmayan ve biraz pohpohlama, biraz da maddi imkan temin edilince her kalıba sokulmaya hazır unsurların şahsında çokça görülmektedir.

İşte, tüm bu sorunları siz okuyucularımızla tartışmak ve bilgilendirmek için ulusal kültürümüzü geliştirme, derleme sorumluluğunu almış HUNERKOM'la söyleştik. HUNERKOM temsilcisinin sorularımıza verdiği cevapları değerlendirmelerinize sunuyoruz.

Berxwedan: *HUNERKOM'un kuruluş amacı nedir, kaç yılında kuruldu?*

HUNERKOM: Bu imkanı verdiğiniz için öncelikle sizlere teşekkür ederiz. HUNERKOM Kürt kültürünü, Kürt halkının gerçekliği temelinde derleyip toplamak ve bunları halkımıza sunmak için kuruldu. Görevi halkımızın kültürüne sahip çıkmak, birliğini pekiştirmek ve mücadeleye katkı sunmaktır. Ülke dışında kurulan bir kurumdur. Hedefi Kürt sanatçılarının birliğini sağlamak, sanatı ve sanatçıyı devrimin hizmetine sokmak, bu alanda mevcut potansiyeli ulusal kurtuluşçu bir ruh etrafında toplayarak halk gerçekliğimizle bütünleştirmektir. Bu nedenle 1983 yılında Almanya'nın Köln şehrinde kuruldu. Aynı yıl kongresini yaparak çalışmalarına başladı. HUNERKOM'un görevi yalnız türkü söylemek, folklor oyunları sergilemek değildir. Birliğe, bütünlüğe, bağımsızlığa hizmet etmek, katkı sunmaktır. Gerçek kültürümüzü gün ışığına çıkarmak, derleyip toplamaktır.

Berxwedan: *Kürdistan tarihi sömürgeci egemenlik altında geçmiştir ve düşman kültürümüzü tar u mar etmiştir. Siz bu konuda ne yapmayı hedeflemişsiniz ve ne gibi araştırmalar yapmaktasınız?*

HUNERKOM: Evet sömürgeciler Kürdistan kültürü üzerinde buyük tahribatlar yaratmışlardır. Her şeyden önce bunların tarihine bakmak gerekir. Etki etme kapasitesi mevcut mu değil mi, bunu bilmek gerekir. 1919'lara kadar etkisi azdır. Türkler Mezopotamya'ya geldiklerinde zora dayalı bir işgale girişirler, bu bugün de böyledir. Bizim kültürümüzü etkileyebilmeleri için kendi kültürlerinin zengin olması gerekir. Alternatif bir kültürün olması gerekir ki, biri diğerini etkileyebilsin. Kültürümüz yoğun bir şekilde çalınıp çırpılmasına rağmen, orijinalitesinden bir şey kaybetmemiştir. İşte HUNERKOM'un kuruluş amacı, bu hedeflerle kendi kültürümüze sahip çıkmaktır. Bugüne kadarki kültürümüzü derleyip halkımızın ulusal kurtuluşuyla bütünleştirmektir. Bunu az da olsa başardığımıza inanıyoruz, halkımızın duygu ve düşüncelerine yetersiz de olsa tercüman olabildiğimizi düşünüyoruz. Yani kendi kültürümüze sahiplik yolunda önemli adımlar atılmaktadır. HUNERKOM olarak büyük özelliğimiz de, Kürdistan'ın dört parçasını kültürde temsil etme yolunda attığımız önemli adımlarımızdır.

Berxwedan: *Kürdistan'ın dört parçaya bölünmüşlüğünden dolayı, her parçasının ayrı bir kültürel yapısı söz konusudur ve çoğu sanatçı da egemenlere övgü dizmekten başka bir iş yapmıyor. Aynı zamanda olumlu yönleri olanlar da vardır. Siz kimleri olumlu buluyorsunuz, kimleri sanatçı statüsünde görüyorsunuz?*

HUNERKOM: Evet, bu önemli bir sorudur. Sömürgeciler kendi sanat kavramlarını sürekli halkımıza dayatmıştır. Kültürümüzü devşirmeyi en iyi yapana sanatçı denmiş. Tarihimize baktığımızda sanatçılar krallara, padişahlara, sömürene övgüler dizmişlerdir. Kendi kültürlerini düşmanın hizmetine sokmak için adeta yarışmışlardır. Bu da gerçekliğimizi çarpıtmıştır, sömürüyü palazlandırmıştır. Sanatçı ağanın, beyin, ezenin yaşamını dile getirmiştir. Ve bunlara en büyük sanatçı denmiş. Dikkat edilirse eski türkülerde sık sık ağa, bey, paşa ismi geçmektedir. Örneğin: Her ne kadar Hesenê Cizrawî, Îsa Berwarî Kürtlük temelinde ezgiler söylemişlerse de, daha çok feodallere hizmet etmişlerdir. Türkülerinde hüzün, kadercilik, zayıflık temaları yoğun işlenmiştir. Elbette bunların halkımıza olumsuz etkileri olmuştur. Nice destani miras unutulmuş, görmemezlikten gelinmiştir. Hesenê Cizrawî güzel söylemiş, ama bilinçli, amaçlı değildir, mirası yok denecek kadar azdır. Sanatta birçok tema işlenmiştir. Mevlüt temasının işlendiği ezgilerde çok yandan düşmanın çizdiği çerçevede sanat yapılmıştır. Bugün eski türkülerimizin çoğunu söyleyemiyoruz, çünkü halk gerçekliğimizden kopuk türkülerdir. Sanatçı, kendini düşündüğünden dolayı, olumlu bir mirası geleceğe bırakmamıştır. Elbette olumlu miras bırakanlar da var, ama oldukça az bir kesim. Örneğin; Feqiyê Teyran, Mihemed Arifê Cizrawî. Bunlar olumlu miras bırakanlardır. Mem û Zîn, Siyamend û Xecê gibi önemli eserler de var. Bunlar halk gerçekliğimizi dile getiren eserlerdir. Tabii dört dörtlük olmasalar da yararlanılabilinecek eserlerdir.

Berxwedan: *Dört ayrı parçada birbirinden farklı kültürel şekillenme var. Bu durumdan kaynaklanan zorluklar nelerdir, bu konuda ne gibi çalışmalarınız var?*

HUNERKOM: Ülkemizde neye el atılırsa atılsın, mutlaka zorluklarla karşılaşılır. Ama bugün bu sorunlar mücadele içinde çözülüyor. Amacımız en doğruyu, en güzeli vermektir, yaratmaktır. Elbette çalışmalarımız tam oturmuş değil. Bize göre tüm sorunlar mücadele içinde çözülecektir. Örneğin bugün HUNERKOM'un kasetleri dört parçada da dinleniliyor, seviliyor. İşte bu gerçeklik bölünmüşlüğün bugün artık bir anlam ifade etmediğinin, düşünce ve duygu birlikteliğinin çok sağlam bağlarla sağlandığının en somut örneğidir. Yine Dimilîce (Zazaca), Soranîce kasetler çıkarılıyor. Bir bölge diğer bir bölgenin lehçesinden anlayamayabiliyor, ama buna rağmen yaratılan siyasi birlik bu sorunu ortadan kaldırmaktadır.

Berxwedan: *Peki Kürdistan halkı için sanatçının önemi nedir, siz kendi rolünüzü ne kadar yerine getirebildiniz?*

HUNERKOM: Bir ulusun kurtuluş sürecinde kültürün, sanatçının önemi büyüktür. Örneğin; SSCB'de sanatçılar, aydınlar büyük roller oynamışlardır. Elbette biz kendimizi kandırmamalıyız; koşullarımız farklıdır, taklitçilik yapamayız. Devrimci sanatçı, devrimci sanatçıdır ama, koşullar farklı olunca fedakarlık oranı da değişir. Sanatı ne çok büyütelim, ne de olduğundan küçük görelim, biz bunun gerekliliğine ve önemine inanıyoruz. Biz bağımsızlığa doğru atılan adımlarda kendi görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmeye çalışıyoruz. Bir ordunun görevini yapabilmesi ve zafere gidebilmesi için, bu ordunun kendisini inşa etmesi gerekiyor. Kendisine atfedilen rolü yerine getirmek zorundadır. Özellikle tarihi ülkemiz gibi olan ülkelerde bu nasıl olur? Bu çalışma ne kadar önemlidir? Görevleri nedir? Bunu iyi bilmek, iyi görmek gerekir. Halk için, bağımsızlık için sanat yapılmazsa, sanat sanat olmaz. Halkımızın önemli sorunları var. Bunlar işlenmeyince sanat neye yarar? Halkı mücadeleye kanalize etmezse, neye yarar o sanat. İşte, bizim çalışmalarımız bu gerekleri yerine getirmeye yöneliktir ve amacımız devrim ruhu ile bütünleşmektir. Burada sanatçı nasıl çıkmalıdır, sorusu akla gelmeli. Örneğin; Ehmedê Xanî, Faqiyê Teyran büyük ozanlardır, bundan böyle de büyük sanatçılar çıkacaktır. HUNERKOM'un görevlerinden biri de budur. Sanatçı ve sanat yaratmadır. Ülkemizde sanatçı nasıl ortaya çıkar? Her şey gelişmekte olan ruha bağlıdır. Buna doğru ve özlü yaklaşılırsa ve sanatçı ahlaki, siyasi, kültürel şekillenmesini bu ruhla bütünleştirirse, bizde sanatçı olur. Bir sanatçı yaşamalı ve yaşatmalıdır gerçekliğimizi. HUNERKOM'un kurucularından olan Ozan **Sefkan (Celal ERCAN)** yoldaş bu ruhun temsilcisidir, bir sanatçı bizde nasıl olurun en yüce temsilidir. Amacımız **Sefkan**'ın çizdiği hedefe ulaşmadır.

Berxwedan: *Sizce sanat nedir, sanatçı kimdir?*

HUNERKOM: Önemli bir soru. Sanat kültürün önemli bir parçası, kültür bir halkın gerçekliğidir. Bu bizde nasıl dile geliyor, bunu da açacağız. Sanatçı da bunu işleyen, dile getirendir, ama kurallarına göre, gerçekliğine göre getirendir. Sanat toplumun düzeyini belirler. Dünya devrimleri tarihinde bu açık bir şekilde dile gelmiştir. Sanatçı buna basit bakamaz. Sanatın birkaç türkü söylemekle alakası yok. Birkaç enstrüman çalmakla da alakası yok. Sanat bir halkın gerçekliğinin dile getirilişidir. Özellikle bu Kürt halkı için çok daha geçerlidir. Sanat kişilere değil, toplumlara verilen hizmettir. Sanat ve sanatçı, halk ve sanatçı etle tırnak gibidir. Bizim için bu böyledir. Bir şehit ozanımızın sözleriyle sözlerimize devam etmek isteriz. Ozan Dijwar şöyle derdi: *"Ben yalnız sanatçı değilim, hem sanatçıyım hem de savaşçı."* Bu bizim gerçekliğimizdir. Bizde sanatçı böyle olursa sanatçı olur, buna inanırsa sanatçı olur. HUNERKOM sanatı ve sanatçıyı böyle tanımlar. Eğer sanatçı en zor koşullarda halkının temsilini yapamıyorsa ve sesi olamıyorsa sanatçı olabilir mi? Eğer bir sanatçı kendi halk gerçekliğini ifade edemiyor ve temsil edemiyorsa o ne sanat yapandır ne de ürettiği sanattır. Sanatçının kişiliği sağlam olmalıdır. Toplum ve devrim kendisinden yararlanmalıdır. Sanatçının bağlı kalması gereken ilkeler olmalıdır. Bunlara uymaz ve sömürenin bir aleti olursa, o sanatçı olamaz. Biz sanatı ve sanatçıyı böyle değerlendiriyoruz. Bugün Kürdistan'da sanat bir ticaret aracı olarak kullanılıyor; kendilerini satıyorlar, sanatı satıyorlar, utanılası bir durum. Halkın öz kültürünün içini boşaltıyorlar. Bu halkımıza ihanettir, saygısızlıktır. Siyasi olarak özel savaşın önemli bir kolunu teşkil etmekteler böyleleri.

Berxwedan: *Evet, yanılmıyorsam Nûrî Dêrsimî'nin bazı şiirlerini ezgi yaptınız. Yine Feqiyê Teyran'ın tarihten günümüze gelen eserlerinde örnek alınması gereken yönler vardır. Siz bunu nasıl değerlendiriyorsunuz, Cigerxwîn ve Aram hakkındaki düşünceleriniz nedir?*

HUNERKOM: Eski Kürt ozanlarından Feqiyê Teyran büyük ozanlardandır. Feqiyê Teyran, Ehmedê Xanî, Meleyê Cizîrî, Elî Herîrî gibilerinin örnek alınması gereken yönleri çoktur. Yüzlerce eserleri zaman içinde kaybolmuş bu ozanlarımızın. Ne kadar yetersiz yönleri olsa da büyük değerler, eserler yaratmak gibi çabaları olduğundan Kürt sanatında, edebiyatında tartışmasız, örnek alınmaları gereken sanatçılarımızdır. M. Nûrî Dêrsimî, Dêrsim isyanındaki direnişçi özelliğiyle tanınır. Bu direnişçiliği inkar edilemez, ne büyütülmelidir ne de küçültülmeli. Olumlu bir mirası ardında bıraktı ve bizlere katkılarda bulundu. Cigerxwîn, Osmanlı imparatorluğu sonrası ortaya çıkan büyük bir ozanımızdır. Kürdistan tarihinin bu acılı döneminde Cigerxwîn gibi bir ozanın çıkması oldukça önemlidir. Cigerxwîn'ın öyle bir tarzı vardı ki, halkın değerlerini halktan alırdı ve yine onu aynı ustalıkla halka verirdi. Kullandığı dil, işleme tarzı muazzamdır. Büyük bir ustadır. Ozan Aramê Tîgran, tarih boyunca Ermeni ve Kürt halkının hep içiçe bir yaşam sürdürmesinin ürünüdür. Bu iki halkın dostluğu önünde TC, büyük oyunlar hazırladı. Kürt ve Ermeni halklarını birbirine kırdırtmaya çalıştı. Her şeye rağmen Ermeni halkıyla kardeşlik bağlarımız vardır, ve bunu daha da geliştirmeyi istiyoruz. Aramê Tîgran da buna hizmet ediyor. Ermeni katliamından ozan Aram'ın ailesini Kürtler korumuştur. Babasının kendisine vasiyeti var. Yaşadığı sürece Kürt halkına dost olması ve Kürt halkının sorunlarını dile getirmesini ondan istemiştir. Aram bunu yerine getirmeye çalışıyor. 3 yıl önce HUNERKOM'la ilişkiye geçti. Bugün de şunu belirtmekteydir: *"Kürt ve Ermeni halklarının kardeşliği daha da güçlendirilmeli ve ilerletilmelidir."* Biz de aynı düşünceleri paylaşıyoruz. Bu konuda HUNERKOM'a düşen görevleri, HUNERKOM yerine getirecektir.

Berxwedan: *Siz Türk sanatını ve sanatçısını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

HUNERKOM: Şimdi bu sorunuzu cevaplamak için TC tarihine biraz bakmak gerekir. TC'nin tarihsel gelişiminde sanat olayı nasıl gelişmiştir, sanatçıya verilen değer, giydirilen elbise nedir? Öncelikle buna bakmak gerekir. TC'nin kültürü nereden geliyor, hangi temellere oturtulmuştur? Aslında bu açık bir şekilde görülmektedir. Durumu gerçekçi değerlendirmek gerekir. TC başka halkları katletmekten kültür diye bir şeyi geliştirmeye ve-

ya yaratmaya zaman bulamamıştır. Türk egemenleri Orta Asya'dan geldiklerinde at sırtındaydılar. Gasp, talan, vurup kırmadan başka bir ya şamı hiç mi hiç tanımıyorlardı. Gelişmeye açık bir yaşama katkısı olmayan bir tarihi mirasa sahip olan TC'nin, sanat ve sanatçı yaratmasına da imkan yoktur. Var olduğunu iddia ettikleri kültürleri bir analizden geçirilirse, kendisine ait olan çok az şeyin olduğu görülecektir. Başka halklardan çalınan ve çalınanın da çok ilginç bir şekilde çarpıtılması gerçeği görülecektir. M. Kemal, özellikle Kürdistan'dan ozanlar getirerek, Kürt kültürünü bunların eliyle devşirmeye çalışmıştır. Bunlardan biri Celal Güzelses adlı kişidir. M. Kemal bizzat buna "Şark bülbülü" ismini takar. Celal Güzelses bir bütün olarak Kürdistan'ın tüm ezgilerini Türkçeye çevirir. Hatta isyanlar döneminde kullanılmak için Hacî Kadirê Koyî ve Cîgerxwîn tarafından yazılıp bestelenen marşlar bile, Celal Güzelses tarafından Türkçe'ye çevrilir ve şimdi bunlara "Mehter Marşı" deniliyor. Evet, bu denli bir talan ve asimilasyon çabası vardır.

Bunun için diyoruz ki, bizim kültürümüz dedikleri kültür iyi araştırılmalı, birçok şeye yapıştırılan etiketin tamamen sahte olduğu görülecektir.

Ziya Gökalp, Yaşar Kemal gibileri buna araç olmuşlar. Yani bu konuda yetenekli olanlara ve bu yeteneklerine hırsızlık yeteneklerini de katanlara bu iş yaptırılmıştır. Yine örneğin Yunan müziğinden devşirilen ve Türk sanat müziği olarak adlandırılan bir müzik türü vardır. Bu müzik aslında Yunan saray müziğidir, Yunanlılara aittir. Son dönemde Arap müziği de değişime uğratılarak bir arabesk türü müzik yaratılmıştır. Nereden bakılırsa bakılsın, çalınıp çarpılan bir kültür olayı görülecektir ortada.

Berxwedan: *Özellikle son dönemlerde birçok Kürt kökenli sanatçı ezgilerimizi Türkçe söyleyerek ticaret yapmaktadır. Bunların aynı zamanda özel savaşa katkıları oluyor, sizce bu ne ölçüdedir, bu konudaki düşünceleriniz nedir?*

HUNERKOM: Şimdi daha önce de belirttik, TC'nin devlet temeli bilinen devlet temellerinden farklıdır. Edebiyat, kültür, ve sanattaki temelsizliğinden dolayı, çalıp çırpmayla beslenmiştir. Bu temelsizlik, aynı zamanda TC felsefesinin ve siyasetinin de temeli olmuştur. TC bugün neden Kürt dilini serbest ettiğini açıklama ihtiyacını duyuyor? Buna iyi bakmak gerekir. TC tam bir siyasal, askeri ve toplumsal çöküş halindedir. TC'de bir şey yok ki dışa bağımlı olmasın. Böyle bir konumda olan bir devlet, kendine has bir kültürü geliştirebilir mi? Bir sefer asalakça yaşamaya alışmıştır. Üstelik TC'nin eski gücü de kalmamıştır. Kürdistan halkı tümden karşısında durmaktadır. Gerilla hergün büyük darbeler vurmaktadır. Kürdistan'da otoritesinde kapatılması imkansız gedikler açılmıştır ve bu gedikler her gün biraz daha genişletiliyor. İşte tüm bu nedenlerden dolayı TC, sanatı ve sanatçıyı da kirli özel savaşının bir kolu haline getirmiştir. İbrahim Tatlıses kimdir, necidir? Bizce oldukça zavallı biridir. Faşist rejimin bir kuklası durumundadır. 12 Eylül sonrasında bu zavallılık, daha geniş bir kesimi kontrol altına aldı. Küçük Emrah'a arabesk söyletiliyor, İbrahim'e halk türküleri söyletiliyor, Burhan Çaçan ve benzerlerinin durumu da öyledir. Bunların üstlendiği misyon halkımızın mücadelesi önünde engel olmaktır, tabii Kürt kültürünün çalınmasıyla. Diğer yandan şu da bilinmelidir ki, dilimizin serbestisi olayı tamamen Kürdistan'daki mücadelenin zorlamasıyla sağlanmıştır. Devlet bu konuda serbestiden bahsederken, bu tür şeylerle mücadeleyi frenlemenin hesapları içinde olmaktadır. Tabii bu hesaplar, onlar açısından gülünç hesaplardır, utanç vericidir. TC'nin böyle yollara başvurması, içinde bulunduğu gerçeğin en iyi izahıdır.

Yine, son dönemlerde ezgilerimiz daha büyük bir hızla tamamen özünden boşaltılarak Türkçe'ye çevriliyor. Bunda Kürt kökenlilerin özellikle kullanılmasının bir nedeni ise, gırtlak sesleri Kürt olmayan sanatçıların çok zor yapabilmesidir. Ve dolayısıyla Mehmet Şah, Beşir Kaya gibileri yaptıklarıyla, doğrudan bir özel savaş elemanı görevini yapıyorlar. Böylece Kürt halkına karşı büyük suçlar işliyorlar, ve bu da devlet eliyle yaygınlaştırılmaktadır.

Berxwedan: *Sizin devrimci Türk sanatçılarıyla ilişkileriniz var mı, onlardan beklentileriniz nelerdir?*

HUNERKOM: İlişkilerimiz vardır. Ayrıca kapımız tüm sanatçılara açıktır. Yani hangi halktan olursa olsun, halkı için yüreği çarpıyorsa bizim için yeterlidir. Mücadelemiz yalnız Kürt halkı için değildir, tüm ezilen halkların mücadelesidir. HUNERKOM bu mücadelenin bir parçasıdır. Zamani, Şah Turna vb. ile ilişkilerimiz vardır. Hala şovenizmin etkisinde olanlar da var, ilkel milliyetçi etkiler altında kalanlar da var. Kendi kişisel kaygılarıyla yaşıyanlar da var. Her şeye rağmen ülkesi ve halkı için bir şeyler yapmak istiyenlerin yeridir HUNERKOM diyoruz.

Berxwedan: *Yani şunu diyebilir miyiz: Özelde Kürdistan halkının, genelde ezilen halkların kültür birliğidir HUNERKOM?*

HUNERKOM: Evet. Çeşitli ülkelerin sanatçılarıyla ilişkilerimiz vardır. Örneğin; Almanya, İspanya, Yunanistan, Kıbrıs, Fransa, SSCB vb.

Berxwedan: *Peki HUNERKOM'un dışındaki Kürt kökenli sanatçılara nasıl bakıyorsunuz, yani kısaca bu Kürt sanatçıların görevleri nelerdir?*

HUNERKOM: Her sanatçı, her yurtsever için bir çağrımız vardır. Hiçbir zaman ulusal çıkarlar kişisel çıkarlarla kıyaslanmamalı. Bugün ülkemizde olanlar karşısında duyarsız kalınmamalıdır. Belki eskiden bu tür yaklaşımlar bir sanatçıyı belli bir yerde tutabilirdi, ama bugün her şey ulusal değerlere bağlılıktadır. Bir ev sahibi olma olayı kurtuluş değil, olamaz. Vatan sorunumuz vardır. Ülkesi olmayanın evi de olamaz. Halkın sorunlarıyla yaşayan sanatçı olmak gerekmektedir. Halktan uzak, ülkeden uzak, savaştan uzak kalıp birlik oluşturalım demek, olur şey midir? Birlik halkla yapılır, ülkeyle yapılır, savaşta yapılır, başka birlik olur mu ki? İltica tüccarlarıyla, mültecilerle birlik olmaz, bunu iyi bilmek gerekir. Yine, sanatçı serbesttir, kendi hayatını yaşar denmemelidir, zira bunda bir diyalektik terslik var. Başsız vücut olur mu hiç? Elbette olmaz! Böyle yaşamak isteyenler, bizce kafasız oldukları için de, hergün bir duvara toslarlar. Ne yazık ki ülkemizde de bunun ticareti yapıldı, yapılmak isteniyor. Bugün de bunu devam ettirmek isteyenler var. Bu durum düşmanın yüzyıllarca sanatı ve sanatçıyı bir meta olarak görmesinden, kendi sömürüsünün şakşakçısı olarak görmesinden ileri gelmektedir.

Bu durum Avrupa alanında daha da yaygın yaşanmaktadır. Kürdistan halkının gecelerine çıkmak için pazarlık ediliyor. Utanılası bir durum. Bu mazlum halk oluk oluk kan dökerken böyle tutumların sahibi olmak kabul edilemez. Başsız vücudun en iyi örneği işte bu sanatçının ilkelere ihaneti oluyor. Kürdistan'da bugün binlerce insanımız ayaklanıyor, dolayısıyla gerçek sanatçının yeri halkının yanıdır. Eğer yer alınamıyorsa, nerede kaldı sanatçılık, insanlık, sanatçının en erdemlisi? Tersinin baskının yanında yer almak olduğu bilinmelidir. Eğer halkın yanında yer alınmıyorsa, halkın siyasetinin karşısında da yer alınmalıdır. HUNERKOM bu röportaj vesilesiyle, tüm sanatçılara bir kez daha çağrıda bulunuyor: Halkımızın yanında yer alalım!

Berxwedan: *Bugün Kürdistan'da zorlu bir savaş verilmekte ve düşmanın karakteri de bilinmektedir. Oldukça önemli bir süreçten geçilmektedir. Şimdi HUNERKOM bu sürece ne kadar cevap verebilmiştir?*

HUNERKOM: Kürdistan'da bir yemek yapılıp yendi mi, tadı çok güzel olur, ama burada aynı yemek biz Kürtlere çok tadsızdır. HUNERKOM ülkede bir kuruluş olsaydı, elbette çok daha farklı olacaktı. Çünkü kültür, halkımızın temel bir parçasıdır. Bizim de esas kaynağımız ülkedir, Kürdistan'dır. Tüm çalışmalarımız ülkeye yöneliktir. Cephe kongremize doğru giderken bir kez daha çalışmalarımızı gözden geçirmekteyiz. Elbette döneme denk düşen bir çalışma yaptık diyemeyiz. Eksikliklerimiz, yetersizliklerimiz vardır. En büyük eksiklik de kurumlaşmayı yapmadığımız, döneme cevap verebilecek bir çalışma temposuna ulaşmadığımız gerçeğidir. Elbette yetersizlikler var ve bunların gerekçelerini şu veya bu nedene bağlamadan kendimizi ve çalışmalarımızı gerçekçi bir eleştiriden geçiriyoruz ve temel eksikliğin de, bizden kaynaklanmakta olduğunu biliyoruz. Cephe kongresine doğru giderken HUNERKOM kendini yenileyerek, döneme denk düşecek bir çalışma temposuna kendisini ulaştırmak zorundadır ve tüm çabalarımız da bu yönlüdür. Dönüp geriye baktığımızda kendimizi netçe görebiliyoruz. Yani HUNERKOM'a atfedilen rolün tam oynanmadığı bir gerçektir. İşte tüm bu yetmezliklerin bilincinde olarak, savaşımızı çalışmalarımızla kitlemize taşırma rolünü en iyi şekilde oynamamız gerekir ve bunu başarmak zorundayız. Kürdistan halkının öncüsü PKK'nin verdiği destek ve güçle, HUNERKOM'un bunu başaracağına inanıyor, sesimizi duyurma imkanı verdiği için de **Berxwedan**'a teşekkür ediyoruz.

Değerli okuyucularımız,

Sizlere her bakımdan daha kaliteli ve doyurucu bir Berxwedan sunabilmek amacıyla yeni yılla birlikte yapacağımız düzenlemeler için eleştiri ve önerilerinizin bizlere yol göstereceği ve yardımcı olacağı inancındayız.

Bunun için her okuyucumuzun aşağıdaki anketi doldurarak en geç 30 Kasım 1991 tarihinde elimize ulaştırmalarını diliyoruz.

Berxwedan

Rojnameya Kurdî û Tirkî

OKUYUCU ANKETİ

ULUSAL VE SOSYAL KİMLİK

1- Milliyetiniz: ....

2- Ana diliniz: ....

3- Yaşınız: ....

4- Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek

5- Mesleğiniz: ....

6- Öğrenim durumunuz: ....

7- Bildiğiniz yabancı diller: ....

....

8- Çalışıyor musunuz: ☐ Evet ☐ Hayır

9- Ortalama aylık geliriniz: ....

BERXWEDAN'IN İÇERİĞİ VE BİÇİMİ

10- Berxwedan'ı bir bütün olarak nasıl görüyorsunuz?

....

....

11- Yazım dilini ve anlatımını nasıl buluyorsunuz?

....

....

12- Yazı ve fotoğraf dizimini nasıl buluyorsunuz?

....

13- Fotoğraf sayısı için ne diyorsunuz?

☐ Az ☐ Çok ☐ Yeterli

14- Berxwedan'ın Kürdistan, Avrupa ve Dünya haberlerini yeterli buluyor musunuz? Eğer hayır ise hangileri?

☐ Kürdistan ☐ Avrupa ☐ Dünya

15- En çok beğendiğiniz ve sürmesini istediğiniz sayfalar sırasıyla hangileridir? (Kutulara sırasıyla rakam yazınız)

☐ Kahramanlık sayfası ☐ Kültür sayfası

☐ Yorum sayfası ☐ Dünya haberleri

☐ Kürdistan'dan savaş haberleri

☐ Okuyucunun kaleminden

☐ Avrupa haberleri ☐ Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

☐ TC uygulamaları ☐ Röportajlar

☐ Cezaevi mektup ve yazılar

☐ Gerilla mektupları ☐ Çocuk sayfası

16- Berxwedan'da beğenmediğiniz sayfalar var mı, hangileri?

....

....

17- Berxwedan'da ağırlıklı olarak yer verilmesini istediğiniz konular var mı, hangileri?

....

....

DEVAMI ARKA SAYFADA

Eskişehir vahşetine hayır...

Baştarafı 13. sayfada

tarihli bir mektupla Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a seslenerek, *"Türkiye'deki Kürtler ve özelde tutsaklar"* hakkında büyüyen endişelerini dile getirdikten sonra, *"Görülüyor ki, yaşam koşulları hızla kötüleşmektedir ve Kürt kültürü ile etnik Kürt kimliğini savunanlara karşı Türk yetkilileri tarafından ciddi bir şekilde baskılar çoğalmakta ve toplu tutuklamalara, kötü muameleye ve işkenceye yol açılmaktadır"* diyen Flaman Sosyalist Partisi Başkanı Frank Vandenbrocke, *"Artan baskı ve Kürt halkının haklı istemleri karşısında dünya ne sessiz ne de lakayt bir tutuma girebilir"* şeklinde tepkilerini açıklamaktadır.

Flaman Sosyalist Partisi Başkanı, ayrıca Sosyalist Enternasyonal'in Genel Sekreteri'ne de gönderdiği aynı tarihli bir mektupla gelecek Sosyalist Enternasyonal İnsan Hakları Komitesi Toplantısı'nda veya Sosyalist Enternasyonal'in komisyon toplantısında Türkiye'nin Kürtlere yaptığı baskı ve işkence uygulamalarını yeniden gündemlerine almalarını istemektedir.

ERNK'nin açıklaması

Bu arada ERNK Avrupa Örgütü de bir açıklama yaparak; halka yönelik şiddet uygulamaları ve katliamların bir parçası olarak zindanlarda yeni ölümlerin provalarının yapıldığını belirttikten sonra tutsaklara savaş esiri statüsünün tanınmasını ve devrimci-demokrat, ilerici kişi ve kuruluşların ancak aktif destekleriyle TC'nin bu yeni katliam planlarına dur denilebileceğini belirtip istemlerini şöyle sıralıyor:

"1- İnsanlıkla bağdaşmayan Eskişehir ölüm hücrelerine hiçbir insan konulmamalı.

2- TCK 125. maddeden yargılanan devrimciler, savaş esiridir. Ya savaş esiri muamelesine tabi olmalılar ya da serbest bırakılmalılar.

3- Eskişehir'e yapılan sürgünler lağvedilmelidir.

4- Cezaevinde insanca yaşam koşulları sağlanmalıdır.

5- Avrupa devletleri TC'ye sundukları askeri, ekonomik ve siyasi desteği kesmelidir."

Düşman ne yapıyor?

TC'nin Adalet Bakanı Suat Bilge özel savaşın ve TC faşizminin tam bir kuklası. 12 Mart askeri hükümetinde de Adalet Bakanlığı yapmış ve kendi döneminde Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan gibi devrimcilerin idamını gerçekleştirmiş biri. Suat Bilge giderayak devrimcilere karşı olan kinini boşaltmak ve devlete yaranmak sevdasıyla bir taşla iki kuş vurmayı tasarlıyor.

Zaten bu amaçla 1991 Nisan'da çıkartılan Anti-Terör Yasası ve bu yasanın 16. maddesi ona bu olanağı veriyor.

Ancak sözkonusu olan sadece bu kadar değildir. Bir yandan gün be gün yaygınlaşan ve gelişen gerilla mücadelesi ve yükselen serhildanlar düşmanı çözümsüzlüğe itip daha bir kudurganlaştırırken; öte yandan tasarımlarının boşa çıkması karşısında ne yapacağını şaşırmış durumdadır. Düşmanın zindana yönelik bu uygulamalarının altında hiç şüphesiz PKK'nin yenileştirici, dönüştürücü, topluma, mücadeleye ve insanlığa kazandırıcı özünün geçtiğimiz aylarda gerçekleştirilen Zindan Direniş Konferansı'yla sergilenmesinin de payı var. Yıllardır zindanlarda gece-gündüz baskı ve işkence altında tutarak rehabilitasyona uğratmaya çalıştığı tutsakların, düşmanın bu oyununu boşa çıkartarak bir konferansta bir araya gelmeleri ve TC sömürgeci faşizmine karşı intikam yemini içmeleri TC'yi oldukça ürkütерек, elinde kalanların imhasına yönelik hesaplar içine girmesini getirdi.

TC, aslında gündeminden hiçbir zaman tutsakların imhasını çıkartmadı. Yüzlerce idam dosyasının bu amaçla hala mecliste bekletildiği de bilinmektedir. Ne var ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesi, düşmanın bu hevesini kursağında bir hülya olarak bıraktı. Ve gerçekleşen Zindan Direniş Konferansı da onun bu yönlü hayallerinin sonunu getirdi. Ne kadar çırpınırsa çırpınsın kendini kandırmaktan ve insanlıktan tecrit olmaktan öte bir çaba sahibi olamayan TC'nin ve tükenen özel savaşının, zindanlara yönelik bu son hamlesi ve zindan direnişçilerinin kararlı karşı koyuşları, Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak desteği ve dünya ilerici insanlığının sağduyulu yaklaşımlarıyla boşa çıkartılacak ve yenilgiyi yaşamaktan kurtulamayacaktır.

Kampanyamız kölelikten...

Baştarafı 17. sayfada

Düşman da bu gücümüzü biliyor. Hatta yürüttüğümüz bu kampanyaların kendisi için ne kadar öldürücü olduğunu biliyor. Bundan ötürü de birçok provokasyonlar Avrupa zemininde geliştiriliyor. Düşmanın en ileri temsilcileri şimdiye kadar Avrupa'da yürüttüğümüz kampanyalara ilişkin çok şeyler söylemiştir. Avrupa devletlerinin bu faaliyetlerimizi engellemesi için birçok pratik-diplomatik faaliyetler yürütmüştür. Ve günümüzde, bu aylarda bunu yoğun bir şekilde gerçekleştirmektedir. Hem devletler nezdinde böyle bir çabayı yürütüyor ve hem de burada faşist çevrelerden örgütlendirilmiş şovenist bazı kesimler aracılığıyla, yürüttüğümüz kampanya faaliyetlerimizi provake etmek istiyor; sahte ifadelerle, sahte belgelerle Avrupa polisine sürekli başvurarak Avrupa devletleri ile bizi karşı karşıya getirmek, Avrupa devletlerini üzerimize sürmek istiyor. Gerçekte ise biz kampanyamızı kendi öz varlığımız, öz mücadelemizle bir onur olayı olarak geliştirirken hiç kimseye bir dayatmada bulunmuyoruz. Herkes gönüllüdür ve özellikle kendi insanlarımızdan bunu talep ediyoruz. Kürt insanından, Kürdistanlı insandan talep ediyoruz ve bu bizim doğal bir hakkımızdır. Gönüllü bir biçimde bunu geliştiriyoruz. Yine yabancı çevreler olsa da ancak dost, demokrat, ilerici kesimlerden gönüllü temellerde bir dayanışma biçiminde geliştiriyoruz. Yani kimseye zoraki bir dayatmamız yoktur. Olmadığı halde Türk sömürgeciliğinin buradaki, Avrupa'daki ajanları ve uşakları aracılığıyla sürekli zorla sanki toplatılıyormuş gibi bir hava estirilmeye çalışılmaktadır. Hatta bunun için bazı senaryolar bile geliştirilmektedir. Düşmanın bu rahatsızlığı, bu gocunması bile bizim bu çalışmamızın önemini ve anlamını aslında ortaya koyuyor. Demek ki, biz bu noktada düşmanın zayıf bir yanına vuruyoruz veya düşmanı bu kadar zorluyoruz ki, düşman bu kadar gocunuyor ve bu kadar çaba içerisine giriyor. Düşmanın yaklaşımından da bu çalışmamızın önemi böylece ortaya çıkmaktadır.

Yurtsever insanlarımız bu kampanyamızın anlamını, önemini bu biçimde birçok gelişmeden çıkarabilir, anlayabilir. Yukarıda izah ettiğimiz gibi bu bir yurtseverlik görevidir, bu bir Kürdistan'da insan olmanın koşuludur. Bu bir devrimci faaliyettir, yurtsever bir çalışmadır, bir nevi eylemdir. Bir yurtsever ekonomik inşa hareketine katılma olayıdır. Bir yurtseverlik görevidir, çalışmasıdır, çabasıdır. Bu kadar anlamlıdır. Yani böyle sıradan bir yardım, birkaç kuruş verme olayı hiç değildir. Bu yürüttüğümüz kampanya faaliyeti, bir yeniden kendine gelme, bir yeniden eski dağınık konumdan ve durumdan çıkma operasyonudur aslında.

Bu tarzda bütün yurtsever Kürdistanlıların yaklaşımı, anlayışı, mezhebi, dini ne olursa olsun insanlarımızın bir birlikteliği gelişmektedir ülkede. Bir ulusal birlik olayı yaşanmaktadır. Tarihimizde ilk olarak bir ulusal şekillenme, ulusal örgütlenme bu düzeyde devletleşerek gelişiyor. cinsiyet, mezhep, farkı gözetilmeksizin yurtseverlik, ulusallık temelinde geliştirilen bu birliğe biz herkesi, bütün Kürdistanlıları davet ediyoruz. Ve kendi insani görevlerini de ancak bu çatı altında ifade ve ifa edebileceğini söylüyoruz. Bu biçimde geliştireceğimiz bir birlikle, bir dayanışmayla, bir örgütlenmeyle biz Avrupa'da çok şey yapabiliriz. Sadece Avrupa'da değil, herşeyden önce buradaki gücümüzü ülkeye doğru yöneltsek; çalışmamızı, çabamızı, ekonomik olanaklarımızı ülke kanallarına akıtsak, ülkedeki mücadelenin daha farklı bir düzeyde seyretmesini güçlendirebiliriz. Biz Avrupa'da bu biçimde hem kendimiz, kendi insanlığımız için hem de halkımız için çok şey yapabiliriz. Yapmamız da tarihi bir görev olarak artık önümüzde durmaktadır, kendisini bize dayatmaktadır. Artık eski dönemlerin bölük-pörçük, dağınık, pısırıklaşmış Kürt tipi aşılmıştır. Birleşen, savaşan, politik tavır alan, direnen bir Kürt gerçekliğine doğru hızla bir gidiş vardır. Bunu yaratan Cephemizin öncüsü Partimiz PKK, bu direnişçi halk gerçekliği temelinde kurtuluşa doğru hızla adım atmaktadır. Halkımızın Partimiz önderliğinde gerçekleştirdiği bu tarihi katılışına bizim katılmamız, Avrupa'dan bizim katkı sunmamız büyük bir anlam ifade etmektedir. Dolayısıyla bu tarihi hamleye, bu anlamlı ve onurlu kalkışa katılalım. Paramızla katılalım, çalışmalarımızla katılalım, canımızla katılalım. Yaratılan değerlere bu biçimde değer katalım. Şimdiye kadar yaratılan değerler kan, can ve fedakarlık pahasına, büyük emekler pahasına yaratılmış değerlerdir. Biz bu değerler üzerinde kendi birliğimizi güçlendirerek ileriye doğru, aydınlatılmış yolumuzda hızla ilerlersek ve çalışmalarımızı, çabalarımızı tümüyle bu yöne doğru yöneltirsek bağımsız, demokratik bir Kürdistan uzak değildir. Bağımsız, demokratik ve özgür bir Kürdistan'a ulaşmak bu biçimde örgütlenmemize, kenetlenmemize, dayanışmamıza bağlı bir gerçektir. 2000'li yıllara bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı sığdırabilmenin çabasını bu biçimde yoğunlaştırıp Kürdistanla çağ arasında tarihi bağları, tarihi köprüyü kurarak geliştiren hareketimizin özverili̇ği, önderliği, öncülüğü bağımsız ve özgür Kürdistan'ı yakalamamıza büyük bir teminattır.

Bu temelde Avrupa'daki bütün Kürdistanlı yurtseverlerin açmış olduğumuz bu onur kampanyasına güçlü katılacaklarına ve bu kampanyanın başarısı için çaba göstereceklerine yürekten inanıyor ve herkese saygı ve selamlarımı iletiyorum.

18- Berxwedan'ın sayfa sayısı hakkında düşündükleriniz?
☐ Daha az olmalı ☐ Daha çok olmalı
☐ Yeterli

19- Gazetenin boyutlarını nasıl buluyorsunuz?
☐ Daha büyük olmalı
☐ Daha küçük olmalı
☐ Bu durumuyla iyi

20- Kürtçe bölüm hakkında düşünceleriniz
a) Sayfa sayısı: ☐ Daha çok olmalı
☐ Daha az olmalı ☐ Yeterli
b) Yeterince anlaşılıyor mu?
☐ Evet ☐ Hayır

21- Kültür, sanat ve edebiyat sayfalarını yeterli görüyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

22- Berxwedan'a hiç haber iletiyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

23- Berxwedan'a hiç yazı yazdınız mı? (Herhangi bir konuda)
☐ Evet ☐ Hayır

DAĞITIM, PERİYOD, FİAT

24- Berxwedan'ı nasıl alıyorsunuz?
☐ Dağıtıcılardan ☐ Abone ☐ Diğer

25- Berxwedan'ı dağıtıyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

26- Berxwedan'ı dağıtırken güçlükle karşılaşıyor musunuz? Varsa belirtiniz.
....

27- Berxwedan sizi etkiliyor mu? En çok hangi konularda etkiliyor?
....
....
....

28- Berxwedan'ı haftalık görmek ister misiniz?
☐ Evet ☐ Hayır

29- Aldığınız Berxwedan'ı kaç kişi okuyor?
....

30- Berxwedan'ı toplu okuduğunuz oluyor mu?
☐ Evet (Kimlerle) ☐ Hayır
....

31- Berxwedan'ı ne zamandan beri okuyorsunuz?
....

32- Berxwedan'ı düzenli mi, aralıklarla mı okuyorsunuz?
☐ Düzenli ☐ Aralıklarla

33- Okuduğunuz başka gazete ve dergiler hangileridir?
....
....

34- Ayrıca iletmek istediğiniz eleştiri-önerileriniz var mı? Kısaca belirtiniz.
....
....
....

Ber bi avakirina hikûmeta şer ve

Destpêk di rûpela dawiyê de kê re wê şerê rizgariya netewî were domandin heta bosta dawî ji axa Kurdistanê were rizgar kirin.

Avakirina hikûmeteka şer biryareke gelekî mezin e. Bikaranîna biryarên mezin jî pêdivî gelekî bi kar û xebatên hêja û rast heye. Weha jî di vê riyê de pêwîstiya me bi mirovên nuh, jîr, jêhatî, zana û xwedî înîsiyatîf heye. Kurdê di mêjiyê xwe de koletiyê jiyan bike, nikare bikeve rê û hebûna xwe ya netewî bi cîhanê bide pejirandin. Lewma giring e, em bi keda gelê xwe û bi bîr û baweriyên aza, tevgera rizgariya netewa Kurdistanê bikin xwediyê mekanîzmeyên nuh, rêkxistina xwe, yekîtiya xwe û hêza xwe xurt bikin. Li ser riya serxwebûna welêt û azadiya gel şaşiya herî xirab û mezin ew e, ku mirov pişta xwe bide hêzên biyanî û ramyariya xwe li ser hebûna wan ava bike. Ma dersên salên 1975, '88'an û '91'ê ne bes in? Tevlî fedekarî û lehengiya gelê me nîşan daye, tevlî sed hezaran şehîd, serokatiyên kevneperest, reformîst her carê gelê me kirine goriyên (qurbanên) berjewnediyên welatên serdest û împeryalîst. Sedema tenha û yekemîn tim ew bûye ku hêzên xwe serbixwe ava nekirine û pişta xwe nedane dîwarên gel û çiyayên Kurdistanê.

Rewşa Sovyetê, welatên rojhilatê Ewrûpa û gelek welatên din, giraniya hebûna ramyariya serbixwe di jiyana her civakekê de xwe diavêje holê. Dewlet, partî û hemû rêkxirawên xwe negihandine vê pirsê, çi bi serê wan hatiye ji me re pir zelal xuya ye. Weha jî rewşa gelê me di başûr û rojhilatê Kurdistanê de, girêdana bi dijmin ve ew gihandine çi koçberê, her kes dipejirîne ku bingeha hemû xelekên trajediya Kurdan ji bin serê serokatiya kevneperest û otonomîxwaz derketine.

Li kêleka vê yekê jî pirsa raman û îdeolojiya serbixwe heye. Di pratîka Kurdistanê de heta demeka kin her partiyekê xwe dikir dûvê dewletên din û li ser vê bingehê jî stratejiya wan ji xwe re digirtin û dibûn kopyayên sexte ji wan re. Bi salan li ser pirsên mîna Sovyet baş e, Çîn baş e, Albaniya (welatê Arnavutan) baş e û hwd. disekinîn. Teoriyên li wan welatan hebûn ji ber dikirin û digotin; *"Ha ji we re îdeolojiya rast."* Xuya bû ku, hemû cûreyên wê sextekariyê li ser axa Kurdistanê cih negirtin. Hêzên şovenîstên sosiyal jî, hemû sextekariyên xwe bi navê sosyalîzmê û komunîzmê pêk dihanîn, ji gotina Kurdistanê mîna mirovek ji nexweşiya pençeşêrê (kanserê) bireve direviyan. Wan jî dixwestin ku welatê me bikin dûvikên metropolên xwe û teoriyên xwe weha pêş ve dibirin: *"Kurd nikarin bibin xwediyê welatekî serbixwe. Kurd ji civaka mirovayetiyê dûr in û nikarin çarenivîsa (qedera) xwe di welatekî serbixwe de bibînin."*

Di bin rêberiya PKK, ERNK û ARGK de, civaka Kurdistanê cara yekemîn kariye xwedî li xwe derkeve û mîna her welatekî jî pêwîstiya serxwebûnê daniye holê. PKK, zanyariya şoreşê avakiriye û Kurd kirine xwediyê hêzeka ku bikaribe bersiva pirsên xwe bide. PKK bûye navnîşana Kurdistanê di cihanê de. Hemû hêz û dewlet neçar in vê rastiyê bibînin û PKK bi xurtî êdî derbasê hemû rojevên civîn û platformên navnetewî dibe. PKK, koletiya Kurdan perçiqandiye û bi hêza ku ji gelê xwe digre bûye yekemîn niwênerê Kurdistanê. Ev pirs vê rojê ne tenê li bakurê Kurdistanê serê xwê hildide, belê li her çar hêlên welat jî di bin rêberiya PKK de ramyariyeke nujen pêş dikeve. Hêzên feodal, kevneperest û otonomîxwaz ji hev dikevin, rojên xwe yên dawî derbas dikin. Kurd êdî ne Kurdên berê ne. Gelê me êdî ne mîna reformîst dibêjin, keriyên pezî ye. Reformîstan jî, burjuwaziyên piçûk û şovenîstên sosiyal ku heta sala 1975'an hespên xwe dibezandin, êdî ji bo peydakirina nanê roja xwe neçar mane. PKK daketiye her cihekê, xebateke pir alî dimeşîne û bi rûmetî niwêneriya Kurdistanê dike. Çi hêzeke vê rastiyê nebîne jî, wê berê xwe bide sêrgoyên dîrokê. Hinek necamêr jî vê dewiyê ji xew re dibêjin, *"Çi ye PKK? PKK dikare çi bike? Em ê ji PKK çêtir bikin."* Bila ew mirov di temara xewnên xwe de bifetisin herin, gelê Kurdistanê wê wan bi keviran birecimîne û naxwaze rûçikê wan ê reş jî bibîne. Mirovên rastiya Kurdistanê li ber çavên xwe bibînin, dostî, hevalî û hevkariya rast bixwazin bila kerem bikin çiyayên me dikarin hembêza xwe ji her kesî re vekin. Eger dilsozî û rastî hebe, eger armanc xurtkirin û bilindkirina şerê serxwebûn û azadiyê be, eger armanc xurtkirina ramyarî û hebûna Kurdan be.

Hîna PKK komeka îdeolojîkî ya piçûk bû, di destpêka salên 1970'î de, ji hêla hêzên reformîst û şovenîstên sosiyal ve weke hêzeka herî bi tehlûke dihate dîtin û bi her awayî li dij derketin, komplo û provokasyon derdixistin, mil di dan milên hev û li kêleka dewletê êrîşî PKK dikirin. Zimandirêjiya xwe bê sînor dikirin û digotin, *"Ev derketina komeka zarokên eşqiya ye, ev dijminên civaka Kurdistanê ne, mirovên sergerm in û bê kar in."* Dema ku di sala 1984'an de jî hilgavtina şoreşgerî ya 15'ê Tebaxê li ser axa welêt pêkhat, dîsa gotin, *"Ev mirovên hov in, wê bibin sebeb ku Kurdistan tev bişewite, giring e em riya wan bigrin û lingên wan ji welêt, Rojhilata Navîn û Ewrûpayê qut bikin."* Weha jî ev semfoniyên xwe piştî damezirandina ERNKê dewam kirin. Dibe bi leyistok û derewên xwe hinek problem derxistin jî. Belê, werin em li roja xwe binêrin. PKK niha bi milyonan mirov li welat radike ser piyan, şerê serxwebûnê jî hêdî hêdî xwe berdide her cihekî, di navendên bajaran de jî jiyana dijmin bûye dojeh. Li Ewrûpa bi sedhezaran mirov di bin ala ERNKê de dimeşin. Li Rojhilata Navîn û çolên Erebîstanê jî girsen gelê Kurdistanê ala xwe bilind dikin û bênîşe alîkariyên xwe pêşkêşî şoreşê dikin. De werin em binêrin PKK gihiştiye çi encamê û yên din di nav gemara kapîtalîzmê de çi dikin, çawa bûne biyaniyên rizî û bê welat.

PKK gelê Kurdistanê ajote xebatê

Wêne: Berxwedan

Belê, tevlî hemû êrîş û komployên dijmin, tevlî hemû zimandirêjî û leyistokên reformîstan PKK bi biryar û berpirsiyarî doza gelê Kurdistanê pêşve bir. PKK qet bi hebûna xwe palnedaye ser hêz û dewletekî din. Qet pişta xwe nedaye bikaranîna sosyalizmê li vî welatî an jî welatekî din, belê tim girêdana xwe bi raman û bîrdoziya sosyalîzma zanyarî ve nîşan daye. Bi vê yekê xwe gihandiye rêkxistinkirina hemû çîn û birên welatparêz di Kurdistanê de û li ser hîma gel artêşa rizgariyê jî ava kiriyê. Ji xwe xurtiya PKK ji vê pirsê tê. PKK vê rojê ku bûye gel jî, sebaba wê yekê ew e, ku bawerî bi hîm û hêza gel ya serbixwe aniye.

Piştî guhertinên van salên dawiyê li cihanê pêkhatin û sosyalîzma reel iflas kir, hemû hêzên ku pişta xwe dabûn welatên weke Sovyetê û bibûn mîna sazendiyeke girêdayî wan jî, ji binî ve hatin xwar. Eger PKK di demeka weha ku împeryalîzm vê çendê êrîş dike de xurt dibe ev jî nîşaneke rastiya şopa PKKê ye û hebûna wê weke hêzeka serbixwe îspat dike.

Pêwîstî û giringiya ramyarî û aboriya serbixwe careke din giraniya xwe, di domana şerê Kendawa (Xelîca) Farisî de û piştî wê jî danî holê. Hemû hêz û dewletên herêma Rojhilata Navîn ketin nava vê azmûnê. Belê piraniya wan û di serî de jî serokatiya sexte ya başûrê Kurdistanê bûn qurbanên wan ramyarî û taktîkên xwe yên şaş. Mixabin, ew bi xwe jî ji serpêhatiyên xwe dersan dernaxin. Ew rêveçûna mirinê ku gelê me di bihara 1991'ê de kirin nav, encameke wê siyasetê bû, ku pişta xwe dabû împeryalîzmê û dewletên dagîrker yên herêmê. Niha hîna hişê wan nehatiye serê wan. Dîsa baweriyan bi wan hêzan tînin ku bi eşkere û bu dizî di kuştina gelê me de û parçekirina welat de rolên mezin leyistine. Dilê wan qet ji Emerîka namîne, rastiya wan fam nakin û her rojê berê xwe diden Ankara, Bexda û Waşingtonê. Di bazara kirrîn û firotinê de pişta xwe bi Tirkiyê û Emerîka germ dikin. Hêviya bikaranîna otonomiyê dîsa ji wan hêzan dikin. Gel çi ye, ne çi ye û dikare çi bike napirsin. Lewma niha xwe diavêjin bextên generalên NATO yê, yên ku Kurdistan dagîrkirine û dibêjin, *"Eman li me xwedî derkevin, hûn ji me çi dixwazin em hazirin. Emê bi hemû hêza xwe li dijî PKK rawestin. Em ê PKK ji başûrê Kurdistana derxînin û nahêlin kesek destê alîkariyê dirêjî wan bike."*

Derfeta ku ev hêzên reformîst û kevneperestên netewî bikaribin posîdeyên xwe li gelê Kurdistanê bikin nema ye. Ji ber ku her kes dizane polîtîk, taktîk û stratejiya wan di kîjan laboratuwarên împeryalîzmê de, têne çêkirin. Bi hemû hebûna xwe girêdayê destên derve ne. Eger ev rewş ji me ve pir zelal xuya dike, wê çaxê hemû hêza gelê Kurdistanê giring e li ser vê xalê kom bibe, em valebûna otorîteya siyasî û leşkerî di herêmên Botan û Behdînan de bi avakirina hikûmeteka şer tijî bikin. Ev ji bo gelê Kurdistanê şansekî dîrokî ye. PKK, ERNK û ARGK ji hemû xebat û zoriyên giran re amade ne. Ji ber ku serokatiya PKK ne serokatiya perçeyekî, êlekê û malbatekê ye, serokatiyeka gel a serbixwe û aza ye.

Bê aboriyeka serbixwe, ramyariyeka serbixwe nikare hebe

Ne tenê ji bo tevgera rizgariya Kurdistanêe, belê ji bo hemû hêzên siyasî û dewletan jî weha ye, eger ne xwediyê bingeheka ekonomî ya serbixwe bin, bê gumane nikarin di ramyarî û biryarên xwe de jî serbixwe bin. Ev rastî li her derê û ji bo her hêzekê dimeşe.

Di welatên mîna Sovyêtê û rojhilatê Ewrûpa de, ji ber ku di aliyê ekonomiyê de pêşketinên mezin ava nekirin û di gelek aliyên jiyanê de li dûv welatên Rojavayê Ewrûpa, Emerîka û Japonya man, di dawiyê de hatin xwar û li gora kêf û berjewendên xwe împeryalîzmê di nava wan de tevlihevî û perçebûn derxist. Niha jî tev bi xwe ve girêdane û bazarên wan jî kirine berdewam bazara xwe. Dema di pirsên jiyana rojê de û hebûna teknîka pêşketî de ew welat neçarê împeryalizmê bûn wê çaxê dev ji hemû bîr û baweriyên xwe berdan û xwestin împeryalizmê razî bikin û alîkariyê ji wê bigrin.

Eşkere ye ku împeryalîzm wê wan welatan xwedî neke. Bi "alîkariya" û hemû tiştên xwe jî wan tim dike bin şantajan de. Polîtîka avakirina sîstema cihanê ya nuh bi wan dide qebûl kirin. Ma ne ji niha ve Emerîka, Yekîtiya Sovyetê perçe kiriye û bi wateyekê jî kiriye mîna hêzeka berdest(yedek, îhtiyat) a xwe.

Rewşa welatekî mîna Kuba jî, giringiya hebûna ekonomiyeka serbixwe datîne holê. Li Kubayê rewşa moralî ya gel xurt e. Di meş û biryarên xwe de gelekî xurt xuya dikin. Her kes bilind dibêje, "Ya Sosylîzm ya mirin." Careke din jî, împeryalîzmê xistina Kubayê daniye serê rojeva xwe. Sebebê vê yeke jî ew e, ku di Kubayê de ekonomiyeka xurt ne hatiye avakirin û pirsên jiyana rojê bi temamî nehatine helkirin. Lewma niha Kuba rastê gelek zoriyan tê. Bê guman e, jî eger Kuba pirsên xwe yên ekonomîkî hel neke çiqasî moral û biryar hebe jî, derfet nîne xwe ji ketinê biparêze.

Eger welatekî mezin weke Çînê jî heta vê rojê serê xwe ji şantajên împeryalîzmê re daneniye, dîsa vedigere wê sebebê ku li Çînê heta dereceyekê ekonomiyeke serbixwe hatiye avakirin. Welatekî weke Lîbya jî eger li hemberê êrîşên împeryalîzmê li ber xwe dide û li gora viyana (îradeya) xwe biryarên xwe distîne, ev pirs dîsa vedigere hebûna binheheke ekonomiya xurt û serbixwebûna wê ji dolaba împeryalîzmê.

Tirkiye jî di hemû pirsên xwe de, heta pirsên herî nav xwe de jî nikare serbixwe bifikire, ew jî vedigere girêdana ekonomiya Tirkiyê bi împeryalîzme ve. Tirkiye dikare weke wilayeta 51'ê ya Emerîka bifikire. Ozal jî mîna karbidestekî CIA û Pentagonê hereket dike.

Yanî, kin were gotin, Serxwebûna welatekî, partiyekê û hêzekê teştekî formalîte dimîne, eger ew welat, partî û hêz nexwediyê ekonomiyeke serbixwe be.

Partiya me PKK ji rojên pêşemîn ve û heta vê rojê girêdayê van bîr û baweriyan maye. Hîna em nebibûn partî, partiya me hîna çend mirov li Ankarayê bûn, di salên destpêka 1970'î de, ji bo destê xwe dirêjî kesekî nekin, hevalê weke rêberê şehîd Hakî KARER ji heftê çend rojan hemalî dikirin û weha debara xwe ya ekonomîkî dikirin û pereyên çûn û hatina xwe peyda dikirin. Di salên avakirina partiyê de û firêhkirina xebatê li hemû gund û bajarên Kurdistanê û dîsa jî berxwedanên Cûrnê Reş (Hîlwan) û Girê Sor (Sêwrekê) de, hemû karûbarên me hîma xwe dan ser gel.

Piştî hatina cuntaya 12'ê Îlonê li navenda Rojhilata Navîn di nava kampên şoreşa Filistinê de me dîsa qebûl nekir em ji wan maaş bigrin, bi tenê me haziriyên vegera welat li wir pêkanîn.

Gava 15'ê Tebaxê moraleke mezin daye gelê me û li ser wê bingehê hemû çîn û birên welatparêz alîkariya xwe xurt kirin û vê rojê jî çendî şoreşa me mezin bûye hemû hebûna xwe girêdayê wê alîkaryê ye. Çi tevgera di welatekî weke Kurdistanê de bikaribe rastiya xwe bi gel bide qebûl kirin, çendî kêmasî hebin jî ew şoreş dikare xwe xwedî bike û li hemberê dijmenekî herî zor jî şer bike. Di vê barê de giring e, em alîkariya gelê xwe yê Ewrûpa, çolên Erebîstanê û Rojhilata Navîn jî, ji bîr nekin.

Belê giring e, em vê rastiyê jî bizanibin, çendî şoreşa me ji aliyên siyasî û leşkerî ve pêşve here we çendê jî giringiya hebûna maddî û ekonomîkî hîn zêde dibe. Sibe ku hikûmeta şer ava bibe hebûna van pirsan wê hîn bi dijwarî xwe bavêje holê. Lewma rêkxistina pirsa ekonomiya şer giring e ji vê rojê ve em li ser rawestin û çaereser bikin. Em neçar in hemû çek, kinc û pêdiviyên şer bi xwe peyda bikin. Em baş dizanin ku serbixwebûna ramyariya PKK ji vê pirsê tê.

Avakirina hikûmeta şer gaveka pêşemîn e, ji bo avakirina Komara Kurdistanê ya demokratîk û serbixwe. Di riya vê armanca mezin de jî pêwîste her mirovekî Kurdistanê jiyana xwe ya sivîl jî li gora ekonomiya şer bi rê bixe. Ji pirsên rojê yên sivik û heta tiştên herî mezin gereke li gora vê armancê werin kirin. Her mirovek gereke plan û programên xwe di vê rê de pêş bixe. Hem bi serê xwe û hem jî kom bi kom, bi hevre gereke ev kar werin meşandin. Tiştê her mirovek jî dikare bike gelek in.

Di riya rizgariyê de, ev tişt xwediyê gelek pêwîstiyan e. Eger ev koçbera em têde ji bo me vê çendê nêzîk û hewceyê kar e, wê demê gerek e her mirovek ji me, kî dibe bila bibe û li ku derê be bila bibe erk û delametên nuh zanibe. Her welatparêzek jî gerek berpirsiyariya xwe bilind bike û bersiva vê demê bi şorêsgerî bide û di nava kar û barên siyasî, leşkerî û ekonomî de cih bigire. Hemû çîn û birên welatparêz gereke bi canê xwe, bi malê xwe, bi gotinên xwe, bi nivîsên xwem bi tiştên ji destê wî tên li şoreşê xwedî derkeve. Bi vî rewanî em ê bikaribin di nav malbata mirovayetiyê de cihê xwe bigrin û bi rumet û aza di Kurdistana serbixwe û demokrat de jiyan bibin.

Serîhildanên gel û livbaziyên gerîlla têkoşîna me digihînin qonaxeke bilind

Pêşveçûnên li Kurdistanê çêdibin pêşerojeke pîroz diyar dikin

Di vê dema dawiyê de dagîrkerên Tirk ji bo avakirina hikûmeteke koalîsyonê di nava amadekarî û keftûlefteke mezin de ne. Lê ji destpêka van amadekariyan ve, baş eşkere û diyar e ku ev hikûmeta were avakirin, temenê wê kin e, ew jî mîna ya beriya xwe, nikare pirsgirêkên li holê çareser bike. Ev rastî, di dema vekirina parlementoya Tirkiyê de bêhtir rohnî bû, çaxa ku bi şêweyekî diyar, berçav û bihîstî, hinde endamên HEP'ê (Leyla Zana, Hatip Dicle) pirsa Kurdistanê û mafê gelê Kurd di jiyanê de anîn ziman. Cara yekemîn e ku parlementoya Tirkiyê di rewşeke weha tengav re derbas dibe. Ji ber vê bêçaretiya ku dewlete Tirk têde dijî, bi "pêşniyara" Encûmana Parastina Netewî (MGK) û bi dengên DYP (Partiya Riya Rast), ANAP (Partiya Welat a Dê), RP (Partiya Refahê) û MÇP'ê, "Rewşa Taybetî" ya li Kurdistanê 4 mehan hat dirêjkirin.

Di nava vê hewldana ji bo avakirina hikûmteke nuh de, dîsa dewleta Tirk dixwaze di bin perdeya "xwedemokratîkîkirin" û "rakirina zagonên ku 12'ê Îlonê, sala 1980 bi xwe re anîbûn (dema hatina conta leşkerî li Tirkiyê), awira gelemperî ya cîhanî bixapîne. Bûyerên ku li holê çêdibin, vê plana dewleta Tirk eşkere dikin. Livbaziyên kontr-gerîlla yên dizî û eşkere roj bi roj hovtir û zêdetir dibin, bi wan bikaranînên xwe yên dûrê mirovahiyê, teroreke bê tixûb û heya dawiyê dirinde birêve dibin. Di hundirê girtîgehan de jî, sitem, îşkence û lêdanên cur be cur girantir dibin. Rastiya karbidestên dewleta Tirk bi vî awahî ye, bi vê terora ku li serê gelê me dimeşînin, hewl didin xwe ku mîna kesên "demokrat" xwe bi cîhanê bidin nasdan, pejirandin û her weha mirovahiyê bixapînin.

Heya niha 200 dîlên şer, ên ku bi tewanê endametî û piştgiriya Partiya Karkerên Kurdistan (PKK), li dadgeha Eskîşehîrê tên pirsiyarkirin û di "Hucreyên Mirinê" de li zindana Eskîşehîrê di bin hovîtiya wirdiyan û qamçibazan û tajanbazan de li ber xwe didin. Belê, heya niha zînet û îşkence berdewam e. Piraniya van kesan li gora xala 125'an ji "Zagona Cezayî ya Tirkiyê" tên pirsiyarkirin. Êdî dewleta Tirk ketiye rewşeke weha ku ji her alî ve û bi her çekên di dest xwe de êrîşê bîne ser girsên gelê me, yê ku ji bo jiyaneke serbixwe û azad radipere.

Bi serîhildan, xwepêşdan, raperîn û tevlîbûna nava gerîlla, gelê me ji 7 salî heya 70 salî di cenga parastina jiyanê de ye. Bi hemû derfetên di dest xwe de dadikeve hola mêraniyê. Ji bo şehîdekî ji nava lepên dijmin ên bi xwîn derîne bi hezaran di gel sloganên "Şehîd namirin!, Bijî Kurdistan!" serî hildidin û êrîşî dagîrkeran dikin. Êdî gel gihaye radeyeke ku jiyan, rûmet û hebûna xwe bi têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan ve girê bide. Belê, şoreşa di bin seroketiya PKK de bûye perçeyekî jiyana gel. Êdî gel nikare rojekê tenê jî xwe ji şoreşê cuda bike, ev rastî roj bi roj zelaltir dibe.

Li hember van bikaranînên dijmin, gerîlla û gelê me destgirêdayî û bê bersiv namînin. Çawa ku dagîrker bi çekên xwe yên qirkirinê êrîş û nijdeyên xwe li ser têkoşîna me tunde dikin, her weha gerîllayên me yên azadiyê û gelê me yê cegermend bi livbaziyên xwe yên şoreşgerî bersiva hovîtiya wan didin. Berxwedan, serîhildan û bi her cureyî livbaziyên gelî diafirînin. Bakur, Başûr, Rojhilat û Rojavayê Kurdistanê û heya bi metrepolên dijmin, Ewrûpa, Australya, Amerîka... gelê me yekîtiya xwe xurt dike û bi dil û can piştgiriya şoreşa serxwebûn û azadiya Kurdistanê dike.

Dîsa jî, her çendî dewleta Tirk bikaranînên xwe yên hovane xurttir bike jî, wê nekaribe vê meşa me, "Meşa Azadiyê" rabiwestîne. Wê nekarîbe gelê me û gerîllayên me ji tank, top, bombeyên napalmê û balafirên xwe bitirsîne... û wê tu çaran nekaribe karbidestiya xwe li Kurdistanê berdewam bike. Ne kontr-gerîlla û ne jî îşkenceyên li zindanan, nikarin agirê di dilê girsên gelê me de vemirînin. Ev rewş diyar dike ku keftûleft, plan û taktîkên şerê taybetî, yên niha û yên pêşerojê binketî ne.

Destpêk di rûpela dawiyê de

"Bijî Serok APO!", "Kurdistan wê ji faşîzmê re bibe goristan" û "Hûn nikarin me bi terorê bitirsînin" hatin navenda bajêr.

Cinazê welatparêz, ku wê şevê di mizgeftê de hatibû hiştin bi xwepêşdaneke girseyî roja 12'ê Mijdarê hate veşartin. Bêhtirî 5 hezar welatparêz tevlî xwepêşdanê bûn. Her weha xwendevanan jî dibistanên xwe boykot kirin û tevlî xwepeşdanê bûn. Hêzên dagîrker di nava tirs û bizdaneke bê hempa de li protestovanan temaşe dikirin û newêribûn nêzîkî wan bibin.

Bavê şehîd Bedrettin, ku 115 salî ye, piştî veşartina cinazê kurê xwe ji bo girsên gel axaftinek kir û weha got: *"Bijî Partiya Karkerên Kurdistan! Kurê min beranekî rengîn bû. Min ew ji bo welatê wî kir xelat, ji niha û pê ve dilê min li cih e. Êdî ez bimirim jî li dû xwe nanêrim."*

Dayîka Bedrettin, ku 100 salî ye, bi lîlelî weha digot: *"Hîn 6 lawên min ên din hene. Bila ew jî cangoriyê welatê xwe bin."*

Roja 14'ê Mijdarê jî bi hezaran kesên welatparêz çûn gundê Çelika Eliyê Remo ser gora Bedrettin. Xwepêşdanê bi 2 kêliyan bê dengiya ji bo şehîdan dest pêkir. Hemû xwepêşdanvanan bi hev re merşa (sirûd) **"Ey Reqîb"** xwendin û bi lîlelî û govendê livbaziya xwe dawî anîn.

Çiyayê Cûdî jiyana bê livbazî napejirîne

Roja 7'ê Mijdarê, li nêzîkî Girgê Amo, li çiyayê Cûdî şerek di navbera hêzên gerîlla û dijmin de derket. Di vî şerî de, gerîllayan helîkoptereke dijmin anîn xwar û gelek leşker ji wan kuştin û birîndar kirin.

Li gundên Girgê Amo gelek parêzkarên gundan dixwazin dîsa çekên ku ji dijmin wergitibûn vegerînin, lê dijmin vê yekê napejirîne. Ji lew re dagîrker îşkence, zilm û lêdanê li gundiyan dikin.

Her weha gerîllayên ARGK hinde êrîş birin ser qereqolên wan deveran. Gelek kuştî û birîndarên dijmin hene, lê mîna her demê dagîrkeran ziyana xwe veşartin, tenê 3 kuştiyên xwe anîn ziman. Li gora ku agahî gihişt me, hejmara kuştiyan ji 3'an bêhtir e.

Nijdeyeke nuh li ser navenda Nisêbînê

Roja 28'ê Cotmehê, gerîllayên ARGK bi roketê û çekên otomatîkî girtin ser navenda Nisêbînê. Gerîllaya avahiya qereqola "Şehîd Fevzî Deniz" ku dagîrkeran navê kuştiyekî xwe li wê qereqolê kiribûn, avahiya Kargêriya Parastinê dan ber gulleyan û ziyanên mezin gihandin avahiyan. Gelek kuştiyên dijmin hene, lê hîna hejmara wan eşkere nebûye. Li dawiya livbaziyê gerîlla bê ziyan vegeriya bargehên xwe.

Di hefteya yekemîn de a meha Mijdarê, nêzîkî 200 welatparêz ji hêla dijmin ve hatin girtin. Li wan derdoran bikaranînên dijmin ên hovane di van hefteyên dawiyê de zêdetir dibin. Di nava van girtiyan de kargêrekî HEP'ê jî heye. Ji Midyadê 55 girtî, ji Kosarê jî 20 girtî şandin zindana Amedê.

Hêzên gêrîlla girtin ser qereqola gundê Emeran

Êvara 10'ê Mijdarê yekeniyên ARGK êrîşek birin ser qereqola gundê Emeran. Avahiya qereqolê dan ber rokêt û çekên otomatîkî û ziyaneke mezin gihandin wê. Di vê livbaziyê de 5 leşker hatin kuştin û gelek jî birîndar bûn. Mîna her demê dijmin xwest vê livbaziya gêrîlla ji ber çavan veşêre, lê hema gundiyên Kerboranê kunên di diwarên qereqolan de dîtin û agahiya wê li her derê belav kirin, êdî dijmin nema dikarîbû vê êrîşa gerîllayên ARGK veşêre. Gerîlla bê ziyan vegeriya bargehên xwe.

Her weha şêniyê Kerboranê, hovîtî, îşkence û komqirkirinên ku dijmin bikartîne, bi serîhildanan portesto dike, bi livbaziyên gelêrî dijmin pîşange dike. Li gel êrîşên gerîlla yên li ser hêzên dijmin noker û xayînan, livbaziyên gel jî xurt dibin, gel û gêrîlla di gelek êrîşan de dibin yek.

Li gundê Binkelbê jî ku girêdayî Kercewsê ye, gerîlla sîxurek bi mirinê ceza kir. Gerîlla berê jî, ev kes gelek caran ji bo ku dev ji nokeriyê berde, agahdar kiribûn. Lê dev ji karê xwe berneda bû.

Zagona Efûkirinê ber bi qedandinê ve diçe: Çek li serê cerdevanan dibin belayên mezin

PKK di Kongreya xwe ya Çaremîn de, "Zagona Efûkirinê" deranî. Ev zagon heya dawiya 1991'ê berdewam dike. Ji ber ku dema qedandina wê nêzîk bûye, pir parêzkarên gundan ditêkoşin ku çekên ji dijmin standibûn, dîsa lê vegerînin.

Her weha dijmin bi îşkenceyan li gundiyan zor dike ku çekan li cem xwe bihêlin û guh nedin Zagona Efûkirinê ya PKK.

Ji bo nimûne, 25 parêzkarên gundan ên gundê Dêravê ku girêdayî Heskîfê ye dagîrkeran daxwaza wan nepejirand û ew bi zorê tehdîd kirin ku çekan hilgirin. Lê ji ber ku dawiya 1991'ê nêzîk dibe, bi çi awahî be jî, parêzkarên gundan dixwazin xwe ji belaya hilgirtina çekên dijmin xelas bikin.

RIHA/GÛRRGUM/DILÛK

Gerîllayên ARGK girtin ser navenda Goksûnê

Di hefteya yekemîn de ya meha Mijdarê yekeniyên ARGK nijdeyek birin ser navenda Goksûnê ku girêdayê Gûrrgumê (Maraş) ye. Livbaziyên weha li eyaleta basûrê-rojava her diçin zêdetir dibin.

Di encama vê nijdeyê de gelek ziyan gihiştiye avahiyên dewletê yên fermî (resmî). Livbaziyê şahiyeke mezin xist dilê şênî. Di derbarê kuştî û birîndarên dijmin de hîna agahî nigihane me. Gerîlla bê ziyan xwe gihande bargehên xwe.

Êrîşek çû ser biryargeha Hêzên Taybetî

Roja 3'ê Mijdarê yekeniyên dijmin êrîş anîn ser maleke welatparêz (li navenda Dilûkê) û keçeke welatparêz û şoreşger kuştin. Piştî wê waliyê Dilûkê (Antep) daxuyanî kir ku şerekî mezin derketiye û ew keç di wî şerî de hatiye kuştin. Bi vê derewê karbidestên faşîst dixwazin terora xwe veşêrin û eşkere nekin.

Piştî livbaziyê dijmin 12 kes ji malbata ku êrîş çûbû ser girtin û xistin bin çavan. Agahî giha me ku navê keça hatî kuştin **Zubeyde Sonmez (Hanim)** e, ji Elbistanê ye.

Li Rihayê jî, li navçeya Cûrnê Reş (Hîlwan) roja 8'ê Mijdarê, ala ERNK nêzîkê saetekê li ser avahiyeka di nava bajêr daleqandî ma û hêzên dijminî demeke direj nekarîn werînin xwarê.

AMED

Li Farqîn û derdora wê otorîteya gêrîlla xurttir bibe

Êvara 29'ê Cotmehê gerîllayan êrîşek birin ser mala midûrê dibistana Farqînê. Vî kesî (Ali Şanli) di bin navê mûdiriyê de ji dijmin re nokerî dikir. Ji ber ku ne li mal bû, canê wî yê pîs û bi qirêj vê carê xelas bû.

"Bêhna çiyayên welatê min azadî ye"

Wêne: Berxwedan

Şervanekî ARGK li Licê şehîd ket

Li gundê Sîsê ku girêdayî Licê ye, şerek di navbera gerîllayên ARGK û hêzên dijmin de derket. Yekeniya gerîlla dikeve gund û li mala welatparêzekî bi cih dibe. Dijmin haya xwe ji vê yekê çêdibe, bi hêzeke mezin êrîşî ser malê dike. Di encama şer de şervanek û xwediyê wê malê şehîd dikevin. Her weha jina kesê welatparêz jî bi giranî birîndar dibe. Kuştî û birîndarên dijmin gelek in, lê em hejmara wan nizanin. Gerîllayên din ên ji yekeniyê çembera dijmin qetandin û bê ziyan xwe gihandin bargehên xwe.

Li Hezro û Pîranê gelek wendabûnên dijmin hene

Roja 20'ê Cotmehê di navbera gundên Tosrak û Tîraşmanê, ku girêdayî Pîranê ne, şerek di navbera gerîlla û hêzên dijmin de derket. Dijmin bi hêzeke mezin kete şer, gerîllayên ARGK bi wê hejmara xwe ya hindik û bi morala xwe ya bilind di şer de çalak û jîr derketin. 5 leşkerên dijmin hatin kuştin û 8 jî birîndar bûn. Her weha 2 şevanên ARGK jî bi sivikî birîndar bûn.

Roja 7'ê Mijdarê jî li navçeya Hezroyê ku girêdayî Amedê ye, hêzên dijmin derketin operasyonê. Şerek di navbera gerîlla û dijmin de derket. Şer piştî nîvro û heya rojava berdewam kir. Li gor hinde jêderan leşkerek hate kuştin û gelek jî birîndar bûn. Ên ku livbazî dîtine dibêjin, dema êvarê helîkopteran li ser cihê şer hêlan dikirin. Tu ziyan negihaye gerîlla.

Li Licê êrîşên ARGK xurt dibin

Roja 12'ê Mijdarê li nêzîkî gundê Tûtî li ser riya Pasûr û Licê yekeniyên ARGK kemînek li pêşiya kerwanê dijmin danîn. 3 navgînên dijmin ketin kemînê. Gerîlla ji çep-rast ve agir berda ser kerwanê leşkerî yê dijmin. Serleşkerek (Üstegmen) û 4 leşker hatin kuştin û gelek jî birîndar bûn. Li gor ku agahî giha me ji wan birîndaran jî hinek kuştî hene.

Yekeniya gerîlla bê ziyan vegeriya bargehên xwe. Ji ber vê neçaretiyê, hêzên taybetî di navenda Licê de îşkence bi millet kirin. Di encama vê çavsoriya dijmin de, hinde welatparêz birîndar bûn û hinek jî hatin girtin.

Dîsa di wê şevê de, li nêzîkî gundê Tûtê, gerîlla kemînek li pêşiya kerwanê ku ji operasyonê vedigeriya veda. Gelek kuştî û birîndarên dijmin hene. Dijmin tenê kuştina leşkerekî xwe anî ziman. Ji ber ku şênî rastî dizanîbû, kenê xwe bi vê derewa dijmin a aşkere kirin. Gerîlla bê ziyan vegeriyan bargehen xwe.

Li gundê Çomelaşê, gerîlla mixtarê (keye) gund bi mirinê ceza kirin. Ev kesî nokeriya dijmin dikir û guh nedida bangên gerîlla.

ÇEWLIK/DÊRSIM

Vê carê komploya dijmin bi ser neket

Par di meha 12'an de, li Cûnekê şervanên ARGK bi komploya nokerên gundê Tarî şehîd bûbûn. Wan nokeran xwestin komploveke din li dijî gerîlla çêbikin, lê vê carê plana wan bi serneket, 2 kes ji wan hatin cezakirin.

Li gor jêderên ARGK, yekeniyeke gerîlla ji Êrdima Navîn hat Êrdima Dêrsimê, li gundê Tarî bû mêvan. Ji bo ku ev yekenî nuh derbasî vê êrdimê dibe, taybetiyên gund baş nizane. Gundiyên gund xwe bi şervanan şêrîn dikin, lê di bin re xebera hatina wan digihînin dijmin. Gêrîlla têdigihêjin, ku gundî ne durust in, ji lew re dixwazin biçin. Lê hema gundiyan derî li wan girtibûn. Gerîlla bi piyên xwe derî dişkînin û du kesan ji wan bi xwe re dibin. Hîn gêrîlla ji gund derneketine, rastê agirê dijmin tên. Piştî şerekî, gerîlla bê ziyan ji şer dikişe. Hîna di derbarê kuştî û birîndarên dijmin de tu agahî negihiştine me. Bi vê yekê komploya dijmin û nokeran vala derket.

Piştî dûrketina ji gund, gerîlla wan her duyan pirsiyar dikin û bi biryara Dadgeha Şer wan dikujin.

Li Nazmiyê kemîn: 4 leşker hatin kuştin

Roja 7'ê Mijdarê, li nêzîkî Nazmiyê, ku qezayeke Dêrsimê ye, yekeniyên dagîrkeran, ku ji operasyonan dizivirîn ketin kemîna gerîllayên ARGK. Kemîn li kêleka mezra Şarîvangê ya gundê Seterê li der dora saet 14.30 hatibû danîn. Leşkerên dijmin dikevin kemîna gerîlla û du leşker tên kuştin. Piştre pozberî di navbera yekeniya dijmin û gerîllayên ARGK de derdikeve û 2 leşkerên din jî tên kuştin. Piştre pozberî di navbera yekeniya dijmin û gerîllayên ARGK de derdikeve û 2 leşkerên din tên kuştin.

Leşkerên dijmin li hemberê gerîlla bê çare dimînin. Kuştiyên xwe li pey xwe dihêlin û direvin. Yekeniya gerîlla bê ziyan dest dide ser hinek ji çekên dijmin.

Li Kemah, Gexî û Kanîreşê rêbirrîn

Gerîllayên ARGK roja 1'ê Mijdarê riya li nêzîkî Kemahê, ku girêdayî Erzinganê ye, birrîn û navgînên ku derbas dibûn sekinandin. Gerîllayan ji bo rêwiyan bangeşî kirin. Rêbirrînê du saetan dom kir û di domana livbaziyê de du navgînên fermî yên saziyên dewleta Tirk hatin şewitandin.

Gerîllayan roja 6'ê Mijdarê jî êrîş birin ser kargeha xebatkarên riya di navbera Dep (Karakoçan) û Gexî yê de û hemû navgînên wan şewitandin. Li gora agahiyên kesên ku bi çavên xwe dîtine, gerîlla saet 17.00 tên kargeha riya reş a nêzîkî gundê Aznapêrtê û bi karkeran re civînekê çêdikin. Ji wan re çêla (qala) rewşa têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistanê dikin.

Piştre jî hemû navgînên li wir dişewitînin û diçin.

Roja 11'ê Mijdarê jî, li êrdima Germavê gerîlla riya reş dixin bin kontrola xwe û du navgînan dişewitînin. 4 leşker û polîsekî bê çek jî dêmeke kurt pirsiyar dikin û piştre berdidin.

Li ser pira Celekasê kemîneke gerîlla: 5 leşker hatin kuştin, 2 jî birîndar bûn

Roja 9'ê Mijdarê hêzên dagîrker li ser pira Celekasê, ku li ser çemê Perî, di navbera Dep (Karakoçan) û Nazmiyê hatiye avakirin, ketin kemîna gerîllayên ARGK. Ji leşkerên dijmin 5 hatin kuştin û 2 jî birîndar ketin. Her weha li gora nûçeyên ku gihiştine me hinek leşkeran jî xwe ji ser pirê davêtin çêm, ji bo ku neyên kuştin.

Li gundê Delîkanê 2 leşker hatin kuştin

Êvara 10'ê Mijdarê saet li dora 19.00 yekeniyeke dijmin a leşkerî, li nêzîkî gundê Delîkanê ku girêdayî Depê (Karakoçan) ye ket kemîna gerîllayên ARGK.

Di vê kemînê de 2 leşkerên dijmin hatin kuştin û gelek jî bi xedarî birîndar bûn. Gerîllayan dest da ser 4 G-3 ên di destê leşkerên Tirk de û livbaziya xwe hew kirin.

Li gor nûçeyên ku gihiştine me tu ziyan negihiştiye yekeniya gerîlla.

Di şerê li Dara Hênê de gerîllayekî ARGK şehîd ket

Roja 12'ê Mijdarê li gundê Halweliyan ku girêdayî Sîwanê ye, (Dara Hênê-Çewlik), di nava hêzên gerîlla û hêzên dijmin de şer derket. Gelek kuştî û birîndarên dijmin hene. Di encama wî şerî de gerîllayekî ARGK bi qehramanî şehîd ket, navê şehîd **Hasan ÇURÛKKAYA(Munzur)** e.

Roja 15'ê Mijdarê kerwanekî ji 60-70 navgînî cendekê şehîd tînin li gundê wî ku girêdayî navenda Çewlikê ye vedişêrin. 600 welatparêz torena wî çêdikin. Şênî piştî berxwedaneke bi dijmin re cendekê xwe distînin û lê dibin xwedî.

BÊDLÎS/WAN

Dafvedaneke gerîlla li Çiyayê Tûxê

Roja 26'ê Cotmehê berî rojava gerîllayan kemînek li pêşiya dijminê ku derketibû operasyonê vedan. Leşkerên dijmin û cerdevan digel hevûdin diçin operasyonê.

Di wê kemîna gerîlla de 4 leşker û cerdevanek hatin kuştin. 3 ji bi giranî birîndar bûn. Gerîlla xwe bê ziyan gihand bargehên xwe.

Êrîşên gerîlla yên li ser qereqolan dom dikin

Roja 20'ê Cotmehê li gundê Hêrsan ku girêdayî Modkî ye, yekeniyên me êrîş birin ser qereqoleke dijmin a li gund. Hîna tu agahî di derbarê vê livbaziyê de negihane me.

Di hefteya dawiyê ya meha Cot mehê de, gerîllayan êrîşek birin ser qereqola gundê Kilêreş ku girêdayî Modkî ye. Gerîlla bi roket û çekên otomatîkî qereqol dan ber êgir. Di derbarê kuştî û birîndaran de tu agahî negihane me.

Roja 9'ê Mijdarê li ser riya di navbera gundê Baylar û Modkî de gerîlla nasnameyên rêwiyan kontrol kirin. Mînîbûseke ku 10 cerdevanan tê de bûn rastê gerîlla tê. Gerîlla wan ji erebeyê dadixin, çekan ji dest wan digrin, piştî axaftineke dûr û dirêj 7'an jî wan serbest berdidin, û 3'yan jî ku nedixwestin çekên hilgirtibûn berdin, bi xwe re dibin.

Roja 5'ê Mijdarê kurê mixtarekî ji Modkî bi mirinê hat ceza kirin. Navê wî xwe firoş kurê xwe firoş Remezan e û demeke dirêj e, ku ji dijmin re nokerî dikir. Sala 1987'an jî 3 gerîlla li mala wî bibûn mêvan, lê vî nokerî bi komployekê ew şehîd kiribûn û cendekê wan teslîmî dijmin kiribû. Ji bo vê nokeriyê gelek pere ji dagîrkeran distîne. Ji ber vî sûcî wî gerîlla ew bi mirinê ceza dikin.

Di vê domanê de cerdevanekî ku bi xwe ji Şîrvanê ye, li navenda Norşînê hate kuştin.

Êvara 8'ê Mijdarê, mala endamê DYP, newêngerê parlementoyê, Mustafa Kaçmaz ji hêla hêzên me yên rizgarîxwaz ve hat bombekirin. Egera vê yekê jî ew bû, ku ev kes yek wan kesên bû ku di dema vekirina parlemento û sondxwarinê de êrîşî Leyla Zana û Hatip Dicle kirin.

Roja 6'ê Mijdarê gerîllayan li bajarê Xelatê gulle reşandin ser trêmbêla polîsan. Polîsek hat kuştin û bekçiyek jî birîndar bû.

Li Kevirê Qûl şerekî mezin

Beyana 13'ê Mijdarê di navbera gerîllayên ARGK û hêzên dijmin de li Kevirê Qûl ku herêma Bêdlîsê ye, şerek derket.

Şer heya saet 17'ê êvarê berdevam kir. Tevî ku hejmara hêza dijmin bilind bû jî gerîllayên me bi qehramanî şer kirin û 2 endamên hêzên taybetî kuştin û yek jî birîndar kirin. Ji hêzên me jî yek şehîd ket, lê hîna em nizanin kesê şehîd gerîlla ye an sivîl e.

Cerdevanî îflas dike

Yek ji êrdimên ku cerdevan lê dev ji çekan berdidin jî, êrdima Bêdlîsê ye. Ji ber ku dema qedandina **Zagona Efûkirinê** hindik maye, hejmara kesên ku dixwazin çekan li dijmin paş ve vegerînin bilind dibe.

Li gor agahiyên ku me ji gerîlla standine, gundên ku çekên dijmin lê vegerandine ev in:

Tûx: Balakan, Siyamirî, Hawyan û Birikan.

Xîzan: Mezra Azar, Kelhok, Gundik, Riya Merivê Dêran û Qiştrak

Motkî: Kellok, Navran û Niçê.

SÊRT

Gerîlla carek din avêt ser navenda Misricê

Êvara 2'ê Mijdarê yekeniyên ARGK careke din girtin ser navenda Misricê. Gerîlla ji çar aliyan ve ketin nava bajêr û saziyên dijmin yên fermî berûgullebaran kirin. Di dermefê kuştî û birîndarên dijmin de çi agahî ne gihiştine me.

Eynî êvarê yekeniyeke gerîlla jî digre ser qereqola li Zoqeydê, ku ev jî giredayî Misricê ye, û ji navenda bajêr nêzîk e. Ev qereqol jî bi rokêt û çekên otomatîkî tê gullebaran kirin û 4 leşker tên kuştin.

Gerîlla li dora Şirnexê, li peyhev digirin ser qereqolan

Gerîlla ARGK di van du hefteyên dawiyê de, li peyhev êrîşan birin ser qereqolên li derdora Şirnexê.

Roja 28'ê Cotmehê gerîlla bombe avêtin qereqola dijmin ya li gundê Derşewê. 2 leşker hatin kuştin û 3 jî birîndar ketin.

Roja 7'ê Mijdarê gerîllayên ARGK girtin ser qereqola gundê Kereşan. Leşkerên dijmin yên di qereqolê de bi temamî bê tesîr hatin hiştin.

Gerîlla heta hundirê qereqolê çûn. Li gor jêderên welatparêzên gundê Kereşan hinekan ji leşkerên dijmin ji bo, ku ji canê xwe nebin, bi nava gund ketibûn û direviyan.

Li ser riya Şirnex-Dihê kemîn: 15 leşker hatin kuştin

Roja 30'ê Cotmehê gerîllayên ARGK li ser riya di navbera Dih û Şirnexê de li pêşiya hêzên dijmin kemînek vedan. Di kemînê de ji hêzên arteşa Tirk 15 leşker hatin kuştin û gelek jî birîndar bûn. Şervanekî ARGK jî şehîd ket.

Di pozberiya li navbera Şirnexê û Qilabanê de 5 leşker hatin kuştin, gerîllayek şehîd ket

Şeva 8'ê Mijdarê di navbera Şirnex û Qilabanê(Uludere) de, pozberiyek di navbera yekeniyên ARGK û hêzên arteşa Tirk de pozberiyek derket. Di vê pozberiyê de 5 leşkerên dijmin hatin kuştin. Û gelek jî hatin birîndarkirin.

Li gor nûçeyên ku gihiştine rojnameya me, di dema ku gerîlla rê kontrol dikin de, kerwanekî dijmin ê leşkerî ber bi Kurdistana başûr ve diçe û rastî gerîllayan tê. Gerîllayên ARGK bi leşkerên dijmin re dikevin pozberîyê, 5 leşkeran dikujin û gelekan jî birîndar dikin. Her weha şervanekî ARGK jî tevlî kerwanê şehîdan dibe.

Li Berwarî 24 leşker û serleşker hatin kuştin, 6 şervanên ARGK jî şehîd ketin

Roja 16'ê Cotmehê li êrdima Çiyayê Rêş(Mişarê) pozberiyek di navbera yekeniyên ARGK û hêzên dijmin de derket. Di wê pozberiyê de 2 serbaz(sûbay) çawîşek û 2 leşker hatin kuştin, serbazek û 3 segman(leşkerê bê paye) jî birîndar ketin. Di pozberiyê de 5 şervanên ARGK jî şehîd bûn.

Li gor nûçeyên ku gihiştine me, pozberî saet di 15.00'an de dest pê dike. Yekeniya ARGK li hember bi hezaran leşker û 3 helîkopterên dijmin şerekî dijwar dike.

Roja 20'ê Cotmehê, li nêzîkî gundê Talê(Kovanagzi) kerwanekî dijmin ê leşkerî dikeve kêmîna gerîllayên ARGK. Ji leşkerên dijmin 4 tên kuştin û 4 leşker jî birîndar dikevin.

Roja 27'ê Mijdarê gerîllayên ARGK digirin ser qereqola dijmin ya li gundê Talê, ku girêdayî Berwarî ye. Di livbaziyê de bi kemanî 15 leşkerên dijmin tên kuştin. Gerîlla piştî nîjdeyê dikevin qereqolê û dest didin ser gelek çekan. Çekên ku gerîlla dest dane ser ev in:

1 MG-3 tifinga bi makine tevlî 2 lûleyên xwe, hejmarek G-3, bêtêlek destan û 46 sindoq fîşek.

Di kemînên li Dihê de 3 serbaz û 9 leşker hatin kuştin

Roja 22'ê Cotmehê gerîllayên ARGK li nêzîkî gundê Avalê ku girêdayî Dihê ye kemînek vedan. Ji leşkerên dijmin, ku ketin kemîna gerîllayan 3 serbaz(Sûbay) û 9 leşker hatin kuştin.

Di livbaziyê de çi ziyan negihaye gerîlla.

70 leşker û 40 cerdevan ku ji hêla gerîlla ve dîl hatibûn girtin hatin berdan

Roja 30'ê Cotmehê gerîllayên ARGK dor li gundê Reşenê, ku girêdayî Dihê ye, girtin û temamê gund girtin bin kontrola xwe.

Li gor nûçeyên ku gihiştine me, gerîllayan hemû leşker û parezkarên gundan ên li vî gundî dîl girtin. 70 leşker û 40 parêzkaran gundan ku dîl hatibûn girtin piştî demekê hatine berdan.

Heqîqetî yarî otonomî û daxwazî gelî Kurdistan

Gelî Kurdistan le başûrî wilat nizîkey 30 sal e xebat dekat û xwên derêjêt, be hezaran gund û dêhat kawil kiran be destî reşî dagîrkerî "Baas", be hezaran jin û zarok û gencî Kurd bûnete qurbanî, hêz û tuwanay 2 newey Kurd têda serif kira û 30 salî xayanduwe, keçî başûrî Kurdistan ziyatir tûşî wêran kirdin debêt, heta kar geyişte ewey ke le ser xakî xoman nawî penahendeman lê binên û ordugay penahendeyîman bo awa biken û beşêkî kemî xêr û bereketî dizrawî Kurdistaniman be şêwey xwardin, çadir û daw û derman bidenê, wekû Kurd gotenî: "Be malî xoman piyawetîman legel da deken!". Le heman katîş da be harîkarî mirovayetî le qelem deden. We le çiwarçêwey (qalibî) daxwazî mafî serxobûnî milletêk deygorin û deyxene qalibî mafî mirov û penahendeyî! Aya tirajîdayay qetlûamî Kurd û şikiste yek le diway yekekanî başûrî Kurdistan le salekanî "1974-1988-1991" hoy çi ye? Aya hoy dirrindeyî rijêmî Baas e? Ew siyasete jînosaydey ke le Kurdistan peyrew dekrêt, pilanî dûr û dirêjî împiryalîzmî cîhanî û dagîrkeranî Kurdistane be harîkarî rastewxo û narastewxoy serkirde xo be destewederekanî başûrî Kurdistan praktîk dekrêt. Le mawey "17 sal" wata le salî 1974 heta 1991 çendan hel û derfetî mêjûyî û dîrokî bo hîzib û rêkxirawekanî başûrî Kurdistan helkewtuwe ke dayantiwanî "Otonomî" bedest bênin, belam ewane tenanet bo "Otonomî"s programêkî hazir û cêgiriyan niye, ewane "Otonomî"s naxwazin bo başûrî Kurdistan. Ewe 30 sal e ew qewane (bende) lê deden, mêşkî xelkî Kurdistan be ebiyatî aw deden. We le katêk da ke hemû şar û herêmêkî başûrî Kurdistan le Zaxo heta Xaneqîn le jêr kontirolî xelkî Kurd bû neyantiwanî parêzgarzî lew serkewtine biken û gel rêkbixen û raberayetî biken, belku be pêçewanewe ewan dij be Komîte Gelîyekan rawestan ke serperistî xelkî raperiwî dekird û xoyan bo bergirî kirdin amade dekird dij be hêrişî dujminî Baasî faşîstî cawerêkiraw.

Baş e, êwe otonomî dexwazin, kerem ken ewe Kurdistanî başûr le jêr dest daye, yek serbazî dagîrkerî lê nemawe, be kirdar (fi'elî) Nawçey Otonomî li jêr dest daye, ziyatir çitan dewêt, belam xwaziyaranî Otonomî Egîretî neyantiwanî îdarey xelkî biken û rêkî bixen, pirsiyar lêre da eweye boçî xelkiyan rêk nexist û parêzgariyan le serkewtinî xelik û destkewtî şehîdan nekird?

Serheldanekanî diwayî başûrî Kurdistan be aşkira selmandî ke ew serkirde saxtane natwanin rêberayetî şoriş biken... Serbexoyî siyasî xoyan niye ne le biriyar û program û ne le praktîk da, belku ewey ewan deyken û dayan sepanduwe be ser xelkî Kurdistan nexşe û pilanî împiryalîzmî cîhaniye le Kurdistan berêwey deben, be xwênî Kurd darî Baas û dagîrkeran dejiyênnewe û dirêjî be temenî dagîrker deden... Le raperînekanî diwayî başûrî Kurdistan cilew û kontrol le dest serkirde saxtekan û dagîrkeranî Kurdistan û împeryalîzm derkewt û kewte destî xelkî sitemdîdey Kurdistan. Aşkiraşe ew gorrane şorişgêriye le berjewendî hiç kamêkiyan da niye, le katêk da ke girri şoriş roj be roj be tîntir debêt le bakurî Kurdistan û sertaserî welat degrêtewe le jêr serokayetî **Partiya Karkerên Kurdistan-PKK** û stratîjî serbexoyî Kurdistan.

Her boye ew sê layene "împeryalîzm, dagîrkerî Kurdistan û serkirde saxtekanî başûrî Kurdistan" dile lerzêyan girt û rojiyan lê bû be şewî tarîk, take rêga û çareserîş ke le berjewendî ewan da bêt qetlûamî xelke û derbeder kirdinyetî, boye be pêy pilanêkî amadekiraw carêkî tir giftugo (Mifawezat) legel rijêmî Baasî faşîst destî pê kird, be prupagende jehrawekaniyan me'enewiyatî xelikiyan deruxand û xelikiyan sard dekirdewe û zemîneyan xoş dekird bo hatinî supay împiryalîzm û nêştecêbûnî le bakurî Kurdistan le jêr perdey harîkarî mirovayetî xelkî başûrî Kurdistan, bo rawestan le dijî daxwazî serxobûnî gelî Kurdistan le jêr serokayetî Partiya Karkerên Kurdistan-PKK.

Celal Talebanî û Mesût Barzanî êsta diwa rolî serkirde saxtekan deleyzin le şanogeriye niwêkey Bush û Özal da. Bo yekem care le mawey 30 sal xwên riştin da başûrî Kurdistan le jêr nîrî dagîrkeran rizgarî bêt, çend rojêk başûrî wilat heway azadî helmijî, xoy xawenî xoy bû, belam em careş beharî wilat dizraw, başûrî Kurdistanî azîz, Hewlêr û Kerkûk û şar û herêmekanî tir weku kiçekî şox û şeng pêşkeş be dagîrker kirayewe be destî serkirde saxtekanî Kurd. Aşkiraye hemû serheldanêk be dilxwazî xelkî dirust debêt, le encamî zilm û zor û be hêz û şikanî şîrazey dam û dezgakanî rijêmî Baasî faşîst le başûrî Kurdistan, le encamî şerî Kendawî Farisî da, serheldan dirust bû (pêkhat) be şêweyekî xorisik, be bê dîsplîn, bê rêkxistin...htd.

We le encamî rêknexistinî xelik, ke erkî ser şanî partî û rêkxirawekanî "Berey Kurdistanî" bû, belam "Berey" be naw "Kurdistanî" weku siruştî feodalî û borjiwazî xoy bem kare giringe helnesta û boyeş weku encamêkî siruştî û dumahiyekî çawerêkiraw be şikistî û qetlûamî xelkî Kurd diwayî hat, wekû serheldanekanî Agrî...htd. Ta êsta hawkêşey xwên riştinî Kurd û destkewtinekanî ke be destî hênawe, le katêk da ebêt encamî hawkêşeke rastewane bêt. Azayetî û qaramaniyetî gelî Kurd bote hoy ewey ke nawî Kurd û Kurdistan ta êsta bimênêt, le katêk da milletanî hawsêy milletî Kurd xoyan negirtuwe û tiwawnetewe û nemawin, zimanekesiyan bote zimanêkî wird û kes qiseyan pê nakat, ta êstaş şaristaniyetî dîrokî Kurdistan rewrewey şaristaniyetî mêjû berew pêş debat... Gelo çima roj be roj ziyatir başûrî wilat kawil debêt? Le ber nebûnî partî pêşrew, le ber nebûnî serokayetî rasteqîne nebûnî rêkxistin, nebûnî xetî siyasî aşkira, xohawîştine naw baweşî dujmin û bayex nedan be astî hoşiyarî xelik û pêşmerge û bigre çewa şekirdinî fikir û rawestan dij be idelojî radîkal û serbexo. Seroke xo bedestewederekanî başûrî Kurdistan xerikin împiryalîzm le ber dilî milletekeman şîrin deken, be aşkira û bê şerim legel kuranî Atatürk dadenîşin. Ronîştinî ew seroke saxtane legel piyawanî dujminî faşîstî Turk, Özal, Xeyrî Kozakçioglu... ebê le ser kam binke bê, bo çi? Eger ewan serokî Kurd in û dexwazî Kurdistan deken, peywendiyan be Xeyrî Kozakçioglu çi ye? Çî şitî hawbeş le newaniyan da heye? Belgenewîste ke ew ronîştine dij be Kurd û Kurdistan e, dij be PKK ye. Yan ronîştin legel Elî Hesen Mecîdî Kîmiyawî be celadî Helebce, le katêk da ke hêştan xwênî şehîdanî Helebce, Badînan, Gelî Bazê, Balîsan, Şex Wesanan, Melekan û Dolî Cafetî wişik nebuwe, ew ronîştine legel ew dujmine xwênxorane saykiyolojiyetî kesêkî nizim û serêkî şorî dewêt, egîna siwanêkî Kurdî ser çiya amade niye bo axaftin legel wan celadan.

Dwênê le baweş axundekanî Îran da bûn û dij be xebatî Kurd le rojhelatî Kurdistan radewestan, ew roş le baweşî Özal û kuranî Atatürk in û rijêmî Turkiyaş be dîmokratî le qelem deden.

Be hencetî derbederbûnî 4 milyon Kurd giftugo legel dagîrkeranî Baas deken. Baş e kê biwe hoy derbederbûnî ew 4 milyone, aya êwe û dagîrkerî Baas û împiryalîzmî Emerîkî nebûn? Bo çî rêgayan da be dagîrkerî Baas ke helîkopter bekar bênêt dij be Kurd? Eger supay împiryalîzm le ber çawî rêşî Kurdî başûr hatote Silopî, bo parastinî Kurd le hêrişî Baas we nawçey "Asmanî Azadî" dirust kird le mecalî hêlî "36" ke tiyayda rawe Kurd qedexeye, ey bo çî dij be hêrişekanî Tirkî faşîst bê deng man bigre be pîlanî ewan bû bo ser başûrî Kurdistan çûn, le katêk da her ew Kurdî başûre dekujrêt û desûtênrêt? Yan diyare "Deştî Berazgir, Diyane û Xuwakurik" başûrî Kurdistan niye, yan le derewey xetî 36 e?!

Kêşey Kurd kêşey herêmêk yan keme neteweyek niye, kêşey milletêke ke Kurdistan niştimaniyetî, boye pêwîste le ser binçîney sitratîjî serbexobûnî Kurdistan xebat bikrêt, bo Kurdistanekî serbexo û azad, aşkiraye em amanceş dij be berjewendî împiryalîzm û dagîrkeranî Kurdistane, boye pêwîstiman be partî pêşrew, pêwîstiman be serokayetiyekî rasteqîne bo xebatî meteweyetî û komelayetî, siyasî û çekdarî...htd heye, bo dozînewey kesayetî bizirbûy Kurdistanyetman, bo perwede kirdinî millet be ideolojî serxobûnî Kurdistan le jêr roşnayî "Teorî Marksîzm-Lenînîzm", be dirustbûnî rêkxistinêkî polayîn, dispîlnêkî şorişgêrane... Ew kate başûrî Kurdistan û bakurî Kurdistan yek degrêt û herêmî "Asmanî Azadî" destkirdî împiryalîzm debête burkanêk û dagîrker û împiryalîzm desûtênêt, her boyeş bo ew armance **PAK - Partiya Azadiya Kurdistan**, le başûrî Kurdistan dirust buwe, bo xebatî hawbeş legel PKK, herdûk pişt û penay yektirin û le bakur û başûr gurzî toley gewre le dujminanî dagîrker deden.

26.09.1991

Egîd

Sempatîzanî PAK DANMARK

Nameyek ji nava şerê germ, ji nava refên gerîlla, ji gelê Kurdistanê yê serxwebûn û azadîxwaz re

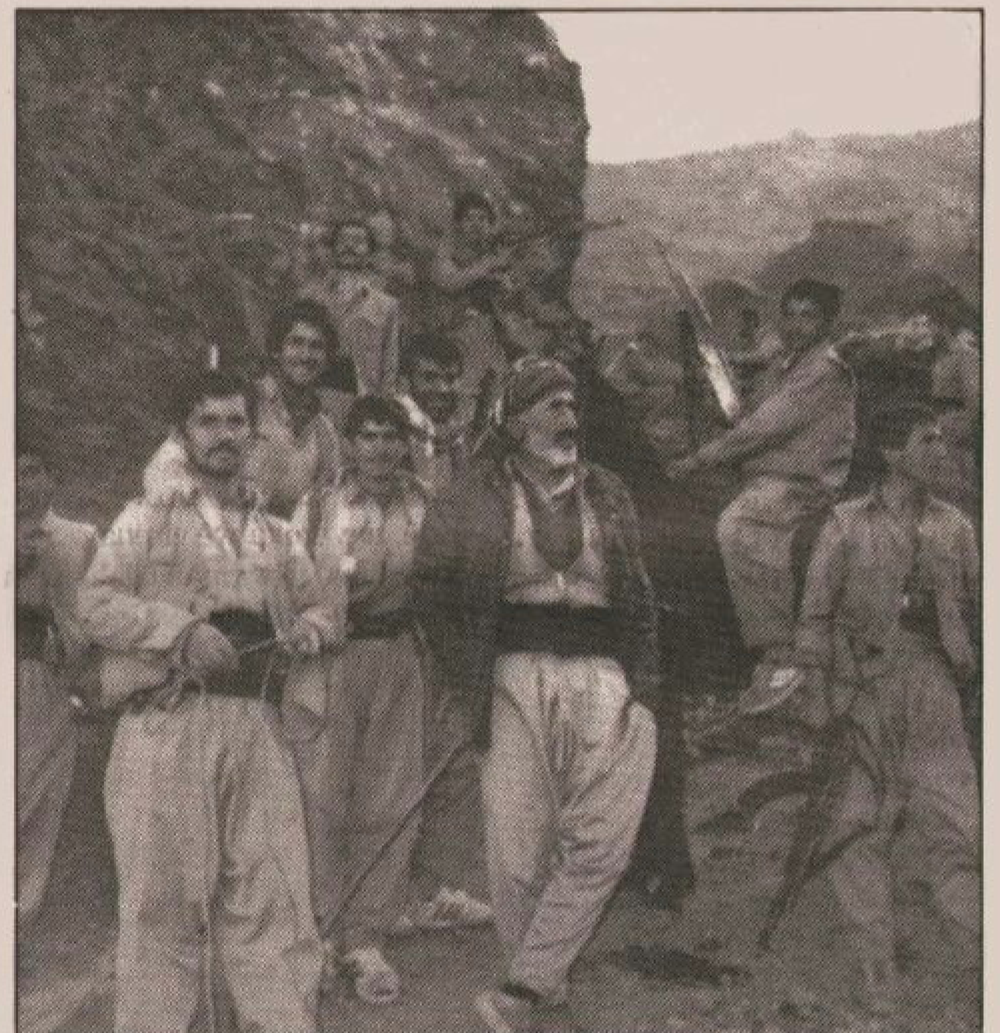
Ji nava refên serîhildana hemdemî ya ku agirê wê li Kurdistanê gurr e. Ji hembêza çiyayên Kurdistanê û berxwedana li dijî dijmin û zora wî, cihê şînhatina dendika berxwedanê... Ji herêma ku bûye maka berxwedana Bedirxan, Yezdan Şêr, Abdullahê Nehrî... Ji Şirnexê, Silopiyê, Hezexê.. û Sêrtê. Ji çiyayê Herekol, Piro, Cûdî, Çirav û Gebarê ji ser xaka qehramaniyê, ji Besta, ez van gotinan ji we re dinivîsim.

Di destpêkê de ez dixwezim bibêjim ku, tu jiyan ji jiyana di nava şoreşê de, di nava refên gerîlla de, bi şereftir û namûstir nîne. Tu jiyan ji jiyana şoreşgeriyê xweştir û buhatir nîne.

Bi hişkî û nermiya wê, bi rihê wê yê fedekariyê, ji bona armanceke însanî ya mezin, armanca serxwebûn û azadiyê, dikarim weha bibêjim: Ew quwet û hêza gelî, ew kulma ji hêsin û pola ya li hember dijminê hov û xwînxwar, ew qehra sedê salan a di sînga mirovê Kurd de hatiye civandin... îro di şexsiyeta gerîlla de tên dîtin. Gerîlla temsîla pêşketinê dike, ji roja ku derketiye û heya îro, bêyî ku tu caran biraweste.

Di van her du salên dawiyê de, gerîlla gelekî xurt û bi hêztir bû ye. Refên ARGK ro bi ro firehtir dibin. Bi tecrûbe û tektîkên şerê gel xurttir dibe. Di vê salê de, hema-hema li her derê Kurdistana bakur şer xwe gihandiye sewiyeta Botanê. Ev jî nîşana serkevtin û serxwebûnê dide ber çavan.

Bi xebata partiyê agirê serîhildanê gurr bû. Bi xurtbûna serîhildana gel jî, hîn bêhtir ciwan tevlî şerê gerîlla dibin. Ev divê mirov bi her awahî amade be, fedekarî bi xwe jî ji derbasbûna nava gerîlla dest pêdike û dewam dike.

Jiyana gerîlla, jiyana di riya serkeftinê de Wêne: Berxwedan

Kesê şoreşger her saet xwe bi dozê ve girêdide, rastî û maneya jiyanê dibîne. Deqe bi deqe pê dihese ku hîn greva xwe bi cih nehaniye, gerek e xwe bêhtir bide ber kar, ji bo ku xwe bigihîne serkevtin û zefera dawiyê.

Mentîqa Besta ya ku ez jê vê nameyê dinivîsim, wekî hemû herêmên din ên Botanê herêmek e zengîn e. Bi çiya, dar û berên xwe dewlemend e. Dema ku mirov ji ser çiyayê Herekolê lê dinêre, mîna hewşekê ku derdora çiyê girtibe xuya dike. Herêm bi çiyayên bilind hatiye xemilandin, bilindiya piranî çiyan digihên 3000-3500 m. û hêjî bêhtir.

Li kêleka me bajarê Şirnexê heye. Şirnex bi xwe jî cihekî mezin di nava xebata me ya çekdarî de digre. Dijmin vê yekê baş dizane, lewma hêzeke leşkerî ya xurt têde bi cih kiriye. Dijmin baş dizane jî, dema ku hêza leşkerî li ser sivik bike, wê Şirnex ji dest derkeve, anku wê rizgar bibe. Li tevayî Botanê ev tişt tene dîtin. Ji ber vê yekê hêzeke mezin xistiye Botanê.

Ji bo hêza gerîlla ya li wir jî ez tişt eşkere û xuya ne. Bi perwerdekirin, bi êrîş û bi zanebûn xebata me fireh dibe.

Gelî heval û dostên hêja,

Roja em îro tê de ne, roja rizgariyê û xelasiyê ye. Îro roja şer e, roja serkevtinê ye, roja namûs û şerefê ye. Gerek e her xort û keç cihê xwe di nava refên ARGK de bigirin û rola xwe ya dîrokî bilîzin.

Gelê Kurdistanê!

Em soz didin xwîna şehîdan, şehîdên serxwebûn û azadiyê, em ê di riya wan de bimeşin û tola wan hilînin. Em ê armanca wan pêk bînin. Em ê roj bi roj xurttir bibin. Rabin, em tev xwedî li xwîna şehîdên xwe û keda gelê xwe derkevin, xwedî li şoreşa xwe derkevin, em tev xwedî li keda serokê xwe yê netewî, Serok APO, derkevin û Partiya xwe PKK biparêzin û xurt bikin.

Dîsa ez silavên germ ji we re dişînim, bi germaya şerê me yê rizgariya netewî.

Soza me bi hev re, em bibêjin: "An serxwebûn an neman!" Bila ev şîara me ta serkevtinê be...

Li gel silavên şoreşgerî

6.6.1991

B. A. Çiya

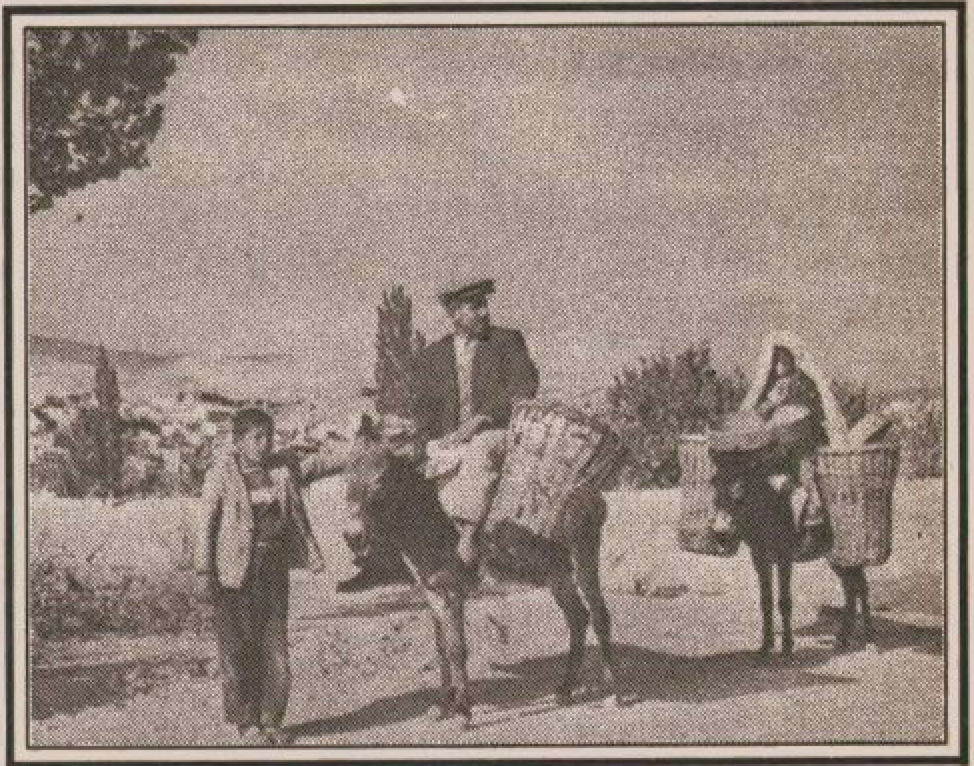
Besta-Botan

Çand * Pîşe * Wêje

Kurte-lêkolîneke rexnevanî li ser pirtûka "Kela Dimdimê" ya "Jan Dost"

-II-

M. Nebo

Wekî ku me di xeleka (I) de dayî xuyanîkirin, ev destan ji 24 beşên ku senaryoyekê dihêne ziman hatiye nivîsandin. Her beşek jî, bûyerekê ravedike, lê tevayî van bûyeran bi bingehekê ve hatine girêdan (Kela Dimdimê). Beşên destanê jî ev in: "Kela Dimdimê (Danasîna kelayê ye), **Mîrxan li Esfehanê, Evîna Sinemê û Dosto, Vegera Mîrxan, Avakirina Kelê, Li cem bavê Sînemê, Derdên Dosto, Şerê Dosto û pismaman, Dosto li cem pîrê, Mirina bavê Dosto, Li şahûşîna Şah Ebbas, Serbilindî, Sînem û cejna Newrozê, Dosto li Ormiyeyê, Evdalxan, Hesenxan û Celalî, Leşkerê Mutemed, Vegera Dosto, Kelafiroş, Hevdîtina Sînemê û Dosto, Reva Celaliyan, Hevdîtina Şergo û Dosto, Dîna Sînemê û Dawî".**

Jan Dost, ev beş û verêstina bûyerên wan, ji cem xwe afirandine, anko ji rastiyê nehatine. Tenê ji bo forma destanê dahîna ye. Lê çendî ji mejiyê xwe anî be jî, dîsa girêdan û hûnandineke gelekî xurt û tunde di navbera wan de heye. Heya mirov dikare bibêje, ji hev nayên qetandin û cuda kirin.

Di pêşgotina xwe de, nivîsevan weha dinivîse û dibêje: *"Berxwedana bav û kalên me, di çiyayên bilind û di kelehên asê de, bûye sedema mabûna milletê Kurd. Serhildanên Bedirxan, Şêx Seîd, Seyid Riza, Şêx Ubêdê Nehrî, Ihsan û Serhildanên din, dîroka me saz dikin. Dîroka me berxwedan e, jiyana me berxwedan e û hebûna me berxwedan e. Ji ber ku milletê bê berxwedan, weke dara ji rehê xwe qutbûye, tu carî nafî.*

Ji ber vê yekê, min xwest destanekê ji destanên berxwedanê pêşkêşî millet bikin. Ez mam heya ku rojekê di pirtûka M. Emîn Zekî (Dîroka Kurd û Kurdistan) de, çavê min li navê Kela Dimdimê ket. Min serpêhatiya vê kelê xwend û gelek serbilindî têde dît. Di dilê xwe de got: Ev e daxwaza min, min dest pêkir û nivîsand..." Di "Jiyana lehengê vê destanê"de jî weha dinivîsê: *"Berî ku ez dest bi fînnameyê bikin, dixwazim ji xwendevanên hêja re bidim xuyanê ku, çîroka Sînemê û Dosto ne çîrokeke dîrokî ye. Û bi vî hawî Dosto, Sînem û Şergo ne kesên dîrokî ne. Çîrok ji binî ve, min ji xeyala xwe çekiriye."*

Belê, Jan Dost bi xwe didirikîne ku, çîroka Sînemê û Dosto (lehengên destanê) ji rastiyê nehatiye der. Lê ji mejiyê xwe afirandiye. Mirovê ku vê destana helbestî bixwîne, bê guman wê bibîne ku ev her du kes, di destanê de kesên bingehîn in. Destan li ser bûyera di navbera wan de ava bûye. Ji lewre em dikarin bibêjin, hûnandina "Kela Dimdimê" ya ji xeyalê hatiye, anko destaneke hizirî ye. Lê belê, naveroka wê girêdayî berxwedana qehraman û lehengên Kela Dimdimê ya rastînî ye. Tu carî mirov nikare bibêje, ku J. Dost tova vê destanê jî ji cem xwe afirandiye. Ev jî rastiyeke, rastîniya "Kela Dimdimê" dertîne holê. Ji bo ku xwendevan, bi dorfirehtir, nêrîna xwe li ser vê destana helbestî çêbibe, em ê li gora derfetan çendî ji me were, naveroka beşên wê ji xwendevanan re biweşînin.

Zimanê "Kela Dimdimê":

Destana di nava destên me de bi şêweyekî gelî, hêsan û têgihiştî hatiye nivîsandin. Anku hema her kesê bizanibe bi Latînî bixwîne dikare têbigihêje ku destan çi dibêje û bûyerên wê ravebike û verêse. Bi zimanê gelî hatiye hûnandin. Ev jî sedem û egereke bingehîne ku destan xwe bigihîne nava destên hemû kesî û ji hêla her kesî ve were xwendin. Di nêrîna min de, yek ji mercên bilind û payebilindiya romanê jî ev e. J. Dost kariye bi şêweya xwe ya torevanî û wêjeyî vê romanê hêsan û li hevhatî biafirîne û bihûne.

Ji hêla hûnandina wê ve, destan tev li ser kêşanekê hatiye nivîsandin. Ev şêwe bi xwe jî, klasîkî ye, islûba destanên helbestî ye. Nivîsevan kariye di vî warî de biserkeve. Lê tevî vê yekê jî di hin de cihan de kêşan şikandiye, yan jî nekariye kêşan û dawetîpa wê pêk bîne. Ji bo ku kêşanê pêkbîne, hinek peyv çûtine û ji wateya wê xistine. Ev jî qelsiyeke torevanî û wêjiyî ye, bo nimûne:

Heta rokê Şah êrîş bir Rewan
Gelek kes kuştin, çi pîr û ciwan
Ji wana werê ew şer hesan e
Nizanin mirin li benda wan e
Mutemed Dewle serdarê wan e
Şerê kelan de pir pehlewan e
Leşker cuda bûn, hin çûne çepê
Hin çûne rastê, hin mane li pê

Tevî van kêmasiyên rêzimanî jî, gelek kêmasiyên çapê di nava destanê de cih girtine. Ji bilî van, çewtî û şaşiyên rênivîsî jî gelek in. Dîsa jî mirov dikare bibêje ku destan bi wêneyên xwe yên wêjeyî gelekî dewlemend in. Destan bi wêneyan hatiye xemilandin. Di her beşekî de li gel bûyer û diyalogan wêneyên çeleng û şêrîn xwe berî her tiştî şanî dikin û xwe davêjine ber çavan. Ez dikarim bibêjim ku mîna Kurdistanê di dema buharê de, ev pirtûk bi wêneyan çelengiya xwe ya hundirî û derveyî raberî mirov dike.

Dost got: Dayê, tîrên Sînemsoj
Dilê min sohtin bi xurtî iroj
Dilê min revand bi çavê xwey reş
Bi meya lêvan ez kirim serxweş
Por zêrê zer e, dêm henarî ne
Awir xedar in, tîrê cengî ne...(R.36)

Li cihekî din:

Dema leşkerê Ecem daketin
Siwarê kelê bi nav wan ketin
Hawîr çerx dibûn weke yek mêrî
Weke destarê kevir dihêrî...
(R.130)
Heta bû sibe ro dîsa hilat
Ji ser rûyê cîhan perda reş hilat
Destarê cengê hate gerandin
Serê dijminan hate hêrandin...
(R.97

Her weha gelek wêne rûyê destanê bi xwendevanan şêrîn dikin û rûpelan dixemilînin.

Şah soza alîkariyê dide Mîrxan, lê bi merc û şertekê. Divê Mîrxan ji bo Şah têkeve şerê Osmaniyan. Şah dixwest Mîr ji xwe re bike destikek û pê li dijî Osmaniyan derkeve. Li ser vê bingehê Şah bi Mîr re sozê dide. Mîr du dilî dimîne, lê li dawiyê ji ber egera bê çaretiyê peymana Şah dipejirîne.

Li vir J. Dost bûyera "Evîna Sînemê û Dosto" davêje nava destanê. Bi rastî temaşegeha ku destan, bi giranî şêrîn kiriye û xemilandiye ev bûyera ye. Mirov dikare bibêje, Sînem û Dost du kes ji lehengên destanê yên bingehîn in. Bi zimanekî wêjeyî, keçên Kurd tê pesindan, çelengiya wan, şox û şemaliya bejn û bala wan...:

Çavreş û bedew bejin zirav in
Awirê çava ji dil re dav in
Hin jê zerî ne, hin sipî, sor in
Mijanê çavan ji dil re tor in... (R.31)

Ev keçikên şemalîn li ser kaniya gund li hev civiyane. Li ser bîra gund, evîna Dosto û Sînemê destpêdike. Dibe sedema kuştina ciwan û xweşmêran:

Xortek ji wana dakete kanî
Li xwe kiribû şalê xerzanî
Gihişte serê kaniya zelal
Nêrî va keçek pir şox û şepal
Guliyên zêrîn berdane ser mil
Lêv xuncê sor in, çav reş in bê kil... (R.34)
Heta rojava Dosto û Sînem
Bi kêf û şadî mane li ser çem
Dosto berî da mala bavê xwe
Hildane ser mil tîr û davê xwe
Sînem ji berê xwe da mala xwe
Dostê nêçirvan tanî bala xwe...
(R.35)

Dema ku pismamên Sînemê pê dihesin ku evîndariyek di navbera Sînemê û Dosto de heye, girgin dibin û şerekî giran derdikeve.

Lê Dosto jî ne hewqasî jar û qels e. Ew jî di şerê li dijî pismaman de çalak û leheng derdikeve:

Li wan ziviri Dostê Sînem soj
Çep û rast veşand şûrê xwe yê toj
Serê du biran bi lez wî birrî
Ji ser hespê ketin bûn termên mirî (R.57)

Û Dosto xwînî dibe, xwîna du şêran (pismamên Sînemê) dikeve histûyê wî.

Dema ku Mîr ji Esfehanê vedigere kelê, di pişt wî re xêrnexwaz şah têvedidin û kînekê li dijî Mîr di dilê wî de diçînin.

Digot: Ey şahê şûnmayê Cemşîd
Çawa dest bidî zaroyên Yezîdî?

Şah jî dikeve gumanan û dihizire, di dilê xwe de dibêje: Heke ev Mîr xurt bibe, debar pêre nabe. Em nikarin êdî ji bin gefxwarin û awirên wî rizgar bibin. Ji lew re divê em wî di vê jarbûna ku ew têde dijî de bifetisînin.

Bi lez nameyekê dinivîse û ji bo Mîrxan dişîne. Dema ku Mîrxan nameyê vedireşîne û dixwîne, hêrs dibe:

Lê ji nişkê ve rûyê wî tal bû
Her du birhên wî gihane hevdû
Mîrxan berê xwe da peykê Ecem
Got: Qebûl nakin vê stemê em
Ji Şah re bibêj Mîrxan ser şikand
Di vê namê de bersivek veşand

Di hejmara bê de şerê Mîrê Dimdimê û Şahê Esfehanî

Were Heta Pê Bi Teve ne

Ez yarê te
Welat baweriya nemirinê
Gula geş, gula bişkoj, weryar
Belg-belg ji jiyê min
Oy..! Naarîn were.
Qey tu nikarî?
Çav dinêrin dilê min.
Qey dilê min e?!
Derya, bê sînor, mezin.
Çinarên robarî belig dane?
Befra li çiyayên bilind barî
Ez ê li jiyana te
Qey eve mafê min e?
Min divêt tu bihêy
Befra di rê da... tiblên te tezîn
Were ... Qey tu nikarî?
Dîwarên kurom, bê deng
Çadirên li ber bayê bê deng
Tifingên bi daran ve bê deng
Mirovên devdirûyî bê deng
Destên tibil birrî bê deng
Gêjî, mestî, sistî
Hezdikim zû tu serîhildî
Ma tu mayî di bin befrê da,
Qey tu nikarî?
Doza min, çavên te...
tu dihêyî
Ez ji te pir hezdikim
Kevokan hêlîn çêkirin
Lê baxê min vêrra vêrra
Gulan serê xwe hildane
Bûyerek nû ya dixewinît
Barût, Aşût, Mirovên rût
Bûne lehî, sikir berdan
Bê pêjin tirsa bûye dirrinde
Berbûye giyanê dirrindan
Min divêt bihêy, zûtirîn dem
Ji vî alî
Ji wî alî
Bakur
Başûr
Di hundir da ser hilde jor
Amade me
Li enya te ya kever bidim
Stêreka sor
Divêt tu bihêy
Qey tu nikarî?

21.07.1991
Hizirvan / Dihok

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

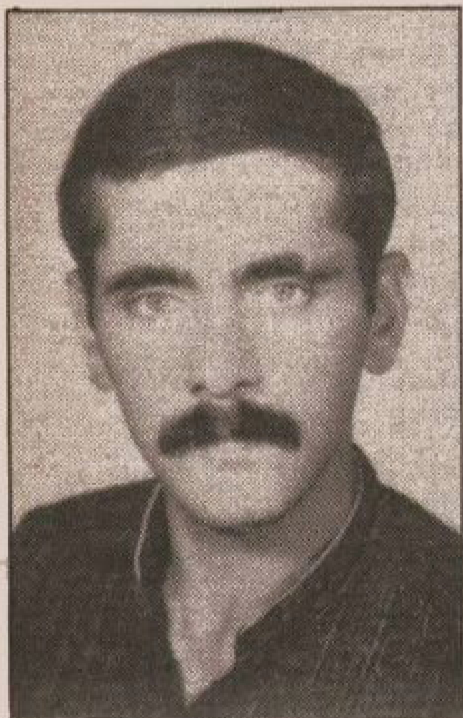
Êrdimeke niştiman ku bi çiyayên berfîn û rezên xwe yên kesk dihê nasîn

ERZINGAN

-II-

CIHÊN RÛNIŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA ERZINGANÊ

Erzingan li bakurê Kurdistanê weke birekî êrdima Dêrsimê cihê xwe girtiye. Ji aliyê rojhilatê ve bi Erziromê, ji aliyê rojava ve

Alî Ekber LAÇÎN

bi Sêwazê, ji aliyê başûr ve bi Meledî, Mazra, Dêrsim û Çewlikê, ji aliyê bakur jî bi bajarên Tirkiyê Giresûn û Gumuşhaneyê ve xwedî tixûb e.

Teviya pîvana firehiya erdê Erzinganê 11.903 km² ye. Hejimara şênî jî 282.022 kes e. Li ser her km² erdî 24 mirov dijîn. 7 navçe, 17 qopanî û 550 gund girêdayê Erzinganê ne. Li Erzinganê tev bi hev re 12 belediye hene.

Êrdima Erzinganê ji aliyê hejimara şênî ve pirr pêş ve neçûye û hejmara şênî li vir kêm e. Li ber rewşa êrdimên din ji vî alî ve, dikeve rêzên jêr.

Navçeya navendî bajarê Erzinganê: 1.218 metran ji deryayê bilind e. Li ser Deşta Erzinganê ava bûye. Hejimara şênî 142.000 e. Pîvana erdî 2.166 km² ye. Li ser her km² erdî 66 mirov dijîn. 4 qopanî û 115 gund girêdayê bajarê Erzinganê ne.

Navçeya navendî bi navçeyên Mansî (Çayirli), Tercan, Kemah û Zevkarê, bi êrdima Dêrsimê û bajarê Tirkiyê Gumuşhane re xwediyê tixûban e.

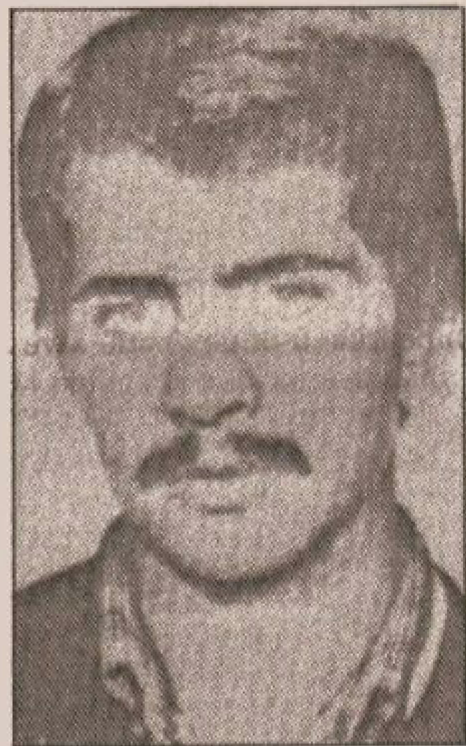
Navçeya Mansî (Çayirli): Li bakurê-rojhilatê Erzinganê ava bûye. Heya sala 1945'an qopaniyeke girêdayê navçeya Tercanê bû. Hejimara şênî 29.400 kes e. Firehiya erdî 1.480 km² ye. Li ser her km² erdî 20 kes dijîn. 2 qopanî û 62 gund girêdayê navçeya Mansiyê ne.

Navçeya Mansî bi navçeyên Tercan û Erzinganê, bi êrdima Erziromê û bajarê Gumuşhane re xwediyê tixûban e.

Navçeya Îliçê: Heya sala 1938'an qopaniyeke girêdayê navçeya Egînê (Kemaliye) bû. Hejimara şênî 13.348 kes e. Firehiya erdî 1.397 km² ye. Li ser her km² erdî 10 kes dijîn.

Îliç li rojavayê Erzinganê ava bûye. 2 qopanî û 56 gund girêdayê navçeya Îliçê ne. Li navçeyê debariya civakê ya bingehîn ajelvaniye (xwedî kirina pez û sewalan). Li ser axê Îliçê her weha kehniyên xwê û bûjena manganez hene.

Navçeya Kemahê: Li rêza Ava Reş ava bûye, ku ev av şaxekî Çemê Firadê ye. Riya tirênan ku Sêwaz û Erziromê bi hev ve girê

Kazim AYDIN

dide, ji vê navçeyê derbas dibe. Di çalekê de ava bûye, ku ev çal dikeve nava çiyan. Li hêla başûr Çiyayên Mûnzûrê bilind dibin.

Hejimara şênî 18.578 kes e. Firehiya erdî 2.354 km² ye. Li ser her km² erdî 8 kes dijîn. Li vê navçeyê her diçe, hejimara şênî kemtir dibe.

Navçeya Kemahê bi navçeyên Erzinganê, Zevker, Îliç û êrdima Dêrsimê re xwedî tixûban e. 4 qopanî û 69 gund girêdayê navçeya Kemahê ne.

Her çendî hindekî fêkîvanî jî li Kemahê heye, debarî bêhtir li ser zadvaniyê û ajelvaniyê bilind dibe.

Navçeya Egînê (Kemaliye): Dikeve başûrê-rojavayê Erzinganê. Di dawiya sedsala 18'an de girêdayê êrdima Mazrayê (Elazig) bû. Di sala 1938'an de bû navçeyeke Erzinganê. Têkiliyên vê navçeyê bêhtir bi Meledî û Sêwazê re hene, ji ber ku ji Erzinganê dûr e.

Hejimara şênî 12.140 kes e. Her diçe hejimara şênî li Egînê kêmtir dibe. Firehiya erdî 1.168 km² ye. Li ser her km² erdî 10 kes dijîn. 2 qopanî û 60 gund girêdayê navçeya Egînê ne.

Navçeya Egînê bi navçeya Îlîçê û êrdimên Dêrsim, Mazra, Meledî û Sêwazê re xwedî tixûban e.

Debarî, di serî de bi fêkîvaniyê dibe. Ajelvanî jî li ser riya pêşveçûnê ye. Her weha xaliyên (mehfûrên) Egînê jî bi nav û deng in. Ji aliyê pêşveçûna civakî û aborî ve, piştî Erzinganê li êrdimê ev navçe duwemîn e.

Navçeya Zevkarê (Refahiye): Di sala 1884'an de ev navçe hatiye ava kirin. Dikeve bakurê-rojavayê Erziganê. Hejimara şênî 32.700 kes e. Firehiya erdî 1.746 km² ye. Li ser her km² erdî 19 kes dijîn.

4 qopanî û 115 gund girêdayê Zevkarê ne. Navçe bi Erzinganê, Kemah, Îlîç, êrdima Sêwazê û bajarê Tirkiyê Giresûnê re xwedî tixûban e.

Li Zevkarê ajelvanî baş pêşveçûye. Li êrdima Erzinganê ev navçe, bêhtir ji navçeyên din xwediyê hêşînahiyan û daristanan e.

Navçeya Tercanê: Dîroka vê navçeyê girêdayê dîroka Erzinganê ye. Li rojhilatê êrdimê ava

Cîhangir ŞANAL

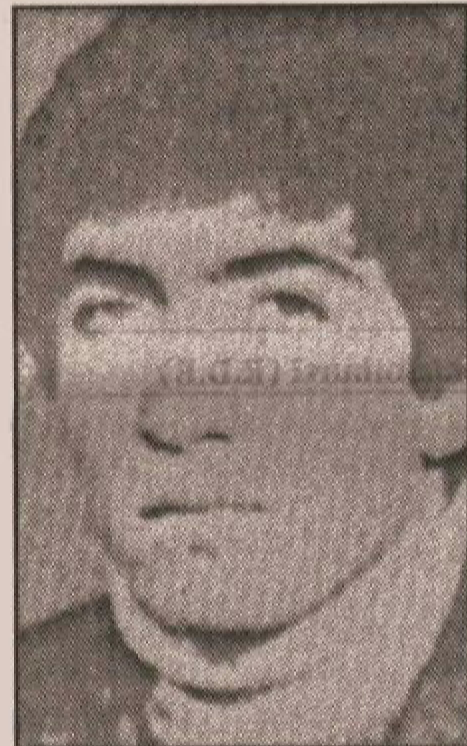
bûye. Navê Tercanê yê kevintirîn weke "Mamê Xatûn" dihê zanîn. Hajimara şênî 34.000 kes e. Firehiya erdî 1.592 km² ye. Li ser her km² erdî 21 kes dijîn.

Navçeya Tercanê bi navçeya Mansî, êrdimên Erzirom, Çewlik û Dêrsimê re xwedî tixûban e. Gelê navçeyê debariya xwe bi ajelvaniyê dike. Li Tercanê kehniyên Kromê hene.

(Hemû hejimarên li jorê ji statîstîkên sala 1980'î hatine wergirtin.)

PÊŞVEÇÛNA TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ LI ÊRDIMA ERZINGANÊ

Çiyayên Erzinganê bi deştên xwe yên bedew bi nav û deng in. Ne tenê dengê "merrîna" berx û pezan, billûrên dilsojîne, her weha dengê çek û stranên azadiyê yên şervanên Kurdan ji van deşt û çiyan dihên, ku di sala 1889'an de li beramberê împaratoriya Osmanî raperîbûn. Di sala 1889'-an de serîhildana Bedirxan Emîn Elî, ku bi navê Serîhildana Elîcanê Tûtaxî dihê zanîn, hêrs û kîna gelê me li dijî destelatiya Osmaniyan dihanî zimên. Gelê êrdimê bi vê serîhildana xwe, daxwaza rizgariya ji dagîrker û vegirtkeran anîbû ziman. Hisên welatparêziyê yên xurt û ev raperîn, di wê demê de siltanên Osmanî gelekî baş tirsandibûn. Ji ber vê yekê, piştî şikênandina serî-

Metîn YILMAZ

hildanê, dagîrkeran Tirkan li vê êrdimê bi cih kirin. Bi vî awahî jî xwestin, bi pişta xwe dayîna van Tirkan li êrdimê, avahiyeke hevxebatkaran pêşve bibin.

Pêşemîn di domana dagîrkeriya kemalîstî de, bêhtir di navenda bajaran de asîmilasyon hate lezandin. Li ser vê bingehê hate xwestin ku hisên welatparêziyê werin kuştin û gelê me bi riya helandinê bikin Tirk. Ev ramyariya dagîrkeriya kemalîstî, heya were gotin, ramyariyeke li derveyî taybetiyên mirovahiyê bû. Posîdeyên vê ramyariyê yên herî ne baş, li gelê me hatin gerandin û ev posîde şopên xwe dirêjî heya rojên niha kirin.

Lê niha her diçe bêhtir, ramyarî û têkoşîna rizgariya netewî li Erzinganê otorîteya xwe kûrtir ve berfirehtir dide bihîstandin û ev otorîte bi berdewamî xwe xurttir dike.

Xebatên rizgariya netewî bi pêşengiya PKK li Erzinganê berî sala 1980'î destpêkirine. Piştî cuntaya leşkerî lehengên berxwedanê rêhevalên **Kazim AYDIN** û **Metîn YILMAZ** ramyariya rizgariya netewî û bîr û baweriyên rizgariya netewî kişandin vê êrdimê jî. Di vî karî de her du rêheval, bûn xwediyên rolên herî pêwîst. Hevrêyên me xebatên xwe bêhtir li derdorên li ser tixûbên Dêrsimê lezandin. Ev xebatên rizgariya netewî di demeke kin de bala birên hevxebatkarên li êrdimê û bala dijminî kişadin ser xwe. Ji aliyê din gelê me yên ku têhnî serxwebûn û azadiya xwe bûye, bi şêweyeke bi lez herikî nava rêzên rizgariya netewî.

Gelê me yê ku piştî qirkirina li Dêrsimê her cûre koçberî û êş jiya ye û nasî ye, bê guman helbet bi lez û bez wê cihê xwe di nava rêzên têkoşînê de bigirtaya. Lê berî sala 1980'î û piştî vê salê komikên çepên Tirkiyê Dêrsim ji xwe re hêlîn zanîbûn û li vir xebatên rêkxistiniyê danîbûn pêşiya xwe. Ev rewş posîdeyên ne baş dagerandibû, ji ber ku komikên çepên Tirkiyê kesaniya netewî û daxwazên netewî nedihanîn ber çavên xwe. Ev

Bîlge YUMUŞAK

nêzîkbûn, dîwarekî din bû li pêşiya xebatan.

Bilî van pêşveçûnan tevan ji Erzinganê şoreşgerên xurt ên mîna **Bîlge YUMUŞAK, Alî Ekber LAÇÎN** û **Cîhangir ŞANAL** di nava rêzên têkoşîna rizgariya netewî de cihê xwe girtin.

Piştî Hilgavtina 15'ê Tebaxê xebateke berdewamî ya şoreşgerî li êrdimê birêveneket. Lê pêşveçûn û serîhildanên gelî yên li gelemperiya Kurdistanê, pêşemîn ji Botanê, posîdeyên xwe gihandin vir jî. Gelek welatparêz tevlî rêzên şoreşê bûn. Dîsa jî xebatên gerîlla û şerê çekdarî li vê êrdimê car bi caran bi komên piçûk bi tixûb man. Ev jî, wê daxwaza gel ku dixwest tevlî têkoşînê bibe, nezivirand rêkxistiniyeke xurt û li pêşiya pêşveçûnan rê venekir.

Kongreya IV. a PKK biryara pêşvebirin û berfirehkirina şerê çekdarî stand. Bi di karvaniyê de pêkanîna vê biryarê, xebatên rêkxistinkirina hisên welatparêz li êrdimê her diçe xurttir dibe. Ew hêrs û kîna li beramberê dagîrkeriyê her diçe bêhtir dizivire hêmekî rêkxistî. Ji xwe êrdim ji mêj ve, ji bo pêşveçûneke vê nolê amade û vekirîbû. Daxwaz û hêviyên gel bi xwe jî di vê riyê de bûn.

Pêşvebirina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê li vê êrdimê, rakirina girsên gel li dijî dagîrkeriyê li ser bingeheke rêkxistî, wê bibe bersiveke bi naverok a li beramberê çewsandin, zilm û asîmilasyona dagîrkeriyê ku heya niha bi hêsanî dihatin birêvebirin. Ev bersiv wê ramyariyên asîmilasyonê û înkarkirinê li erdimê li erdê bixin.

Di hejimara bê de:
Êrdima **KOÇGIRÎ**

Enîşka Rêzimanî

S. Biçûk

Xeleka -VIII-

Komên Kar

Berdewama hejmara derbas bûyî

A- Awayê hatin-kirinê: Bi alîkariya karê (hatin) tê sazkirin, karavan nediyar e, mirov nizane kî bi kar rabûye, bi tenê mirov dizane ku kar hatiye kirin.

Nimûne:

ERNK hat damezirandin
Artêş hat avakirin
Berxwedan hat bilindkirin

B- Awayê dane-kirinê: Bi alîkariya karê (dan) tê sazkirin, nayê naskirin kî bi kar radibe, lê bi tenê mirov dizane ku kesekî nediyar kar daye kirin, an jî kesekî diyar karê xwe dide yekî din ji bo ew bike.

Nimûne:

Min şal û şapikê xwe dan dirûtin
Te kirasek da çêkirin
Serok têkoşînê dide meşandin
Gerîlla serê me bilind dike

Di karên nedîdar de bi tenê karê alîkar tê veguhastin, lê karê din di awayê makderî de dimîne.

3- Karên kesok: Ev kar bi hevkariya du bernavên kesok tên sazkirin.

Nimûne:

Min xwe dît
Te xwe avêt

Eger kar saltgîrk be (bi) dikeve navbera her du bernavan.

Nimûne:

Ez bi xwe razam
Ew bi xwe çû

Eger di karên derhingêv de berkar hebe dîsa (bi) dikeve navbera her du bernavan.

Nimûne:

Wî bi xwe dijmin kuşt
Min bi xwe gul jêkir

IV. Kar bi sazkirina xwe jî bi sê beşan parve dibe:

1- Karên hîmî.
2- Karên afirandî.
3- Karên cemkirî.

1- Karên hîmî: Rayên wan ne mîna navan tên bikaranîn, tenê ji bo çêkirina demên niha, bihurtî û mandê tên bikaranîn.

Nimûne:

Makder	Rayê dema bihurtî (R.D.B)	Rayê dema niha (R.D.N)
Ketin	Ket	Dikeve
Dan	Da	Dide
Bûn	Bû	Dibe
Kirin	Kir	Dike
Çûn	Çû	Diçe
Kolan, Kolandın	Kola	Dikole

2- Karên afirandî: Ev kar ji navan û rayê karan çêdibin. Karên afirandî yên saltgîr bi alîkariya (în) çêdibin û yên derhingêv bi alîkariya (andin) çêdibin.

Nimûnê. 1:

Nav	Karê saltgîr	Karê derhingêv
Ger	Gerîn	Gerandin
Rev	Revîn	Revandin
Bez	Bezîn	Beazandin
Tirs	Tirsîn	Tirsandin

Nimûne. 2:

Karê saltgîr	R.D. Berê	R.D. Niha	Karê derhingêv
Nalîn	Nalî	Dinale	Nalandin
Nivîsîn	Nivîsî	Dinivîse	Nivîsandin
Firrîn	Firî	Difere	Firandin

3- Karên cemkirî: Ev kar ji parçeyên jêr saz dibin:

A- Pêşdank (pêşpirtik).
B- Nav an rengdêr (rewş)
C- Karên alîkar: Kirin, Bûn, Dan, Xistin... hwd.

Pêşdankên ku karên cemkirî saz dikin ev in: Hil, Ve, Vê, Da, Rû, Wer, Der, Ber, Bin, Pey, Hav, Paş, Ra, Jë, Tê, Lê, Pê, Jev, Lev, Pev, Tev... hwd.

Nimûne. 1:

Pêşdank + Karê alîkar:
Hilgirtin, Vegirtin, Rêxistin, Wergerandin, Dagirtin, Rûniştin, Berxistin, Derbûn, Serkeftin, Pêşxistin, Paşketin...hwd.

Nimûne. 2:

Nav + karê alîkar:
Bersivdan, Rêxistin, Cihgirtin, Gilîkirin, Hînbûn, Pêketin, Rêveçûn...hwd.

Nimûne. 3:

Rewş (Rengdêr) + Karê alîkar:
Sarkirin, Sorbûn, Korbûn, Reşkirin, Dûrketin, Şaşman, Germbûn...hwd.

Di xeleka bê de
"Sazkirina kar û rayên karan"

PÎROZBAHÎ

Wêne: Berxwedan

Ji Serokê netewî yê Kurdistanê rêheval Abdulah OCALAN û hevalên di Komîteya Navendî ya Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) re.

Em, bi navê endamên Yekîtiya Xwendevanên Welatparêzên Kurdistanê (YXWK)-Şaxê Yugoslavya, 13 saliya damezirandina PKK, li gelê Kurd û li hemû gerîllayên ARGK pîroz dikin.

Hevalên Berêz,

Rewşa ku îro tevgera rizgariya netewa Kurdistan têde dijî, pêşveçûnên di bin seroketiya we de, pêşerojeke pîroz şanî me dikin.

Kurdistana me ya şêrîn ber bi avakirinê ve diçe û dijminê Tirk ê faşîst, har û dîn dibe. Dagîrker dibîne ku, roj bi roj ji bin lingê wî merş tên kişandin û dikeve tengasiyên gelekî mezin, êdî nizane bi çi rengî ji van tengasiyan derkeve. Ji ber ku hemû rê û rêçik li pêşiya wî hatin girtin, riya revê jê re nema ye.

We bi hemû awahî xwe ji çareserkirina pirsa Kurd û Kurdistanê re amade kiriye. Lê dijmin, vî tiştî naxwaze; daxwaza wî ya herî pêşemîn ew e ku gelê Kurd dagîrkeriyê bipejirîne û bi pey mafê xwe nekeve. Lê hema we gelê Kurd gihandiye payeke pir bilind ku êdî tu kes nikare pê bikene û bileyîze.

Îro gelê me, xwe nas kiriye û xwedî li Kurdistana xwe derdikeve. Dijmin, bi hemû hêzên xwe êrîşan dibe ser bargehên ARGK yên li Başûrê Kurdistanê; ji bo ku xwe îspat bike ku hîn li ser xwe ye û dikare li ber xwe bide. Lê şêrên ARGK bi lehengî û berxwedanvanî, êrîşên dijmin, di avê de birin û dijmin dîsa destvala vegeriya. Şêrên me zîyaneke mezin gihandin dijminê kedxwar.

Hevalno,

Em bawer in ku gelê me, di bin rêberiya Serok APO û PKK de, wê bigihê armanca xwe û Kurdistaneke serbixwe û azad ava bike.

Li dawiya vê pîrozbahiyê, em heta dawiyê alîkarî, hevkarî û piştgirtina têkoşîna serxwebûn û azadiya di bin ala PKK, ERNK û ARGK de dimeşe, pêşkêşî we dikin.

Bi dil û can em bi te re ne ey Serok APO!

Li gel silavên şoreşgerî

Komîteya YXWK / Şaxê Yugoslavya

FERHENGOK

Bijîşk: Diktorê mirovan
Bilî: Pêve, Xêrî, Ji xencî
Birijandin: Pijandin
Birr: Beş, Par, Parçe, Qisim
Bizot: Sersot, Bi tevger, Berjewend, Çalak, Darekeserê wî dişewitandin ji bo cihekî tarî ronî bikin
Bijartin: Hilbijartin, Paqijkirin, Çinîna giyayê ne baş ji nav şînî
Birûsk: Berq, Çirûsk, Tav
Birûskname: Nameyeke birûskîn, Berqîye, Telgraf
Bişav: Ava mêweyê, Şerab, Noşîn
Buhaname: Lîsteya buhatiya tiştekî
Bixwegir: Biryarder, Pêdarî
Bê şerm: Bê fihêt, Bê heya, Bê abrû, Rûreşî
Bê wêne: Bê nîşe, Tenha, Bê awel, Tiştê mîna wî nînin, (Ferîd)
Bêhn: Demeke rihetiyê, Nefes, (Are, Îstîrahe)
Bênijîn: Bênijk, Pişkandin
Bêgavî: Bêdestî, Bê çareyî, Bê kavî, Mejbûrî
Bêtêl: Bêsîm, (Lasilkî, Têlsiz)
Bêhay: Bêhiş, Bêhest
Bêrê: Tiştê ku rêzan li ser nameşe (Saz, inrêgil)
Bê bext: Xiniz, Xayîn
Bêliv: Bêtevger, Bê hereket
Bêjen: Agirpêj, Agiravêj, Volkan
Bêşgeh: Dergûş
Birû: Rûqayin

Ber bi avakirina hikûmeta şer ve

-II-

Pêwîstiya aborî û ramyariya serbixwe

Di hejimara bihurî de, me bi firehî li ser rewşa şoreşa Kurdistanê, alozî û serjêrçûna rejîma 12'ê Îlonê nivîsîbû. Her weha jî, me nîşan dabû ku niha li Kurdistanê haziriyên mezin dom dikin ji bo avakirina hikûmeta şer di herêmên Botan û Behdînanê de.

Careke din kin were gotin, hikûmeta şer; hikûmeteka ji bo çareserkirina gelş û pirsgirêkên şer e, baregeheke şoreşê ya ku xwedî bingeh e, ku hemû mirovên civakê hem ji aliyê şer û hem jî ji aliyê jiyana aborî (ekonomîkî) pêş ve dibe. Ji hêla din ve hikûmeta şer hêdî hêdî dibe weke eniyeka şer ya paş (lojîstîkî) û rê ji bo rizgarkirina herêmên nuh vedike. Hikûmeta şer di hoyên hebûna rewşeka tewazenê (mêzînî, denge) ya siyasî û leşkerî de dikarê were avakirin. Niha ji hêla tewazina siyasî ve em gelekî ketine pêşiya dijmin. Nimûne, mirovekî weke Serekkomarê Tirkiyê Turgut Ozal li bajarê Amedê bi tirs û zehmetî dikare çar hezar xwendevan kom bike. Belê di meşeka ji bo şehîdekî sed hezar mirov radibin û bi yek dengî dibêjin; *"Emê Kurdistanê ji faşîzmê re bikin goristan", "Lêxe gerîlla lêxe, Kurdistanê avake."* Di hilbijartinên 20'ê Cotmehê de jî me dît çawa 22 cih di parlamentoya Tirkiyê de ji hêla mirovên welatparêz, demokrat û şoreşger ve hatin dagirtin. Ev nimûne nîşanên bilindbûna otorîteya şoreşê ne.

Tewazina leşkerî jî roj bi roj dikeve karvaniyê û pêk tê. Herêmên Botan û Behdînanê niha di azmûna (îmtîhana) bi dest ve anîna vê pirsê de ne. Ji roja 5'ê Tebaxê ve, dewleta Tirkiyê bi hemû derfetên xwe sê caran êrîşê van herêman dike. Heta niha nekariyê qet encamekê jî bi destê xwe ve bîne. Ev êrîş, ji bo me bûn provayên pêşvebirina tewazina leşkerî.

Bê guman e, di hikûmeta şer de wê plan û programên çareserkirina hemû pirsên civakê yên ramyarî, ekonomîkî, çandî û hwd. werin danîn. Belê, hema di ser her pirse-

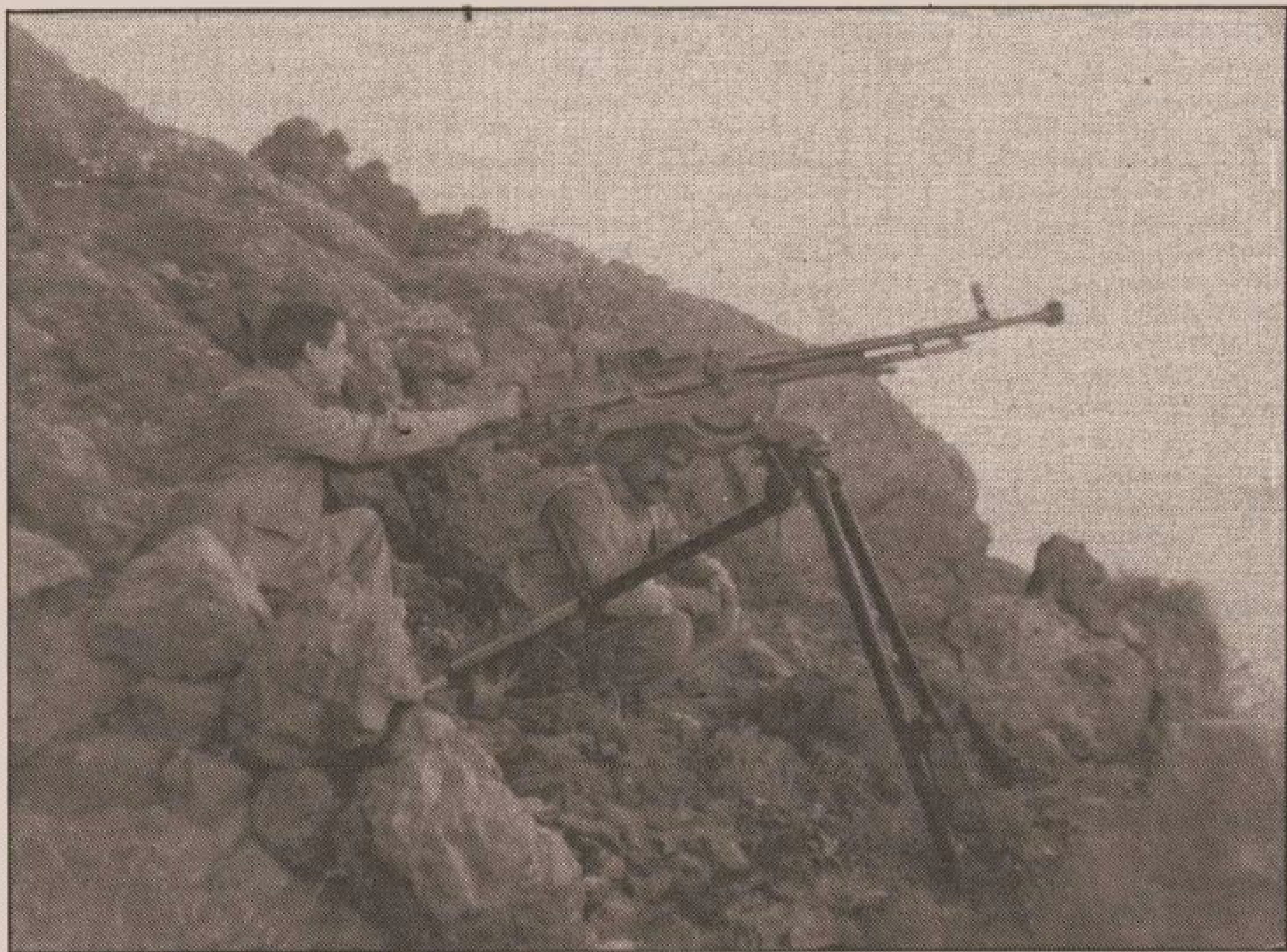
Dûmahîk di rûpela 25'an de

Berxwedan

Sal 9
Hejmar 137
15 Mijdar 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Pêşeroja Kurdistanê di mirina dijminî de ye

Wêne: Berxwedan

Serîhildanên gel û livbaziyên gerîlla têkoşîna me digihînin qonaxeke bilind

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Li ser têkiliyên taktîkî yên nuh * ●

Em; wekî gel û partî, tu caran nikarin çarenivîsa (mesîr) xwe ji çarenûsa gelên Rojhilata Navîn cuda û qut bikin. Şerê em li Kurdistanê dimeşînin, ne tenê pirseke girêdayî gelê Kurd û Kurdistanê ye. Ew, şerê li dijî hemû bikaranînên împeryalîzmê ye, li dijî plan, hovîtî û nemirovahiya împeryalîstan e, ku dixwazin ji her çar aliyan ve û bi şêweyekî nuh gelên herêmê dagîr bikin. Şoreşa em li Kurdistanê bilind dikin, dibe bingeha yekîtî, dostanî û hevalbendiya gelên bindest, dibe yekîtiya hêzên şoreşgerî li dijî împeryalîzm û faşîzmê. Me ev bîr û bawerî, ji xebata xwe re bingeh dîtiye, sedema ku têkiliya me bi gelên herêmê re xurt dike jî ev e.

Di pêşerojê de ev rastiya bêhtir derdikeve ronahiyê, ne tenê li Rojhilata Navîn, lê belê li tevayî dinyayê, wê bigihêje wateya xwe ya rastînî.

Ji ber ku bêhtirî her demê êrîşên împeryalîzmê li ser herêmê û tevgerên şoreşgerî xurt dibin, bi taybetî jî li ser xaka Kurdistanê ku pêşeroj eşkere dike wê bibe qada cengê, girîng e em li hemberê wan êrîşan amade bin. Ne tenê bi şerê çekdarî, lê belê bi her awahî amade bin. Bo nimûne: Divê em bingehên têkiliyên taktîkî yên nuh çêbikin, bi wan hêzên ku li dijî faşîzm û împeryalîzmê radiwestin re, dayîn-standinên taktîkî xurt û fireh bikin, bila dijîtiya wan bi împeryalîzmê re demî be jî, wezîfeya me ew e, ku em ji wê dijîtiya demî sûd û fêdeyan bibînin. Lê divê em heya dawiyê û bi hemû hêza xwe ideolojî, polîtîk û têkoşîna xwe ya ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê biparêzin. Girîng e were zanîn ku em têkiliyên taktîkî li ser pişta ideolojiya xwe ava nakin. Îdeolojiya me tu caran nayê guhartin, lê hema têkiliyên taktîkî li gora şert û hoyan tên guhartin, dîsa jî divê di xizmeta şoreşê de bin.

Me ji destpêka rabûna xwe de ev polîtîk daye meşandin. Polîtîk û îdeolojiya serbixwe, ya ne girêdayî tu hêzên derveyî. Ji lew re em ê têkiliyên xwe yên taktîkî jî bi şêweyekî serbixwe û aza çêbikin. Bila têkiliyên em çêdikin ne di bin tesîra tu hêzan de bin. Tenê tiştekî ji xwe re bikin bingeh û bi wê hêzê xwe xurt bikin û ber bi serxwebûnê ve herin; em bi xwe rabin, bi xwe bimeşin, bi xwe lêxin, bi xwe mezin bikin û bi xwe li gora divêtiya bilindkirina agirê şoreşa serxwebûn û azadiya Kurdistanê, têkiliyên taktîkî û îdeolojîkî çêbikin...

* *Ji Kongreya PKK ya çaremîn (Rapora Polîtîkî)*

Berxwedan
Navenda nûçeyan

ÇOLAMERG

Qereqolên nêzîkî sînor tên valakirin

Dewlete Tirk a faşîst hemû qereqolên xwe yên li nêzîkî sînorê çêkirî yê ku Kurdistanê perçe dike, vala dike. Valakirina qereqolan di vê hefteya dawiyê de zêde bûye. Dijminê dagîrker li dora avahiyên qereqolên valakirî jî kemînan vedide.

Di van mehên dawiyê de ku artêşa Tirk lêdanên giran ji hêzên me yên rizgarîxwaz xwarin û dixwe jî, ketiye nava bêçaretiyê. Ji destpeka meha Îlonê û vir ve dest bi valakirina hinek qereqolan kir.

Ji ber berdewamkirina êrîşên gerîllayan li ser qereqolan û bi taybetî ji lêdana ku gerîlla li êrdima Çelê (Çukurca) li dagîrkeran da, biryara valakirina hemû qereqolên li nêzîkî sînor hat standin.

Berê, tenê qereqolên li nêzîkî sînorê başûr dihatin valakirin. Lê bi vê biryara dawiyê valakirina li qereqolên sînorê rojhilat jî di rojeva biryarê de ne.

Serleşkerên artêşa Tirk bi xwe jî, bêçaretî û têkçûna xwe tînin zimên. Nûçevanê me yê Çolamergê bi xwe gotinên serleşkerekî artêşê bihîstine. Weha gotiye serbazê artêşê: *"Sînor-mînor nema ye. PKK yan kevirên sînor jî rakirine, avêtine. Çend rojan berê, leşkerên me li kevirên sînor geriyane, dîtine yek li cihê xwe nemaye. Ji bo vê jî em li kur disekinin dibêjin sînor wêrê ye."*

Helîkopter li çiyê neket, gerîlla ew xist

Roja 7'ê Mijdarê li herêma Şînê, ku di navbera Çolamerg û Çelê de ye, pozberiyek di navbera yekeniyên ARGK û hêzên artêşa dagîrker de derket. Pozberiyê rojekê heta êvarê berdewam kir û gelek leşker û serbazên (Sûbay) dijmin hatin kuştin, helîkopterek jî hat xistin. Her weha tu kes ji yên di helîkopterê de zindî nema ye.

Dijminê dagîrker piştî ku çi ziyan negihand şervanên ARGK û helîkoptera ketî ji hêla welatparêzan ve hat dîtin, neçar ma ku derewekê peyda bike. Serleşkerên li Çolamergê weha gotin: *"Helîkoptereke me li Çiyayê Şînê ketiye û hatiye xwarê"*. Lê serfermandarên li Anqarayê weha eşkere dikirin; *"Helîkoptereke tîpa UH-1 di dema bilindbûna xwe de ji ber kêmasiyeke teknîkî hêza xwe winda kiriye û hatiye xwarê."* Weke tê xuyakirin gotinên serleşkeren li Anqarayê û li Çolemergê jî hevûdu nagirin.

Gerîlla girt ser gundê serokê cerdevanan

Êvara 10'ê Mijdarê yekeniyên ARGK girtin ser gundê Çemaskî(Pirinçli) ku gundê serokê cerdevanan, Elîxan Tatar e û girêdayî Elkê ye. Di vê nijdeyê de cerdevanek hat kuştin û yên din jî, ji ber ku ne li gund bûn, vê carê ji mirinê filitîn.

MÊRDÎN

Şêniyê Kerboranê bersiva kontr-gerîlla bi serîhildanê dide

Şêniyê Kerboranê bersivek bi serîhildanê da komqirkirin û îşkenceyên li ser gelê Kurdistanê yê sivîl, ku demek e, weke tektîkêke şerê taybetî bi destê kontrgerîlla tê meşandin. Şêniyê Kerboranê bi berxwedan û serîhildaneke xurt nîşan da ku, serê xwe ji terora dagîrkeran re natewîne.

Şêniyê Kerboranê bi serîhildana xwe him taktîkeke dijmin a nuh vala derxist û him jî ji hemû gelê Kurdistanê re riya li hember valaderxistina taktîkên şerê taybetî nîşan da.

Germahiya serîhildana Kerboranê ku, piştî kuştina welatparêzekî bi navê **Bedrettin Akkurt** dest pêkiribû, bi rojan berdewam kir.

Bedrettin Akkurt ji gundê Çêlika Eliyê Remo (Çelik) ye, di 11'ê Mijdarê saet 13.30 de li navenda Midyadê, di dema ku li lokanta Kevser fîravîn dixwar ji hêla kontr-gerîlla ve hat kuştin.

Bedrettin Akkurt ji gundê Çêlika Eliyê Remo (Çelik) ye, di 11'ê Mijdarê saet 13.30 de li navenda Midyadê, di dema ku li lokanta Kevser fîravîn dixwar ji hêla kontr-gerîlla ve hat kuştin.

Yek ji birayên Bedrettin Akkurt jî tevlî şervanên ARGK li hember dagîrkeran şer dike.

Ev çend meh in, li navçeya Mêrdînê roj nîne ku yek an jî çend welatparêz neyên kuştin, an jî girtin. Roja 9'ê Mijdarê jî li gundê Tilêlanê, ku girêdayî Hezexê ye, keçikeke 12 salî ji hêla leşkerên Tirk ve hatibû kuştin. Lewma jî gelê herêmê gelek bi hêrs bû.

Şêniyê Kerboranê raperî

Xebera kuştina Bedrettin Akkurt saet 16.00 gihişt Kerboranê. Çawa xeber hat bihîstin, girsên gel dest bi tevgerê kirin. destkaran dev ji karên xwe berdan, dikandaran dikanên xwe girtin û dest bi livbaziya protestokirinê kirin. Kerwanekî ji 50-60 navgînan jî, ji hanîna cinazê şehîd berê xwe da Midyadê. Piştî ku kerwan ji Midyadê zivirî qasî grûpeke ji 3 hezar kesî çû peşiya kerwên, kerwan û xwepêşandanvan bi hev re sloganên; **"Bimre kontr-gerîlla!", "Bijî Kurdistan!",**

Dûmahîk di rûpela 26'an de